

PREGĂTIREA TINERILOR PENTRU SOCIETATEA GLOBALĂ. ROLUL PROFESORULUI ÎN ACEST PROCES

PACHET EDUCATIV



PREGĂTIREA TINERILOR PENTRU SOCIETATEA GLOBALĂ. ROLUL PROFESORULUI ÎN ACEST PROCES

PACHET EDUCATIV

Coordonator: Nina Cugler
Editor: Andreea Tataru

CUPRINS

Capitolul I – Context

Educația pentru dezvoltare
prof. Nina Cugler

Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului
Prof. Nina Cugler
Stud. Andreea Tătaru

Capitolul II – Programă școlară pentru disciplina opțională Educație pentru dezvoltare
Prof. Eugen Stoica
Prof. Angela Teșileanu

Capitolul III – Rolul profesorului în educația pentru dezvoltare
Prof. Eugen Stoica
Prof. Angela Teșileanu

Capitolul IV– Educația pentru dezvoltare inclusă în programa școlară

IV.a – Exemple de cursuri opționale disciplina Educație pentru dezvoltare

- 1.Prof. Magdalena Pâslan – Colegiul Național „Grigore Moisil”
- 2.Prof. Maria Stoica – Colegiul Național „Emil Racoviță”
- 3.Prof. Cătălina Luiza Neagu - Liceul Teoretic cu Clasele I-XII „Ioan Petruș”, Otopeni

IV.b – Exemple lecții cu conținuturi specifice tematicii educației pentru dezvoltare

A. Colegiul Național „Matei Basarab”

- 1.,,SIDA NU discriminează, oamenii DA”- prof. Teodora Vișineanu-Prodănel
- 2.,,HIV nu se vede, darexistă!”- prof. Florentina Cristea

3., „Stop HIV- SIDA” -

prof. Carmina Udrea

4., „Drepturile omului” - prof. Adrian - Gabriel Horvat

5., „Fact or fiction – lecție de consolidare” - prof. Roxana Neațu

B. Colegiul Național „Elena Cuza”

6., „Decolonizarea Africii” - prof. Corina Păun

7. „Dialogul între religii, fundament al cooperării. Studiu de caz: Africa” - prof. Corina Păun

8., „Europa și spațiile de civilizație extraeuropene. Studiu de caz: Uniunea Europeană și Africa” - prof. Corina Păun

9., „Organizarea spațiului mondial. Raportul NORD- SUD” - prof. Ionelia Nenea

10., „Mobilitatea teritorială a populației” - prof. Ionelia Nenea

11., „Dinamica naturală a populației” - prof. Ionelia Nenea

C. Liceul Teoretic Bilingv „Decebal”

12., „Toleranța – între virtute și slăbiciune” - prof. Ștefan Adriana Vera

D. Colegiul Agricol „Viaceslav Harnaj”

13., „Zonele naturale ale Africii” - prof. Stan Elena

14., „Agricultura în Africa Subsahariană” - prof. Stroe Felicia

15., „Inițierea unei afaceri în Africa Subsahariană” - prof. Ionescu Ana

16., „Apa – esența vieții” - prof. Ruta Mariana

17., „Factorii de degradare ai echilibrului ecologic” - prof. Dicu Alexandra

E. Școala superioară comercială „Nicolae Kretzulescu”

18., „Drepturile omului/ Drepturile copilului” - prof. Vasile Delia Raluca

19., „Implicarea Uniunii Africane în rezolvarea problemelor zonei sub-sahariene” - prof. Țigău Dragoș Lucian

20., „Prejudecăți și discriminare” - prof. Bucheru Anca

21., „Grafice statistice: realitatea din spatele cifrelor” - prof. Brencia Mihaela

22., „Stările de agregare ale apei” - prof. Dinică Maria

23., „Condiții ale activității antreprenoriale” - prof. Hănțu Cătălin

24., „Caracterizarea personajului Niculae din romanul „Moromeții”” – prof. Rodica Popa, prof. Adriana Benchea

F. Colegiul Național „Dimitrie Leonida”

25., „Resursele umane și dezvoltarea” – prof. Ichim Laura-Monica

G. Colegiul Ecoomic „Virgil Madgearu”

26., „Dezvoltarea abilităților de a învăța și de a locui împreună” - prof. Necula Carmen

H. Colegiul tehnic „Media”

- 27. „Africa și sărăcia” - prof. Marius Bizoi
- 28. „Civilizațiile africane și modernitatea” - prof. Manta Ioana
- 29. „Industria energiei electrice” - prof. Goicea Lidia
- 30. „Circuitul apei în natură” - prof. Ciornenschi Simona
- 31. „Rapoarte și procente” - prof. Chiriac Rodica-Ioana

I. Colegiul Național „Grigore Moisil”

- 32. „Studiu de caz: Mortalitatea infantilă în Africa” - prof. Pâslan Magdalena
- 33. „Dezvoltarea durabilă” - prof. Dana Corina Boboceă, prof. Ligia Palade
- 34. „Energie electrică: surse de energie” - prof. Buiu Simona
- 35. „Energii alternative” - prof. Buiu Simona
- 36. „Matematica și științele în societatea cunoașterii” - prof. Neacșu Ioana Mihaela
- 37. „Structuri demografice” - prof. Bărbulescu Adriana

J. Colegiul Tehnic de Industrie Alimentară ”Dumitru Moțoc”

- 38. „17 Iunie – Ziua Mondială pentru Combaterea Deșertificării” - prof. Ivan Dragoș
- 39. „Despăduririle, deșertificarea și poluarea – efecte ale activităților umane asupra mediului” - prof. Ramona Ghionea
- 40. „Puterea științei și tehnologiilor și grija pentru planetă. Energia” - prof. Marieta Dumitrașcu
- 41. „Mămici prea mici” - prof. Iulia Rosnițhe
- 42. „Aflăm noi și informăm pe cei mici” - prof. Marieta Dumitrașcu
- 43. „Grafice statistice - realitatea din spatele cifrelor” - prof. Mihaela Brencea

K. Liceul teoretic cu clasele I – XII „Ioan Petruș”, Otopeni

- 44. „Globalizarea” - prof. Neagu Cătălina Luiza
- 45. „Atitudini sociale individuale și schimbarea lor” - prof. Anda Costache
- 46. „Comportamente pro și anti sociale” - prof. Anda Costache
- 47. „Nevoi și resurse” - prof. Neagu Cătălina Luiza

L. Colegiul Tehnic de Poștă și Telecomunicații “Gheorghe Airinei”

- 48. „Nimeni nu are dreptul să mă lovească!” - prof. Chițu Georgiana

M. Colegiul Național “Emil Racoviță”

- 49. „Rolul mamei creștine în educația religioasă” - prof. Danțiș Mihaela
- 50. „Țara oportunităților – o atitudine” - prof. Maria Stoica

N. Colegiul tehnic „Anghel Saligny”

- 51., *Problema apei în Africa*”- prof. Putineanu Tatiana
52., *Impactul tehnologiei asupra vieții cotidiene și a mediului*”- prof. Ștefan Marinela
53., *Lumea energiilor regenerabile*”- prof. Moțoc Delia
54., *Atitudini și comportamente pro- și antisociale*”- prof. Scarlat Mihai
55., *Nevoi și resurse*”- prof. Dumitru Carmen
56., *Resursele umane și dezvoltarea*”- prof. Ichim Laura Monica
57., *Tradiționalism versus Modernism*”- prof. Dima Florina Irina
58., *Textul nonficțional*”- prof. Dima Florina Irina

O. Colegiul Național „Gheorghe Șincai”

- 59., *Obiectivele de dezvoltare ale Mileniului*”- prof. Zbăganu Aurelia
60., *Cooperare și conflict într-o lume globală; Discriminare și xenofobie*” - prof. Timofanovici Mălina
61., *Deteriorarea mediului prin poluare fizică, chimică, biologică*”- prof. Băețică Georgeta
62., *Migrațiile în lumea contemporană*”- prof. Zbăganu Aurelia
63., *Supraexploatarea rezervelor biologice (defrișare, suprapășunat, pescuit, vânătoare, comerț cu specii sălbatice)*”- prof. Danciu Alina Aurelia

P. Colegiul Economic „Viilor”

- 64., *Ce înseamnă să fii copil în Africa subsahariană ?*”- prof. Ioniță Olimpia
65., *Europa și spațiile de civilizație extraeuropene (Africa Subsahariană)*”- prof. Urecheatu Cristina
66., *Imaginea de sine și percepția socială a imaginii de sine*”- prof. Cristescu Rodica
67., *Circuitul apei în natură*”- prof. Crudu Marilena

Q. Colegiul Național „Mihai Viteazul”

- 68., *Probleme de etică aplicată: Sărăcia ca problemă morală*”- prof. Liliana Zaschievici

R. Liceul Tehnologic „Mircea Vulcănescu”

- 69., *Deteriorarea mediului prin poluarea fizică, chimică, biologică*”- prof. Florica Niculae

Capitolul V- Cursuri universitare

V.A. Universitatea ”Nicolae Titulescu”, Facultatea de Științe Sociale și Administrative – Secția Relații Internaționale și Studii Europene –

Conf. univ. dr. Elena Nedelcu

V.B – Academia de Științe Economice București



Open Education Centre



HIVsport



Prof.univ.dr. Alexandru Tașnadi

Capitolul VI – Anexe

Capitolul VII - Bibliografie

Motto

“Educația trebuie să ducă la dezvoltarea adecvată, intelectuală și emoțională, a individului. Trebuie să dezvolte sentimentul responsabilității sociale și solidaritatea cu grupurile defavorizate și să conducă la observarea principiilor egalității în viața cotidiană.”¹

Introducere

Prezentul pachet educativ a fost elaborat de asociația „Asistență și programe pentru dezvoltare durabilă – Agenda 21” în cadrul proiectului **„Realizarea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului. Implicarea elevilor și a cadrelor didactice din licee în programe și proiecte de educație pentru dezvoltare”** co-finanțat de Comisia Europeană, prin linia de finanțare: Actori non-statali și autorități locale în dezvoltare. Nivelul de conștientizare și educație pentru dezvoltare în Europa.

Proiectul este coordonat de organizația Open Education Centre din Bulgaria, în parteneriat cu asociația „Asistență și programe pentru dezvoltare durabilă – Agenda 21” din România, Carrefour Europe Emilia din Italia și HIVSports din Marea Britanie. Universitatea din Fort Hare, Republica Africa de Sud și Republica Unită Tanzania participă în calitate de asociați.

Derulat pe o perioadă de 36 de luni – noiembrie 2010 – octombrie 2013 - proiectul a propus implicarea tinerilor și a cadrelor didactice din 4 țări ale UE, din Republica Africa de Sud și Tanzania în procesul de elaborare și promovare a programelor de educație pentru dezvoltare.

Principalele obiective ale proiectului constau în:

- Creșterea gradului de **conștientizare** a cadrelor didactice și a elevilor referitor la problemele globale și Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului (ODM);
- Dezvoltarea și **valorificarea potențialului creator al tinerilor** pentru a fi capabili să **inițieze proiecte** pe teme referitoare la problemele globale, drepturile omului și ODM;
- **Lobby la nivelul comunităților locale** pentru includerea problemelor de dezvoltare, cu accent pe sărăcie, discriminare și drepturile omului în **politicile locale**;
- Stabilirea unei **rețele de comunicare** între educatori / cadre didactice / autorități locale și tineri din țări dezvoltate și cele în curs de dezvoltare, menite să contribuie la schimbarea de mentalități și atitudini.

¹Recomandarea UNESCO privind educația pentru înțelegere internațională, pace și cooperare și educația privind drepturile și libertățile fundamentale ale omului

Pachetul include programa școlară pentru disciplina opțională de educație pentru dezvoltare elaborată în cadrul proiectului, lecții pe teme specifice educației pentru dezvoltare realizate de cadre didactice din cele 22 unități de învățământ liceal din București și Județul Ilfov implicate în proiect și modulele de curs propuse pentru extinderea proiectului la nivel universitar, în cadrul Academiei de Științe Economice și a Universității "Nicolae Titulescu" din București.

Publicația se constituie într-un pachet tematic destinat cadrelor didactice, educatorilor, elevilor și studenților, autorităților locale, reprezentanților asociațiilor neguvernamentale, a altor instituții care realizează programe și proiecte de educație pentru dezvoltare. Scopul său este să contribuie la creșterea gradului de conștientizare de către publicul larg și, în mod special, de către tineri a problemelor globale, a impactului pe care acestea îl au asupra vieților lor și a comunităților în care trăiesc și să propună, prin materialele educative pe care le conține, un model de acțiune la nivel individual, comunitar și global.

Capitolul I – CONTEXT

A. Educația pentru dezvoltare

Educația pentru dezvoltare se înscrie în obligațiile pe care România și le-a asumat prin aderarea la Uniunea Europeană de definire și dezvoltare a unei politici naționale de cooperare internațională. Obiectivul principal al politicii de cooperare pentru dezvoltare a Uniunii Europene este **eradicarea sărăciei în contextul dezvoltării susținute, incluzând atingerea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului**. România are o **Strategie Națională de Cooperare Internațională pentru Dezvoltare** bazată pe valorile, principiile și obiectivele consensului european asupra cooperării pentru dezvoltare.

Educația pentru dezvoltare este un proces de învățare activ, bazat pe valorile solidarității, egalității, includerii și cooperării, al cărei scop este creșterea implicării cetățenilor în **procesul de eradicare a sărăciei de orice tip și în acțiuni promotoare ale justiției sociale**.

"Proces de învățare pe tot parcursul vieții, educația pentru dezvoltare analizează legăturile dintre popoarele "dezvoltate" din Nord și cele "în curs de dezvoltare" din Sud, ajutându-i pe oameni să înțeleagă conexiunile dintre viețile lor și ale celor din întreaga lume. Ea promovează înțelegerea factorilor economici, sociali, politici și de mediu care le influențează viețile și dezvoltă capacități, atitudini și valori care îi ajută pe oameni să lucreze împreună, să acționeze pentru schimbare și să aibă controlul asupra propriei vieți."²

²Definiția Asociației de Educație pentru Dezvoltare

Ariile tematice ale educației pentru dezvoltare sunt ODM (Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului), drepturile copilului, comerț echitabil, dezvoltare durabilă, relațiile Nord- Sud, drepturile omului, globalizare, drepturile economice și sociale, pace și dezvoltare, drepturile minorităților, rasism, democrație și bună guvernare, migrație, educație multiculturală, HIV/SIDA, securitatea hranei, cooperare internațională

Programele educației pentru dezvoltare se adresează cetățenilor, în general, copiilor, tinerilor, familiilor, comunităților, studenților, personalului didactic din școli și universități, mass – media, autorităților locale, societății civile, mediului de afaceri, celebrităților.

B. Obiectivele de dezvoltare ale mileniului

Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului (ODM) sunt 8 linii strategice de acțiune care abordează principalele provocări ale dezvoltării umane în secolul XXI. Au fost adoptate prin Declarația Mileniului, în anul 2000, în cadrul Summit-ului “Rolul Organizației Națiunilor Unite în secolul XXI” de către 189 de țări, printre care și România. Prin Declarația Mileniului a Națiunilor Unite, 189 de națiuni s-au angajat să transforme în realitate dreptul la dezvoltare pentru toți și să lucreze împreună pentru îmbunătățirea condițiilor sociale și economice la nivel global cu prioritate a țărilor defavorizate. A fost recunoscut faptul că progresul se bazează pe o dezvoltare economică susținută care trebuie să se concentreze pe reducerea sărăciei având în vedere și drepturile omului și justiția socială.

Ele reprezintă un pact încheiat între toți actorii economici majori ai lumii. Țările sărace s-au angajat să-și îmbunătățească politicile și instituțiile precum și să sporească responsabilitatea acestora față de proprii cetățeni; statele bogate s-au angajat să furnizeze resursele necesare pentru susținerea unor astfel de schimbări. Angajamentul pentru atingerea ODM a fost asumat la cele mai înalte nivele politice. Guverne întregi, inclusiv ministerele comerțului și finanțelor care administrează bugetele statelor, instituții financiare internaționale (Banca Mondială, Fondul Monetar Internațional, băncile regionale de dezvoltare și din ce în ce mai mulți membri ai Organizației Mondiale a Comerțului) și-au exprimat responsabilitatea pentru atingerea obiectivelor.

Cu ocazia Reuniunii Plenare la nivel înalt a Adunării Generale ONU cu privire la Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului, ce a avut loc în anul 2010, liderii mondiali și-au reafirmat angajamentul față de ODM și au solicitat o acțiune colectivă mai intensă și extinderea abordărilor care au avut succes. Aceștia au confirmat provocările generate de multiplele crize, creșterea inegalităților și conflictele violente persistente.

S-a cerut luarea de măsuri în vederea asigurării accesului egal al femeilor și fetelor la educație, la servicii de bază, la îngrijire medicală, la oportunități economice și la luarea deciziilor la toate nivelurile, admitând că realizarea ODM-urilor depinde în mare măsură de consolidarea poziției femeilor. Liderii mondiali au accentuat, de asemenea, faptul că o acțiune rapidă în vederea realizării obiectivelor necesită o creștere economică care să fie sustenabilă, incluzivă și echitabilă – o creștere care să permită tuturor să profite de progres și să împartă oportunitățile economice. O accelerare mai puternică a realizării ODM implică un parteneriat global reînnoit, realizarea fără întârziere a angajamentelor deja luate și o acțiune concertată către un viitor sustenabil în ceea ce privește mediul înconjurător.



REDUCEREA SĂRĂCIEI SEVERE

Țintele globale

- Între 1990 și 2015, înjumătățirea numărului de persoane cu un venit mai mic de 1\$/ zi.
- Asigurarea unui loc de muncă decent tuturor persoanelor, inclusiv femeilor și tinerilor.
- Înjumătățirea procentului de persoane care suferă din cauza foametei.

Cum stăm la nivel global?

Conform Raportului Națiunilor Unite din anul 2011 privind îndeplinirea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului sărăcia a continuat să scadă în multe țări și regiuni.

”Deși recesiunea economică din perioada 2008-2009, exacerbată de criza alimentelor și a energiei, a generat numeroase obstacole, lumea se află încă pe drumul cel bun în ceea ce privește atingerea țintei de reducere a sărăciei. Se așteaptă ca până în 2012, rată globală a sărăciei să scadă sub 15%, cu mult sub ținta de 23%. Totuși, această tendință globală reflectă în mare parte creșterea rapidă înregistrată în Asia de Est, în special în China. Provocările îi vizează în continuare pe cei săraci din mediul urban și pe cei care trăiesc în zone rurale.”³

Îmbunătățirea vieții oamenilor săraci din mediul urban, al căror număr se află în creștere, rămâne o provocare majoră. Progresele care s-au înregistrat în ceea ce privește ameliorarea condițiilor din cartierele marginase și sărace nu au fost suficiente pentru a contrabalansa creșterea așezărilor libere în lumea aflată în curs de dezvoltare. În regiunile aflate în curs de dezvoltare, **numărul rezidenților din mediul urban care trăiesc în condiții mizere este acum estimat la 828 milioane, comparat cu 657 milioane în 1990 și 767 milioane în 2000.** Va fi nevoie de eforturi dublate pentru a îmbunătăți viețile oamenilor săraci din mediul urban, din orașele mari și metropolele lumii aflate în curs de dezvoltare.

Rezultate:

- Rata sărăciei a fost înjumătățită, iar în 2010 trăiau în sărăcie extremă cu aproximativ 700 de milioane de oameni mai puțin decât în 1990.
- Criza economică și globală a mărit colapsul global al locurilor de muncă aproximativ cu 67 de milioane de oameni.
- În ciuda progresului, unul din opt oameni încă se duce seara la somn înfometat.
- La nivel global, aproximativ unul din șase copii sub 5 ani este subnutrit, iar unuia din patru îi este stopată dezvoltarea.
- Aproximativ 7% dintre copiii sub 5 ani din toată lumea suferă de supragreutate, un alt aspect al malnutriției: un sfert din acest procent se înregistrează în Africa Subsahariană.

³Sha Zukang, Subsecretar General pentru Afaceri Economice și Sociale, The Millennium Development Goals Report 2011

REALIZAREA ACCESULUI

UNIVERSAL

LA

EDUCAȚIA



PRIMARĂ

Ținta globală

- Asigurarea că, până în 2015, copiii de pretutindeni vor putea încheia un ciclu primar complet de studii.

Cum stăm la nivel global?

Unele dintre cele mai sărace țări au înregistrat cele mai mari progrese în educație. Cu o creștere de 18% între 1999 și 2009, Africa Subsahariană este regiunea cu cea mai mare rată a progresului.

”A fi sărac, a fi femeie sau a trăi într-o zonă de conflict duce la creșterea probabilității ca un copil să nu fie școlarizat. Rata netă de înscriere a copiilor în școala primară a crescut cu numai 7% din 1999, ajungând la 89% în 2009. Recent, progresele au devenit chiar mai lente, scăzând șansele de a atinge ținta ODM privind educația primară universală până în 2015. Copiii din cele mai sărace familii, cei care locuiesc în zone rurale și fetele sunt categoriile cele mai predispuse la a nu fi înscriși la școală. La nivel mondial, dintre copiii cu vârste de școală primară care nu sunt înscriși la școală, 42% - 28 de milioane – trăiesc în țări sărace afectate de conflict.”⁴

Rezultate:

- În 2011, 57 de milioane de copii de vârstă școlară nu urmau un curs de școlarizare primară în comparație cu 102 milioane în 2000.
- Mai mult de jumătate dintre acești copii trăiesc în Africa Subsahariană.
- La nivel global, 123 de milioane de tineri (cu vârsta cuprinsă între 15 și 24 de ani) duc lipsă de abilități de bază ca cititul și scrisul; 61% dintre aceștia sunt femei.



PROMOVAREA EGALITĂȚII ÎNTRE SEXE ȘI AFIRMAREA FEMEILOR

Ținta globală

- Eliminarea discriminărilor de gen din învățământul primar și secundar, de preferat până în 2005, iar din toate formele de învățământ nu mai târziu de anul 2015.

Cum stăm la nivel global?

Oportunitățile de angajare productivă și cu normă întreagă rămân foarte scăzute pentru femei. Multe persoane de sex feminin din țările mai puțin dezvoltate se confruntă cu dificultăți în ceea ce privește accesul la educație sau un loc de muncă. Rămân încă discrepanțe majore în ceea ce

⁴ ibidem

privește accesul femeilor la muncă platită în cel puțin jumătate din toate regiunile. După pierderea masivă de slujbe între 2008 și 2009, creșterea numărului de angajări din timpul perioadei de recuperare economică din 2010, în special în lumea aflată în curs de dezvoltare, a fost mai mic pentru femei decât pentru bărbați. Femeile angajate în industrii manufacturiere au fost afectate în mod special.

Rezultate:

- ✓ Egalitatea între sexe este foarte aproape să fie realizată la un nivel primar; oricum, doar 2 din 130 de țări au atins această țintă la toate nivelele educației.
- ✓ La nivel global, 40 din 100 de locuri de muncă salarizate în sectorul non-agricol sunt ocupate de femei.
- ✓ La 31 ianuarie 2013, media femeilor membre în parlamentele din lumea întreagă era de doar 20%.



REDUCEREA MORTALITĂȚII INFANTILE

Ținta globală

- Reducerea cu două treimi, între 1990 și 2015, a mortalității la copiii cu vârsta sub cinci ani.

Cum stăm la nivel global?

*„Intervențiile-țintă au reușit să reducă mortalitatea infantilă. Numărul de morți în rândul copiilor sub 5 ani a scăzut de la 12.4 milioane în 1990 la 8.1 milioane în 2009. Acest lucru înseamnă că în fiecare zi mor cu 12000 copii mai puțin. Între 2000 și 2008, combinația dintre creșterea regiunilor care au avut acces la imunizare și șansa de a primi o a doua doză de imunizare a dus la o scădere cu 78% a morților cauzate de pojar la nivel mondial. Prevenirea acestor morți a reprezentat un sfert din scăderea mortalității infantile generale (numărul morților din toate cauzele, nu numai pojar) în rândul copiilor cu vârste sub 5 ani. Rata mortalității infantile a scăzut la nivel global, dar cu mari diferențe între regiunile globului.”*⁵

Angajamente UE

- „UE va lua măsuri urgente pentru îndeplinirea țăintelor ODM 4, menite să salveze viețile a 4 milioane de copii anual.” (*Agenda de Acțiune a UE pentru ODM*)

Contribuția României

- Începând cu 2007, România susține eforturile UNICEF pentru realizarea ODM 4.

Rezultate:

⁵ibidem

- Din 1990, rata mortalității infantile a ajuns la 41%; în fiecare zi mor cu 14.000 mai puțin copii.
- Încă, 6.9 milioane de copii sub 5 ani au murit în 2011 – cu preponderență din cauza bolilor care ar fi putut fi prevenite.
- În Africa Subsahariană, unul dintre 9 copii moare înainte de a împlini 5 ani, de 16 ori mai mult decât media regiunilor dezvoltate.



ÎMBUNĂTĂȚIREA SĂNĂTĂȚII MATERNE

Țintele globale

- Reducerea cu trei sferturi, în perioada 1990-2015, a ratei mortalității materne.
- Atingerea, până în 2015, a accesului universal la servicii de sănătate în domeniul reproducerii.

Cum stăm la nivel global?

Mai mult de 500.000 de femei mor anual ca urmare a complicațiilor tratabile survenite în urma sarcinii sau a nașterii, majoritatea provenind din Africa Subsahariană. Pe termen lung, progresul real va depinde de îmbunătățirile aduse în alte domenii, cum ar fi statutul femeilor, subnutriția și o mai bună educație. (*Raportul Națiunilor Unite privind ODM - 2011*)

Rezultate:

- În Asia de Est, Africa de Nord și Asia de Sud, mortalitatea maternală a scăzut cu aproximativ două treimi.
- Jumătate dintre femeile însărcinate în regiunile în curs de dezvoltare primesc cele patru vizite de îngrijire antenatală minime recomandate.
- Aproximativ 140 de femei din lumea întreagă care sunt căsătorite sau implicate într-o relație de concubinaj susțin că și-ar dori să amâne sau să evite sarcina, dar nu folosesc metode contraceptive.



COMBATAREA HIV/SIDA, A TUBERCULOZEI, MALARIEI ȘI A ALTOR BOLI

Țintele globale

- Stoparea până în 2015, a răspândirii virusului HIV/SIDA.
- Asigurarea, până în 2010, accesului universal la tratamentul împotriva HIV/SIDA al tuturor celor care au nevoie de acesta.

- Stoparea, până în 2015, și malariei și a altor boli infecțioase majore.

apoi începerea redresării incidenței

Cum stăm la nivel global?

”Investițiile făcute pentru prevenirea și tratarea HIV dau rezultate. Numărul de noi infecții cu HIV scade constant, Africa SubSahariană aflându-se în top. În 2009, un număr estimat de 2.6 milioane de oameni au fost infectați cu HIV – o scădere cu 21% din 1997, atunci când apariția de noi infecții a atins apogeul. Datorită fondurilor crescute și a extinderii marilor programe, numărul oamenilor care au beneficiat de terapie antiretrovirală pentru HIV și SIDA a crescut de 13 ori între 2004 și 2009. La finalul anului 2009, 5.25 milioane de oameni beneficiau de tratament în țări cu venituri mici și mijlocii – o creștere de peste 1.2 milioane de oameni din decembrie 2008. Drept urmare, numărul morților cauzate de SIDA a scăzut cu 19% în aceeași perioadă.”⁶

Între 1995 și 2009, un total de 41 milioane de pacienți cu tuberculoză au fost tratați cu succes și până la 6 milioane de vieți au fost salvate, datorită unor protocoalele internaționale eficiente pentru tratamentul tuberculozei. La nivel mondial, numărul morților cauzate de această boală a scăzut cu mai mult de o treime din 1990.

Rezultate :

- În 2011, erau infectați cu HIV cu 230000 mai puțini tineri sub 15 ani decât în 2001.
- 8 milioane de oameni primeau tratament antiretroviral pentru HIV la sfârșitul lui 2011.
- În deceniul după 2000, 1.1 milioane de decese de malarie au fost prevenite.
- Tratamentele pentru tuberculoză au salvat 20 de milioane de vieți între 1995 și 2011.



ASIGURAREA SUTENABILITĂȚII MEDIULUI

Țintele globale

- Integrarea principiilor de dezvoltare durabilă în politicile și programele statelor și redresarea risipei de resurse naturale.
- Înjumătățirea numărului de persoane care nu au acces durabil la o sursă de apă potabilă și la servicii de bază de canalizare, până în 2015.
- Îmbunătățirea semnificativă, până în 2020, a calității vieții unui număr minim de 100 de milioane de locuitori care trăiesc în sărăcie.

Cum stăm la nivel global?

”Fiecare regiune a înregistrat progrese cu privire la îmbunătățirea accesului la apă potabilă curată. Un număr estimat de 1.1 miliarde persoane din zonele urbane și 723 milioane de oameni din zone rurale au dobândit acces la o sursă de apă potabilă îmbunătățită între 1990 și 2008. Asia

⁶ibidem

de Est a înregistrat cele mai mari progrese în alimentarea cu apă potabilă – de la 69% în 1990 la 86% în 2008. În Africa SubSahariană numărul oamenilor care folosesc o sursă de apă potabilă îmbunătățită aproape s-a dublat – de la 252 milioane în 1990 la 492 milioane în 2008. Deși multe țări au demonstrat că progresul este posibil, eforturile trebuie intensificate. Ele trebuie de asemenea, să fie direcționate către cei la care este cel mai greu de ajuns: cei mai săraci dintre cei săraci și cei dezavantajați din cauza sexului, vârstei, etniei sau dizabilității. Diferențele între progresele zonelor urbane și rurale rămân cutremurătoare.”⁷

Rezultate:

- ✓ Emisiile de dioxid de carbon au crescut cu 46% din 1990
- ✓ Aproape o treime din stocurile de pește a fost supraexploată.
- ✓ Multe specii de animale sunt pe cale de dispariție, în ciuda faptului că numărul zonelor protejate prin lege a crescut.
- ✓ Mai mult de 3.5 miliarde de oameni au acces la surse de apă îmbunătățite și instalații sanitare din 1990.
- ✓ Aproximativ 863 de milioane de oameni locuiesc în suburbie în țările în curs de dezvoltare.

CREAREA DE PARTENERIATE GLOBALE PENTRU DEZVOLTARE



Țintele globale

- Crearea unui sistem financiar și comercial nediscriminatoriu, predictibil, deschis și bazat pe regulamente.
- Rezolvarea problemelor speciale ale țărilor mai puțin dezvoltate.
- Rezolvarea pe termen lung a problemelor generale legate de datoria externă a țărilor în curs de dezvoltare prin măsuri luate la nivel național și internațional.

Cum stăm la nivel global?

Asistența oficială pentru dezvoltare acordată la nivel global a scăzut în termeni reali cu 5,1% între 1997 și 2006. Puțini donatori au atins ținta de 0,7% din VNB, agreată la nivel ONU. „Statele membre se angajează să atingă ținta unui nivel al asistenței oficiale pentru dezvoltare de 0,7% din VNB până în 2015, în timp ce acele state membre care au atins deja această țintă se angajează să păstreze un nivel al asistenței pentru dezvoltare superior acestei ținte; statele membre care s-au alăturat UE după 2002, vor depune eforturi în sensul creșterii nivelului asistenței oficiale pentru dezvoltare la 0,33% din VNB, până în 2015.” „UE va crește asistența financiară acordată Africii sub-sahariene și va furniza, colectiv, cel puțin 50% din creșterea

⁷ibidem

volumului asistenței pentru dezvoltare continentului african, respectând, totodată, prioritățile individuale ale statelor membre în domeniul asistenței pentru dezvoltare.”(*Consensul European pentru Dezvoltare*)

Contribuția României

România depune eforturi în sensul creșterii volumului asistenței oficiale pentru dezvoltare, pentru a atinge ținta de 0,17% din VNB până în 2010, respectiv 0,33% din VNB până în 2015, conform angajamentelor asumate la nivel UE.

Rezultate:

- ✓ Asistența oficială pentru dezvoltare a constat în 126 de miliarde de dolari în 2012.
- ✓ 83% dintre exporturile celor mai slab dezvoltate țări intra în duty free-urile din țările dezvoltate.
- ✓ Datoriile țărilor în curs de dezvoltare consumă doar 3% din veniturile din export.
- ✓ În țările aflate în curs de dezvoltare, 31% din populație utilizează internetul, în comparație cu 77% din populație în țările dezvoltate.

Capitolul II

A.

PROGRAM A ȘCOLARĂ PENTRU DISCIPLINA OPȚIONALĂ

EDUCAȚIE PENTRU

DEZVOLTARE

[curriculum la decizia școlii pentru liceu]

prof. Eugen Stoica

prof. Angela Teșileanu

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa școlară a disciplinei *Educație pentru dezvoltare* reprezintă o ofertă curriculară de disciplină opțională pentru liceu, proiectată pentru un buget de timp de 1-2 ore/săptămână, pe durata unui an școlar.

Prezenta programă școlară constituie un exemplu de bună practică în cadrul proiectului internațional „Realizarea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului. Implicarea elevilor și a cadrelor didactice din licee în programe și proiecte de educație pentru dezvoltare”. Proiectul este în curs de desfășurare (derulându-se în perioada noiembrie 2010 – iulie 2013); este coordonat de organizația Open Education Centre din Bulgaria, în parteneriat cu asociația „Asistență și programe pentru dezvoltare durabilă – Agenda 21” din România, Carrefoure Europeo Emilia din Italia, HIVSports din Marea Britanie și Universitatea din Fort Hare, Republica Africa de Sud. Programă școlară urmează să fie pilotată în cadrul proiectului, în unitățile de învățământ partenere în proiect (zece unități de învățământ din Municipiul București și o unitate de învățământ din județul Ilfov). Disciplina poate fi predată în oricare dintre clasele de liceu de către profesorii care predau discipline de studiu din ariile curriculare *Om și societate*, *Matematică și științele naturii*, în condițiile adecvării demersului didactic la particularitățile de vârstă ale elevilor.

Disciplina *Educație pentru dezvoltare* poate să fie studiată 1-2 ore săptămânal, diferențiat, după cum urmează:

- pentru 2 ore/săptămână vor fi avute în vedere toate competențele și toate elementele de conținut corespunzătoare;
- pentru 1 oră/săptămână vor fi avute în vedere competențele și elementele de conținut corespunzătoare de la temele/modulele I, III, la care se adaugă de la tema/modulul II doar conținutul 1. *Cetățenie globală și dezvoltare durabilă*și la alegere:
 - fie conținutul II.2. *Drepturile omului, justiție socială și toleranță*;
 - fie conținutul II.3. *Mediul înconjurător și dezvoltarea durabilă*;
 - fie tema/modulul IV. *Proiectul educațional pentru dezvoltare*.

Prezenta programă școlară este justificată din perspectiva următoarelor aspecte:

- raportarea, în cunoștință de cauză a elevilor de liceu, la probleme globale și la obiectivele de dezvoltare ale mileniului;
- implicarea tinerilor în elaborarea și în promovarea unor proiecte pentru dezvoltare;
- pregătirea elevilor de liceu pentru asumarea, în cunoștință de cauză, a comportamentului adecvat dezvoltării durabile.

Disciplina opțională *Educație pentru dezvoltare*, propusă spre studiu în liceu, se raportează la *Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene privind competențele cheie din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți* (2006/962/EC), care conturează, pentru absolvenții învățământului obligatoriu, un „profil de formare european”, orientat de formarea a opt competențe cheie.

Contribuția disciplinei *Educație pentru dezvoltare* la dezvoltarea competențelor cheie europene este nuanțată și diversificată, incluzând atât susținerea dezvoltării anumitor competențe cheie, cât și sensibilizarea cu privire la alte competențe cheie, astfel:

- competențe sociale și civice;
- comunicare în limba maternă;
- spirit de inițiativă și antreprenoriat;
- competențe matematice și competențe de bază în științe și tehnologii;
- competență digitală;
- a învăța să înveți;
- comunicare în limbi străine;
- sensibilizare și exprimare culturală.

De asemenea, actuala programă școlară a urmărit valorizarea cadrului european al competențelor cheie și în ceea ce privește: selectarea seturilor de valori și atitudini; organizarea elementelor de conținut și corelarea acestora cu competențele specifice; elaborarea sugestiilor metodologice.

Programa școlară a disciplinei *Educație pentru dezvoltare* are ca finalitate promovarea dezvoltării durabile, realizată prin:

- informarea elevilor de liceu asupra problemelor globalizării și ale dezvoltării durabile;
- dezvoltarea receptivității elevilor față de problemele dezvoltării durabile considerate în raport cu asumarea de roluri și de responsabilități în viața de fiecare zi (de exemplu, în ceea ce privește mediul, cetățenia activă/cetățenia globală, parteneriatul global pentru dezvoltare);
- dezvoltarea unui comportament responsabil față de resurse și față de modul lor de utilizare.

Studiul disciplinei opționale *Educație pentru dezvoltare* are un accentuat caracter interdisciplinar și transdisciplinar. Diferitele elemente incluse în structura programei școlare reflectă caracterul interdisciplinar și transdisciplinar specific acestei discipline.

Structura programei școlare include următoarele elemente:

- Notă de prezentare
- Competențe generale
- Valori și atitudini
- Competențe specifice și conținuturi
- Sugestii metodologice

Competențele generale sunt preluate de la disciplinele socio-umane și sunt dezvoltate din perspectiva ariilor curriculare *Om și societate, Matematică și științele naturii*.

Competențele specifice sunt corelate cu unitățile de conținut, corespondența dintre acestea nefiind biunivocă; o anumită competență specifică poate să fie atinsă prin diferite unități de conținut.

Lista explicită ce recomandă valori și atitudini accentuează dimensiunea afectiv-atitudinală și morală a învățării, din perspectiva contribuției specifice a acestei discipline la atingerea finalităților educației.

Sugestiile metodologice au rolul de a orienta utilizarea prezentului curriculum în proiectarea și realizarea activităților de predare-învățare-evaluare, în concordanță cu specificul disciplinei și cu statutul acesteia de curs opțional.

Programa se adresează atât profesorilor cât și potențialilor autori de manuale/ghiduri. Activitatea didactică, precum și elaborarea manualelor școlare/ghidurilor trebuie precedate de lectura integrală a programei școlare. Pornind de la propunerile existente în programă cu privire la activitățile de învățare,

profesorii și autorii de manuale/ghiduri pot realiza o proiectare didactică personală, în concordanță cu prevederile programei și cu situațiile concrete de predare-învățare.

COMPETENȚE GENERALE

1. Utilizarea conceptelor specifice disciplinelor din ariile curriculare *Om și societate, Matematică și științele naturii* pentru organizarea demersurilor de cunoaștere și explicare a unor fapte, evenimente, procese din viața reală
2. Aplicarea cunoștințelor specifice disciplinelor din ariile curriculare *Om și societate, Matematică și științele naturii* în rezolvarea unor situații problemă, precum și în analiza posibilităților personale de dezvoltare
3. Cooperarea cu ceilalți în rezolvarea unor probleme teoretice și practice, în cadrul diferitelor grupuri
4. Manifestarea unui comportament social activ și responsabil, adecvat unei lumi în schimbare
5. Participarea la luarea deciziilor și la rezolvarea problemelor comunității

VALORI ȘI ATITUDINI

Competențele generale și specifice care trebuie formate prin procesul de predare-învățare a disciplinei *Educație pentru dezvoltare* au la bază și promovează următoarele valori și atitudini:

- justiție socială;
- promovarea justiției sociale;
- solidaritate;
- apartenență la comunitatea globală;
- responsabilitate socială;
- responsabilitate față de mediu;
- cooperare pentru dezvoltare;
- atitudine pozitivă față de diversitate;
- respingerea risipei de resurse;
- protecția mediului;
- relaționare pozitivă cu ceilalți;
- promovarea unui comportament care valorizează dezvoltarea durabilă.

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI CONȚINUTURI

Competențe specifice	Conținuturi

Competențe specifice	Conținuturi
1.1. Utilizarea corectă a termenilor specifici educației pentru dezvoltare 3.1. Analizarea, în echipe de lucru, a principalelor provocări pe care le generează globalizarea la nivel individual și la nivel de comunitate 4.1. Manifestarea unei atitudini responsabile față de procesele globalizării	I. Globalizarea și problemele sale - Globalizarea. Forme de manifestare a globalizării - Teorii asupra globalizării - Probleme ale globalizării - Provocări ale globalizării și atitudini față de procesele globalizării
1.2. Identificarea cauzelor și a efectelor unor conflicte locale, regionale, internaționale 2.1. Explicarea importanței justiției sociale pentru dezvoltarea durabilă și pentru bunăstarea oamenilor 2.2. Analizarea consecințelor pozitive/negative pe care activitatea oamenilor le poate avea asupra mediului înconjurător 4.2. Proiectarea unui comportament care încurajează cetățenia globală și interculturalitatea 4.3. Dezvoltarea unor deprinderi de utilizare rațională a resurselor și de protecție a mediului 5.1. Susținerea responsabilă a dezvoltării durabile	II. Cetățenie globală și dezvoltare durabilă 1. Cetățenie globală și dezvoltare durabilă 2. Drepturile omului, justiție socială și toleranță - Drepturile omului și cetățenia democratică - Justiție socială - Cooperare și conflict într-o lume globală - Pace și război - Discriminare și xenofobie - Educație interculturală 3. Mediul înconjurător și dezvoltarea durabilă - Impactul antropic asupra ecosistemelor - Degradarea habitatelor - Introducerea de specii noi - Supraexploatarea rezervelor biologice (defrișare, suprapășunat, pescuit, vânătoare, comerț cu specii sălbatice) - Urbanizare, industrializare - Deteriorarea mediului prin poluare fizică, chimică, biologică - Încălzirea globală - Conservarea biodiversității și resurselor
2.3. Analizarea raportului Nord-Sud 2.4. Explicarea necesității formulării unor obiective de dezvoltare ale mileniului 3.2. Cooperarea, în echipe de lucru, pentru exemplificarea obiectivelor de dezvoltare ale mileniului și a parteneriatului global pentru dezvoltare	III. Parteneriatul global pentru dezvoltare - Organizarea spațiului mondial - Marile ansambluri economice și geopolitice - Migrațiile în lumea contemporană - Raportul Nord-Sud - Obiectivele de dezvoltare ale mileniului - Parteneriatul global pentru dezvoltare - Europa și spațiile de civilizație extraeuropene

Competențe specifice	Conținuturi
	- Studiu de caz - Africa Subsahariană
1.3. Identificarea etapelor unui proiect educațional pentru dezvoltare 3.3. Elaborarea, în echipă, a unui proiect de educațional pentru dezvoltare 4.4. Dezvoltarea unor atitudini de solidaritate socială prin derularea/simularea derulării unui proiect de educațional pentru dezvoltare 5.2. Participarea, prin derularea/simularea derulării unui proiect educațional pentru dezvoltare, la rezolvarea/simularea rezolvării unor probleme cu caracter global la nivelul comunității educaționale proprii/locale/naționale/internaționale	IV. Proiectul educațional pentru dezvoltare ▪ Componentele și etapele unui proiect educațional pentru dezvoltare (proiectare, implementare, monitorizare și evaluare, elemente de follow up) ▪ Elaborarea și derularea/simularea derulării unui proiect educațional pentru dezvoltare - Elaborarea fișei de proiect - Derularea proiectului propus/simularea derulării proiectului propus - Evaluarea proiectului propus

SUGESTII METODOLOGICE

Prezenta programă școlară este un instrument de lucru care se adresează profesorilor care predau în liceu disciplina opțională *Educație pentru dezvoltare*, fiind concepută în așa fel încât să le permită acestora:

- să-și orienteze propria activitate înspre formarea la elevi a competențelor specifice domeniului;
- să-și manifeste creativitatea și să-și adecveze demersurile didactice la particularitățile elevilor cu care lucrează.

Sugestiile metodologice au în vedere modul de organizare a activității didactice în vederea formării la elevi a competențelor formulate în programa școlară.

Dezvoltarea competențelor cheie, considerarea elevului ca subiect al activității instructiv-educative și orientarea acestuia spre formarea competențelor specifice, accentuarea caracterului practic-aplicativ al disciplinei presupun respectarea unor exigențe ale învățării durabile, printre care:

- utilizarea unor strategii didactice care să pună accent pe:
 - construcția progresivă a cunoștințelor, exersarea și consolidarea abilităților, dezvoltarea creativității elevilor;
 - cultivarea capacității elevilor de a se autoevalua, a spiritului reflexiv și autoexigenței;
 - abordări flexibile și parcursuri didactice diferențiate;
 - abordări inter, pluri și transdisciplinare;
- utilizarea unor metode active (de exemplu: simularea, învățarea problematizată, învățarea prin cooperare, studiul de caz, învățarea prin descoperire, jocul de roluri bazat pe empatie, analiza de text, metode de gândire critică, realizarea de portofolii, lucrul pe calculator/internet/în grupuri de lucru virtuale), care pot contribui la:
 - crearea aceluia cadru educațional care încurajează interacțiunea socială pozitivă;
 - înțelegerea modului în care conceptele specifice *Educației pentru dezvoltare* se pot aplica în viața de fiecare zi;

- exersarea lucrului în echipă, a îndeplinirii unor roluri specifice în grupuri de lucru, a cooperării cu persoane diferite în realizarea unei sarcini de lucru;
- facilitarea înțelegerii unor probleme controversate de actualitate (reflectate în mass-media) atât de la nivel local și național, cât și de la nivel internațional;
- realizarea unor conexiuni cu achiziții dobândite de către elevi prin studiul altor discipline de învățământ (îndeosebi din ariile curriculare *Om și societate*, *Matematică și științe ale naturii*);
- utilizarea unor strategii didactice care să permită alternarea formelor de activitate (individuală, pe perechi și în grupuri mici);
- învățarea prin acțiune (experiențială), realizarea unor activități bazate pe sarcini concrete;
- utilizarea, în activitatea didactică, a calculatorului ca mijloc și mediu modern de instruire, care să permită subordonarea utilizării tehnologiei informației și a comunicațiilor, în vederea desfășurării unor lecții interactive, atractive.

În spiritul altor programe școlare dezvoltate pentru disciplinele socio-umane și prezenta programă școlară introduce în prezentarea conținuturilor un aspect de noutate legat de elaborarea și derularea/simularea derulării unui proiect educațional pentru dezvoltare. Sunt prevăzute explicit elaborarea de proiecte privind problematica dezvoltării și derularea sau simularea derulării proiectelor propuse; în acest fel se depășește nivelul de recomandare metodologică în ceea ce privește realizarea unor activități tip proiect, fiind creat un cadru educațional care apropie procesul de predare-învățare de viața reală, în care proiectul este un instrument de lucru necesar pentru desfășurarea activității în toate domeniile. Acest cadru educațional facilitează dezvoltarea abilităților necesare secolului XXI: creativitate, gândire critică și sistemică, abilități de comunicare și de colaborare, capacitate de adaptare, responsabilitate, spirit de echipă. Pornind de la tema/problema aleasă de elevi și profesor, elevii sunt puși în situația de a realiza fișa unui proiect pentru dezvoltare, precum și de a derula în mod efectiv sau de a simula derularea proiectului propus; elevii pot exersa, astfel, achizițiile dobândite, pot fi implicați în activități de luare a deciziei, de propunere și de aplicare a unor strategii de rezolvare a unor probleme care vizează dezvoltarea; pe de altă parte, acest tip de învățare asigură implicarea activă a elevilor în activitatea de învățare prin sarcini de lucru atractive și motivante.

În mod concret, tema referitoare la *Proiectul educațional pentru dezvoltare* poate fi abordată în ultima parte a cursului opțional, într-un număr de ore care, pe de o parte, este în concordanță cu bugetul de timp anual acordat studierii disciplinei și care, pe de altă parte, asigură realizarea celorlalte competențe și conținuturi prevăzute pentru studiu.

Derularea propriu-zisă/simularea derulării unui proiect pentru dezvoltare se poate realiza de exemplu, potrivit uneia dintre următoarele structuri metodologice:

Varianta A – proiect local

- Identificarea temei de lucru.
- Planificarea culegerii de informații.
- Culegerea de informații.
- Sinteza informațiilor și realizarea produsului.
- Prezentarea produsului realizat.
- Reflectarea asupra întregii experiențe: achiziții dobândite (cunoștințe, abilități, atitudini); derularea procesului, concluzii privind realizarea și implementarea unui proiect pentru dezvoltare.

Varianta B – parteneriat pentru dezvoltare

- Pregătire: stabilirea unui parteneriat cu o clasă din alta școală (poate fi din aceeași localitate, din altă localitate sau chiar din altă țară).
- Prezentarea reciprocă a claselor partenere.

- Identificarea temei de lucru.
- Planificarea culegerii de informații.
- Culegerea de informații (posibile colaborări cu partenerii).
- Sinteza informațiilor și realizarea produsului.
- Prezentarea produsului realizat.
- Analiza produsului realizat de clasa parteneră și oferirea de feedback.
- Eventuala revizuire a produsului în baza sugestiilor și întrebărilor primite de la parteneri.
- Reflectarea asupra întregii experiențe: achiziții dobândite (cunoștințe, abilități, atitudini); derularea procesului, concluzii privind realizarea și implementarea unui proiect pentru dezvoltare.
- Schimb de impresii și informații cu partenerii.

Alegerea variantei A sau a variantei B, diferite în ceea ce privește complexitatea, este rezultatul opțiunii pe care o fac împreună, cadrele didactice și elevii și trebuie să plece de la analiza și evaluarea realistă a resurselor existente și a posibilității de a finaliza proiectul.

Temele abordate în proiecte pot avea în vedere:

- problemele globale;
- tinerii într-o lume interdependentă;
- dezvoltarea durabilă;
- drepturile omului și dezvoltarea durabilă;
- cetățenia globală;
- justiția socială;
- obiectivele de dezvoltare ale mileniului;
- mediul înconjurător.

Produsele proiectelor pot fi:

- un website;
- un material video, un joc video sau un joc online;
- un memoriu către autorități;
- o expoziție;
- o publicație;
- un spectacol de teatru/teatru forum etc.

Programa școlară oferă cadrelor didactice un sprijin concret în centrarea demersului didactic pe situații de învățare, potrivit specificului competențelor care trebuie formate, prin prezentarea cu caracter orientativ a unor exemple de activități de învățare:

- exerciții de clarificare a înțelesului unor termeni specifici domeniului (de exemplu realizarea unui „dicționar al educației pentru dezvoltare”);
- dezbaterile semnificației unor concepte specifice (de exemplu cetățenie globală, cetățean al lumii etc.);
- realizarea de portofolii pe teme specifice educației pentru dezvoltare, pentru protecția mediului (de exemplu „Cum percep eu globalizarea?”, „Planeta la control”, „Regenerarea planetei – un obiectiv produs de la sine?” etc.);
- discutarea unor cazuri preluate din mass-media, care îi pun pe elevi în contexte de învățare în care pot să conștientizeze interdependențele (de exemplu, „Un vulcan din Islanda erupe – impact local sau global?”, „Planeta - sat planetar?” etc.);
- identificarea rolului unei persoane în calitate de cetățean al lumii;

- dezvoltarea abilității elevilor de a analiza critic o problemă care se manifestă la nivel global;
- exerciții care îi pun pe elevi în situația de a fi interesați de „ceilalți” în sens restrâns (la nivel local) și în sens larg (la nivel global), de a fi interesați de evenimente globale;
- corelarea, în contexte diferite, a drepturilor pe care le au oamenii cu responsabilitățile corespunzătoare acestora;
- organizarea unui concurs pe problematica drepturilor omului;
- exerciții de asumare în diferite contexte a responsabilității individuale și a responsabilității colective;
- studii de caz pentru analizarea impactului discriminării și a xenofobiei în generarea/alimentarea unor conflicte locale, regionale, internaționale;
- analiza complexității rezolvării unui conflict, a necesității cooperării pentru menținerea păcii;
- analiza impactului unor conflicte în zona în care manifestă și la nivel global (de exemplu „Starea de război dintr-o zonă mai îndepărtată a planetei – o garanție a siguranței pentru locul în care trăiesc?” etc.);
- exersarea empatiei, a manifestării sensibilității față de nevoile și drepturile celorlalți;
- exerciții de valorizare a celorlalți ca diferiți, dar egali;
- analiza calității mediului înconjurător, specific comunității în care trăiesc elevii;
- exerciții care îi pot sensibiliza pe elevi să manifeste preocupare pentru calitatea mediului la nivel local, regional, național, global;
- exerciții care îi confruntă pe elevi cu responsabilității față de mediul înconjurător și față de modul de utilizare a resurselor;
- simulare/joc de rol în scopul dezvoltării sentimentului de grijă pentru viitorul planetei și al generațiilor viitoare;
- realizarea unor activități în parteneriat (de exemplu între școli, școală – comunitatea locală);
- exerciții de conștientizare a legăturilor dintre alegerile pe care le fac oamenii și consecințele alegerilor, dintre cauze și efecte;
- exerciții de conștientizare a consecințelor (pozitive/negative) ale acțiunilor oamenilor asupra mediului înconjurător;
- analiza consecințelor pozitive și a celor negative ale stilurilor de viață ale oamenilor în ceea ce privește dezvoltarea durabilă;
- dezbateri/realizarea de colaje pe tema dreptului la educație pentru fetele din țările Africii Sub-Sahariene;
- realizarea unor postere multimedia pe problematica globalizării, a dezvoltării durabile și a cetățeniei globale;
- implicarea elevilor în contexte de învățare care presupun opțiuni (de exemplu „Cetățean informat și indiferent/Cetățean informat și proactiv” etc.);
- implicarea elevilor în acțiuni de voluntariat prin dezvoltarea de proiecte.

Strategiile de lucru propuse trebuie să țină seama de experiența elevilor la această vârstă și să permită valorizarea pozitivă a acestei experiențe.

Evaluarea reprezintă o componentă organică a procesului de învățare. În perspectiva unui demers educațional centrat pe competențe, se recomandă utilizarea cu preponderență a evaluării continue, formative. Alături de formele și instrumentele clasice de evaluare, recomandăm utilizarea unor forme și instrumente complementare, cum sunt: proiectul, portofoliul, autoevaluarea, evaluarea în

perechi, observarea sistematică a

activității și a comportamentului elevilor.

Procesul de evaluare va pune accent pe:

- corelarea directă a rezultatelor evaluate cu competențele specifice vizate de programa școlară;
- valorizarea rezultatelor învățării, prin raportarea la progresul școlar al fiecărui elev;
- recunoașterea, la nivelul evaluării, a experiențelor de învățare și a competențelor dobândite în contexte non-formale sau informale;
- utilizarea unor metode variate de comunicare a rezultatelor școlare.

Capitolul III.

PROFESORUL ÎN CADRUL

EDUCAȚIEI PENTRU DEZVOLTARE

COMPETENȚELE GENERALE ALE PROFESORILOR ȘI COMPETENȚELE SPECIFICE PENTRU PROFESORII CARE REALIZEAZĂ *EDUCAȚIA PENTRU DEZVOLTARE (GLOBAL EDUCATION)*

prof. Eugen Stoica

prof. Angela Teșileanu

Este știut faptul că indiferent de domeniu, realizarea unei educații de calitate a elevilor ce are drept finalitate dobândirea de competențe, este posibilă numai în condițiile în care profesorii posedă, la rândul lor, o serie de competențe.

Calitatea întregii activități a profesorilor este direct proporțională cu nivelul „competențelor educaționale” pe care aceștia le dețin, dobândite și dezvoltate atât prin activitatea de formare inițială și prin cea de formare continuă, cât și prin exercițiul cotidian pe care îl implică activitățile didactice sau mai general cele educaționale.

La nivel european „competențele educaționale” ale profesorilor sunt desemnate explicit cu titlul de „**competențe cheie**” sau „competențele profesorilor” și sunt formulate, ca atare, în cadrul unui document al Comisiei Europene intitulat *Principiile Europene Comune pentru Formarea Competențelor și Calificarea Cadrelor Didactice - Common European Principles for Teacher Competences and Qualifications* (Bruxelles, 2005). „**Competențele cheie**” incluse în **cadrul acestui document sunt în număr de trei și prezintă o formulare extrem de generală. Astfel, profesorii trebuie să fie capabili:**

- să lucreze cu informația, tehnologia și cunoștințele;
- să lucreze cu persoanele din mediul educațional imediat: elevi, colegi, parteneri educaționali școlari și non-școlari;
- să lucreze cu și în societate, la nivele diferite de complexitate și de exprimare: local, regional, național, european, global/mondial.

În acord cu literatura de specialitate, identificarea **principalelor domenii de competență pentru profesia didactică**, deși menține un nivel de generalitate mare în abordarea **problemei competențelor generale ale profesorilor**, deschide totuși perspectiva operațională capabilă să permită nominalizarea concretă a acestor competențe. Aceste **domenii de competență pentru profesia didactică** sunt:

- **domeniul specialității**, corespunzător disciplinelor de învățământ și funcției didactice deținute de cadrul didactic;
- **domeniul pedagogiei și psihologiei educației;**
- **domeniul didacticii/didacticilor de specialitate;**

- domeniul **managementului educațional** (managementul clasei, al grupurilor de elevi);
- **domeniul tehnicilor de informare și comunicare** aplicate în procesele de predare și învățare;
- **domenii inter-disciplinare și trans-disciplinare** vizând strategiile alternative și complementare de instruire, cercetare și inovare;
- **domeniul comunicării și parteneriatului cu mediul social;**
- **domeniul autoperfecționării și evoluției în carieră.**

În mod concret, în raport cu aceste domenii, profesorul trebuie să fie capabil să demonstreze că deține următoarele **competențe generale**:

- utilizează conceptele centrale și metodele de investigație specifice diferitelor discipline sau pachete disciplinare;
- planifică activitatea de predare-învățare-evaluare pe baza obiectivelor curriculare, a cunoașterii acestor procese, a conținutului disciplinei, a abilităților elevilor și a diferențelor dintre elevi;
- se raportează la procesele de integrare curriculară și folosește o varietate de strategii didactice care încurajează dezvoltarea gândirii critice a elevului, capacitatea de rezolvare a problemelor și performanțele lui în utilizarea noilor tehnologii;
- are capacitatea de a alege și utiliza cele mai bune metode ce vizează motivația și comportamentul pentru a crea un mediu educațional care încurajează interacțiunea socială pozitivă, motivația intrinsecă și angajarea elevului în actul învățării, sprijinind astfel succesul școlar al acestuia;
- examinează cum învață și cum se dezvoltă elevul și poate să ofere oportunități de învățare care sprijină dezvoltarea fizică, intelectuală și socială a acestuia;
- are capacitatea de a crea experiențe de învățare semnificative pentru elev;
- recunoaște că elevii sunt diferiți din punctul de vedere al felului în care învață și poate să ofere oportunități instructionale adaptate la diferențele individuale de învățare;
- are capacitatea de a dezvolta activități curriculare și extracurriculare inter, pluri și transdisciplinare;
- dezvoltă cunoașterea și utilizarea unor variate strategii de comunicare eficientă pentru a sprijini curiozitatea activă, colaborarea și interacțiunea elevilor în activitatea de învățare;
- înțelege și folosește o diversitate de strategii de evaluare pentru a aprecia și modifica activitățile didactice, asigurând continua dezvoltare intelectuală și socială a elevului;
- contribuie la stabilirea unor relații pozitive cu colegii, familiile elevilor și altor organizații existente în comunitatea în care trăiește, în așa fel încât să stimuleze angajarea acestora în sprijinirea activităților școlii;
- evaluează efectele opțiunilor și acțiunilor sale asupra elevilor, părinților elevilor, altor colegi (profesori) și modifică aceste acțiuni atunci când este necesar;

- cunoaște aspectele de ordin legislativ ale activității sale, respectiv, drepturile legale ale elevului și ale părinților elevilor, precum și propriile sale drepturi și responsabilități;
- caută în mod activ oportunități pentru perfecționarea sa profesională continuă.

În ce mod aceste probleme care vizează **competențele generale ale profesorilor**, indiferent de domeniu și disciplină, sunt relevante pentru determinarea rolului profesorilor în cadrul *Educației pentru dezvoltare-Development Education sau Educației globale - Global Education* sau, altfel spus, sub ce formă competențele generale ale profesorilor se regăsesc în cadrul unei forme particulare de educație, așa cum este *Educația pentru dezvoltare - Development Education sau Educația globală-Global Education*. Din acest punct de vedere, apreciem că, în raport cu particularitățile domeniului este necesar să fie identificate un set de „**competențe specifice pentru profesorii care realizează Educația pentru dezvoltare-Development Education sau Educația globală-Global Education**”.

Competențele specifice pentru profesorii care realizează *Educația pentru dezvoltare-Development Education sau Educația globală-Global Education* pot fi derivate din competențele generale ale profesorilor și, în același timp, se construiesc și se materializează în acord cu „particularitățile domeniului”. Altfel spus, competențele specifice ale profesorilor care realizează *Educația pentru dezvoltare-Development Education sau Educația globală-Global Education*, acoperă din punct de vedere formal, aceleași mari domenii de competență caracteristice profesiei didactice, în general. În același timp, specificitatea lor este generată de „particularitățile domeniului”, adică de **dimensiunile și conținuturile concrete ale Educației pentru dezvoltare-Development Education sau Educației globale-Global Education, în acord cu scopul fundamental/scopurile fundamentale al/ale educației de acest tip.**

Este posibil să fie identificat/identificate **scopul fundamental/scopurile fundamentale al/ale Educației pentru dezvoltare-Development Education sau Educației globale-Global Education?** Dată fiind multitudinea pozițiilor exprimate, în raport cu această problemă, apreciem că inevitabil o asemenea identificare ne plasează pe pozițiile unui perspectivism epistemologic asumat.

În studiul *From Teaching Globalization to Nurturing Global Consciousness*, Veronica Boix Mansilla și Howard Gardner, utilizează conceptul de „**conștiință globală-global consciousness**”, definită drept „capacitatea și tendința de a ne pune pe noi înșine, pe ceilalți, obiectele sau situațiile cu care intrăm în contact într-o matrice mai largă a lumii noastre contemporane (...) În viziunea noastră, conștiința globală plasează sinele de-a lungul unei axe a spațiului contemporan în maniere comparabile cu modul conștiinței istorice de a-l plasa de-a lungul axei temporale (Seixas 2004).

Trei capacități cognitiv-afective stau la baza conștiinței globale. Acestea sunt: *sensibilitatea globală* sau conștientizarea importanței experiențelor locale ce semnifică un manifest spre dezvoltarea largă a planetei; înțelegerea globală sau capacitatea noastră de a gândi în mod flexibil și de a fi informați despre dezvoltările contemporane din lumea largă; și *sinele*

global sau percepția despre noi înșine ca actori globali, un sentiment de apartenență la lumea globală, dar și la umanitate, sentiment care ne ghidează acțiunile și ne stimulează anagajamentele civice.”

În acord cu această definiție și dezvoltările sale, identificăm, la rândul nostru, drept scop fundamental al *Educației pentru dezvoltare-Development Education* sau *Educației globale-Global Education*, construcția/formarea în rândurile elevilor sau a oricărui public educabil, a unei „conștiințe globale-global consciousness”, adică a unei conștiințe care „places the self along an axis of contemporary space”.

Întrucât dimensiunile și conținuturile *Educației pentru dezvoltare-Development Education* sau *Educației globale-Global Education* au fost identificate anterior, asupra acestor elemente nu vom mai insista, astfel încât, din acest moment devine posibilă identificarea **setului** de „competențe specifice pentru profesorii care realizează *Educația pentru dezvoltare-Development Education* sau *Educația globală-Global Education*”.

Rezumând cele formulate până acum, pentru a putea identifica competențele specifice profesorilor care realizează *Educația pentru dezvoltare-Development Education* sau *Educația globală-Global Education* am apreciat că este necesar să ne raportăm în fundal-background la principalele domenii de competență pentru profesia didactică, respectiv la competențele generale ale profesorilor și, deopotrivă, să avem în vedere scopul fundamental/scopurile fundamentale ale educației de acest tip, precum și dimensiunile și conținuturile concrete ale *Educației pentru dezvoltare-Development Education* sau *Educației globale-Global Education*.

II. COMPETENȚELE SPECIFICE PENTRU PROFESORII CARE REALIZEAZĂ *EDUCAȚIA PENTRU DEZVOLTARE-DEVELOPMENT EDUCATION* SAU *EDUCAȚIA GLOBALĂ-GLOBAL EDUCATION*”

1. Educație formală și non-formală

Din perspectiva sistemelor educaționale, *Educația pentru dezvoltare-Development education* sau *Educația globală-Global education* se poate realiza sub forma:

A. Educației formale–curriculare, ca învățare sistematică, structurată și gradată cronologic, realizată în instituții specializate de învățământ pentru diferite nivele (preprimar, primar, învățământ secundar inferior, învățământ secundar superior, postliceal), de către un personal specializat (educatori, învățători/institutori, profesori). Educația formală se identifică în ultimă instanță cu dimensiunea curriculară a educației pentru dezvoltare.

B. Educației non-formale–extracurriculare, prin activități educative desfășurate în afara sistemului formal-curricular de învățământ de către diferite instituții de învățământ sau alte instituții educative, în mod independent sau în parteneriat cu diferite organizații

și instituții locale, regionale, naționale și internaționale, guvernamentale sau non-guvernamentale.

Pe lângă aceste două forme se identifică o a treia, respectiv **educația informală**. Aceasta este bazată pe experiențe de învățare spontană, cotidiană, existențială, desfășurate în medii culturale și de surse care nu au educația ca scop principal.

În raport cu aceste 3 forme consacrate ale educației apreciem că, în prezent, în ceea ce privește **Educația pentru dezvoltare-Development Education sau Educația globală-Global Education**, ponderea educației realizată în cadrul sistemelor educaționale, respectiv ponderea educației formale și a celei non-formale este încă redusă, având primat educația informală, în principal cea care are drept sursă mass-media și formele de comunicare virtuală din cadrul rețelei de Internet.

2. Competențele specifice ale profesorilor care realizează **Educația pentru dezvoltare-Development Education sau Educația globală-Global Education**

Indiferent de forma de educație de la nivelul sistemelor educaționale (educație formală și educație non-formală), principalele competențe specifice pe care trebuie să le dețină profesorii au în vedere:

- cunoștințele despre o gamă largă de probleme globale și capacitatea de a extinde această cunoaștere;
- orientarea propriei activități spre formarea a competențelor specifice domeniului educației globale elevilor;
- utilizarea unor strategii didactice care să pună accent pe:
 - construcția progresivă a cunoștințelor, exersarea și consolidarea abilităților, dezvoltarea creativității elevilor;
 - cultivarea capacității elevilor de a se autoevalua, a spiritului reflexiv și autoexigenței;
 - abordări flexibile și parcursuri didactice diferențiate;
 - abordări inter, pluri și transdisciplinare;
- utilizarea unor metode antrenante (de exemplu: simularea, învățarea problematizată, învățarea prin cooperare, studiul de caz, învățarea prin descoperire, jocul de roluri bazat pe empatie, analiza de text, metode de gândire critică, realizarea de portofolii, lucrul pe calculator/internet/în grupuri de lucru virtuale, metoda învățării prin proiect);
- utilizarea unor strategii didactice care să permită alternarea formelor de activitate (individuală, pe perechi și în grupuri mici);
- învățarea prin acțiune – experiențială -, realizarea unor activități bazate pe sarcini concrete;

- capacitatea de a încuraja legăturile/conectivitatea, atât global/local, precum și între membrii grupului);
- utilizarea, în activitatea didactică, a calculatorului ca mijloc și mediu modern de instruire, care să permită subordonarea utilizării tehnologiei informației și a comunicațiilor, în vederea desfășurării unor lecții/activități interactive, atractive;
- libertatea de a-și manifesta creativitatea și de a-și adecva demersurile didactice la particularitățile elevilor cu care lucrează;
- utilizarea unor metode variate de evaluare)
- să reflecteze asupra procesului de învățare a elevilor și asupra propriei lor activități educaționale.

Întrucât referitor la o serie de competențe, în special a celor care vizează strategiile și metodele utilizate se va acorda un spațiu amplu, ne vom opri atenția, în cele ce urmează numai asupra a două dintre cele enumerate în seria de mai sus, respectiv asupra **competențelor TIC în realizarea educației pentru dezvoltare și asupra competențelor în evaluare specifice profesorilor care realizează *Educația pentru dezvoltare-Development Education sau Educația globală-Global Education***.

2.a. Competențele TIC în realizarea educației pentru dezvoltare

Referitor la competențele specifice, o atenție deosebită apreciem că este necesar să fie acordată competențelor necesare profesorilor pentru integrarea TIC în procesul educațional, atât la nivelul educației formale–curriculare, cât și la nivelul educației non-formale-extracurriculare. Această atenție specială este justificată de particularitățile ***Educației pentru dezvoltare***, în cadrul căreia utilizarea calculatorului și a Internetului reprezintă o condiție sine qua non.

Competențele necesare profesorilor care realizează ***Educația pentru dezvoltare*** referitoare la utilizarea TIC vizează o abilitare de bază a acestora în domeniul TIC. Astfel, este evident că TIC nu reprezintă, în mod necesar, un domeniu de pregătire academică a profesorilor care realizează educația pentru dezvoltare și astfel, nivelul competențelor deținute de aceștia nu se poate compara cu nivelul competențelor profesorilor de specialitate care predau informatică sau alte discipline în domeniul informaticii. Această diferență care există între profesorii care realizează educația pentru dezvoltare și profesorii de specialitate care predau informatica nu trebuie să reprezinte un dezavantaj și nici o piedică în desfășurarea activității cu elevii fiind o diferență de misiune și de rol.

În principal profesorul care realizează educația pentru dezvoltare trebuie să răspundă și să găsească soluții la întrebările:

- ce?, unde?, cum?, când? să utilizeze TIC în activitatea cu elevii;
- ce?, unde?, cum?, când? să nu utilizeze TIC în activitatea cu elevii.

În esență, misiunea profesorilor care realizează educația pentru dezvoltare este de a utiliza noile tehnologii ca instrument și ca mediu de învățare, în scopul de a asigura atingerea obiectivelor/competențelor educaționale ale domeniului.

Din această perspectivă a profesorului, principalele avantaje ale utilizării TIC în cadrul *Educației pentru dezvoltare-Development Education* sau *Educației globale-Global Education* sunt sintetizate în **Tabelul 1**, prezentat mai jos:

Domeniul vizat	Principalele avantaje ale utilizării TIC din perspectiva profesorului
Proiectarea activității didactice	- proiectarea unor activități relevante din perspectiva competențelor care trebuie formate la elevi, inclusiv a competențelor funcționale esențiale pentru reușita socială (gândire critică, utilizare de informații, comunicare) - alegerea unor resurse didactice de bună calitate care facilitează atingerea scopurilor educaționale urmărite și care sporesc atractivitatea lecțiilor, prin: centrarea învățării pe conținuturi relevante pentru competențele care trebuie formate la elevi prin intermediul lor; utilizarea textului, imaginilor, sunetelor și animației; implicarea elevilor în activități de învățare bazate pe explorare și descoperire, cooperare, existența feedback-ului
Desfășurarea procesului de predare-învățare-evaluare	- adaptarea TIC la nevoile de predare ale profesorilor, în condițiile asumării rolului de facilitatori ai învățării - dinamizarea procesului de predare-învățare, asigurarea unui cadru interactiv de învățare - accentuarea caracterului practic-aplicativ al activităților educaționale dedicate <i>Educației pentru dezvoltare-Development Education</i> sau <i>Educației globale-Global Education</i> - implicarea elevilor în demersuri de căutare și prelucrare a informației - stimularea învățării prin acțiune, bazată pe sarcini concrete - personalizarea învățării și a evaluării: asigurarea pentru elevi a unui ritm propriu de parcurgere a activităților de învățare și de rezolvare a sarcinilor de evaluare, în funcție de nivelul lor de pregătire; exersarea autoevaluării; creșterea obiectivității și a transparenței evaluării elevilor - apropierea procesului de predare-învățare de viața reală, prin: exerciții de simulare a acțiunii în mediul economico-social, de confruntare a unor decizii cu efectele acestora; implicarea elevilor în jocuri educaționale prin intermediul cărora elevii operează cu decizii alternative care conduc

	la efecte diferite (fiind încurajată ideea potrivit căreia deciziile sunt rezultatul unei alegeri diferite care conduc la rezultate diferite); implicarea elevilor în rezolvarea de probleme, prin care elevii sunt puși în situația de a reacționa creativ, de a utiliza nu informații gata structurate, ci informații pe care le prelucrează singuri - sporirea atractivității lecțiilor desfășurate - dezvoltarea creativității elevilor
Managementul învățării	- concentrarea activității profesorului pe elev, ajutându-l să învețe cum să învețe, adică cum să-și construiască singur cunoașterea - organizarea activității de învățare în concordanță cu nevoile elevilor, prin organizarea unor cursuri diferențiate de învățare - alternarea lucrului individual, pe echipe și în grupuri mici - implicarea elevilor în activități complexe de învățare care necesită conexiuni interdisciplinare și transdisciplinare - creșterea eficienței învățării

Tabelul 1 - Principalele avantaje ale utilizării TIC în cadrul *Educației pentru dezvoltare-Development Education sau Educației globale-Global Education*, din perspectiva profesorului

2.b. Competențele în evaluare specifice profesorilor care realizează *Educația pentru dezvoltare-Development Education sau Educația globală-Global Education*

Sinteza interpretărilor privind evaluarea evidențiază o pluralitate de termeni care pot desemna activități integrate în procesul de evaluare. Astfel, **a evalua semnifică:**

- **a verifica** ceea ce a fost învățat, înțeles, reținut; a verifica achizițiile în cadrul unei progresii;
- **a judeca** activitatea elevului sau efortul acestuia în funcție de anumite recomandări; a judeca nivelul de pregătire al unui elev în raport cu anumite norme prestabilite;
- **a estima** nivelul competenței unui elev;
- **a situa** elevul în raport cu posibilitățile sale sau în raport cu ceilalți; a situa produsul unui elev în raport cu nivelul general;
- **a reprezenta** printr-un număr (notă) sau calificativ gradul reușitei unei producții școlare a elevului în funcție de diverse criterii;
- **a pronunța un verdict** asupra cunoștințelor sau abilităților pe care le are un elev;
- **a fixa/stabili** valoarea unei prestații a elevului etc.

Apropiindu-ne de activitatea didactică concretă, scopul evaluării în cadrul **Educației pentru dezvoltare-Development Education sau Educației globale-Global Education** poate fi determinat, în mod direct, prin raportarea la întrebarea „De ce evaluăm?”

De ce evaluăm?

- pentru a cunoaște care este stadiul de pornire și cum se poate acționa pe mai departe;
- pentru a cunoaște performanțele și progresele;
- pentru identificarea deficiențelor sau disfuncționalităților și elaborarea strategiilor corective, inclusiv a unor programe compensatorii sau remediale, în cazul rezultatelor nesatisfăcătoare;
- pentru îmbunătățirea performanțelor celor evaluați;
- pentru realizarea unei selecții;
- pentru certificarea nivelului de cunoștințe și a competențelor elevilor la finalul activității educaționale.

Așadar, evaluarea reprezintă o componentă organică a procesului de învățare. Pentru o abordare educațională centrată pe competență, este recomandată în mod special utilizarea continuă a evaluării formative. Împreună cu formele și instrumentele tradiționale de evaluare în „Educația pentru dezvoltare sau educația globală”, recomandăm utilizarea unor forme complementare de forme și instrumente precum proiectul, portofoliul, autoevaluarea, evaluarea în pereche, observația sistematică a comportamentului și activității studenților. Procesul de evaluare se va baza pe:

- directă corelație a rezultatelor evaluate cu obiectivele/competențele specifice vizate de activitățile educaționale;
- aprecierea rezultatelor de evaluare prin raportarea acestora la progresul școlar al fiecărui student;
- recunoașterea, la nivelul evaluării, experiențele de învățare și competențele dobândite în contexte atât formate, cât și informale;
- utilizarea unor instrumente diversificate pentru a comunica rezultatele evaluării;

3. Formarea profesorilor

Așa după cum specificam anterior, formarea și dezvoltarea competențelor **generale ale profesiei didactice**, precum și cele **specifice profesorilor care realizează Educația pentru dezvoltare-Development Education sau Educația globală-Global Education** se dobândesc atât prin activitatea de **formare inițială** și prin cea de **formare continuă**, cât și prin **exercițiul cotidian pe care îl implică activitățile didactice sau mai general cele educaționale**.

Referitor la formarea inițială aceasta vizează pregătirea viitorilor profesori și se realizează în cadrul instituțiilor de învățământ superior (universități, facultăți).

În cadrul **formării inițiale** se urmărește formarea acelor seturi de competențe capabile să permită realizarea procesului educațional, respectiv sunt avute în vedere:

- *Competențe psihopedagogice*, exprimate în proiectarea, conducerea, evaluarea procesului de instruire, în cunoașterea, consilierea și asistarea dezvoltării personalității elevului
- *Competențe sociale*, exprimate în interacțiunile sociale cu elevii și cu grupurile școlare
- *Competențe manageriale*, obiectivate în organizarea și conducerea clasei de elevi.

Din perspectiva formării inițiale, în vederea formării și dezvoltării competențelor specifice profesorilor care realizează **Educația pentru dezvoltare-Development Education sau Educația globală-Global Education**, instituțiile specializate pot propune **module tematice** care să vizeze explicit dimensiunile **Educației pentru dezvoltare-Development Education sau Educației globale-Global Education**.

Formarea continuă poate fi caracterizată drept, ansamblul activităților orientate spre actualizarea periodică a pregătirii profesionale inițiale, spre adaptarea acesteia la noile exigențe ale desfășurării proceselor educaționale, ca și spre asimilarea unor noi cunoștințe și competențe.

Formarea continuă a profesorilor poate include două aspecte esențiale:

- Continuarea, aprofundarea și adaptarea formării profesionale inițiale
- Reconsiderarea și completarea formării inițiale în condițiile unor noi solicitări, deosebite de cele care au constituit reperele pregătirii inițiale.

Referitor la **Educația pentru dezvoltare-Development Education sau Educația globală-Global Education**, instituțiile specializate în domeniul formării continue pot avea în vedere următoarele:

- Oferă ateliere și seminare cu privire la dimensiunea globală a procesului de învățare;
- Explorarea relației dintre dimensiunea globală și dezvoltarea durabilă;
- Oferă ateliere/seminare pentru a dezvolta aptitudini pentru societatea și economia globală. offer workshops/seminars around developing skills for a global society and global economy;
- contribute to the debate on processes of learning and teaching, and also about the specific methods and strategies;
- engage in consultation across a wide range of perspectives.

4. Introducerea educației globale în școli

Școlile pot realiza activități educaționale în vederea realizării **Educației pentru dezvoltare-Development Education sau Educației globale-Global Education**, prin următoarele tipuri de activități și oferte educaționale:

- Crearea unui sistem în domeniul ofertei curriculare care să includă elemente ale **Educației pentru dezvoltare-Development Education sau Educației globale-Global Education** după cum urmează:

1. includerea, în cadrul cursurilor obligatorii, de elemente/teme ale **Educației pentru dezvoltare**. Asemenea elemente este necesar să se regăsească în cadrul curriculumului obligatoriu, în special la nivelul unor discipline precum: educație civică, cultură civică, sociologie, economie, filosofie, studii sociale, istorie, geografie, biologie. Apreciem însă că, potențial, integrarea unor elemente ale **Educației pentru dezvoltare sau Educației globale-Global Education** pot fi avute în vedere la nivelul tuturor disciplinelor de studiu, având în vedere specificitatea valorilor și atitudinilor, vizate de acest tip de educație, și care pot fi apreciate ca având un caracter transcurricular:
 - justiție socială și promovarea justiției sociale;
 - solidaritate;
 - apartenența la comunitatea globală;
 - responsabilitate socială;
 - responsabilitatea cu privire la protejarea mediului;
 - cooperarea pentru dezvoltare
 - atitudine pozitivă cu privire la diversitate;
 - respingerea risipei de resurse;
 - protecția mediului;
 - relaționarea pozitivă cu ceilalți;
 - promovarea unui comportament în concordanță cu principiile dezvoltării durabile

O serie de competențe specifice ce pot fi vizate de către profesori în activitățile educaționale cu elevii, în cadrul **Educației pentru dezvoltare sau Educației globale-Global Education**, prezintă de asemenea un caracter transcurricular, spre exemplu:

- analiza provocărilor principale generate de globalizarea la nivel individual și de comunitate;
 - dezvoltarea unei atitudini responsabile cu privire la procesul globalizării;
 - explicarea importanței justiției sociale pentru dezvoltarea durabilă și pentru bunăstarea indivizilor;
 - analiza consecințelor pozitive și negative ale activității umane asupra mediului;
 - dezvoltarea unui comportament care încurajează cetățenia globală și interculturalitatea;
 - dezvoltarea unor aptitudini pentru utilizarea rațională a resurselor și pentru protecția mediului;
2. susținerea responsabilă a dezvoltării durabile; includerea în oferta curriculară a unor cursuri opționale dedicate exclusiv **Educației pentru dezvoltare sau Educației**

globale-Global

cursuri care includ dimensiunea exersării activismului civic, spre exemplu, cursuri opționale care includ activități de **tip proiect educațional pentru dezvoltare.**

Education, cu precădere a acelor

- Participarea elevilor la guvernarea școlilor, prin încurajarea activităților propuse și desfășurate de către aceștia, cu precădere a acelor activități care promovează valorile *Educației pentru dezvoltare sau Educației globale-Global Education*.
- Includerea în oferta extracurriculară a școlilor a unor activități și proiecte dedicate *Educației pentru dezvoltare sau Educației globale-Global Education*;
- Organizarea și încurajarea elevilor de a participa la concursuri dedicate *Educației pentru dezvoltare sau Educației globale-Global Education*;
- Încurajarea elevilor și a cadrelor didactice în vederea participării la proiecte europene și internaționale din domeniu.

5. „Global educator” and „global citizen”

Sintagma „global educator” utilizată, între alții de Titus Alexander (United Humanity Manual), sintetizează profilul profesional, respectiv competențele specifice necesare profesorilor care realizează *Educația pentru dezvoltare-Development Education sau Educația globală-Global Education*”. Astfel, în acord cu Titus Alexander putem aprecia că:

Educatorul global are rolul cheie de a-i ajuta pe oameni să înțeleagă lumea. Acesta trebuie să:

- Cunoască problemele globale și să înțeleagă cel puțin una în profunzime;
- Aibă informații despre instituțiile politice internaționale și dinamica lor;
- Înțeleagă modelele mentale, conceptele și abordarea ideologică a lumii politice;
- Determine pe oameni/studenți să gândească într-o manieră critică la propriile afirmații, dar și la ale celorlalți și la modele pe care și le aleg.
- Îi ajute pe studenți să caute și să evalueze informații cu privire la probleme și perspective globale.
- Îi încurajeze pe studenți/oameni să dobândească abilități și cunoștințe pentru a deveni cetățeni efectivi ai lumii.

„Chiar dacă educatorii nu trebuie să fie experți în relațiile internaționale, studii de dezvoltare sau politica lumii, ei trebuie să fie doritori și activi în învățarea problemelor globale. Ei trebuie să fie capabili să pună întrebări menite să îi determine pe indivizi să își testeze presupunerile, să caute dovezi și să își consolideze cunoștințele în legătură cu ceea ce se întâmplă în lume.

Schimbările rapide fac imposibilă pentru oricine monitorizarea ultimelor noutăți. Noi ne bazăm pe harta mentală sau pe conceptele de bază pentru a alege ce e mai important și unde să

căutam informații. O hartă mentală subliniază maniera în care vedem noi lumea.

reprezintă ideologia, paradigma care

De asemenea, schimbările rapide fac esențială verificarea informațiilor și presupunerilor, pentru că ele nu mai pot fi relevante sau precise. Educatorul global are nevoie să fie informat printr-o lectură largă, cercetarea on-line, documentare TV, conferințe, cursuri, campanii și reviste.”

Titus Alexander, *Manualul United Humanity*

În particular, „**the global teacher**” trebuie să fie informat și capabil să utilizeze acele strategii și metode didactice care să formeze competențe specifice pentru elevi corespunzătoare unei *Educații pentru dezvoltare-Development Education* sau *Educației globale-Global Education*” de calitate, având drept ultimă finalitate dezvoltarea unei „**conștiințe globale-global consciousness**”, sau altfel spus dobândirea profilului unui „**Global Citizen**”, adică a unei persoane care:

- Are informații despre lumea largă și este conștientă de propriul lor rol ca cetățean al lumii;
- Respectă și valorifică diversitatea;
- Are înțelegere cu privire la modul în care lucrează lumea;
- Este indignat de nedreptatea socială;
- Participă în comunitate începând de la un nivel local și tinde spre un nivel global;
- Își dorește să lucreze pentru ca lumea să fie un loc mai echitabil și mai sustenabil;
- Își asumă responsabilitatea pentru acțiunile sale.

EXEMPLE CURSURI

OPȚIONALE

DISCIPLINA EDUCAȚIE PENTRU DEZVOLTARE

1. COLEGIUL NAȚIONAL GRIGORE MOISIL

Profesor: Magdalena Pâslan

Clasa a XI-a E

Anul școlar: 2012 - 2013

Competențe specifice	Conținuturi
1.1. Utilizarea corectă a termenilor specifici educației pentru dezvoltare 3.1. Analizarea, în echipe de lucru, a principalelor provocări pe care le generează globalizarea la nivel individual și la nivel de comunitate 4.1. Manifestarea unei atitudini responsabile față de procesele globalizării	I. Globalizarea și problemele sale ▪ Globalizarea. Forme de manifestare a globalizării ▪ Teorii asupra globalizării ▪ Probleme ale globalizării ▪ Provocări ale globalizării și atitudini față de procesele globalizării
1.2. Identificarea cauzelor și a efectelor unor conflicte locale, regionale, internaționale 2.1. Explicarea importanței justiției sociale pentru dezvoltarea durabilă și pentru bunăstarea oamenilor 2.2. Analizarea consecințelor pozitive/negative pe care activitatea oamenilor le poate avea asupra mediului înconjurător 4.2. Proiectarea unui comportament care încurajează cetățenia globală și interculturalitatea 4.3. Dezvoltarea unor deprinderi de utilizare rațională a resurselor și de protecție a mediului 5.1. Susținerea responsabilă a dezvoltării durabile	II. Cetățenie globală și dezvoltare durabilă 4. Cetățenie globală și dezvoltare durabilă 5. Drepturile omului, justiție socială și toleranță ▪ Drepturile omului și cetățenia democratică ▪ Justiție socială ▪ Cooperare și conflict într-o lume globală - Pace și război - Discriminare și xenofobie - Educație interculturală 6. Mediul înconjurător și dezvoltarea durabilă ▪ Impactul antropic asupra ecosistemelor - Degradarea habitatelor - Introducerea de specii noi - Supraexploatarea rezervelor biologice (defrișare, suprapășunat, pescuit, vânătoare, comerț cu specii sălbatice) - Urbanizare, industrializare - Deteriorarea mediului prin poluare fizică, chimică, biologică - Încălzirea globală ▪ Conservarea biodiversității și resurselor
2.3. Analizarea raportului Nord-Sud	III. Parteneriatul global pentru dezvoltare

Competențe specifice	Conținuturi
2.4. Explicarea necesității formulării unor obiective de dezvoltare ale mileniului 3.2. Cooperarea, în echipe de lucru, pentru exemplificarea obiectivelor de dezvoltare ale mileniului și a parteneriatului global pentru dezvoltare	▪ Organizarea spațiului mondial - <i>Marile ansambluri economice și geopolitice</i> - <i>Migrațiile în lumea contemporană</i> - <i>Raportul Nord-Sud</i> ▪ Obiectivele de dezvoltare ale mileniului ▪ Parteneriatul global pentru dezvoltare - <i>Europa și spațiile de civilizație extraeuropene</i> - <i>Studiu de caz - Africa Subsahariană</i>
1.3. Identificarea etapelor unui proiect educațional pentru dezvoltare 3.3. Elaborarea, în echipă, a unui proiect de educațional pentru dezvoltare 4.4. Dezvoltarea unor atitudini de solidaritate socială prin derularea/simularea derulării unui proiect de educațional pentru dezvoltare 5.2. Participarea, prin derularea/simularea derulării unui proiect educațional pentru dezvoltare, la rezolvarea/simularea rezolvării unor probleme cu caracter global la nivelul comunității educaționale proprii/locale/naționale/internaționale	IV. Proiectul educațional pentru dezvoltare ▪ Componentele și etapele unui proiect educațional pentru dezvoltare (proiectare, implementare, monitorizare și evaluare, elemente de follow up) ▪ Elaborarea și derularea/simularea derulării unui proiect educațional pentru dezvoltare - Elaborarea fișei de proiect - Derularea proiectului propus/simularea derulării proiectului propus - Evaluarea proiectului propus

2. COLEGIUL NAȚIONAL “EMIL RACoviȚĂ”

Disciplina: Mediile geografice și dezvoltarea durabilă

Clasa: XI B

Profesor: Maria Stoica

An școlar: 2012 – 2013

Competențe specifice	Conținuturi
1.1. Prezentarea în scris și orală a aspectelor definitorii ale mediului înconjurător, utilizând corect și coerent terminologia specifică domeniului 1.2. Prezentarea rezultatelor investigațiilor realizate asupra mediului înconjurător, cu ajutorul terminologiei	I. Mediul înconjurător – problema fundamentală a lumii contemporane Tipurile de medii geografice

Competențe specifice	Conținuturi
specifice geografiei 1.3. Explicarea unei realități investigate (direct sau indirect), prin utilizarea limbajului științific specific domeniului 1.4. Documentarea asupra problematicii domeniului, valorificând adecvat semnificațiile termenilor cheie de specialitate 2.1. Explicarea proceselor naturale din mediul înconjurător (geografic) ca reflectare a fenomenelor și a proceselor studiate în cadrul științelor naturii (Fizică, Biologie, Geologie, Chimie) 2.2. Aplicarea elementelor semnificative, conceptuale și metodologice, specifice științelor naturii și științelor sociale, pentru studierea mediului înconjurător 2.3. Explicarea relațiilor observabile dintre științe, tehnologie și mediul înconjurător, prin analiza unor sisteme și structuri (teritoriale și funcționale) 2.4. Explicarea relațiilor observabile dintre sistemele naturale și umane ale mediului <i>*2.5. Explicarea unor sisteme și structuri naturale și umane, pe baza unor informații obținute prin diferite mijloace de documentare</i> 3.1. Utilizarea unor reprezentări grafice și cartografice, pentru interpretarea și prezentarea realității observate	1. Mediile zonei reci - mediul calotelor glaciare - mediul de tundra - mediul padurilor de conifere 2. Mediile zonei temperate - mediul mediteranean - mediul padurilor mixte - mediul stepelor și deserturilor 3. Mediile zonei calde - mediul geografic al padurilor ecuatoriale - mediul geografic al padurilor musonice - mediul geografic al savanei - mediul geografic al stepelor și deserturilor tropicale
1.2. Identificarea cauzelor și a efectelor unor conflicte locale, regionale, internaționale 2.1. Explicarea importanței justiției sociale pentru dezvoltarea durabilă și pentru bunăstarea oamenilor 2.2. Analizarea consecințelor pozitive/negative pe care activitatea oamenilor le poate avea asupra mediului înconjurător 4.2. Proiectarea unui comportament care încurajează cetățenia globală și interculturalitatea 4.3. Dezvoltarea unor deprinderi de utilizare rațională a resurselor și de protecție a mediului 5.1. Susținerea responsabilă a dezvoltării durabile	II. Cetățenie globală și dezvoltare durabilă 7. Cetățenie globală și dezvoltare durabilă 8. Mediul înconjurător și dezvoltarea durabilă ▪ Impactul antropic asupra ecosistemelor - Degradarea habitatelor - Introducerea de specii noi - Supraexploatarea rezervelor biologice (defrișare, suprapășunat, pescuit, vânătoare, comerț cu specii sălbatice)

Competențe specifice	Conținuturi
	- Urbanizare, industrializare - Deteriorarea mediului prin poluare fizică, chimică, biologică - Încălzirea globală ▪ Conservarea biodiversității și resurselor
1.1. Utilizarea corectă a termenilor specifici educației pentru dezvoltare 3.1. Analizarea, în echipe de lucru, a principalelor provocări pe care le generează globalizarea la nivel individual și la nivel de comunitate 4.1. Manifestarea unei atitudini responsabile față de procesele globalizării	III. Globalizarea și problemele sale ▪ Globalizarea. Forme de manifestare a globalizării ▪ Teorii asupra globalizării ▪ Probleme ale globalizării ▪ Provocări ale globalizării și atitudini față de procesele globalizării
2.3. Analizarea raportului Nord-Sud 2.4. Explicarea necesității formulării unor obiective de dezvoltare ale mileniului 3.2. Cooperarea, în echipe de lucru, pentru exemplificarea obiectivelor de dezvoltare ale mileniului și a parteneriatului global pentru dezvoltare	IV. Parteneriatul global pentru dezvoltare ▪ Organizarea spațiului mondial - Marile ansambluri economice și geopolitice - Migrațiile în lumea contemporană - Raportul Nord-Sud ▪ Obiectivele de dezvoltare ale mileniului ▪ Parteneriatul global pentru dezvoltare - Europa și spațiile de civilizație extraeuropene - Studiu de caz - Africa Sub-Sahariană
1.3. Identificarea etapelor unui proiect educațional pentru dezvoltare 3.3. Elaborarea, în echipă, a unui proiect de educațional pentru dezvoltare 4.4. Dezvoltarea unor atitudini de solidaritate socială prin derularea/simularea derulării unui proiect de educațional pentru dezvoltare 5.2. Participarea, prin derularea/simularea derulării unui proiect educațional pentru dezvoltare, la rezolvarea/simularea rezolvării unor probleme cu caracter global la nivelul comunității educaționale proprii/locale/naționale/internaționale	V. Proiectul educațional pentru dezvoltare ▪ Componentele și etapele unui proiect educațional pentru dezvoltare (proiectare, implementare, monitorizare și evaluare, elemente de follow up) ▪ Elaborarea și derularea/simularea derulării unui proiect educațional pentru dezvoltare - Elaborarea fișei de proiect - Derularea proiectului propus/simularea derulării proiectului propus - Evaluarea proiectului propus

3. LICEUL TEORETIC CU CLASELE I-XII „IOAN PETRUȘ”

OTOPENI, JUDEȚUL ILFOV

Profesor: Cătălina Luiza Neagu

Clasele a XII-a 1 și 2 – uman și clasa a XI-a uman

Anul școlar: 2012- 2013

Competențe specifice	Conținuturi
1.1. Utilizarea corectă a termenilor specifici educației pentru dezvoltare 3.1. Analizarea, în echipe de lucru, a principalelor provocări pe care le generează globalizarea la nivel individual și la nivel de comunitate 4.1. Manifestarea unei atitudini responsabile față de procesele globalizării	I. Globalizarea și problemele sale ▪ Globalizarea. Forme de manifestare a globalizării ▪ Teorii asupra globalizării ▪ Probleme ale globalizării ▪ Provocări ale globalizării și atitudini față de procesele globalizării
1.2. Identificarea cauzelor și a efectelor unor conflicte locale, regionale, internaționale 2.1. Explicarea importanței justiției sociale pentru dezvoltarea durabilă și pentru bunăstarea oamenilor 2.2. Analizarea consecințelor pozitive/negative pe care activitatea oamenilor le poate avea asupra mediului înconjurător 4.2. Proiectarea unui comportament care încurajează cetățenia globală și interculturalitatea 4.3. Dezvoltarea unor deprinderi de utilizare rațională a resurselor și de protecție a mediului 5.1. Susținerea responsabilă a dezvoltării durabile	II. Cetățenie globală și dezvoltare durabilă 9. Cetățenie globală și dezvoltare durabilă 10. Drepturile omului, justiție socială și toleranță ▪ Drepturile omului și cetățenia democratică ▪ Justiție socială ▪ Cooperare și conflict într-o lume globală - Pace și război - Discriminare și xenofobie - Educație interculturală 11. Mediul înconjurător și dezvoltarea durabilă ▪ Impactul antropic asupra ecosistemelor - Degradarea habitatelor - Introducerea de specii noi - Supraexploatarea rezervelor biologice (defrișare, suprapășunat, pescuit, vânătoare, comerț cu specii sălbatice) - Urbanizare, industrializare - Deteriorarea mediului prin poluare fizică, chimică, biologică - Încălzirea globală ▪ Conservarea biodiversității și resurselor

Competențe specifice	Conținuturi
2.3. Analizarea raportului Nord-Sud 2.4. Explicarea necesității formulării unor obiective de dezvoltare ale mileniului 3.2. Cooperarea, în echipe de lucru, pentru exemplificarea obiectivelor de dezvoltare ale mileniului și a parteneriatului global pentru dezvoltare	III. Parteneriatul global pentru dezvoltare - Organizarea spațiului mondial - Marile ansambluri economice și geopolitice - Migrațiile în lumea contemporană - Raportul Nord-Sud - Obiectivele de dezvoltare ale mileniului - Parteneriatul global pentru dezvoltare - Europa și spațiile de civilizație extraeuropene - Studiu de caz - Africa Subsahariană
1.3. Identificarea etapelor unui proiect educațional pentru dezvoltare 3.3. Elaborarea, în echipă, a unui proiect de educațional pentru dezvoltare 4.4. Dezvoltarea unor atitudini de solidaritate socială prin derularea/simularea derulării unui proiect de educațional pentru dezvoltare 5.2. Participarea, prin derularea/simularea derulării unui proiect educațional pentru dezvoltare, la rezolvarea/simularea rezolvării unor probleme cu caracter global la nivelul comunității educaționale proprii/locale/naționale/internaționale	IV. Proiectul educațional pentru dezvoltare - Componentele și etapele unui proiect educațional pentru dezvoltare (proiectare, implementare, monitorizare și evaluare, elemente de follow up) - Elaborarea și derularea/simularea derulării unui proiect educațional pentru dezvoltare - Elaborarea fișei de proiect - Derularea proiectului propus/simularea derulării proiectului propus - Evaluarea proiectului propus

Capitolul III

EDUCAȚIA PENTRU DEZVOLTARE INCLUSĂ ÎN PROGRAMUL ȘCOLAR

În conformitate cu obiectivele proiectului, și ca urmare a cursurilor de formare la care au participat 68 de cadre didactice din cele 11 licee, în anul de învățământ 2011 – 2012, tematica specifică educației pentru dezvoltare a fost inclusă în actuala programă școlară. Lecțiile s-au realizat cu prioritate la discipline din ariile curriculare: om și societate, matematică și știință, limbă și comunicare. Exemplele de lecții cuprinse în prezentul document au fost selecționate având în vedere criteriul specific propus prin proiect, respectiv abordarea problematicei

obiectivelor de dezvoltare ale mileniului prin intermediul analizei situației din Africa, în mod special Africa Subsahariană, considerată ca studiu de caz.

1.PROIECT DE LECȚIE

Unitatea școlară: Colegiul Național "Matei Basarab", București

Profesor: Teodora Vișineanu-Prodănel

Disciplină: Educație vizuală

Nr. ore: 1,5 ore/săptămână

Clasa: a X-a

Data: 04.02.2013

Unitatea de învățare: Design-ul grafic

Lecția: "SIDA NU discriminează, oamenii DA"

Nr. ore: două (100 min.)

Competențe specifice:

- Realizarea unor proiecte personale pe o temă de design: vestimentație, obiecte de uz casnic, mobilier, amenajări interioare, design grafic.
- Argumentarea utilizării propriilor mijloace de expresie artistică.
- Explicarea necesității formulării unor obiective de dezvoltare ale mileniului.
- Identificarea cauzelor și a efectelor unor conflicte locale, regionale, internaționale

Conținuturi (detalii):

I. Verificarea cunoștințelor anterioare, reactualizarea și esențializarea cunoștințelor:

Design-ul, domeniu aflat la granița între știință și artă.

Care este specificul unui obiect de design?

Cum a evoluat design-ul de-a lungul timpului, care sunt principalele funcții ale acestui domeniu?

Care sunt principalele mijloace vizuale cu care operează un obiect de design?

II. Captarea atenției:

Ce presupune o campanie de informare și conștientizare a unor probleme, cum ar fi discriminarea cauzată de sărăcie și boală?

III. Anunțarea temei noi și a obiectivelor operaționale:

“Designul grafic, instrumentul vizual de conștientizare și transmitere a principalelor cauze HIV/SIDA și a răspândirii acesteia în Africa”.

Profesorul comunică obiectivele O1-O5

IV. Dirijarea învățării:

Elevii vor fi anunțați că vor lucra pe echipe și că succesul acestei activități va depinde de buna cooperare dintre aceștia. Profesorul dirijează dialogul dintre elevi pentru identificarea principalelor probleme cu care se confruntă Africa de Sud în privința virusului HIV/SIDA. Elevii identifică principalele imagini iconice ce pot fi redată în legătură cu această temă. Sub îndrumarea profesorului, elevii realizează schițe pe care le discută cu ceilalți colegi, pentru a vedea ce se mai poate adăuga sau scoate din afișul final. Elevii realizează pe grupuri afișul, urmând ca la finalul activității să se realizeze o expoziție cu acestea în școală.

V. Concluzii și aprecieri:

Elevii sunt apreciați pozitiv pentru întreaga activitate. Elevii evaluează și auto-evaluează afișele realizate, având în vedere obiectivele propuse la începutul lecției

Strategie didactică:

1. Metode și procedee:

- formative: observarea, problematizarea, brain-storming-ul, exercițiul practic
- informative: conversația, dialogul

2. Forme de activitate: Activitate complexă, teoretico-practico-aplicativă. Elevii vor fi organizați în grupuri de câte 3.

3. Mijloace de învățământ: reviste de design grafic, imagini cu afișe realizate de artiști importanți precum Toulouse Lautrec și Pablo Picasso.

4. Metode de evaluare:

Criterii: Realizarea unui proiect de design grafic cu subiect impus.

Itemi:

Nota 9-10: folosește cu ușurință cunoștințele dobândite anterior, este creativ și original în elaborarea afișului, folosește acorduri cromatice potrivite temei date, găsește un slogan relevant.

Nota 7-8: folosește cu ușurință o mare parte din cunoștințele dobândite anterior, elaborează afișul dar nu obține expresivități plastice semnificative subiectului dat.

Nota 5-6: folosește cu dificultate cunoștințele dobândite anterior; nu are capacitatea de a fi creativ și original în elaborarea subiectului.



2. PROIECT DIDACTIC

Unitatea școlară: Colegiul Național „Matei Basarab”

Profesor: Florentina Cristea

Disciplina: Consiliere și orientare/dirigenție

Nr. ore săptămânal: o oră

Clasa: a-X a D

Data: 4 februarie 2013

Unitatea de învățare: Calitatea stilului de viață

Lecția: „HIV nu se vede, dar există!”

Nr. ore: o oră

Competențe generale:

- integrarea abilităților de interrelaționare, în vederea dezvoltării personale și profesionale;
- exersarea abilităților de management al unui stil de viață de calitate.

Competențe specifice:

- analizarea informațiilor, serviciilor și resurselor care promovează un stil de viață de calitate;
- analizarea unor fenomene cu consecințe negative asupra vieții tinerilor și a stilului de viață sănătos;
- Susținerea responsabilă a dezvoltării durabile;

Conținuturi:

1. Captarea atenției(2 min)

Elevii vor vizualiza un spot video despre testarea HIV:

https://www.youtube.com/watch?v=sBh2B4usV_M

Spotul este oprit înainte de final, iar profesorul invită elevii să spună de ce cred că tânărul din imagine refuza testarea HIV. După epuizarea posibilităților, se derulează finalul spotului și se

analizează impactul. Este necesar
veni în contact cu acest virus.

ca elevii să conștientizeze că oricine poate

2. Anunțarea lecției noi (2 min)

Profesorul anunță elevii că scopul noii lecții este de a-i ajuta să descopere noi informații despre virusul HIV, respectiv despre SIDA.

3. Actualizarea cunoștințelor (10 min)

Profesorul prezintă elevilor rezultatele unui chestionar de evaluare a cunoștințelor inițiale despre tema lecției, aplicat în ora anterioară.

CHESTIONAR - HIV NU SE VEDE, DAR EXISTĂ! (Vezi Anexa 1)

4. Conducerea învățării și dobândirea de noi cunoștințe (10 min)

Profesorul le propune elevilor o scurtă prezentare power point despre virusul HIV și despre SIDA, menită să răspundă la principalele întrebări în legătură cu tema:

Ce este HIV, ce este S.I.D.A.?

Unde/ când/cum a apărut această maladie?

Cum se manifestă această boală?

Care sunt căile de transmitere?

Cum ne putem proteja împotriva S.I.D.A.?

Ce zone ale lumii sunt cele mai afectate de această boală?

De ce Africa subsahariană este una dintre zonele cele mai afectate?

5. Asigurarea retenției și transferului (18 min)

Elevii vor fi împărțiți pe 3 grupe, fiecare grupă va primi câte o situație problemă.

a) Un pretenit de-al tăi este infectat cu HIV și are nevoie de tratament medical, însă medicul refuză să i-l acorde. Ce faci?

b) Partenerul/a nu dorește folosirea prezervativului în timpul contactului sexual. Tu în schimb ești pentru folosirea acestuia. Ce faci?

c) În liceul tău este un elev infectat cu HIV. Majoritatea elevilor și părinții acestora nu mai vor ca acesta să frecventeze cursurile liceului în care înveți și tu. Tu ce părere ai?

Pe câte o coală de flipchart vor prezenta algoritmul de luare a deciziilor pentru fiecare situație: stabilirea problemei; stabilirea opțiunilor; consecințele pozitive și negative; sentimente; alegerea deciziei; motivele alegerii.

În final vor numi un reprezentant al fiecărui grup care va prezenta în fața clasei desfășurarea algoritmului pentru situația dată. Pe parcursul prezentărilor vor fi permise discuțiile, însă fără a se pierde din vedere respectarea opiniei celuilalt și argumentarea propriei opinii. În urma discuțiilor generate de prezentări se va solicita elevilor identificarea factorilor care conduc la protejarea față de virusul HIV.

6. Asigurarea feed- back-ului (6 min)

Profesorul propune elevilor un scurt chestionar pentru obținerea feed-back-ului cu privire la atingerea obiectivelor lecției.

CHESTIONAR – FEED-BACK (Vezi Anexa 2)

7. Evaluare finală (2 min)

Profesorul apreciază sistematic, dar și individual activitatea elevilor care au avut acela mai consistente contribuții la oră. Atrage atenția în final asupra importanței atitudinii responsabile față de această maladie a secolului.

Strategie didactică

Metode/procedee: expunere, întrebări cu răspuns scurt, problematizare, conversație euristică, analiză.

Forme de activitate: lucru pe echipe, activitate frontală, individuală

Mijloace de învățământ: tabla, calculator, videoproiector, flip-chart, chestionare; programa școlară, surse informaționale online, prezentare PowerPoint

Metode de evaluare: chestionare, evaluare sistematică, apreciere verbală.



3.PROIECT DE LECȚIE

Unitatea de învățământ: Colegiul Național „Matei Basarab”, București

Profesor: Carmina Udrea

Disciplina: biologie – opționalul „Educație pentru sănătate”

Nr. ore săptămânal: 2 ore

Clasa: a XI-a C

Data: 30.01.2013

Unitatea de învățare: Sănătatea reproducerii și a familiei

Lecția: Stop HIV-SIDA!

Nr. de ore: o oră

Competențe specifice (*Programa Educație pentru sănătate Nr.4496 / 11.08.2004*):

- Analiza factorilor care determină starea de sănătate / boală, activitate / odihnă, echilibrul fizico-mental
- Analiza consecințelor deciziilor referitoare la viața sexuală în plan individual, familial
- Explorarea impactului situațiilor de risc asupra individului și comunității
- Evaluarea informațiilor și serviciilor cu privire la sănătatea reproducerii
- Examinarea relației dintre gradul de cultură și starea de sănătate individuală și a comunității.
- Utilizarea corectă a termenilor specifici educației pentru dezvoltare.
- Explicarea necesității formulării unor obiective de dezvoltare ale mileniului

Conținuturi:

I. Anunțarea titlului lecției și a obiectivelor.

II. Reactualizarea cunoștințelor.

Discuții despre HIV/SIDA.

Scop: completarea lacunelor de informare ale elevilor.

Se împart elevii în 4 grupe și se distribuie temele:

1. Arătați diferența dintre HIV și SIDA;
2. Care este modul de transmitere?
3. Care sunt modalitățile de depistare?
4. Cum ne protejăm pe noi și pe alții?
5. Cum trebuie să te porți cu cineva infectat?

Elevii dau răspunsuri care sunt notate pe tablă, apoi se discută despre fiecare afirmație în parte, identificându-le pe cele adevărate și înlăturându-le pe cele greșite.

Grupa 1: SIDA este o maladie cauzată de virusul HIV, virusul imunodeficienței umane. La contactarea virusului începe o perioadă de „seropozitivitate” în care persoana poate arăta și se poate simți ca o persoană sănătoasă, dar în care poate transmite virusul și altor persoane. Instalarea bolii SIDA poate dura până la 10 ani de la momentul infectării cu HIV. Boala distruge sistemul imunitar, corpul devenind expus la boli, deoarece își pierde abilitatea de a lupta cu ele.

Grupa 2: HIV se transmite prin schimbul de fluide infectate (spermă, lichid seminal, sânge, secreții, lapte de mamă). De cele mai multe ori virusul este transmis prin contact sexual, dar se poate și prin injectarea drogurilor cu aceeași seringă, transfuzii, de la mamă la făt, la stomatologie.

Grupa 3: Orice persoană care suspectează că s-a infectat cu HIV, ar trebui să se adreseze unui centru specializat pentru a fi consiliat (păstrându-se anonimatul) sau testat. Se pot face testele: Determine HIV 1-2, testul Elisa, testul Western Blot. Un rezultat negativ al testării nu exclude posibilitatea infectării cu HIV sau a transmiterii infecției. Se recomandă testarea după o anumită perioadă.

Grupa 4: Riscul transmiterii virusului poate fi diminuat prin folosirea prezervativului sau a altor metode contraceptive de barieră, dar nu în proporție de 100%. Abținerea este singura metodă contraceptivă care oferă protecție de 100%. Trebuie să ținem cont însă că există și alte căi de infectare în afară de contactul sexual, care trebuie evitate: tatuajele, injectarea drogurilor, transfuzii cu sânge netestat, la cabinete stomatologice în care instrumentarul nu este sterilizat corespunzător, cabinete de cosmetică, unde trebuie folosite truse proprii pentru reducerea riscului de infectare, etc.

Grupa 5: HIV nu se transmite prin contactele interpersonale de zi cu zi: strângerea mâinilor, îmbrățișări, piscine, ustensile de mâncat, mâncare, înțepături de insecte, tuse, strănut. Discriminarea persoanelor infectate cu HIV sau a celor suspecte de a fi contactat acest virus este o încălcare a drepturilor fundamentale ale omului. Toate persoanele infectate cu HIV sau afectate într-un mod sau altul merită compasiune și sprijin.

III. Captarea atenției.

Exerciții de spart gheața

Scop: conștientizarea ușurinței cu care se transmite virusul.

Profesorul distribuie bilețele elevilor (unul dintre aceste bilete are înscrisă litera S de la seropozitivitate) și explică exercițiul:

Fiecare elev trebuie să noteze pe bilet numele a 3 colegi. Se solicită elevului care are biletul cu litera S să se ridice în picioare și să citească cele 3 nume scrise de el. Elevii apelați se

ridică în picioare și citesc numele scrise de ei pe bilete. Cei apelați se ridică ...și așa mai departe. În scurt timp toți vor fi în picioare.

Se explică prezența literei S pe bilet și cât de rapidă și ușoară poate fi transmiterea HIV dacă nu se respectă anumite reguli.

Se susțin discuții referitoare la ceea ce ar fi simțit elevii dacă într-adevăr ar fi fost infectați și cum ar fi reacționat dacă ar fi aflat că au un coleg infectat.

IV. Dirijarea învățării.

Scop: Conștientizarea impactului acestei boli asupra drepturilor persoanelor afectate.

Profesorul trece de la nivel local la nivel global, ținând o prelegere despre modul cum această maladie aduce după sine stigmatizare și discriminare, motiv pentru care persoanele seropozitive devin foarte reticente în a se destăinui chiar și celor importanți din viața lor cu privire la acest aspect.

Se amintesc câteva date statistice referitoare la răspândirea HIV și SIDA la nivel mondial:

HIV/SIDA este a patra cauza de deces la nivel mondial. Cei afectați sunt cu preponderență tineri, în special fetele și femeile. Elevii află adevărata dimensiune a fenomenului din exemplele date de profesor: de la sfârșitul anilor 70, mai mult de 23 milioane de oameni și-au pierdut viața datorită acestei afecțiuni. Se pare că două treimi din oamenii infectați cu HIV trăiesc în Africa subsahariană, cu toate că teritoriul respectiv cuprinde doar 10% din populația lumii. Doar după 2008, 1,4 milioane de adulți și copii din această zonă au murit de SIDA. Până în anul 2010, 26 milioane de copii din zona subsahariană au rămas fără părinți. În cazul fiecărei persoane infectate cu HIV/SIDA, familia acesteia, precum și comunitatea în care aceasta trăiește sunt afectate.

HIV/SIDA cauzează o suferință umană incalculabilă și dă o puternică lovitură societății, economiei și stabilității acestor țări, pentru că resursele lor de capital uman: fermieri, medici, profesori, întreprinzători, funcționari, lideri locali, polițiști, ar cădea victime acestui flagel.

Se vizionează un documentar scurt pe tema impactului HIV/SIDA în societatea africană. După vizionare, profesorul solicită elevii să identifice câteva cauze ale răspândirii acestei maladii în regiune.

Elevii analizează imaginile și identifică:

- război, conflicte tribale, crime
- rasism
- sărăcie, mizerie, foamete
- copii fără părinți, fără acces la spitale sau educație
- lipsa apei

V. Evaluare și feed-back.

Scop: folosirea informațiilor primite pentru identificarea unor soluții și măsuri de oprire a răspândirii HIV/SIDA.

După stabilirea cauzelor pentru care HIV/SIDA sunt atât de răspândite în regiunea Africii subsahariene, elevii sunt solicitați să dea exemplu de măsuri ce pot fi luate pentru ca situația să se îmbunătățească și incidența maladiei să scadă. Elevii discută și notează pe tablă câteva idei:

- sensibilizarea comunității globale la problema africană prin filme artistice care să trateze aceste subiecte, filme care să fie prezentate la festivaluri internaționale;
- accesul la educație sau cursuri de informare în legătură cu bolile și modul lor de transmitere;
- accesul la asistență medicală pentru combaterea bolilor, dar mai ales pentru prevenirea acestora;
- ajutor financiar pentru combaterea sărăciei, foametei, pentru ajutorarea familiilor nevoiaș;
- cercetări științifice pentru descoperirea unui vaccin împotriva infecției cu HIV și aplicarea lui;
- reviste, ziare locale gratuite, cluburi de tineret unde să se discute problemele care îi afectează;
- reguli de guvernare corectă și dezvoltare a acestor țări;
- organizații internaționale care să colaboreze pentru elaborarea unor proiecte de ajutorare a persoanelor afectate.

În ultimele 5 minute, elevii completează un chestionar pe temele discutate.

CHESTIONAR(vezi Anexa 3)

1. Metode/procedee: descoperirea, dialogul euristic, brain-storming, observația, joc de rol.

2. Forme de activitate: activitate pe grupe, individuală, frontală.

3. Mijloace de învățământ: pliante pe tema HIV/SIDA, tabla Smart, videoproiector, prezentare PP, bilețele, seturi de întrebări, harta.

4. Metode de evaluare: evaluare sistematică, chestionare.



4. PROIECT DE LECȚIE

Unitatea de învățământ:

Profesor: Adrian Gabriel Horvat

Nr. de ore săptămânal: o oră

Clasa: a XII-a D

Data: 14 ianuarie 2013

Unitatea de învățare: Politica

Lecția: Drepturile omului

Nr. de ore: o oră

Competențe specifice:

- Identificarea și analizarea unor cazuri de încălcare a drepturilor omului, în cadrul unor activități pe grupe sau în echipă, pornind de la surse mediatice;
- Formularea și argumentarea unor opinii personale, asupra raportului stat – cetățeni;
- Proiectarea unui comportament care încurajează cetățenia globală și interculturalitatea ;
- Dezvoltarea unor atitudini de solidaritate socială prin derularea/simularea derulării unui proiect de educațional pentru dezvoltare ;
- Susținerea responsabilă a dezvoltării durabile;

Conținuturi informaționale:

- Sensul și semnificația conceptului de *drepturile omului*;
- Caracteristicile drepturilor omului;
- Cauze ce pot determina încălcări ale drepturilor omului în țările Africii Subsahariene;
- Cazuri de încălcare a drepturilor omului în țările Africii Subsahariene.

Conținuturi detaliate:

1. Momentul organizatoric: organizarea clasei pentru începerea activității didactice.

2. Reactualizarea cunoștințelor anterioare:

- sunt reactualizate informații cu privire la documentele de referință în ceea ce privește teoria drepturilor omului și momentele istorice ale apariției acestor documente;
- se lucrează frontal, prin adresarea de întrebări de către profesor și oferirea de răspunsuri de către elevii clasei;
- se realizează evaluarea frontală, formativ-apreciativă.

3. Comunicarea noilor cunoștințe/ formarea deprinderilor de învățare:

3.1. Captarea atenției elevilor.

3.2. Anunțarea subiectului lecției.

- profesorul anunță și scrie pe tablă titlul și subiectul noii lecții, deasemenea anunță elevii cu privire la obiectivele activității desfășurate (ce trebuie să știe/ce trebuie să poată să facă elevii la sfârșitul lecției?, de ce se predă această lecție?);
- elevii sunt atenți, notează în caiete titlul și subiectul lecției;
- se lucrează frontal.

3.3. Pezentarea conținuturilor și dirijarea învățării. Obținerea performanței.

- pornind de la *Piramida trebuințelor* a lui A. Maslow și de la gruparea trebuințelor în funcție de modul lor de satisfacere (individual sau colectiv, singular sau cu implicare/ prin intervenție din afară), se va sublinia ideea că trebuințele și satisfacerea lor corespund unor drepturi ale omului;
 - elevii precizează sensul și semnificația conceptului de *drepturile omului*;
 - se folosesc următoarele strategii și metode didactice: expunerea, discuția dirijată, studiu comparativ, învățare prin descoperire, învățare activ- participativă prin cooperare la nivelul grupelor;
 - elevii lucrează pe grupe de 4-5, utilizează fișa de lucru; fiecare grupă prezintă o categorie de trebuințe și modul de satisfacere a acestora; sunt argumentate aspectele prezentate;
 - cu ajutorul calculatorului și a videoproiectorului, profesorul conturează caracteristicile drepturilor omului și se definește conceptul, astfel:
 - evaluarea este una formativă, prin observarea sistematică a activității elevilor;
 - timpul alocat este de 15 minute.
- *Acele libertăți inerente calității de ființă umană, pe care o comunitate trebuie să le asigure, din motive etice, prin legi;*
 - *Baza unei conviețuiri pașnice: atât în domeniul politicii naționale și internaționale, cât și în cadrul localității de reședință;*
 - *La baza drepturilor omului se află demnitatea umană;*
 - *Sunt drepturile proprii tuturor oamenilor, care îi protejează pe aceștia de eventualele abuzuri ale statului și care sunt etern valabile;*
 - *Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite descria Declarația Universală a Drepturilor Omului din 1948 ca pe un ideal comun de atins de toate popoarele și națiunile, în viitor.*

Fig. 1, Clasificarea drepturilor omului în funcție de implicarea statului.

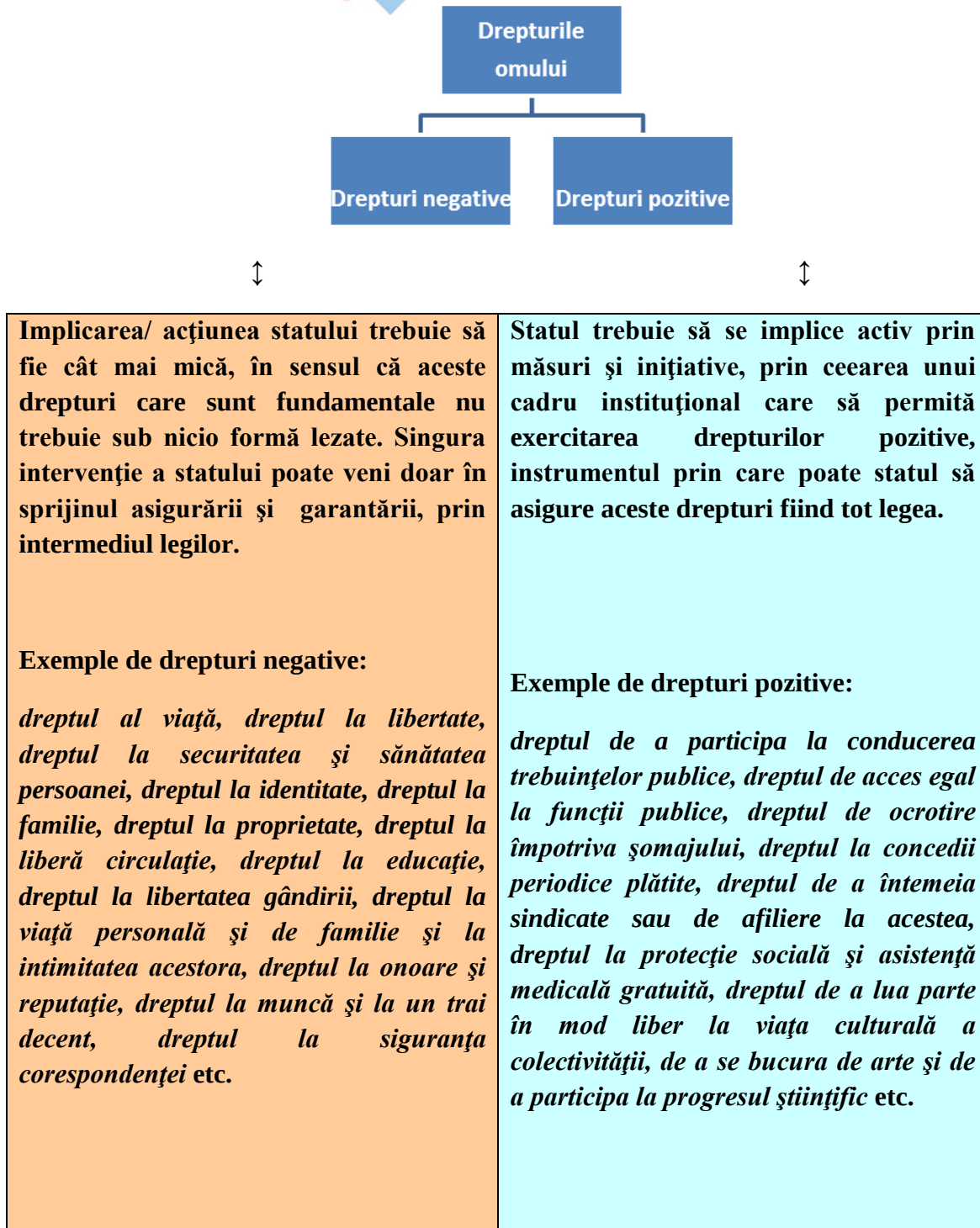


Fig. 2, Clasificarea drepturilor omului după domenii/ aspecte ale vieții cărora le corespund.

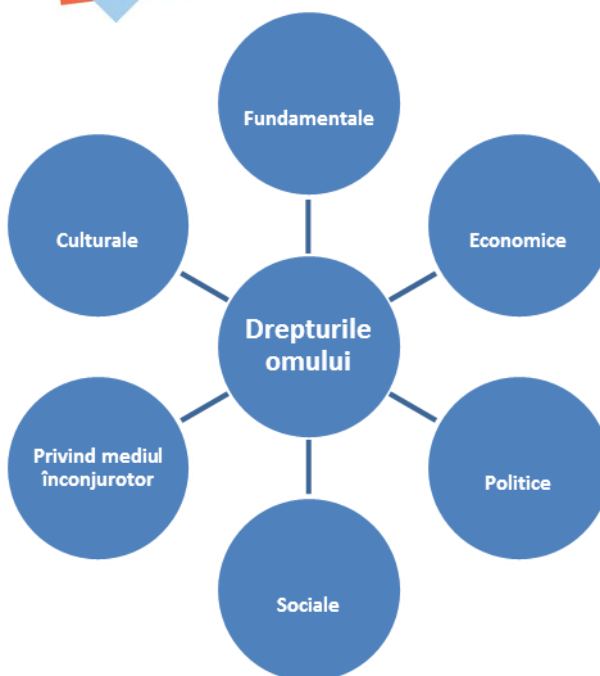
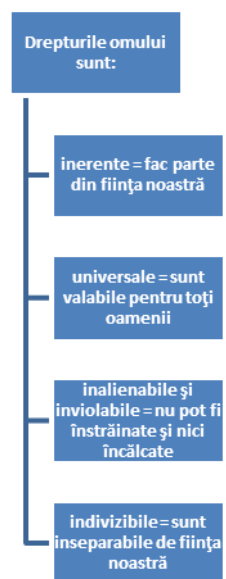


Fig. 3, Caracteristici ale drepturilor omului.



- din perspectiva drepturilor omului (*cele două articole*) sunt analizate câteva poze, prezentând copii și/sau adulți din țări ale Africii Subsahariene; sunt analizate comparativ date statistice socio-economice, sunt împărtășite impresii;

- se ridică problema drepturilor omului și a respectării acestora;
- se ajunge la concluzia că în țările Africii Subsahariene, drepturile omului sunt încălcate; sunt indicate drepturile încălcate și cauzele care determină aceste situații (*rata foarte crescută a HIV/DIDA, lipsa asistenței medicale, sărăcia, conflictele militare interne, neimplicarea autorităților, problemele climatice și poluarea etc.*);
- sunt folosite ca strategii și metode de învățare: expunere, discuție dirijată, studiu comparativ, conversație euristică, problematizare, învățare prin descoperire, învățare activ- participativă prin cooperare la nivelul grupelor;
- se lucrează pe grupe pentru analizarea materialului, pentru identificarea drepturilor încălcate și a factorilor determinanți;
- evaluarea este continuă, formativă, prin aprecierea răspunsurilor elevilor și prin observarea sistematică a activității și implicării acestora;
- timp de lucru: 10 minute.

Fig. 4, Material vizual (poze).



Articolul 1.*: Toate ființele umane se nasc libere și egale în demnitate și drepturi. Ele sunt înzestrate cu rațiune și conștiință și trebuie să se comporte unele față de altele în spiritul fraternității.

Articolul 30.*: Nicio dispoziție a prezentei Declarații nu poate fi interpretată ca implicând pentru vreun stat, grupare sau persoană, dreptul de a se deda la vreo activitate sau de a săvârși vreun act îndreptat spre desființarea unor drepturi sau libertăți enunțate în prezenta Declarație.

**Selecție din Declarația Universală a Drepturilor Omului.*

Fig. 5, Date statistice socio-economice.

Potrivit unui top realizat de Banca Mondială, peste 60 % din locuitorii acestor țări trăiesc sub limita sărăciei, relateaza 24/7 Wall Street, septembrie 2012.

Țara	Rata sărăciei	Populație	PIB	PIB per capita
Haiti	77 %	10.123.786	7,35 mld \$	726 \$
Guinea Ecuatorială	76,8 %	720.213	19,79 mld \$	27.478 \$
Zimbabwe	72 %	12.754.378	9,9 mld \$	776 \$
Rep. Dem. Congo	71,3 %	67.757.577	15,64 mld \$	231 \$
Swaziland	69,2 %	1.067.773	3,98 mld \$	3.725 \$
Eritrea	69 %	5.415.280	2,61 mld \$	482 \$
Madagascar	68,7 %	21.315.135	9,95 mld \$	467 \$
Burundi	66,9 %	8.575.172	2,33 mld \$	271 \$

Sierra Leone	66,4 %	5.997.486	2,24 mld \$	374 \$
Sao Tome, Principe	66,2 %	168.526	248 mil \$	1.473 \$

- sunt argumentate opinii referitoare la necesitatea implicării autorităților locale și a celor transfrontaliere/ internaționale, a diferitelor instituții și ONG-uri, pentru diminuarea efectelor sărăciei și foametei, pentru luarea unor măsuri de stopare a discriminării și încălcărilor drepturilor omului;
- acestei secvențe i se acordă aprox. 10 minute.

3.4. Asigurarea feed-back-ului lecției:

- profesorul confirmă în permanență răspunsurile corecte, argumentele pertinente oferite de către elevi; profesorul intervine cu explicații suplimentare, dacă este cazul, răspunde permanent solicitărilor elevilor, el se asigură că cele predate-învățate au fost corect recepționate, consemnate în caiete și înțelese;
- elevii sunt atenți, ascultă explicațiile profesorului și/sau adresează acestuia întrebări;
- sunt evaluate rezultatele/ performanțele elevilor care s-au implicat mai mult și au avut o activitate deosebită la ora, se realizează autoevaluarea și coevaluarea;
- sunt acordate note.

4. Fixarea cunoștințelor și consolidarea deprinderilor de învățare:

4.1. Anunțarea și explicarea temei pentru acasă:

Din perspectiva problematicei drepturilor omului, realizați o analiză comparativă, de aproximativ 2 pagini, în care să abordați aspecte legate de dreptul la educație, în cazul vostru și în cel al unui copil provenit dintr-o țară a Africii Subsahariene.

Strategie didactică:

Metode/procedee: expunere, discuție dirijată, studiu comparativ, conversație euristică, problematizare, învățare prin descoperire, învățare activ - participativă prin cooperare la nivelul grupelor.

Forme de activitate: Elevii vor fi antrenați frontal în activitatea de reactualizare a cunoștințelor anterioare ce permit noile achiziții cognitive/ conceptuale; pentru definirea unor concepte specifice filosofiei/ identificarea unor caracteristici sau a unor cauze, elevii vor lucra pe grupe de 4-5; pentru ilustrarea unor situații concrete, elevii lucrează tot grupat; exersarea argumentării se va realiza individual, de către fiecare elev în parte.

Mijloace de învățământ: caietele și manualele de Filosofie, tabla școlară, fișa de lucru în echipă și lucru individual, videoproiectorul, calculator, surse informaționale online, poze.

Metode de evaluare: evaluare sistematică, observarea, tema pentru acasă.



5. PROIECT DE LECȚIE

Unitatea școlară: Colegiul Național „Matei Basarab”-București

Profesor: Roxana Neațu

Disciplină: limba engleză

Nr. ore săptămânal: 3

Clasa: a XI- aF - filologie - limba 1 avansați

Data: 29 noiembrie 2012

Unitatea de învățare: 3

Lecția: FACT OR FICTION -Lecție de consolidare

Nr. ore: 6

Competențe specifice:Explicarea importanței justiției sociale pentru dezvoltarea durabilă și pentru bunăstarea oamenilor ;

- Identificarea cauzelor și a efectelor unor conflicte locale, regionale, internaționale ;
- Identificarea în mesaje orale și în texte scrise puncte de vedere exprimate și opinii pentru a le compara cu punctul de vedere personal.
- Identificarea informației/detaaliilor specifice dintr-un text lung în urma unei lecturi rapide pentru a efectua o sarcină.
- Oferirea și cererea unor informații și instrucțiuni clare și specifice, orale sau scrise, în vederea efectuării unei sarcini.
- Cererea oral sau scris a unor idei, opinii, viziuni ale interlocutorului și asigurarea răspunsurilor sau comentariilor la acestea.

- Realizarea oral sau scris a unui rezumat în urma lecturii sau ascultării unui text din mass media sau literatură într-un număr determinat de cuvinte.

Conținuturi: răspunsuri la întrebări; folosirea timpurilor narrative; reordonarea paragrafelor; scrierea de narațiuni; formularea opiniilor; compararea situațiilor; argumentarea.

Warm-up (5 min.): prezentarea unor scurte povestiri /informații despre Africa subsahariană din experiența cunoștințelor/ persoanelor publice care au călătorit în acel loc.

Obiectivul nr. 1 (5 min): prezentarea opiniilor asupra felului de viață și în special asupra problemelor de acolo în urma ascultării prezentărilor anterioare - 5 minute – frontal – dezbateri - mijloace de învățământ: propria experiență și cultură generală.

Obiectivul nr.2 (10 min.): reordonarea paragrafelor unor articole din reviste on line și scanarea lor pentru găsirea unor informații specifice (incidența SIDA).

Obiectivul nr.3 (13min): vizionarea unui filmuleț cu referire la transmiterea HIV în familiile din Africa subsahariană - răspunsuri la întrebări.

Obiectivul nr.4 (10 min): compararea situațiilor din Africa cu cele din România și argumentarea opiniilor.

Obiectivul nr.5 (5 min): scrierea de narațiuni pe temă comună “ Cum au fost ajutați cei infectați cu HIV în filmele de pe marile ecrane? “prin folosirea timpurilor narrative.

Tema pentru acasă (2 min): proiecte PowerPoint cu prezentare schematizată scrisă pentru portofolii pe tema “HIV-atitudine și reacție”.

Strategie didactică:

1. Metode/procedee: brainstorming, dezbateri, metodă deductivă; eseul de 5 minute; metodă afectiv-atitudinală

2. Forme de activitate: lucrul pe grupe, pe perechi și individual

3. Mijloace de învățământ: calculator, proiector, internet, articole din reviste, propria experiență și cultura generală-filme, imagini.

4. Metode de evaluare: evaluare sistematică, observarea, tema pentru acasă, proiecte PowerPoint și portofolii.

Observații:

Elevii s-au dovedit a fi deosebit de sensibili la teme cu caracter umanitar. Prin urmare, se va continua abordarea unor astfel de teme în lecțiile de limbă engleză.



6. Proiect de lecție

Unitatea de învățământ: Colegiul Național “*Elena Cuza*”

Disciplina: Istorie

Unitatea de învățare: „Europa și lumea în secolul al XX-lea”

Subiectul lecției: Decolonizarea Africii

Profesor: Corina Păun

Clasa: A XI- A

Timpul alocat: 50 de minute

Tipul lecției: mixtă- verificare și comunicare – dobândire de abilități intelectuale

Scopul lecției: Informarea sistematică a elevilor pentru a-și însuși un sistem unitar de cunoștințe și dezvoltarea de competențe

Competențe specifice :

- Formularea, în scris și oral, a unor opinii referitoare la o temă de istorie;
- Elaborarea unei argumentări orale sau scrise;
- Compararea relevanței surselor istorice în abordarea unui subiect
- Identificarea cauzelor și a efectelor unor conflicte locale, regionale, internaționale
- Explicarea importanței justiției sociale pentru dezvoltarea durabilă și pentru bunăstarea oamenilor

Obiective operaționale :

O1- să definească termenii : decolonizare, neocolonialism, Lumea a Treia, Uniunea Africană

O2- să argumenteze necesitatea decolonizării;

O3- să numească etapele importante ale procesului;

O4- să elaboreze o listă a consecințelor decolonizării

Strategii didactice :

- *metode și procedee:* conversație euristică, învățarea prin descoperire, expunerea sistematică a cunoștințelor, demonstrația cu ajutorul reprezentării grafice, interpretarea de text
- *mijloace didactice:* manualul- ed. Corint, fișe de texte istorice, harta istorică, ilustrații, reprezentări grafice, harta, atlasul istoric.

Bibliografie:

- *Programa școlară, clasa a XI-a, ciclul inferior al liceului*, București, 2006

- *Istoria lumii în texte. De la începuturi până în zilele noastre*, coord. Bogdan Murgescu, Ed. Teora, Buc., 1999
- *Manualul de istorie*, cls. A X-A, Ed. Corint

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII DIDACTICE

I. MOMENT ORGANIZATORIC

Asigurarea condițiilor optime pentru desfășurarea activității.

II. VERIFICAREA CUNOȘTINȚELOR ANTERIOARE/ REACTUALIZAREA ȘI ESENȚIALIZAREA CUNOȘTINȚELOR- Erodarea dominației Europei:

- Care erau principalele Imperii coloniale la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial? Localizați pe hartă (Imperiul britanic, imperiul francez, belgian, portughez, spaniol)
- Numiți consecințele celor două Războaie Mondiale, în plan economic, social, politic și cultural (declinul marilor puteri, transformările petrecute în timpul și din cauza războiului mondial în teritoriile coloniale: infrastructura economică, construcție de drumuri, căi ferate, participarea coloniilor la efortul de război; porturi; includerea *principiului autodeterminării* în Carta ONU, apariția unor elite în rândul popoarelor coloniale, expansiunea comunismului).

III. CAPTAREA ATENȚIEI – Sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial a impus noi principii și o nouă ordine internațională- *bipolaritatea*.

IV. ANUNȚAREA TEMEI NOI ȘI A OBIECTIVELOR OPERAȚIONALE. *Decolonizarea Africii*. Profesorul comunică elevilor obiectivele O1-O4

V. DIRIJAREA ÎNVĂȚĂRII.

Profesorul anunță că învățarea se va desfășura prin colaborare-cooperare.

Elevii se constituie în cinci grupuri, care vor primi fișe și sarcini diferite.

FIȘA 1

ONU ȘI DECOLONIZAREA

A. „Statele membre ale organizației trebuie să recunoască și să favorizeze realizarea, în ceea ce privește populațiile din teritoriile ne-autonome și din teritoriile a căror administrație este sub tutelă, a dreptului popoarelor de a dispune de ele însele și trebuie să faciliteze exercitarea acestui drept populațiilor din aceste teritorii, ținând cont de principiile și de spiritul Cartei Națiunilor Unite în ceea ce privește fiecare teritoriu(...). Statele membre ale organizației care au responsabilitatea de a administra teritoriile ne-autonome și teritoriile sub tutelă vor lua măsuri

practice pentru a asigura participarea directă a populațiilor autohtone la organele legislative și executive ale guvernării din aceste teritorii pentru a pregăti populațiile respective pentru autonomie completă și independență” **Rezoluția ONU asupra dreptului popoarelor la autodeterminare (decembrie 1952)**

B. Rezoluția ONU 1514 (XV) * Declarația privind acordarea independenței țărilor și popoarelor din colonii (New York, 14 decembrie 1960)

„Adunarea Generală declară cele ce urmează:

1. Supunerea popoarelor unei subjugări, dominații și exploatare străine constituie o negare a drepturilor fundamentale ale omului, este contrară Cartei Națiunilor Unite și o piedică în calea promovării păcii și cooperării mondiale.
2. Toate popoarele au dreptul la autodeterminare; în virtutea acestui drept, ele își decid în mod liber statutul politic și urmăresc în mod liber dezvoltarea lor economică, socială și culturală.”

*Anul adoptării Rezoluției a fost numit Anul Africii, deoarece 17 colonii au devenit independente.

Sarcina de lucru: Pornind de la sursele din fișa, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați modalitatea utilizată de ONU pentru reglementarea situației coloniilor.
2. Numiți documentul pe baza căruia este recunoscut dreptul la autodeterminare pentru teritoriile coloniale.
3. Identificați două deosebiri între cele două rezoluții ONU.

FIȘA 2

ACȚIUNI PRO-DECOLONIZARE

„Conferința afro-asiatică deplânge politica și practica segregționistă și de discriminare rasială ce formează baza sistemului politic și a raporturilor umane în vaste regiuni din Africa și din alte părți ale lumii(...).

Luând în considerare situația instabilă din Africa de Nord și refuzul persistent de a acorda popoarelor din Africa de Nord dreptul de a dispune de ele însele, Conferința afro-asiatică declară sprijinul pentru dreptul popoarelor din Algeria, Maroc și Tunisia la autodeterminare și la independență, și solicită imperativ guvernului francez să găsească fără întârziere o soluție pașnică pentru această chestiune(...)

Conferința este de acord:

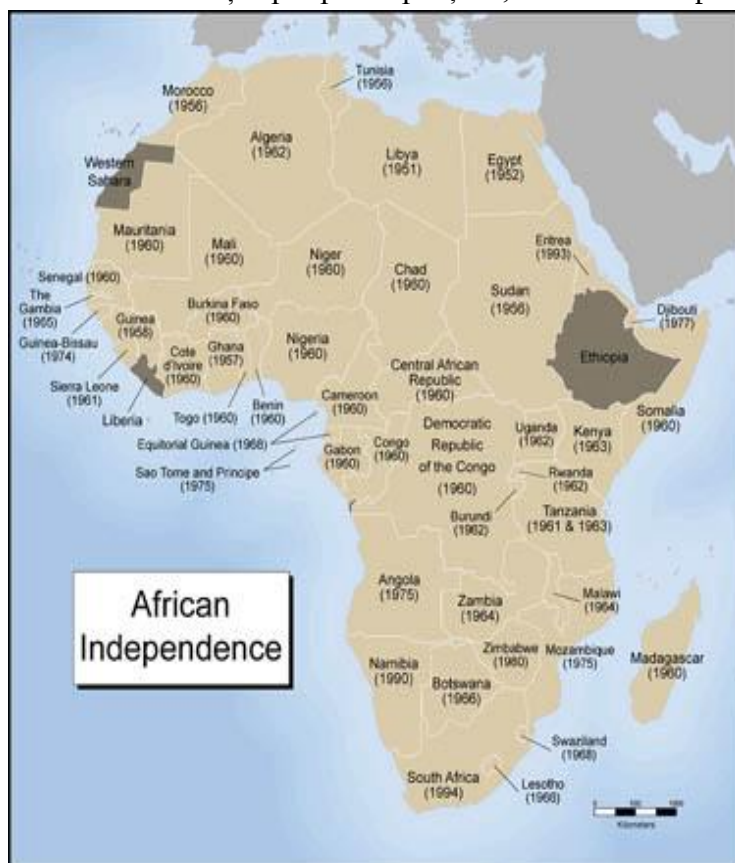
1. Să declare că, în toate manifestările sale, colonialismul reprezintă un rău căruia trebuie să i se pună capăt cât mai curând.
2. Să declare că problema popoarelor supuse stăpânirii străine, dominației și exploatării, constituie o negare fundamentală a drepturilor fundamentale ale omului, este contrară Cartei Națiunilor Unite și împiedică pacea și cooperarea mondială;
3. Să sprijine cauza libertății și independenței acestor popoare;
4. Să solicite puterilor interesate acordarea libertății și independenței acestor popoare”

Hotărârea Conferinței afro-asiatice de la Bandung*- aprilie 1955

*Conferința din Indonezia a reunit 29 de națiuni afro-asiatice, reprezentând peste jumătate din populația globului, dar deținând numai 8% din bogățiile lumii. A reafirmat principiile egalității în suveranitate, reglementării pe cale pașnică a conflictelor, dezarmării etc. A consolidat ideea „Lumii a treia”, subdezvoltată, suprapopulată și săracă.

Sarcina de lucru: Pornind de la sursele din fișă, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Numiți o practică condamnată de participanții la Conferință.
2. Argumentați importanța rezoluției Conferinței în perspectiva decolonizării, având în vedere: numărul și tipul participanților, hotărârile adoptate.



FIȘA 3

Fig. 1 Dinamica obținerii independenței statelor africane

Sarcina de lucru: Pornind de la fig. 1, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Numiți teritoriile independente în 1945 (fără precizarea anului).
2. Completați următorul tabel cu statele devenite independente:

1945-1959	1960	1961-1990	1991-prezent

FIȘA 4

PERSONALITĂȚI ȘI EVENIMENTE

A. Gamal Abdel Nasser (1918-1970) Om politic egiptean. A urmat cursurile Academiei din Cairo, devenind ofițer. După al Doilea Razboi Mondial a participat la revoluția din 1952-1953 care a dus la înlăturarea regelui Faruk și la instaurarea Republicii. După proclamarea Republicii, a fost ales prim-ministru (1954-1956) și președinte al Egiptului (1956-1970). A luptat împotriva dominației coloniale în Africa și Asia și a fost unul din fondatorii mișcării de nealiniere.



Fig. 2 Gamal Abdel Nasser

B. Războiul de eliberare a Algeriei (1954-1962)

Francezii au invadat Algeria în 1830; rezistența intensă din partea unor mari personalități precum emirul Abd el-Kader a reușit să împiedice cucerirea rapidă, finalizată doar în anii 1900 când ultimul tuareg a fost cucerit. Persoanele cu descendenți europeni (așa numiții pieds-noirs) cât și evreii algerieni nativi au fost cetățeni francezi de la sfârșitul secolului al XIX-lea; în contrast cu aceasta, marea majoritate a musulmanilor algerieni au rămas în afara legilor franceze și nu au posedat nici cetățenia și nici dreptul de a vota; deși au putut cere cetățenia totală începând cu 1865, doar puțini au optat pentru aceasta.

În 1954, Frontul de Eliberare Națională (FLN) a pornit Războiul Algerian de Independență, un război de gherilă. După aproape un deceniu de lupte urbane și rurale, au reușit să-i învingă pe francezi în 1962. Majoritatea din cei 1.025.000 de pieds-noirs, precum și 91.000 harkis (musulmani algerieni pro-Franța care serveau în armata franceză), împreună formând aproape 10% din populație în 1962, au părăsit Algeria pentru a se stabili în Franța, în doar câteva luni, la mijlocul aceluși an.

Sarcina de lucru: Pornind de la sursele din fișă, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Identificați două modalități de obținere/consolidare a independenței fostelor colonii.
2. Numiți, din sursa B, religiile întâlnite în N Africii.
3. Precizați două personalități implicate în păstrarea/obținerea libertății acestor teritorii.

FIȘA 5

CONSECINȚELE DECOLONIZĂRII

Organizația Unității Africane (O.U.A.) a fost o organizație cu caracter regional, ce a activat pe continentul negru din 1963 până în 2002, atunci când a fost înlocuită de către **Uniunea Africană**, o structură mult mai completă, ce era organizată după modelul Uniunii Europene.

Astfel, la 25 mai 1963, 30 de lideri africani, reprezentând noile state ce abia își făcuseră apariția pe scena internațională, s-au reunit la Addis-Abeba, capitala Etiopiei, punând bazele Organizației Africii Unite. Acest lucru a fost consfințit prin elaborarea și semnarea unei carte, ce urma să devină legea fundamentală de care nou-înființata organizație trebuia să țină cont în vederea realizării obiectivelor propuse.

Cele 14 obiective, menționate în articolul 3 din **Carta Uniunii Africane**, actul constitutiv al organizației, sunt următoarele: a) realizarea unei mai mari unități și solidarități între țările africane și între popoarele Africii; b) apărarea suveranității, integrității teritoriale și independenței statelor membre; c) accelerarea integrării politice și socio-economice a continentului; d) promovarea și apărarea poziției țărilor africane în privința chestiunilor de interes pentru continent și pentru popoarele sale; e) favorizarea cooperării internaționale, ținând cont de *Carta Națiunilor Unite* și de *Declarația Universală a Drepturilor Omului*; f) promovarea păcii, securității și stabilității pe continent; g) promovarea principiilor și instituțiilor democratice, a participării poporului și

unei guvernări eficiente; h) promovarea și protejarea drepturilor omului și ale popoarelor, conform textului *Cartei Africane a Drepturilor Omului și a Popoarelor* și altor instrumente pertinente relative la drepturile omului; i) crearea de condiții propice pentru dezvoltarea continentului, astfel încât Africa să joace un rol propriu în economia mondială și în negocierile internaționale; j) promovarea unei dezvoltări durabile în plan economic, social și cultural, cât și integrarea economiilor africane; k) promovarea cooperării și dezvoltarea în toate domeniile activității umane, în vederea ridicării nivelului de viață al popoarelor africane...; n) colaborarea cu partenerii internaționali, în vederea eradicării maladiilor și pentru promovarea sănătății pe continent (art. 3. *Carta UA*)

În cadrul OUA la 26 iunie 1981 a fost adoptată „*Carta africană a drepturilor omului și popoarelor*”, intrată în vigoare la 21 octombrie 1986.

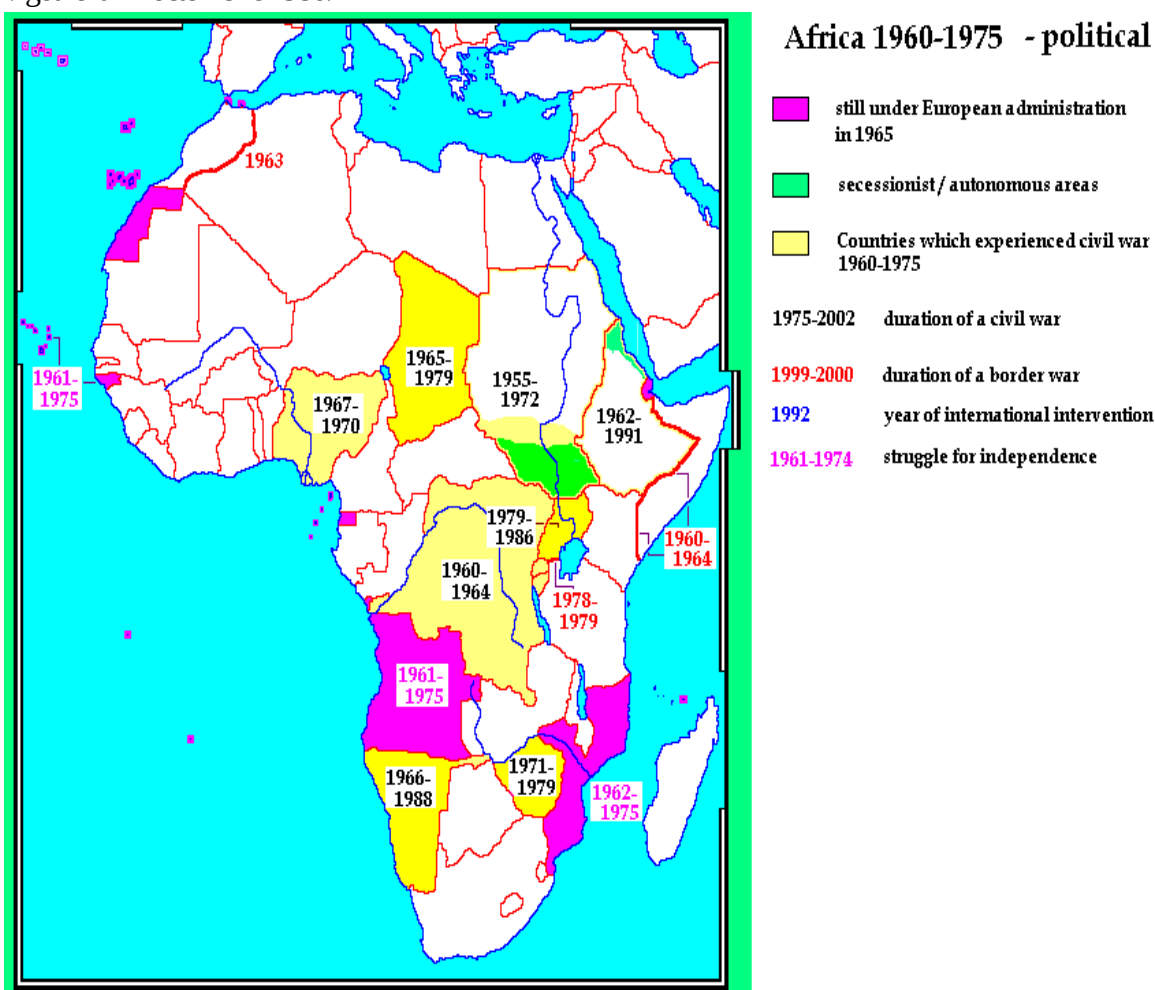


Fig. 3 Evoluții politice pe continentul african, între 1960-1975

Sarcina de lucru: Pornind de la sursele din fisă, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Identificati cel puțin 3 consecințe ale decolonizării Africii;

2. Completați următorul
desfășurării războiului, conform Fig. 3
:

tabel, cu statele implicate și anii

Război de eliberare	Război civil	Război de frontieră

Elevii realizează sarcinile și prezintă răspunsurile, pentru completarea schemei.

Profesorul notează pe tabla următoarea *schemă*:

I Principalele momente ale decolonizării: 1952, 1955, 1960, 1963

II Modalități de obținere a independenței:

-Tratative: Libia(Italia), Maroc, Tunisia(Franța)

- Războaie de eliberare: Algeria (1954-1962) cu Franța, Angola, Mozambic (1964-1965) cu Portugalia;

- Proclamare unilaterală a independenței: Nigeria, Niger

III. Consecințele decolonizării

VI REALIZAREA FEED-BACK-ULUI

Sarcina de lucru: Completați harta mută a Africii cu cel puțin cinci state și respectiv ani ai obținerii independenței acestora.



7. PROIECT DE LECȚIE

Unitatea de învățământ: Colegiul Național “ Elena Cuza”, București

Profesor: Păun Corina

Clasa: a X-a , uman, filologie

Disciplina: Istorie

Unitatea de învățare: “Religia în lumea contemporană”

Subiectul lecției: “*Dialogul între religii, fundament al cooperării. Studiu de caz: Africa*”

Tipul lecției: comunicare – dobândire de abilități intelectuale

INFORMAȚIA DIAGNOSTICĂ:

1. Nivelul clasei: Bun

Clasa cunoaște din lecțiile anterioare: marile religii ale lumii contemporane, diversitatea regimurilor politice de pe continentul african, principalele probleme care amenința stabilitatea din zona.

2. *Scopul lecției:* Informarea sistematică a elevilor pentru a-și însuși un sistem unitar de cunoștințe legate de religiile contemporane de pe continentul african și dezvoltarea de competențe.

COMPETENȚE SPECIFICE:

- Exprimarea de opinii în limbajul adecvat istoriei;
- Descoperirea în sursele de informare a perspectivelor diferite asupra evenimentelor și proceselor istorice;
- Compararea și evaluarea unor argumente în vederea formulării unor judecăți personale;
- Recunoașterea și acceptarea interculturalității;
- Analizarea factorilor politici, sociali, economici, culturali care alcătuiesc imaginea unei societăți;
- Identificarea aspectelor trecutului ce pot contribui la înțelegerea prezentului.
- Explicarea importanței justiției sociale pentru dezvoltarea durabilă și pentru bunăstarea oamenilor

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

- O1. – să definească termenii: ecumenism; libertate religioasă, negritudine;
- O2. – să argumenteze deosebirea dintre ecumenism și libertate religioasă;
- O3. – să identifice marile religii și contextul istoric în care s-au impus în Africa;
- O4. – să utilizeze tehnici specifice istoriei pentru a analiza documente istorice;
- O5.- să analizeze impactul dialogului interreligios (în plan cultural, socio-economic, politico-militar) dar și al lipsei acestuia.

STRATEGII DIDACTICE:

- Metode și procedee: conversația euristică, învățarea prin descoperire, expunerea sistematică a cunostintelor, interpretarea de text, de imagini, *metoda Știu/Vreau să știu/Am învățat* și activitatea independentă
- Mijloace didactice: documente și texte istorico-religioase, fișe de lucru, harta politică a lumii, fragment de film „Des hommes et des dieux”, ilustrații, portofoliile elevilor
- Bibliografie:
 - Programa școlară
 - Manualul de Istorie, clasa a X-a, Editura Corint, București, 2005
 - “Istoria lumii în texte”, Ed. Corint, București, 2000
 - “Istoria Religiilor”, Remus Rus, București.

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII DIDACTICE

MOMENT ORGANIZATORIC

Asigurarea condițiilor optime pentru desfășurarea activității.

REACTUALIZAREA ȘI ESENTIALIZAREA CUNOSTINTELOR- *Marile religii în secolul XX*

Verificarea și predarea în lecție sunt concomitente.

În ora anterioară, elevii au vizionat filmul „*Des hommes et des dieux*”, care va constitui punctul de plecare al discuției.

<http://www.youtube.com/watch?v=B8WBJ3X4dhE>

CAPTAREA ATENȚIEI

Profesorul enunță scopul lecției: *Dialogul între religii, fundament al cooperării.*
Studiu de caz: Africa

Comunică obiectivele operaționale.

DIRIJAREA ÎNVĂȚĂRII.

Profesorul anunță că învățarea se va desfășura prin colaborare-cooperare.

Notează pe tablă planul temei.

Prezintă metoda *Știu/ Vreau să știu/Am învățat*.

Dă fiecărui grup materialele didactice, pe teme:

- Ecumenism;
- Libertate religioasă;
- Conflicte dintre diferite confesiuni
- Negritudine
- Influența marilor puteri

Sunt completate frontal coloanele: „Știu/Vreau să știu”.

Îndrumă elevii să identifice în imagini și documente răspunsurile la sarcina de lucru.

Profesorul observă. Intervine pentru a aduce lămuriri.

Sub atenția profesorului, se completează, prin activitatea grupurilor, coloana „Am învățat” din tabel.

V REALIZAREA FEED-BACK-ULUI

Adresează întrebări pentru a evalua eficiența lecției/standardele atinse:

1. Care este deosebirea dintre *ecumenism* și *libertate religioasă*?
2. Care au fost grupurile afectate de conflictele religioase în Africa? Și cum?

VIASIG. RETENȚIEI ȘI A TRANSFERULUI CUNOȘTIINȚELOR

Formularea temei pentru acasă:

Să culeagă informații despre situația actuală din Africa și să identifice soluții pentru amplificarea dialogului interreligios.



8. Proiect de lecție

Unitatea școlară: Colegiul Național “Elena Cuza”

Profesor: Paun Corina Gabriela

Disciplina: *Educație pentru dezvoltare*

Nr. ore săptămânal - 1h

Clasa: A XI- A

Data: 10. 11. 2013

Unitatea de învățare: Parteneriat global pentru dezvoltare

Lecția: «EUROPA SI SPATIILE DE CIVILIZATIE EXTRAEUROPENE. Studiu de caz: Uniunea Europeana si Africa»

Competențe specifice

- Explicarea necesității formulării unor obiective de dezvoltare ale mileniului;
- Cooperarea, în echipe de lucru, pentru exemplificarea obiectivelor de dezvoltare ale mileniului și a parteneriatului global pentru dezvoltare;
- Exprimarea unei opinii cu privire la subiect oral sau scris;
- Elaborarea unui argument verbal sau scris;
- Compararea relavației surselor istorice în abordarea subiectului

Conținuturi (detalii) Uniunea Europeană și-a dezvoltat o politică externă proprie, devenită al doilea său pilon. Uniunea este cea mai mare sursă de ajutor din întreaga lume.

Strategie didactică:

1. **Metode/procedee** : metoda Turul galeriei, conversație euristică, învățarea prin descoperire, expunerea sistematică a cunoștințelor, demonstrația cu ajutorul reprezentării grafice, interpretarea de text
2. **Forme de activitate** frontala, individuala, pe grupe
3. **Mijloace de învățământ** manual de istorie- Ed. Corint, fișe de texte istorice, harta istorică, ilustrații, reprezentări grafice, harta, atlasul istoric.
4. **Metode de evaluare** - verificare inițială, orală, a cunoștințelor dobândite anterior
 - evaluare formativă
 - notarea rezultatelor învățării

Observații

Metoda *Turul galeriei*.

Elevii se constituie în cinci grupuri, care vor primi aceleași fișe de lucru(1-3). Fiecare grup se împarte în 3 sub-grupuri pentru a lucra pe fișa 1, 2 respectiv 3. Au la dispoziție 10 minute. După studierea fișei, fiecare grup se reunește pentru a elabora un afiș cu tema „*Între Europa și Africa*”, plecând de la informațiile oferite de surse. Fiecare grup expune afișul realizat, iar celelalte echipe vor trece pe rând și vor completa acolo unde este necesar. La final, elevii își vor lua afișele și vor aprecia contribuția colegilor lor.

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII DIDACTICE

I. MOMENT ORGANIZATORIC

Asigurarea condițiilor optime pentru desfășurarea activității.

II. VERIFICAREA CUNOȘTINȚELOR ANTERIOARE/ REACTUALIZAREA ȘI ESENȚIALIZAREA CUNOȘTINȚELOR- DECOLONIZAREA:și UE

1. Care au fost principalele momente ale procesului de decolonizare? (Consecințele celui de-al Doilea Război Mondial, Conferința de la Bandung-1955, Rezoluția ONU nr 1514/1960)
2. Numiți modalitățile decolonizării. (prin tratative, prin război de eliberare sau prin autoproclamare)
- 3.La ce a condus decolonizarea? (dezvoltarea economică, formarea mișcării de nealiniere, războaie între noile state)
- 4.Numiți principalele instituții europene (Consiliul european, Consiliul de Miniștri, Comisia Europeană, Parlamentul European)

III. **CAPTAREA ATENȚIEI** Uniunea Europeană și-a dezvoltat o politică externă proprie, devenită al doilea sau pilon. Uniunea este cea mai mare sursă de ajutor din întreaga lume.

IV. **ANUNȚAREA TEMEI NOI ȘI A OBIECTIVELOR OPERAȚIONALE..**
«*Europa și spațiile de civilizație extraeuropene. Studiu de caz : Uniunea Europeană și Africa*» Profesorul comunică elevilor obiectivele O1-O4

V. DIRIJAREA ÎNVĂȚĂRII.

Profesorul anunță că învățarea se va desfășura prin colaborare-cooperare.

Prezintă metoda *Turul galeriei*.

Elevii se constituie în cinci grupuri, care vor primi aceleași fișe de lucru (1-4). Fiecare grup se împarte în 3 sub-grupuri pentru a lucra pe fișa 1, 3 respectiv 4. Au la dispoziție 10 minute.

După studierea fișei, fiecare grup se reunește pentru a elabora un afiș cu tema „Între Europa și Africa”, plecând de la informațiile oferite de surse.

Fiecare grup afișează afișul realizat, iar celelalte echipe vor trece pe rând și vor completa acolo unde este necesar. La final, elevii își vor lua afișele și vor aprecia contribuția colegilor lor.

ANEXE

FIȘA 1

Fondul european de dezvoltare (FED)

Fondul european de dezvoltare (FED) este principalul instrument al ajutorului comunitar destinat cooperării pentru dezvoltare, acordat țărilor ACP și țărilor și teritoriilor de peste mări (TTPM). Tratatul de la Roma din 1957 a prevăzut crearea FED în scopul acordării de asistență tehnică și financiară, inițial țărilor africane colonizate la acea vreme și cu care unele state membre au avut legături istorice.

Deși, în urma solicitării Parlamentului European, s-a rezervat o rubrică pentru FED în bugetul comunitar încă din 1993, acesta nu este încă inclus în bugetul general al Comunității. Fondul este finanțat de statele membre, este supus propriilor sale reguli financiare și este gestionat de un comitet specific. Ajutorul acordat țărilor ACP și TTPM va continua să fie finanțat prin FED pentru perioada 2008-2013.

Fiecare FED este încheiat pentru o perioadă de aproximativ cinci ani. De la încheierea primei convenții de parteneriat în 1964, ciclurile FED urmează, în general, ciclurile acordurilor/convențiilor de parteneriat.

- Primul FED: 1959-1964
- Al doilea FED: 1964-1970 (Convenția de la Yaoundé I)
- Al treilea FED: 1970-1975 (Convenția de la Yaoundé II)
-
- Al optulea FED: 1995-2000 (Convenția de la Lomé IV și revizuirea sa IV bis)
- Al nouălea FED: 2000-2007 (Acordul de la Cotonou)
- Al zecelea FED: 2008-2013 (Acordul de la Cotonou revizuit)

FED este compus din mai multe instrumente, și anume granturi, capital de risc și împrumuturi acordate sectorului privat. Noul acord de parteneriat semnat la Cotonou în iunie 2000 a raționalizat instrumentele FED și a introdus un sistem de programare mobilă, care permite o mai mare flexibilitate și care conferă o mai mare responsabilitate țărilor ACP.

Al nouălea FED a dispus de fonduri în valoare de 13,5 miliarde de euro pentru perioada 2000-2007. În plus, soldurile FED precedente se ridică la peste 9,9 miliarde de euro. Al zecelea FED, care acoperă perioada 2008-2013, prevede un pachet bugetar de 22,682 miliarde de euro. Din această sumă, 21,966 miliarde de euro sunt alocate statelor ACP, 286 de milioane de euro țărilor și teritoriilor TTPM, iar 430 de milioane de euro sunt alocate Comisiei cu titlu de cheltuieli

pentru programarea și punerea în aplicare a FED. Fondurile destinate țărilor ACP sunt repartizate astfel: 17,766 miliarde de euro pentru programele indicative naționale și regionale, 2,7 miliarde de euro pentru finanțarea cooperării intra-ACP și interregionale, iar 1,5 miliarde de euro pentru finanțarea Facilității de investiții. Programele regionale beneficiază de o pondere mai importantă în bugetul FED, subliniindu-se astfel importanța integrării economice regionale ca bază pentru dezvoltarea națională și locală. Crearea „sumelor de stimulare” pentru fiecare țară este o inovație introdusă de cel de al zecelea FED. Statele membre au propriile lor acorduri bilaterale și derulează inițiative proprii cu țările în curs de dezvoltare, acestea nefiind finanțate prin Fondul european de dezvoltare sau prin alte fonduri comunitare



Fig. 1 Louis Michel și Musikan

Kombo, copresedintii Adunării ACP-UE



Fig. 2 Grupul Țărilor ACP (Africa-Caraibe-Pacific)

FIȘA 2

ATITUDINEA CETATENILOR EUROPENI

Conform rezultatelor unui nou sondaj, pentru europeni, ajutorarea săracilor reprezintă o prioritate. 84% din respondenții unui nou sondaj Eurobarometru susțin acordarea de ajutor pentru dezvoltare pentru a ajuta oamenii din întreaga lume să iasă din sărăcie. Majoritatea cetățenilor UE (84 %) sprijină, de asemenea, ideea direcționării în mare măsură a ajutorului către buna guvernare și drepturile omului în țările în curs de dezvoltare, o orientare propusă de comisarul Piebalgs în recenta sa propunere de politică, „O agendă a schimbării”.

Conform aceluiași sondaj, europenii sunt gata să participe activ la ajutorarea săracilor – jumătate din cetățenii UE sunt dispuși să plătească mai mult pentru cumpărăturile lor cotidiene (de exemplu, pentru produsele provenite din comerțul echitabil) dacă știu că acest lucru ar fi în beneficiul țărilor în curs de dezvoltare.

Comisarul european pentru dezvoltare, Andris Piebalgs, a declarat: „Cetățenii europeni transmit un mesaj clar politicianilor din UE și din afara acesteia: chiar și în perioade dificile din punct de vedere economic, ei se angajează cu fermitate, în continuare, să îi ajute pe alții să iasă din sărăcie. Această generozitate trebuie să fie însoțită de responsabilitate politică. Trebuie să fim mai eficienți și mai transparenti în a face cunoscute rezultatele ajutorului nostru și în a dovedi că fondurile aduc o schimbare reală. Forumul la nivel înalt privind eficacitatea ajutorului care va avea loc săptămâna

viitoare la Busan, în Coreea de Sud, va reprezenta o oportunitate-cheie pentru a analiza modalitățile prin care putem face ca ajutorul pe care îl acordăm să fie și mai eficace, și sunt încântat să constat că ne bucurăm de sprijinul cetățenilor în acest sens”.

Tineretul european – aliatul cel mai puternic al săracilor lumii

Tinerii europeni (cu vârste cuprinse între 15 și 24 de ani) și-au exprimat susținerea puternică pentru politica de dezvoltare, revelează sondajele Eurobarometru. 9 din 10 tineri consideră că ajutorarea săracilor este importantă, iar 41 % cred că este „foarte importantă”, în comparație cu 35 % din persoanele cu vârsta de peste 40 de ani chestionate. Aceștia, de asemenea, și-au manifestat cel mai puternic angajament personal față de această cauză, 53 % dintre tineri și 60 % dintre studenți fiind dispuși să plătească un preț mai mare pentru produse (de exemplu, cele provenite din comerțului echitabil) dacă acest lucru ar fi în beneficiul populației sărace din lume.

FIȘA 3

AJUTOR PENTRU DEZVOLTARE- POLITICILE UNIUNII EUROPENE

Îi ajutăm pe alții să se ajute singuri

Peste jumătate din banii cheltuiți pentru ajutorarea țărilor sărace provin din bugetul UE și al statelor membre, ceea ce face din Uniunea Europeană cel mai mare furnizor de ajutor umanitar din lume.

Politica de dezvoltare înseamnă mai mult decât a furniza apă curată și șosele asfaltate, oricât de importante ar fi acestea. UE folosește și **comerțul** drept instrument de dezvoltare, deschizându-și piețele pentru produsele exportate de țările sărace și încurajându-le să își intensifice schimburile comerciale între ele.

Eradicarea sărăciei în noul mileniu

Cel dintâi obiectiv al politicii europene de dezvoltare este eradicarea sărăciei în mod durabil. Cele opt Obiective ONU de dezvoltare ale mileniului (ODM) sunt esențiale în acest sens. Aceste obiective merg de la reducerea la jumătate a numărului de persoane care trăiesc în condiții de sărăcie extremă și stoparea răspândirii HIV/SIDA, până la realizarea accesului universal la educația primară. Au fost adoptate de liderii lumii în 2000, urmând să fie îndeplinite până în 2015.

UE le-a solicitat autorităților naționale să-și demonstreze angajamentul față de ODM stabilind obiective financiare privind ajutoarele pentru dezvoltare. Un raport intermediar realizat în 2005 a arătat că toate țările au contribuit financiar, însă este nevoie de eforturi mai mari.

În perioada 2000-2005, 120 de milioane de persoane au ieșit de sub pragul sărăciei, ceea ce arată că obiectivul de reducere la jumătate a sărăciei până în 2015 are șansa de a fi atins. Dar există și obiective care nu vor putea fi îndeplinite până în 2015, printre care scăderea nivelului mortalității

materne și infantile și furnizarea de apă potabilă curată.

Un ajutor mai substanțial

În 2010, ajutorul pentru dezvoltare oferit de UE a totalizat 53,8 de miliarde de euro (cu 4,5 miliarde în plus față de 2009).

Trei dintre cele mai mari cinci țări donatoare din lume sunt membre ale UE, iar patru dintre acestea au donat deja 0,7% din produsul lor intern brut spre a servi ca ajutor pentru dezvoltare. La nivelul UE, cifra este de 0,43%, ceea ce înseamnă că a fost depus un efort colectiv substanțial, dar că este nevoie de mai mult pentru a atinge obiectivul de 0,7% până în 2015.

Rezultate importante cu resurse limitate

De-a lungul anilor, UE a finanțat mii de proiecte de dezvoltare în întreaga lume. Adesea, sume de bani relativ mici au un impact foarte mare. Printre succesele înregistrate în ultimul timp se numără:

- asistența de care au beneficiat fermierii din centrul Camerunului pentru a-și diversifica producția
- organizarea unor cursuri de formare pentru firmele mici din Uganda pe tema partajării costurilor de utilizare a serviciilor de sprijin pentru întreprinderi etc.

Stăpâni ai propriului destin

Politica de dezvoltare a UE își propune să îi ofere populației dezavantajate din țările în curs de dezvoltare controlul asupra propriei dezvoltări. Cu alte cuvinte:

- să elimine cauzele vulnerabilității lor, printre care lipsa accesului la hrană și apă potabilă sau la educație, asistență medicală, locuri de muncă, pământ, servicii sociale, infrastructură și un mediu sănătos
- eradicarea bolilor și facilitarea accesului la medicamente ieftine pentru combaterea unor flageluri ca HIV/SIDA
- luarea unor măsuri pentru reducerea datoriilor pe care țările în curs de dezvoltare le au față de creditorii bogați din țări industrializate, din cauza cărora resursele, și așa limitate, nu sunt alocate investițiilor publice vitale
- promovarea autoajutorării și a strategiilor de eradicare a sărăciei, care le permit țărilor în curs de dezvoltare să își consolideze procesul de democratizare, să își extindă programele sociale, să își construiască un cadru instituțional mai solid, să extindă capacitățile sectorului public și privat și să întărească respectul pentru drepturile omului, inclusiv pentru egalitatea dintre femei și bărbați.



9. Proiect de lecție

Unitatea de învățământ: Colegiul Național „Elena Cuza”

Disciplina - Geografie

Unitatea de învățare: Sistemul economic și sistemul geopolitic

Subiectul lecției: Organizarea

spațiului mondial. Raportul NORD- SUD

Profesor: Ionelia Nenea

Clasa: a X-a

Timpul alocat: 50 min

Tipul lecției: mixtă (predare- învățare- evaluare)

Scopul lecției: informarea sistematică a elevilor pentru însușirea unui sistem unitar de cunoștințe legate de raportul Nord – Sud.

Competențe specifice:

- Prezentarea în scris și orală a aspectelor definitorii referitoare la sistemul economic și geopolitic mondial, utilizând corect și coerent terminologia specifică domeniului
- Explicarea relațiilor observabile între sistemele lumii contemporane
- Utilizarea informației cartografice, pentru explicarea sistemului economic și geopolitic mondial.
- Analizarea raportului Nord-Sud
- Explicarea necesității formulării unor obiective de dezvoltare ale mileniului

Obiective operaționale: : la sfârșitul lecției, elevii vor fi capabili ;

1. -să calculeze rata natalității, ferilității, mortalității, mortalității infantile, etc..
2. -să analizeze suporturile cartografice din manual referitoare la rata natalității și mortalității pe Glob.
3. – să explice influența factorilor asupra evoluției natalității și mortalității în Africa Subsahariană.

Strategii didactice: Metode și procedee: conversația euristică, conversația, explicația, problematizarea, expunerea, rezolvarea de probleme.

Mijloace didactice: manualul, Harta Politică a lumii, Atlasul geografic.

Bibliografie: - Mândruț O., 2008, *Geografie – Manual pentru clasa a XI – a*, Editura Corint, București

- <http://en.wikipedia.org>

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII DIDACTICE:

I. VERIFICAREA CUNOȘTINȚELOR ANTERIOARE / REACTUALIZAREA ȘI ESENȚIALIZAREA CUNOȘTINȚELOR ANTERIOARE (Ansamblurile economice și geopolitice ale lumii contemporane).

-Care sunt factorii care au determinat modificările apărute pe harta politică a lumii? (aspectele geopolitice și geostrategice, schimbarea raporturilor de putere la nivel global).

-Cate țări cuprinde
().

Organizația Unității Africane (OUA)? (51

-Din ce organizație fac parte țările aflate în regiunea Golfului Guineii? (OPEC-
Organizația țărilor exportatoare de petrol).

II . CAPTAREA ATENȚIEI

Care este nivelul de dezvoltare al țărilor aflate în Africa Subsahariană(sunt țări în
curs de dezvoltare)

III . ANUNȚAREA TEMEI NOI ȘI A OBIECTIVELOR OPERAȚIONALE

Organizarea spațiului mondial. Raportul NORD – SUD.

IV. DIRIJAREA ÎNVĂȚĂRII

- Care sunt factorii care determină nivelul de dezvoltare al țărilor? (produsul intern brut pe cap de
locuitor , (PIB/loc.), speranța de viață la naștere , gradul de alfabetizare etc.

*Sarcină de lucru :Analizați harta privind Produsul Intern Brut per capita – 2011 și identificați
țările din Africa cu cele mai mici valori ale PIB-ului.*

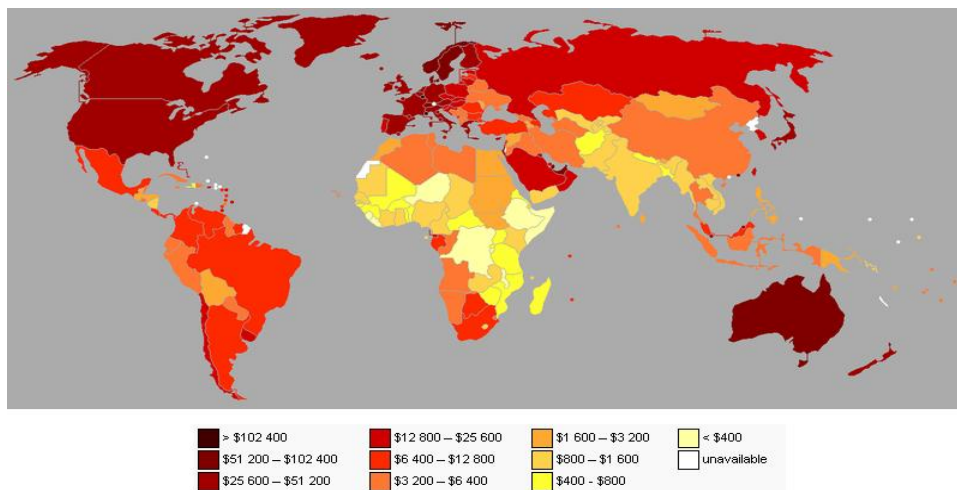


Fig. 1: Produsul Intern Brut per capita – 2011 (sursa: <http://en.wikipedia.org>)

- Există mari decalaje între țările dezvoltate și cele în curs de dezvoltare, nu numai în ce
privește **PIB-ul/loc**, ci și în alte domenii precum :

1. – gradul de alfabetizare

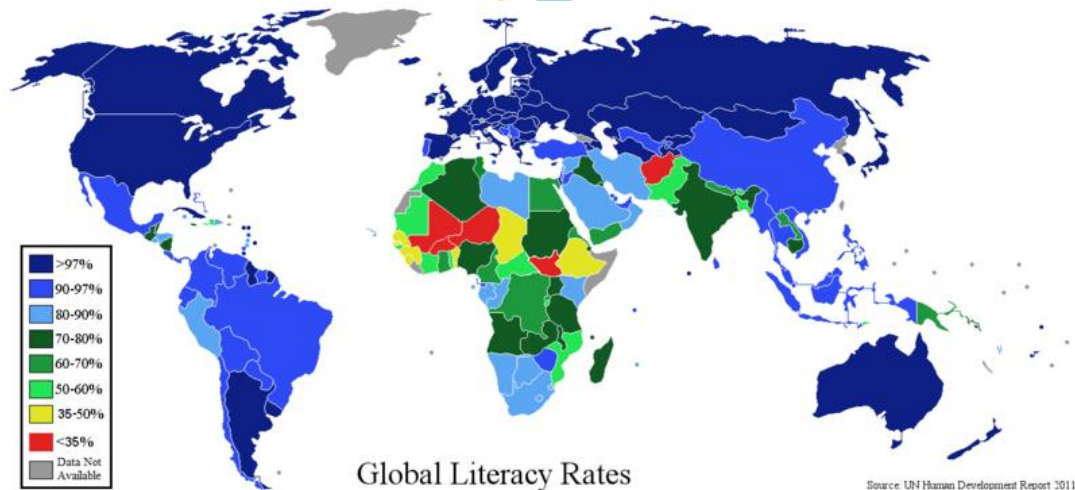


Fig. 2: Gradul de alfabetizare

Sarcină de lucru :Analizați harta privind Gradul de alfabetizare și identificați țările din Africa cu cel mai mic grad de alfabetizare. Enumerați 2 factori care determină acest grad de alfabetizare.

2– speranța de viață la naștere.

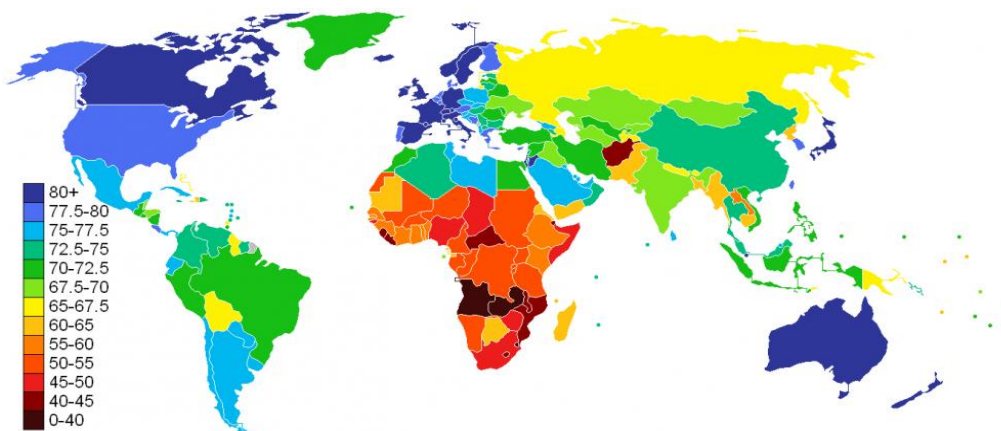


Fig. 3: Speranța de viață la naștere – 2011 (Sursa: CIA World Factbook)

Sarcină de lucru :Analizați harta privind Speranța de viață la naștere și eplicați cel puțin doi factori care determină speranța de viață scăzută în țările redată pe hartă.

3– energia electrică – numărul kilowaților-oră pe locuitor variază de la mai puțin de 200, chiar sub 50 în multe țări din Africa Subsahariană, la peste 30 000 în țări din NORD.

4– consumul de apă / loc – consumul personal de apă zilnic per locuitor este de peste 5000 litri în țări din NORD și sub 50 în multe țări din SUD.

5– numărul de locuitori ce revin unui medic – sub 500 persoane / medic în țări din NORD și sub 10 000 în multe țări din SUD.

Un aspect important al decalajelor economice, care influențează mediul înconjurător, îl constituie „exportul de poluare”, : construirea , de către țările dezvoltate, de întreprinderi poluante , în țările în curs de dezvoltare. Astfel, țările dezvoltate „scapă”, de poluare, care este „transferată”, în țările în curs de dezvoltare.

Sarcină de lucru : Enumerați 3 factori care determină „acceptul de poluare”, de către țările slab dezvoltate. (dezvoltarea industrială, venituri, angajarea forței de muncă și reducerea șomajului).

Acești indicatori determină următoarele caracteristici ale țărilor :

	Țări dezvoltate	Țări în curs de dezvoltare	Țări subdezvoltate
Caracteristici	- PIB/loc. mare; - nivel de trai ridicat; - puternic industrializate, dar în care predomină sectorul terțiar; - rata alfabetizării apropiată de 100%.	- standard de viață scăzut; - slab industrializate; - rata alfabetizării medie	- standarde de viață foarte scăzute; - predomină sectorul agricol; - instabilitate socială; - grad ridicat de analfabetism; - PIB/loc. foarte scăzut (sub 1000\$);
Exemple de țări	S.U.A., Norvegia, Australia, Luxemburg, Irlanda, Elveția, U.K., Germania, Canada, Franța etc.	România, Ucraina, Rusia, Bulgaria, Argentina, Cuba etc.	33 de țări din Africa (Angola, Benin, Senegal, Zambia, Uganda etc.)

V. REALIZAREA FEEDBACK-ULUI

- Comparați Camerun și SUA, precizând 3 deosebiri referitoare la nivelul de dezvoltare economică a acestora.

VI. TEMA PENTRU ACASĂ – interpretați Harta privind Indicele dezvoltării umane din manual.



10. PROIECT DE LECȚIE

Unitatea școlară: Colegiul Național „Elena Cuza”

Profesor: Ionelia Nenea

Disciplina: *Educație pentru dezvoltare*

Nr. ore săptămânal –2 ore

Clasa: a X-a

Data: 22. 10. 2012

Unitatea de învățare: Geografia populației și a așezărilor umane

Lecția: Mobilitatea teritorială a populației

Nr. Ore – 2

Competențe specifice:

- Utilizarea corectă a termenilor specifici educației pentru dezvoltare;
- Explicarea importanței justiției sociale pentru dezvoltarea durabilă și pentru bunăstarea oamenilor ;
- Proiectarea unui comportament care încurajează cetățenia globală și interculturalitatea ;
- Utilizarea unei terminologii științifice și pedagogice specifice (concepte, noțiuni) pentru prezentarea unei informații privind populația;
- Argumentarea unei inițiative;
- Formalizarea unei informații;
- Analiza interacțiunilor între mediul natural și proiect;
- Citirea și interpretarea informației cartografice și grafice cu privire la populație;
- Lucrul cu simboluri, semne și convenții;
- Utilizarea unor scale diferite;
- Construirea unor scheme cartografice simple;

Conținuturi :

I. MOMENT ORGANIZATORIC

II. VERIFICAREA CUNOȘTINȚELOR ANTERIOARE (Dinamica naturală a populației).

-Unde se înregistrează cea mai ridicată valoare a natalității pe Glob? (în Niger).

-Care sunt cauzele mortalității infantile în Africa ? (malnutriția, foametea, slaba asistență medical a noilor născuți și sărăcia).

-Menționați o categorie de factori care determină creșterea natalității în țările din Africa subsahariană. (Factori demografici - „, Stocul demografic feminin “de varstă fertilă – numărul mare de femei de 15 – 49 de ani crește natalitatea. Ex. Niger – 7,4 %, Nigeria – 6,5%, Mali, Ciad, Togo.)

III. PREGĂTIREA APERCEPTIVĂ : Care sunt cauzele care determină bilanțul natural negativ? (Natalitate scăzută, mortalitate ridicată, bilanț migratoriu negativ)

IV. ANUNȚAREA SUBIECTULUI LECȚIEI (Mobilitatea teritorială a populației)

V. DIRIJAREA ÎNVĂȚĂRII:

- Sarcină de lucru : Pe baza textului de mai jos, răspundeți la cerințele date:

„Traficul de sclavi din Africa se înscrie, în procesul mișcărilor de populații. Comerțul cu sclavi a început în secolul al XV-lea în Africa occidentală și atinge punctul său culminant la finele secolului al XVIII-lea. Se apreciază la circa 20 milioane numărul negrilor deportați pe plantațiile de tutun, zahăr, cafea din Brazilia și regiunea Caraibe. Un număr mare de negri au fost transportați, de asemenea, în celelalte țări din America de Sud precum și în S.U.A. Comerțul de sclavi a fost practicat de toate puterile coloniale. Acest “fildes negru”, provenit mai ales de pe coasta occidentală a Africii ecuatoriale, a fost debarcat în America (la Santo Domingo), la numai 10 ani de la călătoria lui Columb. De atunci, cu o intensitate de neimaginat, a continuat, timp de mai bine de 50 ani, răspândindu-se în întreg continentul latino-american. În Brazilia ei au fost aduși pentru prima oară în anul 1532. În S.U.A., negrii sclavi au început să fie aduși din anul 1619, fiind apreciați prin anul 1860 un număr total de aproximativ 4.000.000 persoane. Dar emigrația s-a orientat nu numai spre continentul Americii, ci și spre o serie de țări din Europa sau Asia. Rețin atenția, prin amploare și dimensiunile lor teritoriale, migrațiile din Africa spre Europa și mai ales spre Franța, care în 1900 își deschidea frontierele. În 1954, numărul “străinilor” atinge deja circa 1.000.000, iar mâna de lucru nord-africană se apropie de o jumătate de milion. Negoțul cu sclavi negri a influențat depopularea multor regiuni ale Africii. Numărul total al sclavilor negri a fost apreciat la 20.000.000; dar dacă ținem seama atât de faptul că pentru a prinde un negru erau distruși alți 3-4 negri, cât și de “pierderile” necalculate survenite în timpul călătoriilor, atunci desigur că pierderea Africii poate fi apreciată la mai mult de 80.000.000 persoane.” (<http://www.referatele.com>).

- Sarcină de lucru : Analizați harta din figura 1. Care este zona de origine a speciei umane? (estul Africii)

- Care sunt direcțiile de migrare ale lui Homo erectus pornind din Kenza? (spre Europa prin Peninsula Balcanică și prin Spania, spre arabia Saudită, India, Sudul Chinei , până în Papua Noua Guinee).
- Când a avut loc expansiunea lui Homo erectus pornind din Kenya? (acum 1,8 mil – 1000000î.Hr.).



Fig.1 . Migrațiile preistorice ale populației (după J. R. Pitte, 1995)

- Sarcină de lucru : Analizați harta din figura 2 și răspundeți la următoarele cerințe;
- Care sunt zonele de proveniență a sclavilor negri? (zonele din jurul Golfului Guineea).
- Care sunt țările importatoare de sclavi? (estul SUA, Brazilia, etc.).
- Care sunt axele terestre de transport a sclavilor? (din jurul Golfului Guineea spre nordul și estul Africii).
- Menționați din ce cauză s-a făcut comerț cu sclavi (pentru a lucra pe plantațiile cu bunbac).
- Care sunt consecințele comerțului cu sclavi ? (exploatarea și uciderea sclavilor, dezvoltarea economiei americane).

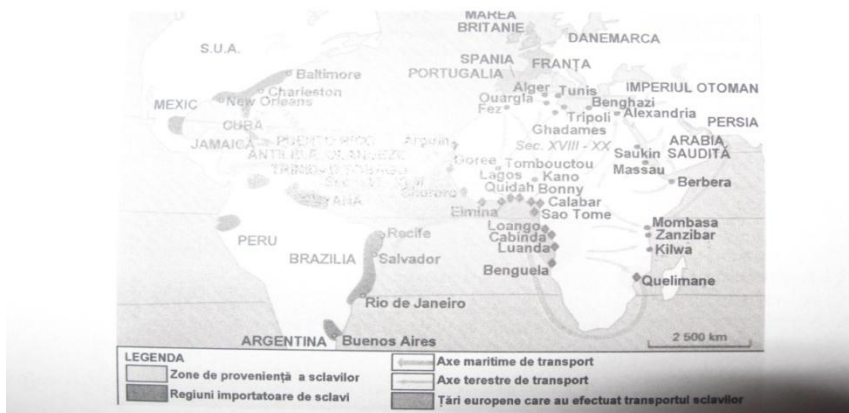


Fig.2 . Emigrarea
între secolele XVI-XX

forțată a sclavilor negri din Africa de Vest

(după J. P. Pitte)

- Migrațiile se clasifică după mai multe criterii:
 1. După durată (**definitive**: schimbarea domiciliului, deportarea , **temporare**: navetismul, nomadismul, transhumanța).
 - Ce este transhumanța ? (migrația periodică a păstorilor și a turmelor de oi, primăvara de la șes la munte și toamna de la munte la șes, în vederea asigurării hranei pentru animale.)
 - Ce este nomadismul ? (mod de viață al unui grup, al unei colectivități umane, caracterizat prin absența unei așezări stabile și care se deplasează dintr-un loc în altul).
 - Unde se produce nomadismul în lume ? (în Sahel).
 2. După destinație (**interne, externe**)
 - Ce este imigrarea? (Imigrarea este strămutarea permanent sau temporară a unei persoane sau a unui grup de persoane dintr- o țară în alta cu scopul de a se stabili definitiv sau temporar,)
 - Ce este emigrarea? (Emigrarea este acțiunea unei persoane sau a unui grup de persoane de a- și părăsi țara de origine, pentru stabilirea definitivă sau permanentă în altă țară.)
 - Ce exemple de emigrări cunoașteți în Africa ? (emigrarea africanilor din Libia, aceștia devin refugiați ; eise întorc dacă pot în țara de origine).
 - *Sarcină de lucru* : Analizați harta din figura 3 și răspundeți la următoarele cerințe:
 - De unde provin imigranții care intră în Europa ? (din Africa)
 - Ce este migrația clandestină? (cea produsă ilegal)
 - De ce are loc acest tip de migrație (dorința oamenilor de a ajunge în țări în care nu li se permite să emigreze).
 - Unde se produce această migrație ? (în Africa).

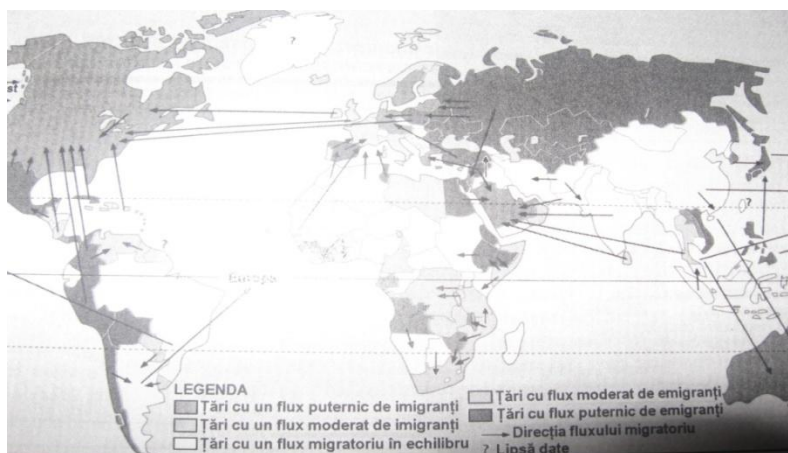


Fig.3 . Principalele destinații ale fluxului migratoriu la nivel mondial

(după Y. Carlot, 1995)

- *Sarcină de lucru :* *Completați tabelul de mai jos, precizând 4 factori care determină mobilitatea teritorială a populației în Africa Subsahariană.*

Categoria de factori	Tipul de factori	Exemple
Naturali		
Istorici		
Economici		
Politici		

- Bilanțul migratoriu reprezintă diferența dintre numărul de persoane intrate într-o țară și numărul total de persoane ieșite dintr-o țară.

VI. ATINGEREA FEEDBACK-ULUI

- *Sarcină de lucru :* *Rezolvați următoarea problemă.*
„Într-un oraș din Africa Subsahariană s-au stabilit 100 persoane venite din alte orașe, s-au mutat în mediul rural 23, au venit 15 persoane străine și au plecat în alte țări 17”. Care este bilanțul migrator ?

VII. TEMA PENTRU ACASĂ

- Menționați avantajele și dezavantajele migrațiilor din Africa Subsahariană.

Strategie didactică:

- Metode/procedee :** *conversația, explicația, problematizarea, expunerea, rezolvarea de probleme.*
- Forme de activitate :** *individuală, pe grupe.*
- Mijloace de învățământ :** *manualul de geografie, atlasul geografic, Harta fizică a lumii.*
- Metode de evaluare :** *evaluare orală.*



11. PROIECT DE LECȚIE

Disciplina - Geografie

Unitatea de învățământ:

Colegiul Național „Elena Cuza”

Unitatea de învățare: Geografia populației și a așezărilor umane

Subiectul lecției: Dinamica naturală a populației

Profesor: Ionelia Nenea

Clasa: a X-a

Timpulalocat: 50 min

Tipul lecției: mixtă (predare- învățare- evaluare)

Scopul lecției: informarea sistematică a elevilor pentru însușirea unui sistem unitar de cunoștințe legate de dinamica populației din Africa.

Competențe specifice:

- Utilizarea terminologiei științifice și disciplinare specifice (concepte, noțiuni) pentru prezentarea unei informații referitoare la populație
- Argumentarea unui demers explicativ
- Formalizarea informațiilor
- Analiza interacțiunilor dintre mediul natural și populație
- Citirea și interpretarea informației cartografice și grafice referitoare la populație
- Operarea cu simboluri, semne și convenții
- Trecerea de la o scară la alta
- Construirea unor schițe cartografice simple
- Explicarea importanței justiției sociale pentru dezvoltarea durabilă și pentru bunăstarea oamenilor
- Identificarea cauzelor și a efectelor unor conflicte locale, regionale, internaționale
- Susținerea responsabilă a dezvoltării durabile

Obiective operaționale: : la sfârșitul lecției, elevii vor fi capabili ;

1. -să calculeze rata natalității, ferilității, mortalității, mortalității infantile, etc..
2. -să analizeze suporturile cartografice din manual referitoare la rata natalității și mortalității pe Glob.
3. – să explice influența factorilor asupra evoluției natalității și mortalității în Africa Subsahariană.

Strategii didactice: Metode și procedee: conversația euristică, conversația, explicația, problematizarea, expunerea, rezolvarea de probleme.

Mijloace didactice: fise de lucru, Harta Politică a lumii, ilustrații.

Bibliografie: -Surd, Vasile, (2001), *Geodemografie*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj – Napoca

- Cătălina Șerban, *Geografie.Manual clasa a X-a*, Editura Economică.

- Maria Eliza Dulamă , (2010) , *Geografia populației și a așezărilor*, Presa Univeritară Clujeană.

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII DIDACTICE:

I. VERIFICAREA CUNOȘTINȚELOR ANTERIOARE / REACTUALIZAREA ȘI ESENȚIALIZAREA CUNOȘTINȚELOR ANTERIOARE (Evoluția numerică a populației Globului).

- Numiți un continent în care numărul populației a crescut exploziv în ultimii 50 de ani (Africa).
- Care este cauza principală a creșterii numărului populației după 1975, în Africa ? (ponderea mare a populației tinere în structura populației mondiale).
- Unde se înregistrează cel mai scăzut nivel al speranței de viață ?(în Zambia-70,5 ani).

II . CAPTAREA ATENȚIEI

În ce țări predomină populația tanără? (în țările sărace)

III.ANUNȚAREA TEMEI NOI ȘI A OBIECTIVELOR OPERAȚIONALE

Dinamica naturală a populației

IV. DIRIJAREA ÎNVĂȚĂRII

- Pe baza textului de mai jos, răspundeți la cerințele date:

„Ratele mortalității infantile au crescut în șase țări africane, din regiunea Saharei, în ciuda faptului că, în ultimele două decenii, o parte din țările africane au redus la jumătate starea de sărăcie, se arată într-un raport al ONU.

Africa Subsahariană este singura regiune din lume unde s-a înregistrat o creștere a mortalității în rândul copiilor cu vârste sub 5 ani. Mortalitatea infantilă a explodat în Camerun, Republica Centrafricană, Ciad, Congo, Kenia și Zambia. Astfel, 34 din cele 36 de țări ale lumii care înregistrează o rată a mortalității infantile de cca. 100 de decese la 1.000 de nașteri, se găsesc în regiunea Subsahariană.

Etiopia, Egiptul și Angola sunt țări care au redus nivelul sărăciei, după 1990. În schimb, Nigeria și Zimbabwe sunt printre țările africane care au cunoscut o accentuare a fenomenului sărăciei. “ (<http://www.semneletimpului.ro>).

- Ce este natalitatea? (**Natalitatea** reprezintă numărul de nașteri raportat la numărul populației unui teritoriu, pe un an).

Rata natalității ($n = N_v / P_t \times 1000$; N_v = nr. născuților vii , P_t = populația totală).

- *Sarcină de lucru : Statul Camerun are 17000000 locuitori. În anul 2004, în statul Camerun s-au născut 300 000 de copii. Calculați rata natalității în statul Camerun.*

- Sarcină de lucru . Analizați harta Rata natalității pe țări din manual și completați tabelul cu răspunsurile corecte.*

- Care state au cea mai mare rată a natalității?	

- În care continent se înregistrează cele mai multe state cu rata natalității mare?	
- În care continent se înregistrează cele mai multe state cu rata natalității mică?	
- Care sunt statele din Africa Subsahariană cu cele mai mici valori ale natalității?	

-Natalitatea cea mai mare din lume se înregistrează în Niger (55, 0 ‰), iar cea mai scăzută în Bulgaria și Ucraina (8‰). La nivel mondial, **rata medie a natalității este de 25 ‰**, în țările dezvoltate = 10‰, iar în cele sărace de 50 ‰.

Sarcină de lucru. Completați tabelul de mai jos, menționând factorii care determină creșterea sau scăderea natalității în țările din Africa Subsahariană.

Categorie de factori	Factori	Determină creșterea natalității	Determină scăderea natalității

- Care este rata medie a fertilității feminine la nivel mondial ? (La nivel mondial **rata medie afertilității feminine este de circa 3 .**)

- În ce țări rata fertilității are cea mai mare valoare ? (Niger- 7,4‰, Nigeria-6,5‰, Mali, Ciad, Togo).

Rata de fertilitate:

Fg= numărul născuților vii : numărul populației feminine cu vârsta cuprinsă între 15 și 49 de ani.

- Cum influențează factorii sociali și culturali natalitatea ? (indiferent de țară, femeile gravide și lăuzele sunt ocrotite; în societatea tradițională sarcina în afara căsătoriei este blamată, dar în țările dezvoltate nu ; natalitatea este încurajată de independența economică a mamelor și de intervenția statului în cazul minorilor. Numărul mare de copii din familiile din multe țări din Africa este simbol al bogăției, munca lor fiind exploatată de părinți.; poligamia existentă la unele triburi din Africa nu contribuie la creșterea natalității).

- Cum influențează factorii sanitari natalitatea ? (prin asistență sanitară, personal medical calificat).În țările din Africa un medic revine unui număr de 10 000 de persoane , spre deosebire de țările dezvoltate, unde unui medic îi revin 250- 300 de persoane.

- Ce este mortalitatea? (**Mortalitatea** reprezintă numărul deceselor raportat la numărul populației unui teritoriu, pe un an).

Rata mortalității ($m = M / P_t \times 1000$; M= nr. deceselor , P_t = populația totală).

- *Sarcină de lucru* : Într-o localitate din statul Congo există 2 500 de locuitori. În anul 2004 au decedat 25 de persoane. Calculați rata natalității .

-*Sarcină de lucru* . Analizați harta Rata mortalității pe țări din manual și completați tabelul cu răspunsurile corecte.

- Care state au cea mai mare rată a mortalității?	
- În care continent se înregistrează cele mai multe state cu rata mortalității mare?	
- În care continent se înregistrează cele mai multe state cu rata mortalității mică?	
- Care sunt statele din Africa Subsahariană cu cele mai mici valori ale mortalității?	

La nivel mondial, **rata medie a mortalității este de 9,5 ‰**, Africa având cele mai mari valori = 15‰, iar America Latină cele mai mici , de 6,5 ‰.

Factorii care influențează mortalitatea sunt :ponderea persoanelor varstnice din totalul populației, condițiile sanitare, igiena, războaiele, cataclismele naturale, ș.a.

- Ce este mortalitatea infantilă? (**Mortalitatea infantilă** reprezintă numărul deceselor născuților vii în primul an de viață raportat la 1000 de născuți vii din acel an).

Rata mortalității infantile ($mi = M / N \times 1000$; M= nr. deceselor sub vârsta de un an, Pt = populația totală).

- *Sarcină de lucru* : Identificați cu ajutorul hărții privind Rata mortalității infantile pe țări, statele cu rate ale mortalității infantile de peste 150‰.

- Ce este bilanțul natural al populației? (**Bilanțul natural** reprezintă diferența dintre natalitate și mortalitate).

Rata bilanțului natural ($Bn = N - M$; N= natalitatea, M = mortalitatea).

Pe continente cea mai mare valoare a bilanțului natural se înregistrează în Africa (27‰).Țările sărace contribuie anual cu peste 85% la creșterea numărului populației planetei.

V. REALIZAREA FEEDBACK-ULUI

- Menționați doi factori care determină creșterea accentuată a populației mondiale actuale.

VI. TEMA PENTRU ACASĂ

- Rezolvați următoarea problemă: Numărul nașterilor la nivel mondial în anul 1999 a fost de 144 633 379, iar cel al deceselor de 52 068 016 la o populație totală de 6 miliarde locuitori. Calculați bilanțul natural.



12. PROIECT DE LECȚIE

Unitatea școlară: Liceul Teoretic Bilingv „Decebal”

Profesor: Ștefan Adriana Vera

Disciplina: *Educație pentru dezvoltare*

Nr. ore săptămânal: 1

Clasa: a XI-a

Data: 22 aprilie 2013

Unitatea de învățare: Cetățenie Europeană

Lecția: „Toleranța-între virtute și slăbiciune”

Competențe specifice

- Să aplice principiile unei comunicări interpersonale pozitive.
- Să demonstreze abilități privind comportamentul tolerant.
- Identificarea cauzelor și a efectelor unor conflicte locale, regionale, internaționale.
- Explicarea importanței justiției sociale pentru dezvoltarea durabilă și pentru bunăstarea oamenilor.
- Proiectarea unui comportament care încurajează cetățenia globală și interculturalitatea.

Strategii didactice:

- a) Forme de organizare: frontal, individual, pe grupe.
- b) Metode și procedee: conversația, exemplul, descoperirea, brainstorming, studiu de caz, problematizarea, eseu de 5 minute, joc de rol.
- c) Mijloace didactice: fișe de lucru, chestionar, imagini, fișe de autoevaluare.

Bibliografie:

1. Bîrzea, C. (coord.), *Dezvoltarea educației permanente în România*, București, Editura Alternative, 1998
2. Manea, M., Palade, E., Sasu, N., *Predarea istoriei și educația pentru cetățenie democratică: demersuri didactice inovative*, București, Educația 2000+
3. *** *Consiliere educațională*, Cluj-Napoca, Imprimeria Ardealului, 2001

Conținuturi:

1. Se consemnează absențele și se verifică existența resurselor materiale.

2. Profesorul propune elevilor completarea unei fișe de lucru: „Consecințe” (vezi Anexa nr.1). După ce elevii finalizează sarcinile de lucru, se vor discuta fișele de lucru, solicitând, în mod selectiv, elevii pentru a prezenta fișele completate.
3. Pornind de la răspunsurile elevilor și de la discuțiile lansate în orele anterioare, profesorul propune să se discute despre toleranță și intoleranță, ce înseamnă să fii tolerant cu tine și cu ceilalți în cadrul temei **“Toleranța- între virtute și slăbiciune”**. Se atrage atenția că la sfârșitul cercetării acestei teme, relațiile de comunicare, de colaborare în cadrul clasei trebuie să fie mai bune;
4. Este aplicată metoda Brainstorming: elevii vor nota în caiete tot ce le trece prin gând atunci când aud cuvintele toleranță și intoleranță. Cuvintele, ideile vor fi scrise pe tablă.
5. Se solicită elevilor să caute în DEX explicația termenului toleranță. Se scrie definiția termenului pe tablă. Prin comparație, se solicită elevilor să definească termenul intoleranță.
6. Profesorul aplică metode precum conversația, descoperirea, problematizarea, jocul de rol, lansând mai multe întrebări:
 - Care sunt cauzele/factorii care duc la manifestarea intoleranței? - Elevii se implică activ în descoperirea cauzelor care duc la manifestarea intoleranței;
 - Când putem vorbi de un comportament tolerant sau intolerant? - Elevii dau exemple de comportament tolerant/intolerant;
 - În ce domenii putem vorbi de toleranță/intoleranță? - Elevii prezintă domeniile în care se manifestă toleranța/intoleranța;
 - Se solicită prezentarea unor cazuri de toleranță/intoleranță din experiența școlară/extrașcolară. Elevii dau exemple de cazuri de toleranță/intoleranță din școala și din afara școlii;
 - Se solicită elevilor găsirea unor soluții în scopul înlăturării intoleranței în mediul școlar, social. Elevii se implică activ în găsirea unor soluții pentru înlăturarea intoleranței;
7. Profesorul propune elevilor un studiu de caz intitulat **“Toleranță și conflict în istoria universală”** (vezi Anexa nr.2). Elevii vor fi împărțiți pe grupe, fiecare asumându-și identitatea unei minorități naționale. Pe baza fișelor de lucru, vor sesiza cazurile de intoleranță din trecut și prezent, precizând posibilele cauze ale acestor conflicte.
8. Profesorul urmărește activitatea fiecărei grupe, intervine atunci când este cazul, cu sugestii și îndrumări metodice; observă modul cum se realizează colaborarea, relațiile ce se stabilesc între membrii grupei, între elevii clasei în general.
9. Prezentarea de către fiecare grupă în parte a rezultatelor cercetării lor. Între timp elevii și profesorul pot adresa întrebări în legătură cu materialul prezentat, întrebări la care vor răspunde elevii care au realizat sarcina respectivă.
10. Este apreciată activitatea fiecărei grupe și comportarea elevilor.

11. Se propune elevilor un chestionar cu tema: “**Suntem toleranți?**” (vezi Anexa nr.3). Fiecare elev rezolvă chestionarul primit și își calculează punctajul obținut.
12. Odată cu testul de evaluare, elevii primesc și o **fișă de autoevaluare** (vezi Anexa nr.4). Elevii completează fișa de autoevaluare.
13. Concluzii asupra temei și asupra desfășurării activității. Elevii își spun propriile opinii.

Chestionar (Vezi Anexa 4)

Fișa 1

a) “Încercăm să trăim aproape de familiile și de prietenii noștri. Avem grijă de persoanele în vârstă. Ne iubim copiii. Ne place să păstrăm unitatea comunității noastre”;

“Ne place să ne adunăm, să spunem povești și să cântăm. Pentru noi este foarte important să ne bucurăm de viață”.

b) “Suntem foarte independenți. Ne place să ne purtăm singuri de grijă. Nu datorăm nimic nimănui”; “Casele noastre sunt diferite de cele aparținând oamenilor din alte popoare. Ele sunt deosebite și nouă ne plac foarte mult. Ne place să ne păstrăm tradițiile, să ne păstrăm limba, obiceiurile, sărbătorile”; “Suntem foarte talentați. Putem practica multe meserii. Contribuim la prosperitatea țării în care trăim”; “Strămoșii noștri au făcut multe fapte de vitejie. Ne place să ne aducem aminte de aventurile lor. Avem istoria noastră pe care vrem să o transmitem și urmașilor”.

Fișa 2

a) “Oamenii nu doresc să trăim în vecinătatea lor. Câteodată nu primim de lucru pentru că aparținem acestei etnii”; “Nu avem niciodată apă curentă. Gunoarul nostru este ridicat rar. Autoritățile ne consideră marginali și nu se ocupă foarte mult de problemele noastre”

b) “Unii doctori nu ne ajută atunci când suntem bolnavi. Este dificil pentru noi să primim asistență socială. În spitale suntem tratați rău și izolați în saloane speciale”;

“Mass-media nu prezintă adevărul în ceea ce ne privește. Se spune că suntem o problemă. Presa nu ne permite să ne prezentăm punctele de vedere. Apar foarte multe știri despre infracțiuni comise de membri ai etniei noastre. Numele poporului nostru este folosit ca o jignire”.

c) “Putem avea necazuri cu poliția și cu autoritatea locală doar pentru că ne aflăm într-un anumit loc”; “Unii oameni ne tratează rău. Câteodată suntem atacați fără motiv. Mii de conaționali de-ai noștri, datorită etniei lor, au fost uciși nu cu mulți ani în urmă”



13. PROIECT DE LECȚIE

Unitatea școlară: COLEGIUL AGRICOL "V.HARNAJ"

Profesor: STAN ELENA

Disciplina: *Educație pentru dezvoltare*

Nr. ore săptămânal-1ora

Clasa: a X-a E

Data: 13.02.2013

Unitatea de învățare: RESURSE

Lecția: Zonele naturale ale Africii

Durata - 50 min

Competențe specifice

- Utilizarea unor metode și tehnici simple, specifice diferitelor discipline științifice, pentru analiza unor elemente ale reliefului în contextul mediului înconjurător.
- Sesizarea unor succesiuni de fenomene și procese naturale.
- Analiza interacțiunilor dintre elementele naturale.
- Utilizarea termenilor specifici în prezentarea și explicarea informației geografice.
- Explicarea fenomenelor și proceselor specifice mediului la nivel local, regional și global.
- Susținerea responsabilă a dezvoltării durabile.
- Analizarea consecințelor pozitive/negative pe care activitatea oamenilor le poate avea asupra mediului înconjurător.

Conținuturi (detalii)

1. Profesorul repartizează sarcini de lucru prin tehnica RAI (răspunde, aruncă, interoghează).
2. Se expun regulile metodei și începe jocul: adresează primul întrebarea - ce tip de alimentare au râurile Africii?
3. Anunțarea temei/lecției - Tema –zonele naturale.
4. Precizează obiectivele
5. Îndeamnă elevii la definirea noțiunii de „zonă naturală” prin tehnica „Lanțul de cuvinte” -

Cuvintele propuse prin șiruri de cuvinte prezente pe masă sunt: *fâșii, după, paralele, majore, omogenitate a climei, prin anumit, raport de căldură, care se întind, care se caracterizează, lumii animale, și umeditate, și vegetației, solurilor.*

6. Cere elevilor enumerarea zonelor naturale prezente pe teritoriul Africii Împarte clasa în specialiști ai diferitor domenii (geografi, climatologi, hidrologi, pedologi, botanisti, zoologi și ecologi). - 5 grupe

7. Atenționează asupra sarcinii de lucru .

8. Selectarea caracteristicilor pentru fiecare zonă naturală a Africii, dar și interacțiunea cu alte componente ale mediului.

9. Propune elevilor spre vizionare diapozitivele ce caracterizează sumar zonele naturale ale Africii.

10. Adresează *Sarcina de lucru*: Imaginați-vă că ați scris caracteristica unei zone naturale. Considerați că ați pierdut manuscrisul și că trebuie să predați lucrarea în varianta finală. Scrieți încă o dată textul fără să vă amintiți exact textul inițial, încercați să creați un text nou, abordat dintr-o perspectivă nouă, însă respectînd algoritmul.

11. Scrie observațiile sale și le va transmite elevilor pentru ca aceștia să primească un feed-back referitor la creația lor.

12. Cere argumentarea principalelor măsuri de protecție a plantelor și a animalelor.

13. Aduce la cunoștință numărul rezervațiilor naturale din Africa.

14. Propune elevilor spre vizionare filmul „Savana Africii”, atenționînd elevii în a atrage atenția asupra următoarelor aspecte:

- Zona naturală redată în film
- Trăsăturile specifice climei, lumii vegetale, lumii animale
- Adaptări ale plantelor și animalelor din zona respectivă

15. Sugerează tema pentru eseu-poveste „În fiecare dimineață în Africa neagră, cînd răsare soarele, se trezește o gazelă. Ea știe că trebuie să alerge mai repede decît cel mai rapid leu... altfel acesta o va omori. În fiecare dimineață, în Africa neagră, cînd răsare soarele, se trezește un leu. El știe că va trebui să alerge mai repede decît cea mai înceată gazelă... altfel va muri de foame...”

Strategie didactică

Metode/procedee - conversația euristică, studierea unui fragment din text, analiza schemelor, problematizare, dezbateri, explicații, lucrul cu harta, comparația

Forme de activitate – frontală, în grupuri, individual

Mijloace de învățământ prezentare PPT, suport video „Savanele Africii”, harta de contur, manualul școlar, atlasul geografic

Metode de evaluare - Activitatea elevilor este evaluată frontal, prin chestionare, individual, prin activități de apreciere a noțiunii descoperite și a succesiunii zonelor naturale observate, prin activitatea individuală de scriere a textului, activitatea frontală: citirea lucrărilor, activitate de comparare a lucrărilor de către elevi și profesor.



14. PROIECT DE LECȚIE

Unitatea școlară: Colegiul Agricol „V. Harnaj”

Profesor: Stroe Felicia

Disciplina: *Educație pentru dezvoltare*

Nr. ore săptămânal - 4 ore

Clasa: a X-a D,E

Data: 11 aprilie 2013

Unitatea de învățare: Înfățișarea culturilor agricole prin semănat

Lecția: Agricultură în Africa Subsahariană

Durata: 50 min

Competențe specifice:

- Pregătirea solului și înființarea culturilor
- Întreținerea și recoltarea culturilor
- Agricultură în Africa Subsahariană
- Analizarea consecințelor pozitive/negative pe care activitatea oamenilor le poate avea asupra mediului înconjurător

- Susținerea responsabilă a dezvoltării durabile

Conținuturi (detalii)

- Indici de calitate ai semințelor: autenticitatea, puritatea, germinația, masa a 1000 boabe, masa hectolitrică, umiditatea, starea fitosanitară a semințelor;
- Factorii care determină reușita unei culturi înființată prin semănat;
- Folosirea agregatelor pentru semănat;
- Indicii de calitate pentru lucrările de semănat;
- Semănatul manual: pe suprafețe mici, în grădină, în răsadniță, solarii, în sere;

Activități metodologice

- **exerciții de identificare** a materialului folosit pentru semănat și plantat, a grupelor de buruieni, a simptomelor produse de agenții patogeni pe plante, a modului de atac al dăunătorilor, a produselor folosite pentru combaterea buruienilor, bolilor și dăunătorilor, a tipurilor de îngrășăminte, a elementelor de productivitate folosite în evaluarea producției agricole/ha

Strategie didactică

- **Metode/procedee** - brainstormingul, problematizarea, conversația euristica, explicația
- **Forme de activitate** - frontală, în grupuri, individual

Mijloace de învățământ:

Resurse materiale necesare:

- Determinarea indicilor de calitate ai semințelor: semințe, balanță tehnică, balanță hectolitrică, umidometru, vase pentru germinația semințelor
- Semănători pentru semănat: în rânduri apropiate; în rânduri depărtate
- Planșe, fișe de lucru
- Unelte: sapă, greblă
- Materiale: sămânță, cântar, ruletă, rigla, sfoara
- Fișe de protecție a muncii, echipament specific de protecție a muncii
- **Surse de documentare: agenți economici, stațiuni experimentale**
- markere, flipchartul, calculatorul, videoproiectorul, prezentari power-point.

Metode de evaluare

- Elaborarea de referate interdisciplinare;
- Exerciții de documentare;
- Navigare pe Internet în scopul documentării;
- Vizionări de materiale video (casete video, CD – uri);
- Discuții
- Evaluare sumativă

- Evaluare continuă pe parcursul
- Evaluare formativă

lecției (fișa de lucru și calculatorul)



15. PROIECT DE LECȚIE

Unitatea școlară: Colegiul agricol „V. Harnaj”

Profesor: Ionescu Anca

Disciplina: *Educație pentru dezvoltare*

Nr. ore săptămânal - 2

Clasa: a X a D,E

Data: 29 martie 2013

Unitatea de învățare: Inițierea și derularea unei afaceri

Lecția: Inițierea unei afaceri în Africa Subsahariană

Durata - 50 min

Competențe specifice

- Utilizarea adecvată a conceptelor specifice antreprenoriatului.
- Identificarea prevederilor legislative referitoare la activitatea antreprenorială.
- Utilizarea unor instrumente adecvate pentru studierea fenomenelor specifice diferitelor piețe.
- Identificarea oportunităților pieței.
- Evaluarea schimbărilor și a tendințelor care intervin în mediul de afaceri.
- Utilizarea adecvată și eficientă a resurselor, în funcție de caracteristicile mediului economico-social.
- Evaluarea posibilităților de derulare a unei afaceri proprii și profitabile, luând în considerare interesele comunității.
- Elaborarea, în echipă, a unui proiect de educațional pentru dezvoltare.
- Cooperarea, în echipe de lucru, pentru exemplificarea obiectivelor de dezvoltare ale mileniului și a parteneriatului global pentru dezvoltare.

Conținuturi (detalii)

II. Inițierea și derularea unei afaceri

- Planul de afaceri și problemele aplicării acestuia
- Condițiile legislative ale activității antreprenoriale
- Instrumente necesare studierii pieței

- Resursele necesare materiale, umane)
- Obținerea produsului
- Promovarea produsului
- Evaluarea afacerii; decizii posibile referitoare la afacere:
 - continuarea afacerii
 - dezvoltarea și diversificarea afacerii
 - lichidarea afacerii

derulării unei afaceri (financiare,

Posibilitățile de demarare a desfășurării unei activități economice sunt în număr de două:

- **Inițierea unei afaceri noi**
- **Cumpărarea unei afaceri deja existente**

2. Pentru fiecare metoda exista atât avantaje cât dezavantaje

Inițierea unei afaceri noi:

Avantaje:

- **Exploatarea oportunităților**

Este singura posibilitate de exploatare a unor posibilități existente, se impun atunci când se dorește dezvoltarea unui produs sau serviciu nou

- **Caracter flexibil**

Inițierea unei afaceri noi, activități economice permite structurarea acesteia potrivit dorinței întreprinzătorului

- **Costuri reduse**

Costurile pentru înființare sunt reduse comparativ cu achiziționarea unei firme deja existente.

- **Managementul de echipa**

Întreprinzătorul are posibilitatea de a angaja persoanele cele mai potrivite pentru atingerea obiectivelor propuse.

Dezavantaje :

- **Timp de lansare lung**

Pornind totul de la zero, ceea ce înseamnă timp destul de lung pentru identificarea surselor de finanțare, materii prime și resurse umane.

- **Dificultăți de finanțare**

Băncile sunt destul de reticente la finanțarea unor firme pe cale de a se lansa.

- **Răspuns negativ al pieței**

Poate veni atât din partea consumatorilor cât și din partea firmelor concurente.

- **Riscuri majore**

Asumarea de riscuri presupune o mulțime de decizii, cât și posibilitatea de a greși

Cumpărarea unei afaceri deja existente

Avantaje:

- **Personal calificat**

Nu este necesară realizarea întregului proces de recrutare și angajare a personalului, în plus salariații având acumula deja o experiență în domeniu.

- **Amplasament adecvat**

Succesul unei firme poate depinde de amplasament.

- **Continuitatea**

Este principalul avantaj deoarece activitatea economică deja funcționează și piața de desfacere există.

- **Timp de lansare scurt**

Timpul intrării în afacere este acela doar de perfectare a tranzacției de vânzare – cumpărare.

Dezavantaje :

- **Inexistența unei firme puse la vânzare**

Este posibil ca identificarea unei firme puse la vânzare să fie foarte dificilă

- **Amplasament necorespunzător**

Insuccesul unei firme se poate datora chiar și unei astfel de situații

- **Opoziția personalului**

Personalul nu este de acord cu modificările echipei manageriale.

- **Situație financiară negativă**

Una dintre cauzele pentru care firma a fost pusă în vânzare.

Capacități de producție inefficiente sau învechite

- alternativă la cumpărare unei firme este aceea a **francizei** – situația în care proprietarul unui serviciu sau produs, marca cedează unei alte persoane drepturi legale de producție, distribuție sau vânzare a serviciului sau produsului.

Strategie didactică:

Metode/procedee - brainstormingul, problematizarea, conversația euristica, explicația

Forme de activitate - frontală, în grupuri, individual

Mijloace de învățământ - markere, flipchartul, calculatorul, videoproiectorul, prezentări power-point.

Metode de evaluare

- evaluare sumativă
- evaluare continuă pe parcursul lecției (fișa de lucru și calculatorul)
- evaluare formativă

Fișă de lucru

Se grupează elevii în echipe de câte 4, fiecare având un domeniu de activitate .

La final, elevii vor prezenta firma pe care au creat-o și domeniul de activitate specific zonei africane (Port tradițional nigerian, mâncare nigeriană, obiecte decorative din lemn, ceramică, os)
Realizați o firmă de exercițiu în Africa subsahariană.

Aspecte care trebuie luate în calcul pentru înființarea unei firme:

- Aspectele financiare
- Resursa umană
- Identificarea firmei
- Piața de desfacere
- Producția
- Marketing-ul



16.PROIECT DE LECȚIE

Unitatea școlară: Colegiul agricol ”V. Harnaj“

Profesor: Ruta Mariana

Disciplina: *Educație pentru dezvoltare*

Nr. ore săptămânal - 1 oră

Clasa: a IX a B

Data: 7-02-2013

Unitatea de învățare: Soluții

Lecția: Apa – esența vieții

Durata - 50 min

Tipul lecției : Comunicare de noi cunoștințe

Competențe specifice

- Efectuarea de investigații pentru evidențierea unor caracteristici, proprietăți, relații.
- Elaborarea și susținerea referatelor în cadrul activităților de tip proiect.
- Susținerea responsabilă a dezvoltării durabile.
- Analizarea consecințelor pozitive/negative pe care activitatea oamenilor le poate avea asupra mediului înconjurător.
- Dezvoltarea unor deprinderi de utilizare rațională a resurselor și de protecție a mediului.

Conținuturi (detalii)

1.Problematizarea –cauzele, criza apei în Africa și consecințele acesteia „Dacă există atâta apă de ce se preconizează o criza mondială a apei?

2.Profesorul prezintă” Povestea Apei în Europa și Africa”:

„Ileana locuiește în București și își începe ziua cu un duș, se spală pe dinți, apa curge în continuu, etc. Până la sfârșitul zilei consumă aproximativ 200 L de apă.

Dede este o fată din vestul Africii ce se trezește cu mult înainte de ivirea zorilor, pune un vas mare pe cap și pornește 8 Km spre cel mai apropiat râu. Acolo se spală și umple cu apă vasul. În 4 ore se întoarce acasă unde filtrează apa de paraziți și o împart în 3 bidoane: unul de băut, de mâncare, de uz casnic. Cum ar putea Ileană să reducă consumul de apă? ”

3. Munca în echipă: Elevii sunt împărțiți în 4 grupe și li se transmite de profesor sarcina de lucru.

Grupa1-Identificarea cauzelor crizei apei potabile ;

Grupa 2-Întocmirea unui plan de măsuri pentru prevenirea crizei de apă potabilă;

Grupa3- Enunțarea unor metode de dezinfectare a apei;

Grupa4- Identificarea surselor de poluare a apei;

4.Elevii vor lucra în echipă, își vor alege un nume sugestiv, își vor nota ideile și reprezentantul grupei le va prezenta celorlalți colegi folosind flip-chartul.

5.Profesorul cu ajutorul unei prezentări power-point despre consecințele poluării apei asupra organismelor vii vine în sprijinul înțelegerii, conștientizării de către elevi asupra propriei indiferențe privind consumul și poluarea apei.

6.Se formulează concluzia lecției: „În comunitatea noastră oamenii sunt indiferenți la privința poluării și consumului de apă și la problemele cu care se confruntă copiii din Africa. Ei trebuie informați asupra efectelor asupra mediului și asupra comportamentelor ecologice.”

7.Se prezintă elevilor ” Scrisoare scrisă în anul 2070” – un ultim semnal de alarmă

Strategie didactică

Metode/procedee - brainstormingul, problematizarea, conversația euristică, explicația

Forme de activitate

Forme de organizare a activității: frontală, în grupuri, individual;

Mijloace de învățământ - markere, flipchartul, calculatorul, videoproiectorul, prezentări power-point: Africa –Subsahariană; Poluarea apei, Scrisoare scrisă în anul 2070.

Metode de evaluare

Activitatea elevilor este evaluată prin calificative verbale, fișe de lucru, realizarea unui poster în care să se atragă atenția asupra problemei apei în Africa Subsahariană și pe Terra.



17. Proiect de lecție

Unitatea școlară: Colegiul agricol „V. Harnaj”

Profesor: Dicu Alexandra

Disciplina: *Educație pentru dezvoltare*

Nr. ore săptămânal - 4 ore

Clasa: a X-a D, a X-a E

Data: 28-02-2013

Unitatea de învățare: Factorii de degradare ai echilibrului ecologic

Lecția: Poluarea aerului

Durata - 50 min

Tipul lecției: Comunicare de noi cunoștințe

Competențe specifice

- Identificarea surselor de poluare a aerului: surse naturale și surse artificiale;
- Utilizarea de mijloace și metode adecvate explorării/investigării ecosistemelor;
- Formarea deprinderilor de documentare și de comunicare;
- Analizarea consecințelor pozitive/negative pe care activitatea oamenilor le poate avea asupra mediului înconjurător;
- Susținerea responsabilă a dezvoltării durabile.

Conținuturi (detalii)

- **Aerul. Generalități**
- **Poluanții aerului**
- Identificarea și clasificarea agenților poluanți, precum și sursele de poluare din Africa subsahariană;
- Elevii notează schema lecției, urmăresc explicațiile și argumentația profesorului, comentează imaginile proiectate iar la final se completează fișa de lucru.
- **Sursele de poluare a aerului și modul de dispersie al acestora**
- Recunoașterea efectelor/cauzelor poluării aerului cauzate de dezvoltările tehnologice;
- **Influența poluanților aerului asupra mediului și a stării de sănătate a populației**
- Explicarea degradării mediului – consecință a progresului tehnologic

Strategie didactică

Metode/procedee - frontală, în grupuri, individual

Mijloace de învățământ - markere, flipchartul, calculatorul, videoproiectorul, prezentări power-point.

Metode de evaluare - Activitatea elevilor este evaluată prin calificative verbale, fișe de lucru, realizarea unui referat cu tema : Condițiile de mediu din Africa Subsahariană

Fișă de lucru (Vezi anexa 7)



18. Proiect de lecție

Unitatea școlară: Școala Superioară Comercială "Nicolae Kretzulescu"

Profesor: Vasile Delia Raluca

Disciplina: Consiliere și orientare

Nr. ore săptămânal: 1 oră

Clasa: a X- a

Data: 25.11.2011

Unitatea de învățare: Educația pentru valori

Lecția: Drepturile omului/ Drepturile copilului

Nr. Ore: 1 oră

Competențe specifice:

- Exersarea comunicării eficiente
- Aplicarea tehnicilor de autocontrol emoțional
- Exersarea abilităților de utilizare a unor resurse de informare variate, referitoare la propria activitate
- Identificarea caracteristicilor relațiilor sociale, din perspectiva calității acestora
- Analizarea unor fenomene cu consecințe negative asupra vieții tinerilor și a stilului de viață sănătos
- Explicarea importanței justiției sociale pentru dezvoltarea durabilă și pentru bunăstarea oamenilor
- Proiectarea unui comportament care încurajează cetățenia globală și interculturalitatea
- Identificarea cauzelor și a efectelor unor conflicte locale, regionale, internaționale

Conținuturi (detalii) :

I. Educația pentru o societate democratică.

II. Educația pentru receptarea valorilor culturale.

III. Educația pentru viața privată.

IV. Educația pentru sănătate.

Strategie didactică:

9. Metode/procedee : expunerea, prelegerea, observația, descrierea de imagini, problematizarea, dezbateră.

10. Forme de activitate :

- pe grupe
- frontal

11. Mijloace de învățământ :

- Videoproiector
- Chestionare
- tabla Smart/ Hitachi (conexiune la internet)

12. Metode de evaluare

- verificare inițială, prin chestionare orală asupra cunoștințelor însușite anterior
- evaluare formativă, pornind de la competențele generale și specifice

Observații:

Copiii au fost sensibil impresionați de condițiile grele în care trăiesc copiii din Africa Subsahariană. Au manifestat interes în găsirea unor propuneri pentru intensificarea acțiunilor organizațiilor internaționale de caritate.



19. Proiect de lecție

Unitatea școlară: Școala Superioară Comercială „Nicolae Kretzulescu”

Profesor: Țigău Dragoș Lucian

Disciplina: Istorie

Nr. ore săptămânal: 1

Clasa: 10 A

Data: 6 iunie 2013

Unitatea de învățare: *Societatea la începutul mileniului al III - lea*

Lecția: *Implicarea Uniunii Africane în rezolvarea problemelor zonei sub-sahariene*

Nr. ore: 1

Competențe specifice:

- Exprimarea unei opinii în limbajul adecvat istoriei.
- Alcătuirea planului unei investigații, a unui proiect personal sau de grup, utilizând resurse diverse.
- Analizarea factorilor politici, sociali, economici, culturali care alcătuiesc imaginea unei societăți.
- Proiectarea unui comportament care încurajează cetățenia globală și interculturalitatea.

- Formarea unor reprezentări culturale despre spații și epoci istorice diferite.
- Realizarea de analize comparative și sinteze referitoare la spații și perioade istorice.
- Manifestarea unei atitudini responsabile față de procesele globalizării.
- Identificarea cauzelor și a efectelor unor conflicte locale, regionale, internaționale.
- Proiectarea unui comportament care încurajează cetățenia globală și interculturalitatea.

Conținuturi (detalii)

- termeni istorici, geografici și economici specifici;
- Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului formulate de ONU;
- problemele majore cu care se confruntă Africa Subsahariană;
- interdependența dintre problemele globale ale omenirii și cele africane;
- consecințele realizării Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului;
- activitatea Uniunii Africane comparativ cu cea a Uniunii Europene și a ONU.

Strategie didactică:

Metode/procedee

- expunerea
- inferența
- conversația euristică
- comparația
- demonstrația
- observația
- comentariul de text
- descrierea de imagini
- problematizarea

Forme de activitate

- Activitate frontală
- Activități pe grupe de elevi

Mijloace de învățământ

- Manual, planșe, imagini digitale, grafice, tabele, hărți și publicații, fișe de lucru
- Tabla Smart/ Hitachi

Metode de evaluare

- Chestionare orală individuală/ frontală; verificarea portofoliilor elevilor
- Comentariu de text, descrieri de imagini, scheme, planșe și hărți, concluzionare

- Aprecieri verbală sau/și prin not

Observații:

Pentru realizarea lecției se recomandă următoarele surse informative

Adrese electronice:

<http://www.onuinfo.ro/odm/> (pagina Centrului de Informare al ONU pentru România)

<http://www.au.int/> (pagina oficială a Uniunii Africane)

<http://www.unicef.org/> (pagina oficială a UNICEF – Fondul pentru Copii al Națiunilor Unite)

<http://www.orphansin africa.org/> (pagina dedicată ajutorului copiilor africani orfani)

<http://www.imf.org/external/pubs/ft/reo/2011/afr/eng/sreo0411.htm> (pagina Fondului Monetar Internațional)

http://www.usaid.gov/locations/sub-saharan_africa/ (pagina destinată ajutorului acordat Africii subsahariene)

<http://www.avert.org/africa-hiv-aids-statistics.htm> (pagina Fundației internaționale AVERT pentru combaterea virusului HIV SIDA)

Articole și cărți:

Dinu C. Giurescu, Anișoara Budici, Mircea Stănescu, Dragoș Țigău, *Istorie. Manual pentru clasa a X-a*, București, ed. Sigma, 2005.

Nicolae Melinescu, *Urișul care se trezește. Africa subsahariană în ultimele trei decenii*, vol. I-II, Cluj-Napoca, 2009.

Regional Economic Outlook, 2011 (revista editată de Fondul Monetar Internațional), nr. 4: *Sub-Saharan Africa. Recovery and New Risks*.



20. Proiect de lecție

Unitate școlară: Școala superioară comercială „Nicolae Kretzulescu”

Prof. Bucheru Anca

Disciplina: Sociologie

Data : 23.03.2012

Clasa: a –XI – a G

Unitatea de învățare: Probleme sociale

Titlul lecției: *Prejudecăți și discriminare*

Tipul lecției: Predare – învățare . Lecție de asimilare și aprofundare a cunoștințelor și de transmitere de cunoștințe noi.

Durata : 50’

Locul de desfășurare a

activității: Sala de clasă

COMPETENȚE GENERALE:

- - explorarea resurselor personale care influențează relațiile interpersonale ce pot lua naștere în cadrul grupului;

COMPETENȚE SPECIFICE:

- Utilizarea corectă a conceptelor de prejudecată și discriminare
- Manifestarea interesului față de problemele grupurilor de apartenență și față de problemele comunității

COMPETENȚE DERIVATE:

La sfârșitul lecției elevii vor fi capabili:

- Să identifice bazele prejudecății și discriminării.
- Să identifice cauzele ce determină prejudecățile
- Să enumere câteva modalități care pot reduce prejudecățile și discriminarea.
- Să justifice cum pot fi eduse prejudecățile
- Să-și analizeze imaginea de sine/ stima de sine și gradul propriu de respect față de ceilalți:
- Să-și pună în valoare propriul potențial pentru a lucra cu succes individual și în echipă ;
- Proiectarea unui comportament care încurajează cetățenia globală și interculturalitatea;

METODE ȘI PROCEDEE:

- *Brainstorming*
- problematizarea,
- discuții în grup despre factorii care influențează încrederea în propria persoană și strategiile de dezvoltare ale acestuia,
- tehnici de clarificare a valorilor

Forme de organizare a activității elevilor :

- *individual, pe grupe, frontal*

MATERIAL DIDACTIC:

- fișe de lucru,
- *markere, coli A4*
- videoproiector.
- Dicționar,

BIBLIOGRAFIE:

- Manualul de sociologie – Ed. Humanitas
- Dicționar de sociologie



21. Proiect de lecție

Unitatea școlară: Școala Superioară Comercială „Nicolae Kretzulescu”

Clasa a X-a

Profesor: Brencea Mihaela

Tema lecției: Grafice statistice: realitatea din spatele cifrelor

Tipul lecției: Lecție de fixare a noțiunilor și cunoștințelor

Disciplina: Geografie

Durata: 50 min

Competențe generale:

1. Identificarea relațiilor între noțiunile matematice studiate.
2. Reprezentarea adecvată a datelor cuprinse în enunțuri matematice.
3. Utilizarea algoritmilor și conceptelor matematice pentru caracterizarea locală sau globală a unei situații concrete.
4. Exprimarea caracteristicilor matematice cantitative sau calitative ale unei situații concrete.
5. Analiza de situații – problemă în scopul descoperirii de strategii pentru optimizarea soluțiilor.
6. Explicarea importanței justiției sociale pentru dezvoltarea durabilă și pentru bunăstarea oamenilor.

Competențe specifice vizate:

- C.1. Identificarea valorilor unei funcții folosind reprezentarea grafică a unei funcții.
- C. 2. Determinarea unor puncte semnificative de pe graficul unei funcții.
- C. 3. Alegerea și utilizarea unei modalități adecvate de reprezentare grafică în vederea evidențierii unor proprietăți.
- C. 4. Exprimarea proprietăților unor funcții pe baza lecturii grafice.
- C. 5. Asocierea unui model matematic de tip funcție unei situații practice.

Valori și atitudini:

1. Dezvoltarea unei gândiri deschise, creative, a independenței în gândire și acțiune.
2. Manifestarea inițiativei, a disponibilității de a aborda sarcini variate, a tenacității, a perseverenței și a capacității de concentrare.
3. Dezvoltarea simțului estetic și critic, a capacității de a aprecia rigoarea, ordinea și eleganța în arhitectura rezolvării unei probleme.

4. Formarea obișnuinței de a recurge la concepte și metode matematice în abordarea unor situații cotidiene sau pentru rezolvarea unor probleme practice.
5. Formarea motivației pentru studierea matematicii ca domeniu relevant pentru viața socială și profesională.

Desfășurarea lecției

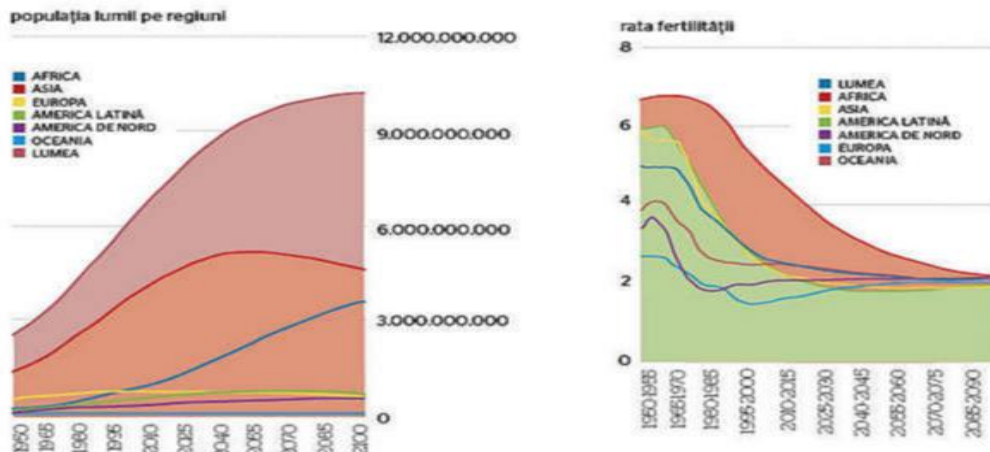
Etapele lecției	Conținutul lecției	Strategii didactice
1. Moment organizatoric	Asigurarea condițiilor optime pentru desfășurarea lecției (curățenie, lumină, ținută...). Verificarea prezenței elevilor.	Conversație
2. Anunțarea temei și a obiectivelor	Ne propunem să discutăm despre Grafice statistice	Conversație
3. Actualizarea cunoștințelor	Verificarea frontală a temei, calitativ și cantitativ (prin sondaj).	Conversație
4. Antrenarea elevilor în realizarea activității	Fișa de lucru	Conversație Explicație Muncă independentă
5. Evaluare	Profesorul rezolvă la tablă exercițiile dificile. Aprecierea elevilor care s-au remarcat la lecție (+, – eventual finalizare cu notă în catalog).	Conversație Explicație
6. Tema pentru acasă	Manual pagina 56 exercițiile 8 și 9.	Conversație

Fișă de lucru. Grafice statistice

1. Graficul alăturat indică faptul că rata fertilității, calculată în număr de copii per femeie, va urma să scadă în următoarele decenii. Totuși Africa și India vor avea până în anul 2030, un ritm al fertilității de 3 ori mai mare decât în Europa.

Africa și mamele cu patru copii

Rata fertilității, calculată ca număr de copii născuți per femeie, va urma un trend descendent în următoarele decenii. Totuși, până în anul 2030, Africa și India vor continua să crească rapid, cu un ritm al ratel fertilității de trei ori mai mare decât în Europa, de exemplu.



- Care va fi, cu aproximație, populația Africii în anul 2070?
- De câte ori este mai mare rata fertilității în Europa decât în Africa?
- Formulați alte patru întrebări la care se poate răspunde pe baza graficului.

- Sărăcia și copiii mulți. Studiile O.N.U arată că populația Africii va crește în următorul secol. Din păcate creșterea galopantă a populației este direct proporțională cu consumul resurselor. Copiați tabelul și completați-l. Transpuneți tabelul într-un grafic cu bare.

Regiune	1950	2011	2100
Africa	229895	1045923	3574141?
Asia	1403389	4207488	4596224
Europa	547287	73929910	674796
America Latină	167368	596629	687517
America de Nord	171615	347563	526428
Oceania	12675	37175	65819
Populația globală	2532229	6974036	10124926

Sursa O.N.U. . Datele sunt calculate în mii.

- Realizați un grafic circular pe baza datelor din tabelul de mai jos.

Creștere pe regiuni a populației	1950-2011	2011-2100
Africa	345,00%	241,00%

Asia	199,00%	9,00%
Europa	35,00%	-8,00%
America Latină	256,00%	15,00%
America de Nord	102,00%	51,00%
Oceania	193,00%	77,00%
Populația globală	175,00%	45,00%



22. Proiect de lecție

Unitatea școlară: Școala Superioară Comercială „Nicolae Kretzulescu”

Profesor: Dinică Maria

Disciplina: Fizică

Nr. ore săptămânal 2

Clasa: a X-a A

Data 23.11.2011

Unitatea de învățare: Transformări de stări de agregare

Lecția: Stările de agregare ale apei

Nr. ore 1 ora

Competențe specifice

- Interpretarea transformărilor de stare și a fenomenelor care decurg din acestea;
- Relaționarea mărimilor și relațiilor matematice dintre acestea cu fenomene și procese observabile;
- Integrarea relațiilor matematice în rezolvarea de probleme;
- Dezvoltarea unor deprinderi de utilizare rațională a resurselor și de protecție a mediului;
- Susținerea responsabilă a dezvoltării durabile.

Conținuturi (detalii)

- transformările de stare de agregare ale apei
- proprietățile fizice și chimice ale apei
- cauzele poluării apei
- efectele poluării apei asupra faunei și florei

- calitatea și cantitatea de apă potabilă din diferite regiuni ale Globului (cazuri: România și țări din Africa Subsahariană)
- legislația cu privire la protecția rezervelor de apă ale omenirii

Strategie didactică:

13. Metode/procedee

- expunerea
- conversația euristică
- comparația
- demonstrația
- observația
- descrierea de imagini
- problematizarea
- experimentul
- dezbateră

14. Forme de activitate

- pe grupe
- frontal

15. Mijloace de învățământ

- videoproiector
- calculator
- trusa de laborator.

16. Metode de evaluare

- observarea sistematică
- testul formativ

Observații

Pentru realizarea lecției se recomandă următoarele surse informative:

1. Brown, L., *Probleme globale ale omenirii*, Editura Tehnică, București, 1995.
Ghimicescu, G., Hîncu, I., *Chimia și controlul apei*, Editura Tehnică, București, 1974.
2. Lacoste, Y., *Apa - bătaia pentru viață*, Editura Rao, 2000.
3. Mantea, C., Garabet, M., *Fizica – manual pentru clasa a X-a*, Editura Bic All, București, 2005.
4. Masterman, D; Redding, K., *Biology With Computers*, Vernier Software & Technology, 1997-2004.
5. Mohan G, Ardelean A., *Ecologia și protecția mediului*, Editura Scaiul, București, 1993.
Niac G., Nașcu, H., Chimie ecologică, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1998.

Materiale auxiliare

1. <http://www.onuinfo.ro/odm/> (pagina Centrului de Informare al ONU pentru Romania)
2. <http://www.au.int/> (pagina oficială a Uniunii Africane)
3. <http://www.cfr.org/africa/water-stress-sub-saharan-africa/p11240>
4. http://en.wikipedia.org/wiki/Water_supply_and_sanitation_in_Sub-Saharan_Africa
5. http://www.wateraid.org/uk/what_we_do/statistics/default.asp
6. <http://www.worldwater.org/data.html>
7. <http://www.worldwatercouncil.org/>
8. <http://www.apanovabucuresti.ro/en/company/who-we-are/apa-nova-bucuresti/about-veolia-water/veolia-water-in-romania/>
9. <http://waterwiki.net/index.php/Romania>
10. <http://www.water-pollution.org.uk/preventingyou.html>
11. http://water.epa.gov/lawsregs/lawsguidance/cwa/tmdl/airdeposition_index.cfm
12. <http://www.youtube.com/watch?v=QqNUTlY5foQ>
13. http://www.youtube.com/watch?v=5_32Kot663E
14. <http://www.youtube.com/watch?v=LI8Ivbz-CLI>



23. Proiect de lecție

Unitatea școlară: Școala: Superioară Comercială „Nicolae Kretzulescu”

Profesor: Hănușlie Cătălin

Disciplina: *Educație antreprenorială*

Nr. ore săptămânal– 1 oră

Clasa: 10 E

Data: 28.11.2011

Unitatea de învățare: Inițierea și derularea unei afaceri

Lecția: Condiții ale activității antreprenoriale

Nr. ore 1

Competențe specifice

- Exprimarea unei opinii în limbajul economic adecvat
- Alcătuirea planului unei investigații, a unui proiect personal sau de grup, utilizând resurse diverse

- Analizarea factorilor politici, sociali, economici, culturali care alcătuiesc imaginea unei societăți
- Recunoașterea și acceptarea interculturalității
- Identificarea cauzelor și a efectelor unor conflicte locale, regionale, internaționale

Conținuturi (detalii)

- condițiile naturale
- condițiile economice
- condițiile legislative
- condițiile socio-culturale

Strategie didactică:

Metode/procedee [vizate/recomandate de programa școlară sau altele adecvate pentru realizarea competențelor specifice]

- Expunerea
- Explicație
- Conversația euristică
- Compararea

Forme de activitate

- individual
- pe grupe

Mijloace de învățământ

- manualul de educație antreprenorială
- tabla Smart/ Hitachi (conexiune la internet)
- diverse ilustrații, grafice, tabele, hărți și publicații

Metode de evaluare

- verificare inițială, prin chestionare orală asupra cunoștințelor însușite anterior
- evaluare formativă, pornind de la competențele generale și specifice
- apreciere verbală sau prin notă a rezultatelor învățării

Observații

Resurse recomandate:

- Oțet F., Oțet A. – **Educație antreprenorială**, manual pentru clasa a X-a, editura CD PRESS, București 2005
- Lazăr N., Mitrache N. – **Educație antreprenorială**, manual pentru clasa a X-a, editura Didactică și Pedagogică, București 2008

- Mateiciuc C și echipa –
pentru clasa a X-a, editura SIGMA, București 2005

Educație antreprenorială, manual



24. Proiect de lecție

Unitatea școlară: Școala Superioară Comercială „Nicolae Kretzulescu”

Profesor: Rodica Popa, Adriana Benchea

Disciplina: *Limba și literatura română*

Nr. ore săptămânal - 3

Clasa: a XII-a

Data: 24.11.2011

Unitatea de învățare: Romanul postbelic

Lecția: Caracterizarea personajului Niculae din romanul ”Moromeții”

Durata: 2

Competențe specifice

- Compararea, pe baza unor criterii clar formulate, a unor viziuni despre lume, despre condiția umană reflectate în textele studiate;
- Selectarea unor tehnici adecvate de documentare și cercetare a unei teme;
- Adecvarea tehnicilor și strategiilor argumentative la situații de comunicare diverse;
- Identificarea cauzelor și a efectelor unor conflicte locale, regionale, internaționale ;
- Proiectarea unui comportament care încurajează cetățenia globală și interculturalitatea.

Conținuturi

1. Să indice rolul pe care îl avea educația în formarea individului așa cum reiese din romanul lui Marin Preda.
2. Să realizeze conexiuni între rolul educației așa cum reiese din roman și rolul educației în perioada comunistă.
3. Să argumenteze rolul educației în perioada contemporană prin raportare la situația din Africa.

Strategie didactică:

Metode/procedee: conversația, problematizarea, dezbateră, expunerea, fișe de lucru, prezentarea power point

Forme de activitate: activitate frontală, individuală, pe grupe

Mijloace de învățământ: calculatorul, fotografii, filme

Metode de evaluare: autoevaluarea, observația sistematică a elevilor, jurnalul reflexiv

Observații

Resurse recomandate:

http://www.youtube.com/watch?v=ZAi2O0MCScg&feature=player_detailpage
<http://www.youtube.com/watch?v=VE38-XGziIQ&feature=relmfu>
<http://www.youtube.com/watch?v=SBrUQtFFK6g>
<http://goodnesstv.org/en/videos/voir/48984/1>



25. Proiect de lecție

Unitatea școlară: Colegiul Tehnic „Dimitrie Leonida”

Profesor: Ichim Laura - Monica

Disciplina: Geografie

Nr. ore săptămânal: 1oră

Clasa: a XI - a F

Data: 24 I 2013

Unitatea de învățare: Populația, Resursele naturale și dezvoltarea lumii contemporane

Lecția: Resursele umane și dezvoltarea

Durata: 1 h.

COMPETENTE SPECIFICE:

- Prezentarea în scris și orală a aspectelor definitorii referitoare la populație, la resurse și la dezvoltarea lumii contemporane, utilizând corect și coerent terminologia specifică domeniului;
- Documentarea asupra problematicii domeniului, valorificând adecvat semnificațiile termenilor cheie de specialitate;
- Explicarea relațiilor observabile dintre științe, tehnologie, populație, resurse și dezvoltare, prin analiza unor sisteme și structuri (teritoriale și funcționale);
- Explicarea relațiilor observabile dintre sistemele naturale și umane (integrate);
- Analizarea consecințelor pozitive/negative pe care activitatea oamenilor le poate avea asupra mediului înconjurător
- Identificarea cauzelor și a efectelor unor conflicte locale, regionale, internaționale
- Explicarea necesității formulării unor obiective de dezvoltare ale mileniului;
- Dezvoltarea unor atitudini de solidaritate socială prin derularea/simularea derulării unui proiect de educațional pentru dezvoltare ;

- Explicarea importanței durabilă și pentru bunăstarea oamenilor;

justiției sociale pentru dezvoltarea

OBIECTIVE OPERATIONALE:

La sfârșitul lecției elevii vor fi capabili să:

- O1. – să identifice țările dezvoltate și țările în dezvoltare pe harta politică a lumii
- O2. – să enumere țările cu cel mai mare PIB și țările cu cel mai redus PIB din Africa;
- O3. – să definească termenul de dezvoltare;
- O4. – să identifice țările cu cea mai scăzută speranță de viață la naștere”;

CONȚINUTURI:

- Țări dezvoltate, țări în dezvoltare
- Țări cu cel mai redus P.I.B. din Africa
- Țări cu cea mai mică speranță de viață la naștere din Africa
- Țări cu cel mai mic grad de alfabetizare din Africa

STRATEGIE DIDACTICĂ:

STRATEGIA: dirijată , inductivă, cognitivă;

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII: frontală, și independent-individuală;

METODE DIDACTICE: conversația, explicația, referatul, analiza, problematizarea, lucrul cu harta, dezbateră, discuția,

MIJLOACE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Harta politică a lumii, imagini, tabla, creta colorată; prezentarea de filmulețe, video proiector, manualul.

METODE DE EVALUARE: fișe de lucru

MATERIALUL BIBLIOGRAFIC :

- Bontaș I. –, „Pedagogie”, Ed. All, București , 2000;
- Ilinca, Nicolae – Didactica geografiei, Ed. Corint , București, 2000;
- Ilinca, Nicolae – Geografie umana, Ed. CD PRESS, București, 2004;
- Tomescu Viorica- „Didactica geografiei”, Ed. Universitaria, Craiova , 2005;
- Ungureanu Irina, Muntele Ionel, Dragu Valerian, Gheorghita C-tin, Geografia mediului – omul și natura la început de mileniu, Ed. Institutul european, 2003, Iași;
- [Microsoft Encarta 2006. © 1993-2005 Microsoft Corporation.](#)
- [Wikipedia](#)

DESFĂȘURAREA LECȚIEI:

1.PREGĂTIREA APERCEPTIVĂ

Solicită elevilor să analizeze dacă din punct de vedere al dezvoltării se poate vorbi despre o asimetrie N/S.

2.ENUNȚAREA TITLULUI ȘI A OBIECTIVELOR URMĂRITE

Scrie titlul lecției pe tabla. Resursele umane și dezvoltarea.

Scrie pe tablă obiectivele urmărite

3.DIRIJAREA PREDĂRII-ÎNVĂȚĂRII

Profesorul prezintă pe o hartă cele două lumi conform ONU, lumea Nordică-țări dezvoltate și Sudul –Țări în dezvoltare

Profesorul cere elevilor să identifice pe hartă țări pentru fiecare categorie, cu exemple pe continentul african și să caracterizeze fiecare categorie de țări

Există o asimetrie N/S foarte clar conturată (explică analizând hărțile atașate pe planșa nr.1). identifică avantajele lumii nordice și dezavantajele lumii sudice, din punct de vedere al IDU.(fisa nr. 1). Identifică totodată și câteva aspecte legate de condițiile inumane de trai, făcând referire la centura foamei.

Profesorul explică termenul de dezvoltare și cere elevilor să expună păreri referitoare la dezvoltare. Profesorul compară țările cu cel mai mare PIB și cel mai scăzut.

Cere elevilor să exemplifice pe harta pentru fiecare categorie câteva exemple.

Profesorul cere elevilor să urmărească harta Africii cu speranța de viață la naștere și să identifice țările cu cea mai scăzută speranță de viață, solicită elevilor să citească referatul realizat.

4.ATINGEREA FEED-BACKLUI

Explicați indicele de dezvoltare umană

5.OBTINEREA PERFORMANȚEI

Asigurarea și intensificarea retenției și a transferului de cunoștințe

Solicita elevii să realizeze, prin discuții libere, pe tabla un plan al redresării lumii africane, punând în balanță factorii ce determină sărăcia, lipsa sistemului sanitar, școlar ;

6.PRECIZAREA ACTIVITĂȚILOR PENTRU ACASĂ

Profesorul propune elevilor o temă de referat: Viața într-o țară africană și solicită elevilor să reflecteze asupra acestei teme;



26. Proiect de lecție

Unitatea Școlară: Colegiul Ecoomic „Virgil Madgearu” București

Profesor: Necula Carmen

Disciplina: Educație pentru dezvoltare

Nr. ore săptămânal: 1

Clasa: a X-a E

Data: 29 aprilie 2013

Unitatea de învățare: Dezvoltarea abilităților de a învăța și de a locui împreună

Lecția: Să descopere și să descrie într-o manieră clară și concisă diferite relații sociale de grup;

Competențe specifice

La sfârșitul lecției, elevii vor fi capabili:

- Să cunoască nevoile societății;
- Să se formeze în concordanță cu nevoile societății;
- Să formuleze un set de valori pozitive față de mediu;
- Identificarea cauzelor și a efectelor unor conflicte locale, regionale, internaționale.
- Explicarea necesității formulării unor obiective de dezvoltare ale mileniului

Conținuturi (detalii)

1. Profesorul face prezența și notează în catalog absenții. Verifică existența tuturor elementelor necesare bunei desfășurări a lecției.
2. Profesorul anunță titlul lecției și importanța acesteia pentru elevi. Notează pe tablă titlul lecției.
3. Profesorul prezintă competențele specifice pentru lecție în vederea mobilizării elevilor insistând pe momentele lecției

4. Profesorul prezintă continentul Africa. Sunt prezentate principalele țări din Africa

Africa este al doilea continent ca mărime de pe Terra și cel mai populat după Asia. În Africa se găsește Nilul, cel mai lung fluviu din lume și Sahara, cel mai mare deșert din lume. Cel mai înalt punct al continentului este Muntele Kilimanjaro din Tanzania (5.895 m), iar cel mai jos punct este lacul Assal situat în micuța țară Djibouti (156 m sub nivelul mării). Africa are o suprafață de 30,244,050 km² incluzând și insulele adiacente, ocupă 20,3% din suprafața terestră a planetei. Cu peste 800 de milioane de locuitori în 54 de țări, Africa este gazdă a unei șeptimi din populația totală de pe glob. În **Africa** își are originea rasa umană, de-a lungul văii Marelui Rift African ce traversează Etiopia și Kenya fiind descoperite cele mai vechi schelete ale înaintașilor oamenilor de azi.

Numele *Africa* a fost introdus în vocabularul vestic de către Romani, care foloseau denumirea *Africa terra* - "pământul Africanilor" (plural, sau "Afer" singular) - pentru partea nordică a continentului, provincia Africa, cu capitala la Cartagina, localizată în Tunisia contemporană în nordul Saharei.

Africa este un continent al contrastelor:

- al pădurii ecuatoriale, luxuriante și de nepătruns, dar și al întinselor pustiuri, în care nu întâlnești, pe zeci și sute de km pătrați, nici un arbore și în care nu cade, ani în șir, nici o picătură de ploaie;
- al unora dintre cele mai mari bogății de pe glob, dar și a celor mai multe țări sărace, cu un nivel de trai al populației necorespunzător;
- continent care se înscrie în aria antropogenezei (cu cele mai vechi fosile cunoscute ale strămoșilor omului) și unde au apărut câteva dintre cele mai vechi și strălucite civilizații ale antichității (egipteană, nubiană, axumită, feniciană, ș.a.), dar și ultimul care a devenit liber, cele mai multe țări africane dobândindu-și independența abia în ultimele decenii ale secolului al-XX-lea.
- continentul care a plătit cel mai scump tribut sclaviei, dar care în prezent are cea mai puternică forță de regenerare, înregistrând cea mai ridicată pondere a tinerilor în totalul populației.

Africa este singurul continent situat simetric față de Ecuator. După realizarea Canalului Suez, continentul african este înconjurat numai de ape. Țărmurile continentului sunt puțin crestate măsurând circa 28000km.

Deșertul Sahara

Întinzându-se pe mai mult de o treime din continent, Sahara este cel mai mare deșert din lume, cu aproximativ 9.065.000 km² suprafață totală. Topografia sa include zone pietroase, zone cu dune de nisip și numeroase oceane de nisip. Are înălțimi de la sub 80 de metri sub nivelul mării până la peste 3.350 m în munții Ahaggar și Tibesti. Sahara este împărțit în următoarele regiuni: deșertul libanez, deșertul nubian și deșertul vestic din Egipt, chiar la vest de Nil. Deșertul este lipsit de aproape orice fel de precipitații, singurele zone izolate irigate de râurile subterane ce izvorăsc din Munții Atlas fiind oazele. În est, apa Nilului face pământul fertil pe porțiuni restrânse. Denumirea Sahara provine din limba arabă - „Sahara” în dialectul Tuareg înseamnă „deșertul de nisip”. O altă ipoteză este aceea că provenința expresiei ar fi „sahraa” sau „es-sah-ra” ce înseamnă sterp, steril. Romanii au numit ținutul din sudul provinciei Cartagina „Deserta” ca ținut nelocuit, părăsit. În Evul Mediu era numit pur și simplu „Marele Deșert”, iar în secolul al XIX-lea a primit denumirea de azi - „Sahara”. Arabii denumesc Sahara „Bahr bela ma” ce ar însemna „Mare fără apă”. Nordul Saharei dispune de numeroase bogății naturale. Petrolul și gazele naturale sunt extrase din Algeria, Libia și Tunisia, iar fierul și fosforitele, din Mauritania și Sahara Occidentală. Alte zăcămintele existente: sare, cărbuni, cupru, mangan, uraniu, plumb, volfram, titan și zinc.

Deșertul Kalahari

Are o suprafață de circa 259.000 km²) acoperind mare parte din Botswana, regiunea de SV a Africii de Sud și vestul Namibiei. Pe platoul deșertului se încrucișează șanțuri formate de râurile acum secate și arbori piperniciți. Aici se ridică și câțiva munți cu înălțimi reduse (Karas, Huns). În Africa de Sud, lângă granița cu Namibia se află Parcul Național Kalahari Gemsbok, unde trăiesc grupuri mari de animale sălbatice.

Lacuri

Lacul Albert

Este cel mai nordic dintre Marile Lacuri ale Africii de Est, toate fiind situate în Marele Rift Estic. Bazinul hidrografic este de origine tectonică. Lacul a fost botezat de exploratorul englez Samuel White Baker, cel care l-a descoperit în 1864, pe când căuta izvoarele Nilului, dându-i numele Albert în onoarea prințului-consort al reginei Victoria. Numele reginei fusese dat deja celui mai mare lac african. Lacul Albert este situat în Republica Democratică Congo (fosta Zair), la granița cu Uganda. Suprafața: 5347 km². Lungime: 160 km. Lățime: până la 30 km. Adâncime maximă: 51 m. Altitudine: 615 m. Volumul de apă: 280 km cubi. Temperatura apei la suprafață: 30 °C. Clima: ecuatorială. Temperatura medie multianuală: 26 °C. Cantitatea multianuală de precipitații: 940 mm. Cei mai mari afluenți ai lacului: Semliki (care izvorăște din Lacul Edward, situat la sud de Lacul Albert), Nkusi (își adună apele de pe teritoriul Ugandei) și Nilul Victoria (ce izvorăște în Lacul Victoria). Din Lacul Albert izvorăște Nilul Albert, ce se varsă apoi în Nilul Alb. Nilul Alb primește din Podisul Etiopiei Nilul Albastru, formând Nilul, cel mai lung fluviu al planetei. Lacul Albert ofera condiții optime de viață unei faune bogate, redusă simțitor în ultimele decenii printr-un braconaj nesăbuit.

Lacul Ciad

Situat în centrul Depresiunii Ciad, un bazin vast din centrul Africii, în locul în care se întâlnesc granițele a 4 state: Ciad, Camerun, Nigeria și Niger. Suprafața: în medie 1.500 km pătrați, variind în funcție de cantitatea de precipitații. Nivelul apelor este mai ridicat în decembrie și ianuarie și mai scăzut în iulie. Lacul pierde o mare parte din apă prin infiltrație în sol și prin evaporare sub soarele african fierbinte. În ultimele decenii, datorită încălzirii globale a climei, volumul de apă al Lacului Ciad a scăzut. Lacul și-a redus atât suprafața cât și adâncimea. În prezent, adâncimea medie este de 4 m, iar cea maxima este de 10 m. În nord-vest adâncimea medie este de numai 1 m, iar în sud, de 6 m. Apa Lacului Ciad provine în proporție de 90% din râul Chari și doar în proporție de 10% direct din precipitații. Lacul Ciad de azi este un rest al unei mari interioare africane care ocupa în urma cu 6000 de ani o suprafață de 400.000 km pătrați. Lacul este al 4-lea rezervor de apă dulce ca mărime din Africa după lacurile Victoria, Tanganika și Malawi. În jurul lacului și pe numeroasele insule din partea sa estică trăiesc 7 milioane de oameni din triburi cu stiluri de viață și culturi diferite și o faună bogată: păsări diverse, hipopotami, crocodili, elefanți.

Clima: tropical-uscată. Temperatura apei: între 17 °C și 32 °C. Cantitatea de precipitații medie multianuală este de 200-400 mm, descreșcând spre nord.

Istorie

Africa este cel mai vechi teritoriu locuit de pe pământ, rasa umană avându-și originea pe acest continent. Începând cu secolul 19, dar mai ales pe parcursul secolului 20, diverși antropologi au descoperit fosile și alte dovezi ce atestă prezența în Africa a unor specii umanoide acum 7 milioane de ani. De-a lungul perioadei preistorice, în Africa nu au existat state organizate, continentul fiind locuit de grupuri de vânători/culegători, organizate în structuri tribale, precum Khoi și San (cunoscuți și sub numele de boșimani). Majoritatea urmașilor de azi ai boșimanilor trăiesc în Botswana și Namibia, iar limba vorbită de ei, limba N/U, este considerată cea mai veche limbă ce a supraviețuit până azi. Înregistrarea scrisă a istoriei începe în Africa în jurul datei de 3300 î.Hr, odată cu dezvoltarea civilizației egiptene. Alte civilizații puternice ce apar în Africa în această perioadă sunt Imperiul Axumit din Etiopia, regatul Nubian, Cartagina, regatele Sahel-ului (Ghana, Mali, Songhai) și Marele Zimbabwe. Primele avanposturi comerciale europene sunt înființate în Africa de către portughezi începând cu 1482, principalele mărfuri comercializate fiind aurul, fildesul, mirodeniile și sclavii. Odată cu descoperirea Americii, comerțul cu sclavi ia avânt, această practică barbară fiind abolită abia în secolul XIX. Tot atunci începe o cursă febrilă de colonizare a Africii de către națiunile europene, cea mai mare parte a continentului (cu excepția Etiopiei) intrând sub stăpânirea Angliei, Frantei, Olandei și a celorlalte puteri coloniale. Statele africane încep să-și câștige suveranitatea la mijlocul secolului XX, astfel că azi în Africa se găsesc 54 de state recunoscute (precum și alte teritorii), ale căror granițe au fost însă trasate în perioada colonială.

Țări ale continentului Africa

Numele regiunii teritoriului cu drapel	sau	Zonă (km ²)	Populație (Estimare 2009)	Densitatea populației (per km ²)	Capitală
Africa Răsăriteană:					
 <u>Burundi</u>		27.830	8.988.091	322,9	<u>Bujumbura</u>
 <u>Comore</u>		2.170	752.438	346,7	<u>Moroni</u>
 <u>Djibouti</u>		23.000	516.055	22,4	<u>Djibouti</u>
 <u>Eritreea</u>		121.320	5.647.168	46,5	<u>Asmara</u>
 <u>Etiopia</u>		1.127.127	85.237.338	75,6	<u>Addis Ababa</u>
 <u>Kenya</u>		582.650	39.002.772	66,0	<u>Nairobi</u>
 <u>Madagascar</u>		587.040	20.653.556	35,1	<u>Antananarivo</u>
 <u>Malawi</u>		118.480	14.268.711	120,4	<u>Lilongwe</u>
 <u>Mauritius</u>		2.040	1.284.264	629,5	<u>Port Louis</u>
 <u>Mayotte (Franța)</u>		374	223.765	489,7	<u>Mamoudzou</u>
 <u>Mozambic</u>		801.590	21.669.278	27,0	<u>Maputo</u>
 <u>Réunion (Franța)</u>		2.512	743.981 (2002)	296,2	<u>Saint-Denis</u>
 <u>Rwanda</u>		26.338	10.473.282	397,6	<u>Kigali</u>
 <u>Seychelles</u>		455	87.476	192,2	<u>Victoria</u>
 <u>Somalia</u>		637.657	9.832.017	15,4	<u>Mogadishu</u>
 <u>Tanzania</u>		945.087	41.048.532	43,3	<u>Dodoma</u>
 <u>Uganda</u>		236.040	32.369.558	137,1	<u>Kampala</u>
 <u>Zambia</u>		752.614	11.862.740	15,7	<u>Lusaka</u>
Africa Centrală					
 <u>Angola</u>		1.246.700	12.799.293	10,3	<u>Luanda</u>
 <u>Camerun</u>		475.440	18.879.301	39,7	<u>Yaoundé</u>
 <u>Republica Centrafricană</u>		622.984	4.511.488	7,2	<u>Bangui</u>
 <u>Ciad</u>		1.284.000	10.329.208	8,0	<u>N'Djamena</u>
 <u>Republica Congo</u>		342.000	4.012.809	11,7	<u>Brazzaville</u>
 <u>Republica Democrată Congo</u>		2.345.410	68.692.542	29,2	<u>Kinshasa</u>
 <u>Gabon</u>		267.667	1.514.993	5,6	<u>Libreville</u>
 <u>Guineea Ecuatorială</u>		28.051	633.441	22,6	<u>Malabo</u>

 <u>São Tomé și Príncipe</u>	1.001	212.679	212,4	<u>São Tomé</u>
<u>Africa Nordică</u>				
 <u>Algeria</u>	2.381.740	34.178.188	14,3	<u>Alger</u>
 <u>Insulele Canare (Spania)</u>	7.492	2.118.519 (2010)	226,2	<u>Las Palmas de Gran Canaria,</u> <u>Santa Cruz de Tenerife</u>
 <u>Ceuta (Spania)</u>	20	71.505 (2001)	3.575,2	<u>Ceuta</u>
 <u>Egipt</u>	1.001.450	83.082.869 total, în Asia 1,4 mio.	82,9	<u>Cairo</u>
 <u>Libia</u>	1.759.540	6.310.434	3,6	<u>Tripoli</u>
 <u>Madeira (Portugalia)</u>	797	245.000 (2001)	307,4	<u>Funchal</u>
 <u>Melilla (Spania)</u>	12	66.411 (2001)	5.534,2	<u>Melilla</u>
 <u>Maroc</u>	446.550	34.859.364	78,0	<u>Rabat</u>
 <u>Sahara Occidentală</u>	266.000	405.210	1,5	<u>El Aaiún</u>
 <u>Sudan</u>	1.861.484	36.787.012	19,7	<u>Khartoum</u>
 <u>Sudanul de Sud</u>	619.745	8.260.490	13,3	<u>Juba</u>
 <u>Tunisia</u>	163.610	10.486.339	64,1	<u>Tunis</u>
<u>Africa Sudică</u>				
 <u>Africa de Sud</u>	1.219.912	49.052.489	40,2	<u>Bloemfontein, Cape Town, Pretoria</u>
 <u>Botswana</u>	600.370	1.990.876	3,3	<u>Gaborone</u>
 <u>Lesotho</u>	30.355	2.130.819	70,2	<u>Maseru</u>
 <u>Namibia</u>	825.418	2.108.665	2,6	<u>Windhoek</u>
 <u>Swaziland</u>	17.363	1.123.913	64,7	<u>Mbabane, Lobamba</u>
 <u>Zimbabwe</u>	390.580	11.392.629	29,1	<u>Harare</u>
<u>Africa Occidentală</u>				
 <u>Benin</u>	112.620	8.791.832	78,0	<u>Cotonou, Porto Novo</u>
 <u>Burkina Faso</u>	274.200	15.746.232	57,4	<u>Ouagadougou</u>
 <u>Capul Verde</u>	4.033	429.474	107,3	<u>Praia</u>
 <u>Côte d'Ivoire</u>	322.460	20.617.068	63,9	<u>Abidjan,</u> <u>Yamoussoukro</u>
 <u>Gambia</u>	11.300	1.782.893	157,7	<u>Banjul</u>

 <u>Ghana</u>	239.460	23.832.495	99,5	<u>Accra</u>
 <u>Guineea</u>	245.857	10.057.975	40,9	<u>Conakry</u>
 <u>Guineea-Bissau</u>	36.120	1.533.964	42,5	<u>Bissau</u>
 <u>Liberia</u>	111.370	3.441.790	30,9	<u>Monrovia</u>
 <u>Mali</u>	1.240.000	12.666.987	10,2	<u>Bamako</u>
 <u>Mauritania</u>	1.030.700	3.129.486	3,0	<u>Nouakchott</u>
 <u>Niger</u>	1.267.000	15.306.252	12,1	<u>Niamey</u>
 <u>Nigeria</u>	923.768	158.259.000	161,5	<u>Abuja</u>
 <u>Sfânta Elena, Ascension și Tristan da Cunha (Regatul Unit)</u>	410	7.637	14,4	<u>Jamestown</u>
 <u>Senegal</u>	196.190	13.711.597	69,9	<u>Dakar</u>
 <u>Sierra Leone</u>	71.740	6.440.053	89,9	<u>Freetown</u>
 <u>Togo</u>	56.785	6.019.877	106,0	<u>Lomé</u>
Africa totală	30.368.609	1.001.320.281	33,0	

5. Elevii vor realiza flip-charturi cu principalele 10 asemănări și diferențe între Europa și Africa.
Domeniile abordate : Populație, Relief (ape, munți, etc.), Istorie. Lucrările sunt realizate în echipă.
6. Lucrările realizate sunt prezentate întregii clase.

Strategie didactică:

17. Metode/procedee

- expunerea
- conversația

18. Forme de activitate

- Elevii vor fi organizați în 4 grupe a câte 8 copii.

19. Mijloace de învățământ

- tablă, fișe de lucru, calculator, videoproiector.

20. Metode de evaluare

- Portofoliul clasei, portofoliul individual al fiecărui elev, expoziție de desene la nivelul clasei.

27. Proiect de lecție

Unitatea de învățământ: Colegiul Tehnic „Media”

Unitatea de învățare: Rolul tineretului în promovarea valorilor creștine

Subiectul lecției: Africa și sărăcia

Profesor: Marius Bizoi

Clasa: a XII- a

Timpul alocat: 50 min

Tipul lecției: dobândire/ însușire de noi cunoștințe

COMPETENȚE SPECIFICE:

- cunoașterea puterii tinereții și puterii credinței
- înțelegerea semnificației nădăjdii și a iubirii în viața tinerilor
- prezentarea poziției tineretului între dreptate și sfințenie
- Proiectarea unui comportament care încurajează cetățenia globală și interculturalitatea
- Explicarea importanței justiției sociale pentru dezvoltarea durabilă și pentru bunăstarea oamenilor

OBIECTIVE OPERATIONALE:

La sfârșitul unității de învățare elevii vor fi capabili să:

- 1- Să enumere 3-4 cauze pentru fiecare dintre bolile familiei
- 2- Să identifice 3-4 efecte ale acestor boli ale familiei asupra membrilor acestora
- 3- Să identifice metode de preîntâmpinare/ rezolvare a acestor probleme
- 4- Să enumere valorile religioase
- 5- Să identifice metode de promovare a acestor valori
- 6- Să identifice formele de denaturare a persoanei umane

STRATEGII DIDACTICE:

1. RESURSE PROCEDURALE

- SISTEM METODOLOGIC: conversația euristică, expunerea, modelarea, explicația, problematizarea, feed-back-ul, algoritmizarea, generalizarea
- FORME DE ORGANIZARE: frontal, individual

2. RESURSE MATERIALE: catalog, tablă, cretă colorată, manual.

3. MODALITĂȚI DE EVALUARE: observația sistemică, evaluare orală

LOCUL DE DESFĂȘURARE: Sala de clasă

BIBLIOGRAFIE:

1. Manual

2. Biblia
3. Cărți de rugăciuni

Desfășurarea lecției

Momentele instruirii (timp)	CS	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Metode și procedee
Verificarea cunoștințelor anterioare/reactualizarea și esențializarea cunoștințelor	-	Profesorul solicită elevilor să răspundă la întrebări din lecția anterioară.	Elevii răspund la întrebări expunându-și punctele de vedere	Conversația euristică
Captarea atenției (1 min)	-	Profesorul prezintă elevilor tema lecției și precizează obiectivele urmărite	Elevii notează în caiet titlul lecției, ascultă și devin atenți la competențele specifice urmărite.	Expunerea
Anunțarea temei noi și a obiectivelor operaționale		Profesorul anunță obiectivele operaționale elevilor, le explică la ce trebuie să fie atenți și ce trebuie să facă pentru a putea ajuta familiile din Africa	Elevii ascultă cu atenție	Expunerea
Dirijarea învățării.	1 2 3 4 5	Notează titlul lecției pe tablă. Solicită elevilor să răspundă la întrebări legate de tinerețe. Precizează că mulți tineri din Africa nu au șansa să trăiască Decent, datorită situației materiale și a neajunsurilor Profesorul explică elevilor care este rolul tinerilor în viața creștină și cum trebuie să facă ei pentru a avea o tinerețe frumoasă bazată pe învățăturile Sfintei Scripturi. Profesorul vorbește elevilor despre iubire și cum aceasta este cea mai importantă dintre valori, punând accentul pe situația copiilor din Africa, a sărăciei din această lume Expune nivelul de trai din această parte a lumii, enumeră câteva drepturi ale copilului și îi îndeamnă pe elevi să apeleze la mila creștină pentru a aduce o cât de mică contribuție la alinarea suferinței acestor copii	Elevii răspund cu ajutorul profesorului, dacă va fi necesar. Elevii răspund eventualelor întrebări. Notează Elevii privesc imaginile, adresează întrebări și vin cu soluții pentru a depăși această criză a sărăciei	Conversația Expunerea Modelarea

Realizarea feed-back-ului		Adresează elevilor întrebări cu privire la lecția predată și fixează cunoștințele. Apoi explică elevilor eventualele neînțelegeri.	Elevii răspund. Pun întrebări.	Exercițiul Feed-back-ul
Tema pentru acasă		Explică elevilor ce au de pregătit pentru ora următoare. Rostește rugăciunea	Sunt atenți la cerințe Rostesc rugăciunea	

Schița tablei

Rolul tineretului în promovarea valorilor creștine

Tinerețea reprezintă un șuvoi de dezlănțuiri, este vis și generozitate. Omul în tinerețe se entuziasmează, se dăruiește, unui ideal.

Tinerețea este cea mai frumoasă perioadă a vieții, are cerul cel mai senin, lumina cea mai curată, ea reprezintă viitorul nemodelat încă. Din pacate, nu toti copii au parte de aceeași soartă. Unii sunt loviți, fara vina, de o puternica saracie inca de la nastere.

Credința tână va fi navalnică, liberă, plină de sinceritate, până la dramatism. Credința este o convingere profundă, în care se dăruiește sufletul întreg. Dar credința fara fapte bune nu are nicio valoare.

Tineretul privește din prezent spre viitor, trecutul îl cunoaște, prezentul îl trăiește, dar viitorul îl construiește după propriile idealuri. De aceea, un ideal ar fi să ajutam la eradicarea saraciei din lume.

Nădejdea dă valori, este cea mai puternică rădăcină înfiptă în viitor.

Iubirea este inima din care pulsează întreaga viață creștină, oceanul în care se scaldă celelalte virtuți. Ea este apropierea între două persoane.



28. Proiect de lecție

Unitatea de învățământ: Colegiul Tehnic „Media”

Disciplina: Istorie

Clasa: a X-a

Propunător: Manta Ioana

Unitatea de învățare: Lumea la cumpăna secolelor al XIX-lea – al XX-lea

Tema: Civilizațiile africane și modernitatea

Durata: 50 minute

Tipul: mixtă

Diagnoză: elevii sunt interesați; fac apel la cunoștințele anterioare; sunt obișnuiți să lucreze pe fișe de lucru; să comenteze izvoare istorice; să lucreze prin descoperire;

Competențe specifice:

- Identificarea cauzelor și a efectelor unor conflicte locale, regionale, internaționale
- Explicarea importanței justiției sociale pentru dezvoltarea durabilă și pentru bunăstarea oamenilor

Metode: expunere; învățarea prin descoperire; conversație

Mijloace: 1. Manual de Istorie clasa a 10-a

2. Atlas Istorie

3. Film Documentar

Bibliografie: 1. Manual de Istorie

2. Atlas Istorie

3. CD film documentar "AFRICA"

Studiu de caz: „AFRICA SUB-SAHARIANĂ”

Schema lecției

- La sfârșitul secolului al XIX-lea – Africa a fost ocupată în întregime
 - Două state libere – Liberia
 - Etiopia
- Pretextul: - “binefacerile civilizației”
- Cauzele: - nevoia de materii prime
 - noi regiuni de colonizare
 - piața de desfacere a produselor
- Stăpânirea: - prin administrație directă
 - prin intermediul conducătorilor locali
 - populația autohtonă supusă discriminărilor politice, sociale și economice
- Puterile coloniale imperiale - Anglia – Egiptul
 - Sudanul
 - Nigeria
 - Coasta de Azur
 - Kenya
 - Africa de Sud
- Franța – Africa de NV și V – Maroc
 - Tunisia
 - Algeria
- Africa Occidentală Franceză – Mauritania
 - Senegal
 - Coasta de Fildeș
 - Dahomey
- Africa Ecuatorială Franceză – Gabon
 - Ciad

- Congo (fr.)

- Madagascar

- Italia: Libia, Eritreea, sudul Somaliei
- Germania: Africa de SE și Africa de SV
- Portugalia: Congo (belgian)
- Spania: țărmul Africii de V

● Urmările Colonizării: - Pozitive – investiții economice

- construcția de căi feroviare, poduri, orașe, zone industriale
- localnicii colaborau cu europenii și puteau să studieze în

metropole

- Negative – oamenii pregătiți au militat pentru independență
- resursele - în mana europenilor
- nivelul de trai a scăzut
- condițiile precare de muncă

Fișă de Lucru

“Printre desigurile obscure ale pădurii, poporul se aduna spre coliba Marelui Șef pentru a asculta apelul unui bătrân: O! Poporul meu! Eu am văzut lucruri mari în viața mea.(...) marele nostru Om Alb Livingstone. Eu eram cu el când străbătea ținuturile noastre, îngrijind poporul meu cu medicamentele pe care el le avea totdeauna cu dânsul într-o cutie. Într-o zi (...) el se opri deodată la vederea unor oase înălbite și care încă mai purtau lanțurile. Acest om a luptat ani de zile pentru a înfrânge vânzarea și cumpărarea de barbați, femei și copii. Voi, astăzi, nu mai cunoașteți acest obicei al traficului de oameni.”(M.H. Mauril, Doctorul Buana)

NUMAR	SECVENTELE LECTIEI	ACTIVITATE PROFESOR	ACTIVITATE ELEVI
1	Moment organizatoric	Profesorul notează absențele	
		Pregătește clasa pentru lecție	
		Împarte fișele de lucru elevilor	Elevii primesc fișele de lucru
2	Verificarea cunoștințelor	Se verifică tema: Diversitatea europeană prin test	-

3	Trecerea la lecția nouă	Profesorul anunță și notează titlul lecției: Civilizațiile africane și modernitatea	Elevii își notează titlul în caiete
4	Dobândirea noilor cunoștințe	Elevii sunt solicitați să urmărească harta Africii din Atlasul de Istorie	Elevii urmăresc harta și identifică împărțirea teritorială a Africii
	Atingerea competențelor	Profesorul solicită elevilor să identifice statele europene care stăpâneau Africa	Elevii urmăresc pe hartă și identifică statele
5	Fixarea și evaluarea cunoștințelor	Profesorul solicită să vizioneze o secvență din filmul documentar „Africa” apoi să își noteze concluziile	Elevii vizionează filmul și își notează concluziile
		Profesorul prezintă tema	Elevii își notează tema
		Studiu de caz: Africa sub-sahariană Eseu cu tema: ”Acțiuni civilizatoare sau pretext al exploataării?”	

29. PROIECT DE LECȚIE

DISCIPLINA - Fizica

Unitatea de învățământ: Colegiul Tehnic „Media”

Unitatea de învățare: Energia și puterea electrică

Subiectul lecției: Industria energiei electrice

Profesor: Goicea Lidia

Clasa: a X-a

Timpul alocat:

Tipul lecției : predare – învățare (dobândirea de cunoștințe)

Scopul lecției: Înțelegerea și explicarea unor fenomene fizice, a unor procese tehnologice , a funcționării și utilizării unor produse ale tehnicii întâlnite în viața de zi cu zi

Competențe specifice:

- dobândirea de cunoștințe cu privire la importanța industriei energiei electrice;
- dezvoltarea capacităților de înțelegere, aplicare, analiză, sinteză;
- analiza și interpretarea unor materiale grafice de natură economică, pentru perceperea diversității teritoriale a economiei.
- Susținerea responsabilă a dezvoltării durabile
- Analizarea consecințelor pozitive/negative pe care activitatea oamenilor le poate avea asupra mediului înconjurător

Obiective operaționale:

- O.1 – să înțeleagă importanța industriei energiei electrice, oferind cel puțin două argumente în acest sens;
- O.2 – să menționeze cel puțin două avantaje și dezavantaje pentru fiecare tip de centrală electrică;
- O.3 – să identifice, pe diferite modele grafice și cartografice, structura producției de energie electrică, în diferite țări ale globului;
- O.4 – să enumere cel puțin patru surse de energie alternative.

Strategii didactice : inductivă, dirijată, cognitivă, euristică

Organizarea: frontală, independent – individuală, pe grupuri de câte doi elevi.

Metode: expunerea sistematică, explicația, observația, conversația, problematizarea.

Material didactic: fotografii, hărți, tabele, manuale, prezentare Power Point

Bibliografie : <http://www.e-geografie.info>; <http://www.scripgroup.com>; atlas.ici.ro/crefen-site/Cartea/2.pdf

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII DIDACTICE:

1) VERIFICAREA CUNOȘTINȚELOR ANTERIOARE / REACTUALIZAREA ȘI ESENȚIALIZAREA CUNOȘTINȚELOR

- În ce secol a apărut industria? (secolul al XIX-lea);
- Ce este industria? (producția bunurilor de consum și a mijloacelor de producție bazată pe mașini);
- Care au fost elementele care au favorizat procesul de dezvoltare a industriei? (introducerea motorului cu abur, extinderea căilor ferate, apariția electricității, apariția și a unor noi mijloace de transport);
- Prin ce se caracterizează o ramură și o activitate industrială? (exploatarea unor materii prime, prelucrarea lor prin procese tehnologice, obținerea produselor specifice și desfacerea lor);
- Ce tipuri de resurse sunt folosite în activitățile și ramurile industriale? (resurse energetice și minerale, resurse biotice (lemn, plante, animale, resurse agroalimentare));
- Care sunt ramurile industriei? (industria energiei electrice, metalurgice, chimică, lemnului, materialelor de construcție, textilă și alimentară).

2) CAPTAREA ATENȚIEI

- Observați imaginea din satelit a Terrei văzută noaptea!
- De ce anumite zone apar mai luminate?
- Elevii analizează, formulează răspunsul: este vorba de zonele populate, cu densitate a populației mai mare; apar luminate datorită luminii produse artificial, prin intermediul diferitelor tipuri de centrale electrice.

3) ANUNȚAREA TEMEI NOI ȘI A OBIECTIVELOR OPERAȚIONALE

Profesorul precizează obiectivele lecției și scrie titlul lecției pe tablă: „Industria energiei electrice”.

4) DIRIJAREA ÎNVĂȚĂRII

O1 – Profesorul adresează întrebări: - De ce este importantă industria energiei electrice? Care ar fi consecințele lipsei de energie electrică?

- Elevii reflectează și răspund: industria energiei electrice este baza dezvoltării economice, asigură confortul cosmic și urban, este un indice important al nivelului de trai. Consecințele lipsei de energie electrică: probleme majore în transporturi, industrie, comunicații, diminuarea drastică a confortului casnic.

O2 – Utilizând cunoștințele anterioare, precizați resursele energetice din litosferă, hidrosferă, atmosferă și din afara atmosferei terestre! (în litosferă: cărbuni, petrol, gaze naturale, resurse radioactive și geotermice; în hidrosferă – energia mareelor, valurilor, curenților marini; în atmosferă – energia eoliană; în afara atmosferei – energia solară.

- Urmărind graficul resurselor de energie consumate pentru producerea energiei electrice precizați care sunt principalele tipuri de resurse energetice! (combustibili fosili – 62%, hidroenergie – 19%, nucleară – 17%).

- Unde se produce energia electrică? (în centrale electrice).

- Ce tipuri de centrale electrice cunoașteți? (termocentrale, hidrocentrale, atomocentrale dar și eoliene, mareomotrice, solare, geotermice).
- Ce resurse folosesc termocentralele pentru a produce energia electrică? (combustibili fosili).
- Care sunt avantajele și dezavantajele termocentralelor? (avantaje: costuri de realizare mai reduse, constanță în funcționare, timp de construcție relativ scurt; dezavantaje: poluante, consumă combustibili fosili neregenerabili, personal de întreținere numeros, cost relativ ridicat al energiei produse).
- Ce resursă folosesc hidrocentralele? (energia apelor curgătoare).
- Care sunt avantajele hidrocentralelor? (nu sunt poluante, energie ieftină, amenajările hidroenergetice pot avea utilizări complexe).
- Care sunt dezavantajele hidrocentralelor? (investiții inițiale mari, modificări teritoriale radicale, nu pot fi amplasate oriunde).
- Ce combustibili folosesc atomocentralele? (uraniu, thoriu, plutoniu).
- Care sunt avantajele și dezavantajele atomocentralelor? (avantaje: energie relativ ieftină, continuă; dezavantaje: necesită măsuri suplimentare de siguranță, costuri mari de construcție, depozitarea deșeurilor radioactive este o problemă importantă).
- Urmăriți tabelul din manual și precizați care sunt principalele țări producătoare de energie nucleară ca număr de reactoare! (SUA, Franța, Japonia, Germania)
- Realizați o diagramă Venn prin care comparați hidrocentralele cu atomocentralele!

O.3 – Precizați:

- a) trei țări în care domină producția de energie electrică bazată pe combustibili fosili (India 76%, Marea Britanie 75%, Rusia 69%);
- b) două țări în care domină energia hidroelectrică (Brazilia 88%, Canada 61%);
- c) două țări în care domină energia nucleară (Franța, Lituania);
- Comparați structura producției de energie electrică dintre S.U.A. și Franța! (În S.U.A. domină energia bazată pe combustibili fosili, în Franța energia nucleară).

O.4 – Ce alte surse alternative de energie cunoașteți? (solară, eoliană, geotermică, a mareelor). Ce avantaje au aceste surse de energie? (nepoluante, regenerabile)

- Dar dezavantajele? (putere instalată redusă, uneori caracter intermitent)

5) REALIZAREA FEED-BACK-ULUI

-completarea fișei de evaluare.

6) TEMĂ PENTRU ACASĂ

- Căutați în mass – media informații despre noile orientări în privința producerii de energie electrică la nivel mondial

FIȘĂ DE EVALUARE (Vezi Anexa 8)

30. Proiect de lecție

Unitatea de învățământ: Colegiul Tehnic „Media”

Disciplina: Chimie

Unitatea de învățare: Apa

Subiectul: Circuitul apei în natură

Profesor: Ciornenschi Simona

Clasa: a IX-a

Timpul alocat: 2 ore

Tipul lecției: Comunicare de noi cunoștințe

Scopul lecției: Deprinderea unor abilități și tehnici de predare care permit realizarea de activități în grupuri mici, facilitând învățarea prin cooperare

COMPETENȚE SPECIFICE:

1. Identificarea problemelor și situațiilor problemă din lumea înconjurătoare.
2. Utilizarea unor modele matematice/științifice pentru rezolvarea de probleme și situații problemă din lumea înconjurătoare.
3. Justificarea explicațiilor și soluțiilor la probleme și situații problemă.
4. Analizarea consecințelor pozitive/negative pe care activitatea oamenilor le poate avea asupra mediului înconjurător
5. Susținerea responsabilă a dezvoltării durabile

OBIECTIVE OPERATIONALE:

La sfarsitul orei elevii vor fi capabili:

1. – să modeleze structura moleculei de apă;
2. – să explice circuitul apei în natură pe baza informațiilor primite;
3. – să identifice procesele fizice prin care are loc circuitul apei în natură;
4. – să precizeze importanța circuitului apei în natură pentru organismele vii;
5. – să-și dezvolte simțul estetic și critic;
6. – să își dezvolte atenția concentrată și spiritul de observație;
7. – să adopte o atitudine conștientă și responsabilă față de problema pusă în discuție;
8. – să colaboreze cu colegii în rezolvarea diferitelor sarcini.

Strategii didactice: observația, conversația, explicația, problematizarea, jocul didactic, fișe individuale și de grup, postere, markere, calculator, videoproiector, soft educațional.

Bibliografie: Manual Chimie clasa a IX-a , Didactica predării chimiei, Ed. Corint, autor, Sanda Fatu, Internet, Wikipedia. ro.wikipedia.org/wiki/Africa, www.a-normal.ro/continentul-african, [www.stiintasitehnica.com](http://www stiintasitehnica.com)

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII DIDACTICE:

I. VERIFICAREA CUNOȘTINȚELOR ANTERIOARE/REACTUALIZAREA ȘI ESENȚIALIZAREA CUNOȘTINȚELOR

II. CAPTAREA ATENȚIEI

- Se va realiza prin prezentarea unui scurt istoric legat de poziția unor mari fizicieni și chimiști asupra formării apei și compoziția acesteia.

Se vor face câteva observații pe marginea acestui scurt istoric.

Forme de organizare – Frontal

Metode și procedee – Conversația

Metode de evaluare – Observația

III. ANUNȚAREA TEMEI NOI ȘI A OBIECTIVELOR OPERAȚIONALE

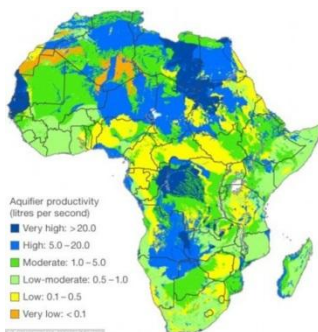
Se anunță obiectivele principale ale lecției:

- să modeleze structura moleculei de apă;
 - să explice circuitul apei în natură pe baza informațiilor primite;
 - să identifice procesele fizice prin care are loc circuitul apei în natură;
- să precizeze importanța circuitului apei în natură pentru organismele vii.

Forme de organizare – Frontal

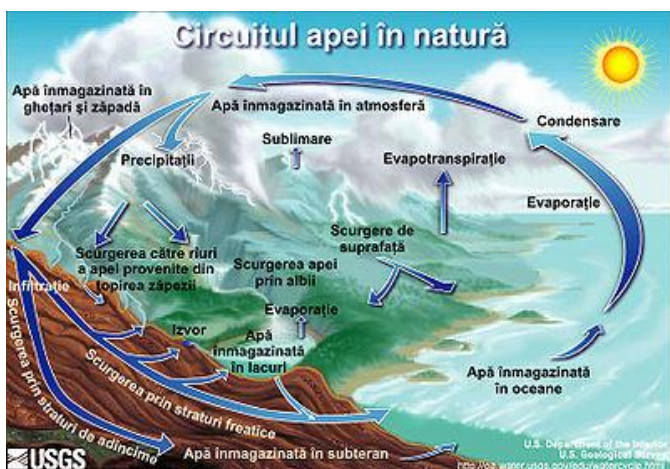
Metode și procedee – Conversația

IV. DIRIJAREA ÎNVĂȚĂRII



Elevii sunt rugați să numere de la 1 la 5 pentru formarea celor 5 grupe în care vor lucra.

Se distribuie elevilor fișe de lucru în care sunt prezentate resursele de apă de pe continentul African, elevii sunt rugați să identifice zonele cele mai bogate și cele mai sărace de pe continentul African și să discute pe baza acestor informații. Aceștia vor lucra în grupuri pentru a sistematiza conținutul fișei și vor prezenta clasei ideea extrasă. Elevii sunt așezați în 5 grupe. Se prezintă elevilor la videoproiector cu ajutorul calculatorului pe tabla Smart, „Circuitul apei în natură” conform Wikipedia.



Elevii sunt rugați să;

- explice/ interpreteze circuitul apei în natură
- să identifice procesele fizice prin care are loc circuitul apei în natură;
- să identifice importanța apei în natură pentru organismele vii;
- să realizeze un poster care să exemplifice importanța apei în natură.

Aceștia vor lucra în grupuri pentru a sistematiza conținutul fișei și vor prezenta clasei cerințele din fișe.

Forme de organizare – Pe grupe de câte 4 elevi

Metode și procedee – Conversația, prelegerea interactivă, observația, explicația

V.REALIZAREA FEED-BACKULUI

Sarcinile din fișe se prezintă de către un raportor de la fiecare grupă;

Elevii sunt rugați să găsească soluții pentru rezolvarea unor probleme pe care continentul African le are în ceea ce privește resursa de apă.

Forme de organizare – frontal

Metode și procedee – Conversația, explicația, problematizarea

Metode de evaluare - Argumentarea alegerii făcute și a reprezentării alese, cantitatea și calitatea observațiilor făcute, argumentarea demersului de rezolvare a fișei de lucru

VI. TEMA PENTRU

ACASĂ - Realizarea unui proiect în care

elevii să propună soluții pentru găsirea unor rezerve de apă pe continentul African.



31.Proiect de lecție

Disciplina - Matematică

Unitatea de învățământ: Colegiul Tehnic „Media”

Unitatea de învățare: Rapoarte

Subiectul lecției: Rapoarte și procente

Profesor: Chiriac Rodica-Ioana

Clasa: a VI-a

Timpul alocat: 50 minute

Tipul lecției: predare

Scopul lecției: corelarea practică a noțiunilor de rapoarte și procente

Competențe specifice:

1. Identificarea unor date și relații matematice și corelarea lor în funcție de contextul în care au fost definite.
2. Prelucrarea datelor de tip cantitativ, calitativ, structural, contextual cuprinse în enunțuri matematice.
3. Utilizarea algoritmilor și a conceptelor matematice pentru caracterizarea locală sau globală a unei situații concrete.
4. Exprimarea caracteristicilor matematice cantitative sau calitative ale unei situații concrete și a algoritmilor de prelucrare a acestora.
5. Analiza și interpretarea caracteristicilor matematice ale unei situații-problemă.
6. Modelarea matematică a unor contexte problematice variate, prin integrarea cunoștințelor din diferite domenii.

Valori și atitudini

- Dezvoltarea unei gândiri deschise și creative; dezvoltarea inițiativei, independenței în gândire și în acțiune pentru a avea disponibilitate de a aborda sarcini variate.
- Manifestarea tenacității, perseverenței, capacității de concentrare și a atenției distributive.
- Dezvoltarea simțului de observație.
- Dezvoltarea simțului estetic și critic, a capacității de a aprecia rigoarea, ordinea și eleganța în arhitectura rezolvării unei probleme sau a construirii unei teorii.

- Formarea obișnuinței de a recurge la concepte și metode matematice în abordarea unor situații cotidiene sau pentru rezolvarea unor probleme practice
- Formarea motivației pentru studierea matematicii ca domeniu relevant pentru viața socială și profesională

RAPOARTE SI PROPORȚII

COMPETENȚE SPECIFICE

1. Identificarea rapoartelor, proporțiilor și a mărimilor direct sau invers proporționale în enunțuri diverse
2. Reprezentarea unor date sub formă de tabele sau de diagrame statistice în vederea înregistrării, prelucrării și prezentării acestora
3. Alegerea metodei adecvate de rezolvare a problemelor în care intervin rapoarte și proporții
4. Caracterizarea și descrierea mărimilor care apar în rezolvarea unor probleme prin regula de trei simplă
5. Analizarea unor situații practice cu ajutorul rapoartelor, procentelor sau proporțiilor
6. Rezolvarea cu ajutorul rapoartelor și proporțiilor a unor situații-problemă și interpretarea rezultatelor

Obiective operaționale:

În această unitate, elevii învață noțiunile de:

- Raport-cu aplicații în calcularea probabilității realizării unui eveniment, a titlului unui aliaj, a concentrației unei substanțe și a determinării scării unui plan.
- Procent-cu aplicații în probleme de aflare $p\%$ dintr-un număr, aflarea unui număr când cunoaștem $p\%$ din el și calculul raportului procentual.

Elevii vor participa la rezolvarea de aplicații individuale și de grup, cu grad de dificultate progresiv și diferențiat în funcție de stilurile de învățare și de nivelul de înțelegere orientate pe :

- identificarea de probleme în care intervin tipurile de rapoarte învățate (probabilitate, titlul unui aliaj, concentrația unei substanțe, scara unui plan);
- găsirea de probleme din viața reală rezolvabile cu ajutorul procentelor, realizarea unor reprezentări prin grafice care să exprime aceste procente;
- identificare unor situații-problemă care pot fi transcrise în limbaj matematic, utilizând calculul algebric pentru determinarea unui termen necunoscut al unei proporții

Elevii vor fi capabili să :

- să determine scara unui plan;
- să afle $p\%$ dintr-un număr rațional;
- să afle un număr rațional când se cunoaște $p\%$ din el;

- să calculeze un raport procentual.

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII DIDACTICE:

VERIFICAREA CUNOȘTINȚELOR ANTERIOARE / REACTUALIZAREA ȘI ESENȚIALIZAREA CUNOȘTINȚELOR

RAPOARTE ȘI PROPORȚII

1. RAPOARTE

Fiind date două numere, ne punem întrebarea de câte ori se cuprinde unul din numere în celălalt sau cu cât trebuie să înmulțim unul din numere pentru a obține celălalt număr. De exemplu 2 se cuprinde de 3 ori în 6. Numărul 3 este câtul dintre 6 și 2. Acest cât scris sub forma $\frac{6}{2}$ îl vom numi raport. Deci :

Raportul este o expresie de forma $\frac{a}{b}$, unde a și b sunt numere; a și b se numesc termenii raportului, b fin diferit de zero.

Valoarea raportului se obține efectuând câtul $a : b$.

Exemplu: Raportul $\frac{2}{5}$ al numerelor 2 și 5 are ca valoare numărul rațional $\frac{2}{5}$ care poate fi exprimat și prin fracția zecimală 0,4.

Observații :

1. Raportul măsurilor a două mărimi de același fel se face după ce mărimile se măsoară cu aceeași unitate de măsură. Acest raport nu depinde de unitatea de măsură folosită.
2. De multe ori se definește raportul a două mărimi care nu sunt de același fel. De exemplu, viteza unui mobil este raportul dintre distanța parcursă de mobil și timpul în care mobilul parcurge distanța respectivă

CAPTAREA ATENȚIEI : Rapoartele și proporțiile au o mare aplicabilitate practică, ele apărând fie la probleme de concentrații, probabilități sau titlul unui aliaj.

ANUNȚAREA TEMEI NOI ȘI A OBIECTIVELOR OPERAȚIONALE: Astfel lecția de astăzi va fi despre rapoarte aplicate în probleme practice

DIRIJAREA ÎNVĂȚĂRII

Rapoarte aplicate în probleme practice

1.1 Probabilitate

Numim probabilitatea realizării unui eveniment A raportul dintre numărul cazurilor favorabile realizării evenimentului și numărul cazurilor posibile ale experienței.

$$P(A) = \text{nr.caz.favorabile} / \text{nr.caz.posibile}.$$

Exemplu : Care e probabilitatea ca în Africa Subsahariană să plouă 1 zi într-un an?

Rezolvare : $P = 1/365$

1.2 Titlul unui aliaj

Numim titlul unui aliaj raportul dintre masa metalului prețios și masa aliajului.

$$T = m/M$$

Exemplu : Un aliaj conține 812 g de aur și 1182 g de cupru. Care este titlul aliajului?

Rezolvare : $T = m/M = 812/2000 = 0,406.$

1.3 Concentrația unei soluții

Numim concentrația unei soluții raportul dintre masa substanței care se dizolvă și masa soluției.

Exemplu: Într-un vas se află o soluție de sare în apă. Masa soluției este de 120g, iar cea a sării de 9,6g, Care este concentrația soluției?

Rezolvare : $\text{Concentrația} = m.\text{subst.} / m.\text{solutie} = 9,6/120 = 96/1200 = 0,08.$

1.4 Scara unui desen

Fie A și B două localități reprezentate pe o hartă. Raportul dintre distanță măsurată pe desen între cele două localități și distanță măsurată pe teren (in realitate) este scara desenului.

$$S = \text{dist.desen} / \text{dist.teren} .$$

Exemplu : Distanța Camerun – R. Congo este de 1341 km . Distanța măsurată pe o hartă este de 3 cm. Aflați scara hărții.

Rezolvare : Scara hărții este $s = 3/1341 \times 100.000 = 3/1341 \times 1.000.000 = 1 / 44.700.000 .$

Se observă că cele două mărimi se măsoară cu aceeași unitate de măsură (cm) .

PROCENTE

Vom conveni să folosim pentru $1/100$ notația 1%. Citim “1 la sută”. Analog vom conveni ca : $p\%$ înseamnă $p/100$ ($p \in \mathbb{Q}$ și $p \geq 0$).

Exemple : 10% înseamnă 0,1;

25% înseamnă 0,25;

100% înseamnă 1;

7,2% înseamnă 0,072.

Exemple practice :

1. Când spunem “Sfecla de zahăr conține 15% zahăr” înțelegem că în 100 kg de sfeclă se găsesc 15 kg zahăr , în 200kg de sfeclă se găsesc 30kg de zahăr etc.
2. Să considerăm 96g de apă în care am dizolvat 4g sare. Am obținut 100g soluție de sare în apă. Avem: $\text{cant.sare}/\text{cant.soluție} = 4/100$.

Spunem : “ Concentrația acestei soluții de sare în apă este de 4%” .

Câtă sare există în 1250g de soluție cu concentrația de 4%?

Vom calcula 4% din 1250g, adică $4/100$ din 1250. Obținem $1250 \cdot 4/100 = 50$ g sare.

Definiție :

Un raport de forma $p/100$ ($p \in \mathbb{Q}$ și $p \geq 0$) se numește raport procentual.

1. Aflarea a $p\%$ dintr-un număr dat

Exemplu : Un muncitor African produce într-o lună 900 de sculpturi de aur de același fel. În prima săptămână realizează 26% din numărul de sculpturi. Câte sculpturi a realizat în prima săptămână?

Rezolvare : 1% din producția realizată într-o lună este de 100 de ori mai mică decât 900 de sculpturi , adică este egală cu $900/100$ sculpturi , 26% din producția realizată într-o lună este de 26 de ori mai mare decât 1% din producția realizată într-o lună, adică $26 \times 900/100 = 26/100 \times 900$, deci 234 sculpturi.

Astfel, pentru a determina 26% din 900 de sculpturi calculăm $26/100 \times 900$.

În general, pentru a determina $p\%$ dintr-un număr se înmulțește numărul cu $p/100$.

Deci $p\%$ din a este $p/100 \times a$.

2. Aflarea unui număr când

cunoaștem p% din el

Exemplu : 20 % din elevii unei clase au obținut nota 10 la teza la matematica. Câți elevi sunt în clasă știind că 6 elevi au luat nota 10?

Rezolvare : Notăm cu x numărul elevilor clasei.

Scriem : $20/100 \circ x = 6$. Deci $x = 6 \times 100/20 = 30$ de elevi.

În general , dacă cunoaștem că p% din x este b putem afla $x = 100 \times b / p$.

3. Calculul raportului procentual

Exemplu : Într-un magazin de produse tradiționale africane, din 1740 de obiecte , 1653 sunt de calitate superioară, iar în alt magazin, din 2425 de obiecte de același tip, 2328 sunt de calitate superioară. Din ce magazine ați cumpăra și de ce?

Rezolvare : Scriem rapoartele : 1653/ 1740, respectiv 2328/2425.

Citim : “ Din 1740 de obiecte, 1653 sunt de calitate superioară, respectiv din 2425 de obiecte, 2328 sunt de calitate superioară.” Dar, pentru a face mai ușor comparația, vom transforma fiecare din rapoartele de mai sus în rapoarte procentuale. Astfel :

$1653/1740 = x/100$, respectiv $2328/2425 = y/100$. Obținem $x=95$ și $y=96$.

Deci, în primul magazin din 100 de obiecte, 95 sunt de calitate superioară; în al doilea magazin, din 100 de obiecte, 96 sunt de calitate superioară. Atunci, indicat este să cumpărăm de la al doilea magazin.

Se observă astfel utilitatea transformării unui raport oarecare în raport procentual.

Evoluția populației

În prezent populația Terrei este de 7 miliarde de locuitori, cifră obținută prin însumarea populației țărilor lumii și a teritoriilor dependente.

Rata de creștere a populației mondiale s-a redus față de perioada anterioară (1,64% în 1993-1995 față de 2,04% în 1965 - 1970) și potrivit ONU , va continua să se micșoreze , ajungând cu ceva mai puțin de 1% în 2020-2025.

Ritmul de creștere al populației nu este uniform pe întreaga planetă, cunoscând mari diferențieri pe regiuni geografice.

În perioada 1980 – 1985, față de valoarea medie care a fost de 1,7%, s-au înregistrat valori mai ridicate în Africa (2,9%)

Aplicație :

Folosind datele de mai sus să se calculeze cu cât a crescut populația în Africa din 1980 până în ziua de azi.

REALIZAREA FEED-BACK-ULUI : În concluzie care sunt aplicațiile rapoartelor și proporțiilor în practica cotidiană?

TEMĂ PENTRU ACASĂ – FIȘĂ DE LUCRU PENTRU FIXAREA NOȚIUNILOR ÎNVĂȚATE

1. Știind că Africa are o suprafață de 30.244.050 km² și ocupă 20,3% din suprafața terestră a planetei, și că Africa Subsahariană reprezintă 2/3 din suprafața Africii, să se afle ce procent din suprafața terestră reprezintă Africa Subsahariană.
2. În Africa Subsahariană 1 din 6 persoane suferă de subnutriție. Știind că populația totală a Africii Subsahariene este de 50 de milioane de locuitori, să se afle numărul persoanelor subnutrite.
3. 17% din valoarea totală de cupru de pe glob se extrage din Africa. Știind că au fost exploatate 102 milioane de tone, să se afle volumul de cupru de pe glob.
4. Republica Africa de Sud asigură mai mult de 50% din producția mondială de aur, provenit dintr-un zăcământ unic în lume prin conținutul de metal respectiv 7-15 grame/tonă de minereu exploatat în proporție de 70% în adâncimea de 1500 – 3800 m.
Câte tone de minereu sunt necesare pentru a produce 500 g de aur?

Știind că producția de aur din Republica Africa de Sud este de aproximativ 600tone/an și 2/3 este destinată obținerii de valori, 20% pentru industrie și 13% pentru acoperirea emisiilor monetare; Să se calculeze cât aur este folosit pentru confecția de bijuterii, cât pentru emisiile monetare și pentru industrie.

Materiale auxiliare (informații, poze, video etc.)

<http://ec.europa.eu/development/icenter/repository/>



32. Proiect de lecție

Unitate școlară: Colegiul Național „Grigore Moisil”

Propunător: Pâslan Magdalena

Clasa: a X – E

Nr. de ore - două ore pe săptămână

Obiectul Geografie Umană – Manual de clasa a X – a, Editura Economică

Tema activității didactice:

Geografia Populației-Dinamica populației

Subiectul activității didactice: Studiu de caz: Mortalitatea infantilă în Africa

Tipul lecției: mixtă

CONȚINUT CONCEPTUAL:

- Definiția mortalității infantile
- Cauzele care determină mortalitatea infantilă și modalități prin care ar putea fi prevenită
- Care sunt țările cu cea mai ridicată și cea mai scăzută mortalitate infantilă
- Diferențieri regionale ale mortalității infantile în continentul african

COMPETENȚE SPECIFICE:

- Utilizarea terminologiei științifice și disciplinare specifice (concepte, noțiuni) pentru prezentarea unei informații referitoare la populație
- Argumentarea unui demers explicativ
- Analiza interacțiunilor dintre mediul natural și populație
- Identificarea cauzelor și a efectelor unor conflicte locale, regionale, internaționale
- Explicarea necesității formulării unor obiective de dezvoltare ale mileniului

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

La sfârșitul lecției elevii vor fi capabili să:

O1 – definească noțiunea de mortalitate infantilă, utilizând cunoștințele anterioare referitoare la mobilitatea populației

O2 – coreleze cel puțin trei factori care determină un grad ridicat al mortalității infantile în Africa în raport cu factorii care determină mobilitatea populației

O3 – identifice pe hartă cel puțin 4 țări în Africa unde mortalitatea infantilă este ridicată și 4 țări unde este scăzută

O4 – explice cel puțin 2 consecințe ale prezenței unei mortalități ridicate în Africa

METODE DIDACTICE UTILIZATE:

- comunicarea orală, expozitivă
- învățarea prin îndrumare
- descoperire de informații pe baza unor imagini și urmărirea unor filme de prezentare
- interpretarea hărții

MATERIALE ȘI MIJLOACE UTILIZATE:

- manualul de la clasă
- hartă politică a lumii, hărți ale natalității, mortalității și mortalității infantile
- prezentarea unor filmulețe și imagini cu ajutorul laptop-ului și video-proiectorului
- prezentarea unor date statistice

FORMĂ DE ORGANIZARE: frontală

FORME DE ACTIVITATE:

➤ **Moment organizatoric:** - efectuarea prezenței și aranjarea materialului didactic, instalarea video-proiectorului

➤ **Captarea atenției:** - îi întreb pe elevi care sunt principalele zone populate ale Terrei, apoi le cer să explice factorii care influențează mobilitatea populației..

➤ **Comunicarea obiectivelor la nivelul elevilor:** le transmit elevilor ceea ce îmi doresc ca ei

să își însușească până la sfârșitul lecției de astăzi

- *La finalul lecției de azi, voi trebuie să vă însușiți anumite cunoștințe legate de mortalitatea infantilă. Trebuie să definiți ce este mortalitatea infantilă, să dați exemple de cel puțin 3 factori care determină o mortalitate infantilă ridicată în Africa, să interpretați harta mortalității infantile în Africa și să realizați corelații între zonele cu mortalitate ridicată și factorii de care este determinată, să identifice cel puțin câte 4 țări din Africa în care mortalitatea este scăzută și 4 țări în care mortalitatea este ridicată și să explice cauzele care determină acest lucru.*

➤ **Actualizarea cunoștințelor:** realizez o evaluare inițială orală a elevilor prin care verific cunoștințele dobândite în lecțiile anterioare și care vor fi necesare în lecția de astăzi. Voi accentua pe cunoștințele care le vor fi necesare pentru a înțelege lecția de azi.

- *Îi întreb pe elevi care sunt componentele dinamiei populației.*
- *Le cer să explice principalele fluxuri de migrații ale populației*
- *Îi întreb pe elevi care sunt cauzele care determină o mortalitate ridicată în unele țări.*

➤ **Conducerea învățării:**

- Le prezint un filmuleț elevilor în care sunt prezentate condițiile precare de trai din Africa și le cer să își noteze pe caiet informațiile pe care ei le consideră importante, apoi discutăm pe baza acestora, punctând condițiile care determină o mortalitate ridicată.

- Le arăt elevilor harta cu natalitatea și mortalitatea populației pe Glob și le cer elevilor să noteze pe caiet 4 țări în care mortalitatea este ridicată și patru țări unde este scăzută (din Africa)

- Trec elevii pe rând la hartă să arate țările identificate de ei și le cer să realizeze corelații ale natalității și mortalității între țările care se regăsesc în ambele categorii cu o rată ridicată.

- Le arăt elevilor harta cu mortalitatea infantilă în Africa și le cer să noteze pe caiet câte 4 țări care înregistrează o mortalitate infantilă scăzută și 4 cu mortalitate infantilă ridicată. Apoi le pun un filmuleț în care elevii observă care sunt condițiile care determină o mortalitate infantilă în Africa, iar apoi punctăm împreună cauzele principale ale acesteia.

➤ **Asigurarea retenției și transferului:**

Fixarea cunoștințelor: În ultimele 5 minute recapitulez cu ei ideile principale ale lecției: îi întreb care sunt țările cu o mortalitate infantilă ridicată, care sunt condițiile care determină acest lucru, care sunt consecințele unei mortalități infantile ridicate și le cer să ofere câteva măsuri pentru oprirea acestui proces.

33. Proiect de lecție

Unitatea școlară: Colegiul Național „Grigore Moisil”

Profesori propunatori: Dana Corina Boboceș și Ligia Palade

Clasa a XI-a

Aria curriculară: matematică și științe

Tema: Dezvoltare durabilă

Competențe specifice: La sfârșitul activității didactice elevii vor fi capabili să:

- Să înțeleagă conceptul de dezvoltare durabilă și obiectivele dezvoltării durabile;
- Să recunoască elemente de dezvoltare durabilă într-o situație concretă;
- Să utilizeze argumente specifice domeniului în descrierea unor procese/proiecte socio-economice;
- Recunoască importanța dezvoltării unui sistem legislativ și instituțional coerent, compatibil cu cel al Statelor Membre ale UE

Resurse materiale: PC cu acces la Internet, videoproiector; fișă de lucru

Metode:

- Reteaua de discuții și dezbateri;
- Eseul de cinci minute.

Desfășurarea lecției

1. Captarea atenției: Se va prezenta elevilor un film documentar despre Roșia Montană

Durata: 2 minute

2. Reactualizarea cunoștințelor:

- Notii de ecologie: ecosistem, biotop, biocenoză
- Habitate și nise
- Diversitatea lumii vii

Durata: 3 minute

3. Predarea noului conținut informațional – conceptul de dezvoltare durabilă

3.1 Asigurarea transferului de informație

Elevii vor lua cunoștința despre:

- Conceptul de dezvoltare durabilă
- Obiectivele dezvoltării durabile
- Contextul internațional
- Contextul național

Elevii vor fi informați asupra organismelor naționale de implementare a dezvoltării durabile, precum și asupra acțiunilor întreprinse de România în acest sens.

- 2000 – Centrul Național pentru Dezvoltare Durabilă (CNDD) agenție de implementare a Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD);
- 2000 – 2003 implementarea Agendei Locale 21 pentru nouă orașe din România – faza pilot, cu sprijinul Guvernelor Marii Britanii și Canadei;
- Extinderea proiectului Agenda Locală 21 la nivel național;
- 2006 – instituționalizarea cooperării între MDLPL și PNUD.

Durata: 10 minute

3.2 Rețeaua de discuții

Se distribuie fișe de lucru (prezentată la finalul acestui Proiect didactic).

Se desenează pe tablă schema de mai jos.

Proiectul Roșia Montana	
Argumente pro	Argumente contra

Li se cere elevilor ca în următoarele 15 minute, în perechi, să completeze o schemă asemănătoare, utilizând ca sursă de informare Internetul, pe baza fișelor de lucru primite. Fiecare grup va identifica câte 3 argumente pentru fiecare coloană, din perspectiva dezvoltării durabile. După ce au fost enumerate argumentele pro și contra și trecute în cele două coloane, se cere fiecărei perechi să discute cu o altă pereche, timp de 5 minute, și să-și expună fiecare argumentele, adăugând la listele proprii idei sugerate de partenerii de discuție.

3.3 Dezbaterea

Când toate grupurile de patru au terminat de discutat li se cere elevilor să se gândească ce cred ei de fapt despre această problemă. Apoi cei care cred că Proiectul Roșia Montană trebuie realizat să se mute în partea stângă a clasei, iar pe cei care cred că nu ar trebui realizat să treacă în partea dreaptă. Apoi se cere cate unui elev din fiecare grup să formuleze poziția grupului său, exprimând câteva argumente care s-o sprijine. După aceea, membrii celor două grupuri urmează să fie invitați să contrazică argumentele celorlalți și să găsească alte argumente în sprijinul propriei păreri.

Durata 15 minute.

4. Evaluare

Eseul de cinci minute:

Se cere elevilor să scrie un lucru pe care l-au învățat din lecție și să formuleze o întrebare pe care o mai au în legătura cu aceasta.

5. Tema pentru acasă: realizarea un proiect legat de conservarea și managementul resurselor naturale

Temele de proiect vor fi alese din

următoarea listă:

- Protecția atmosferei
- Combaterea defrișărilor
- Promovarea agriculturii durabile și a dezvoltării rurale
- Conservarea diversității biologice
- Protecția calității și cantității resurselor de apă dulce

FIȘĂ PENTRU ELEVI:

Pentru Proiectul Roșia Montana accesați următoarele adrese:

- <http://rosiamontana.org/> Campania Salvați Roșia Montană
- <http://www.youtube.com/watch?v=TQfdgEJ00oA&NR=1> Euronews Report on Roșia Montană
- www.faracianura.ro
- <http://www.youtube.com/watch?v=r5ce59-V-SY&feature=related> water from Roșia Montană
- <http://www.youtube.com/watch?v=Wm7TbiYZNpA> interviu cu arheologul Ioan Piso
- <http://www.youtube.com/watch?v=565QOxpjvRA> interviu cu arheologul Ioan Piso și academicianul Ionel Haiduc



34. Proiect de lecție

Unitatea școlară: Colegiul Național „Grigore Moisil”

Profesor: Buiu Simona

Disciplina: Fizică

Nr. ore săptămânal: 3

Clasa: a X-a

Unitatea de învățare: Efectele curentului electric

Lecția: Energie electrică: Surse de energie

Nr. Ore 1 ora

Competențe specifice

- Utilizarea terminologiei științifice și disciplinare specifice (concepte, noțiuni) pentru prezentarea unei informații referitoare la sursele de energie.
- Argumentarea unui demers explicativ
- Sesizarea unor succesiuni de fenomene și procese specifice producerii curentului electric
- Utilizarea unor metode și tehnici simple, specifice diferitelor discipline științifice, pentru analiza unor elemente referitoare la sursele de energie.
- Analizarea consecințelor pozitive/negative pe care activitatea oamenilor le poate avea asupra mediului înconjurător
- Dezvoltarea unor deprinderi de utilizare rațională a resurselor și de protecție a mediului

Obiective operaționale:

La sfârșitul lecției elevii vor fi capabili să:

O1: să definească noțiuni precum: energie neconvențională, energie convențională, eolian, solar, maree, gheizere, energie universală, biomasa, geotermal, etc

O2: să enumere diferite tipuri de surse de energie

O3: să enumere diferite tipuri de centrale producătoare de energie

O4: să colecteze și să organizeze informații utilizând surse variate în scopul documentării.

O5: să formuleze opinii proprii cu privire la subiectul dezbătut

O6: să recunoască elemente specifice dezvoltării durabile într-o situație concretă

Conținuturi (detalii)

7) Verificarea cunoștințelor anterioare/reactualizarea cunoștințelor

Realizez o evaluare inițială orală a elevilor prin care verific cunoștințele dobândite în lecțiile anterioare și care vor fi necesare în lecția de astăzi. Elevii vor fi întrebați:

- Care sunt elementele unui circuit?
- Care este rolul generatorului într-un circuit?
- Ce tipuri de generatoare cunosc?

Captarea atenției

Se aduc (de către profesor) câteva instrumente simple care să simbolizeze surse de energie: o morișcă de vânt mică, un dinam de bicicletă care prin rotire va aprinde un bec, eventual din trusa de laborator a școlii – un generator Geiger, o morișcă de apă de jucărie, etc. Vor fi invitați câțiva elevi să utilizeze acele surse corespunzător.

Elevii vor fi întrebați dacă realizează care ar fi tema lecției : energia - surse de energie.

8) Anunțarea temei noi și a obiectivelor operaționale

Se notează titlul lecției pe tablă și în caiete apoi se anunță obiectivele lecției.

Dirijarea învățării

1. Profesorul va da elevilor o fișă care conține două coloane. Pe prima coloană elevii vor trebui să scrie forme de energii pe care le cunosc, iar pe a doua coloană tipuri de generatoare de energie. După ce elevii vor completa aceste fișe, se vor realiza cele două coloane și pe tablă (sau flip-chart) pe care elevii le vor completa cu ceea ce au scris pe fișe.

2. Se trece la vizionarea individuală a unui material power-point în care vor fi prezentate pe scurt toate tipurile de forme de energie cunoscute și utilizate de omenire până în prezent, precum și modul în care se pot ele produce.
3. Pe baza materialului vizionat, elevii vor trebui să identifice și alte surse și generatoare de energie, completând cele două coloane de pe fișă.
4. Folosind Internetul, elevii, împărțiți pe grupe, trebuie să caute definițiile și scurte informații despre câte o sursă convențională și una neconvențională de energie, fixată de profesor. După vizionarea acestui material, elevii vor completa pe fișa proprie informații noi.
5. Se va face o nouă clasificare a tipurilor de energii în convenționale și neconvenționale prin discuții dirijate de profesor.
6. Se va preciza importanța surselor de energie în protejarea mediului.
7. Se va face o discuție referitoare la importanța asigurării sustenabilității mediului (unul din obiectivele de dezvoltare durabilă) prin utilizarea surselor neconvenționale de energie.

Realizarea feed-back-ului

Se va realiza împreună cu elevii o fixare prin metoda strugurelui, a tipurilor de surse, a surselor în sine, a generatoarelor, a utilității lor și a necesității protejării mediului. Elevii vor trece această schemă și în caietele lor.

Temă pentru acasă

Se dă elevilor tema pentru acasă: Energia și dezvoltarea durabilă - proiect – care se va prezenta pe echipe.

<http://www.energiialternative.net/hidro2.htm>

Strategie didactică:

Metode/procedee

- comunicare orală,
- învățare prin descoperire,
- lucrul în echipă,
- metoda ciorchinelui

Forme de activitate

- Frontal
- Grupe de lucru

Mijloace de învățământ

- Fișe de lucru
- Mijloace audio-video
- Manual

Metode de evaluare

- Evaluare prin proiect



35. Proiect didactic

Propunător: Simona Buiu

Clasa: a X-a D

Nr. de ore: 3 ore/săptămână

Subiectul: Energii alternative

Tipul: Comunicare de noi cunoștințe

Unitatea de învățare: Efectele curentului electric

COMPETENȚE SPECIFICE:

1. Utilizarea terminologiei științifice și disciplinare specifice (concepte, noțiuni) pentru prezentarea unei informații referitoare la sursele de energie
2. Argumentarea unui demers explicativ
3. Sesizarea unor succesiuni de fenomene și procese specifice producerii curentului electric
4. Citirea și interpretarea informației grafice și cartografice de geografie economică
5. Utilizarea unor metode și tehnici simple, specifice diferitelor discipline științifice, pentru analiza unor elemente referitoare la sursele de energie
6. Analizarea consecințelor pozitive/negative pe care activitatea oamenilor le poate avea asupra mediului înconjurător

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

O1: să definească noțiuni precum: energie neconvențională, energie convențională, eolian, solar, marea, gheizere, energie universală, biomasă, geotermal, etc.

		De conținut	Timp
1. Captarea atenției	O ₅	Se aduc de către profesor câteva instrumente simple care să simbolizeze surse de energie: o morișcă de vânt mică, un dinam de bicicletă care prin rotire va aprinde un bec, eventual din trusa de laborator a școlii dacă există –un generator Geiger, o morișcă de apă de jucarie, etc Vor fi invitați câțiva elevi să utilizeze acele surse corespunzător Copiii vor fi întrebați dacă realizează care ar fi tema lecției :	3min

		energia și producerea ei	
2. Anunțarea obiectivelor		Se notează titlul lecției pe tablă și în caiete apoi se anunță obiectivele lecției	2min
3. Dirijarea învățării	O ₁	Elevii vor fi întrebați ce tipuri de surse de energie și de generatoare cunosc. În acest scop, pe tablă și pe o fișă dată de profesor, se vor trece de către elevi sursele și generatoarele pe care ei le știu, pe două coloane.	5min
	O ₂	În continuare li se va cere elevilor să vizioneze o prezentare Power Point cu imagini legate de tema lecției.	5 min
	O ₃	Pe baza materialului vizionat, elevii vor trebui să identifice și alte surse și generatoare de energie, completând cele două coloane de pe fișă.	5min
	O ₄	Folosind Internetul, elevii, împărțiți pe grupe, trebuie să caute definițiile și scurte informații despre câte o sursă convențională și una neconvențională de energie, fixată de profesor.	10min
4) Obținerea performanței	O ₄ O ₅	Apoi, se vor discuta rezultatele obținute, se completează coloanele de pe tablă și se va raspunde la câteva întrebări de pe o fișă dată de profesor	7 min
5) Asigurarea retenției și transferul de cunoștințe	O ₂ O ₃ O ₄ O ₅ O ₆	Se va realiza împreună cu elevii o fixare prin metoda strugurelui, a tipurilor de surse, a surselor în sine, a generatoarelor, a utilității lor și a necesității protejării mediului	10min
6) Încheierea lecției		Se dă elevilor tema de casă: Energia și dezvoltarea durabilă-proiect http://www.energiialternative.net/hidro2.htm	3 min

O2: să enumere diferite tipuri de surse care pot fi utilizate și convertite în energie

O3: să enumere diferite tipuri de centrale producătoare de energie

O4: să colecteze și să organizeze informații utilizând surse variate în scopul documentării.

O5. sa formuleze opinii proprii cu privire la subiectul dezbătut

O6. să recunoască elemente specifice dezvoltării durabile într-o situație concretă

FORME DE ORGANIZARE

- **a conținuturilor:** modulară, integratoare, interdisciplinară
- **a activității:** frontală, individuală, pe grupuri mici

TIPURI DE INTERACȚIUNI : profesor -elev, elev-profesor ; elev-elev;

TIPURI, FORME, STRATEGII ȘI INSTRUMENTE DE EVALUARE: orală și scrisă, , fișe de evaluare

RESURSE:

- **pedagogice (metode și procedee):** conversația euristica, explicația, exercițiul, studiul de caz, expunerea, prezentare Power Point, gândiți-lucrați în echipă-comunicați.
- **materiale :** fișe de lucru, calculator cu conexiune internet, materiale Power-Point
- **bibliografice:** Google, wikipedia, Manualul de fizică clasa a X-a
- **temporale:** 50 minute

DESFĂȘURAREA LECȚIEI

Detalierea învățării

1. Dirijarea învățării

1. Profesorul va da elevilor o fișă care conține două coloane. Pe prima coloană elevii vor trebui să scrie forme de energii pe care le cunosc, iar pe a doua coloană tipuri de generatoare de energie. După ce elevii vor completa aceste fișe, se vor realiza cele două coloane și pe tablă (sau flip-chart) pe care elevii le vor completa cu ceea ce au scris pe fișe.
2. Se trece la vizionarea individuală a unui material power-point în care vor fi prezentate pe scurt toate tipurile de forme de energie cunoscute și utilizate de omenire până în prezent, precum și modul în care se pot ele produce.
3. După vizionarea acestui material, elevii vor completa pe fișa proprie informații noi
4. Se va face o nouă clasificare a tipurilor de energii în convenționale și neconvenționale prin discuții dirijate de profesor.
5. Se va preciza importanța surselor de energie în protejarea mediului

2. Obținerea performanțelor

1. Împreună cu elevii vor fi dezbătute informațiile trecându-se pe tablă alte surse descoperite, care nu au fost inserată până în acel moment. Se vor marca cu o stelută verde tipurile de surse de energii ecologice și cu una roșie cele care poluează și consumă resursele Terrei. Se va discuta importanța unui mediu nepoluat, cu referire la unul din obiectivele dezvoltării durabile
2. Profesorul va înmâna o nouă fișă cu întrebări referitoare la tema prezentată (vezi anexa)
3. Elevii vor răspunde la întrebările de pe fișă.

Asigurarea retenției și transferul de cunoștințe

Se va realiza împreună cu elevii o fixare prin -metoda strugurelui :

- a tipurilor de surse,
- a surselor în sine, a generatoarelor,

- a utilității lor,
- dacă sunt ecologice sau nu

2. Elevii vor trece această schemă și în caietele lor

Fișă de lucru (Vezi Anexa 9)



36. Proiect de lecție

Unitatea de învățământ: Colegiul Național „Grigore Moisil”

Prof. Neacșu Ioana Mihaela

Clasa: a X-a

Obiectul: CDS - Matematica și științele în societatea cunoașterii

Unitatea de învățare: : Factori care influențează calitatea vieții

Tipul lecției: Lecție de formare de valori și atitudini, transmitere de cunoștințe

Competențe specifice derivate:

- Descrierea unor fapte și fenomene din lumea reală;
- Identificarea problemelor și situațiilor problemă din lumea înconjurătoare;
- Evidențierea relațiilor de cauzalitate dintre fenomene și procese ale lumii reale;
- Susținerea responsabilă a dezvoltării durabile.

Desfășurarea lecției

Etapele lecției	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Strategii didactice
1. Moment organizatoric	Asigurarea condițiilor optime pentru desfășurarea lecției (curățenie, lumină, ținută). Verificarea prezenței elevilor.	Elevii răspund la întrebările puse de profesor, își însușesc observațiile și recomandările primite	Conversație
2. Captarea atenției	Profesorul solicită elevilor să facă o evaluare asupra calității aerului și a apei, așa cum sunt ele în viața de zi cu zi, și să enunțe problemele de mediu înconjurător de care au cunoștință, constatate direct sau ca informație anterior dobândită.	Elevii răspund la întrebările profesorului, menționând fenomene cunoscute precum poluarea aerului, a apei, fenomenul de încălzire globală, s.a.	Conversație

3. Anunțarea temei și a obiectivelor	Profesorul anunță că aceste fenomene sesizate de elevi sunt completate de o altă serie de fenomene naturale (degradarea solurilor, fenomenul de deșertificare, etc), care vor fi studiate pe parcursul lecției de zi. Se anunță și se scrie titlul lecției pe tablă: „Factori care influențează calitatea vieții”. Se precizează ce anume vor învăța elevii pe parcursul orei.		Conversație
4. Reactualizarea cunoștințelor	Se vor utiliza ancorele noționale din disciplinele conexe- geografie, chimie, fizică.	Elevii vor discuta între ei și cu profesorul despre compoziția apei, a aerului și sursele de poluare.	Brainstorming oral Conversație
5. Intensificarea retenției și asigurarea transferului	Profesorul prezintă conținuturile ce vor fi asimilate: poluarea apei, poluarea aerului, poluarea solurilor, energia, agricultura și alimentația. Li se solicită elevilor să identifice cauzele poluării și a consumurilor nesustenabile.	Elevii își notează noțiunile prezentate. Elevii răspund solicitărilor de a identifica cauzele fenomenelor prezentate.	Conversație Explicație Brainstorming
6.Evaluarea performanței și intensificarea transferului.	Profesorul împarte colectivul în 5 grupe de lucru și se dă sarcina ca, pornind de la caracteristicile prezentate pentru fiecare item, să se realizeze o evaluare a soluțiilor de combatere a fenomenelor prezentate. Fiecare grupă de lucru tratează una din temele prezentate.	Elevii redactează pe foi tip flipchart soluțiile pe care le cunosc în vederea diminuării fenomenelor de poluare și consum nesustenabil de resurse.	Conversație Muncă în echipă
7. Asigurarea feed – back-ului	Profesorul formulează aprecieri, observații și completari cu privire la noțiunile prezentate. Profesorul solicită elevilor să puncteze importanța problemelor discutate și să tragă concluziile ce se impun cu privire la comportamentele și atitudinile de zi cu zi.	Fiecare grupa își prezintă tema de lucru celorlalți elevi. Elevii participă cu observații și discută pe marginea fiecărei prezentări.	Conversație
8. Evaluare	Profesorul evaluează activitatea fiecărei	Elevii participă la evaluarea	Conversație

	grupe de elevi. Sunt notați elevii care s-au evidențiat prin participarea la activități.	activității celorlalte grupe decât cea din care au făcut parte. Comentează răspunsurile și soluțiile propuse de colegi.	Explicație
9. Tema pentru acasă	Profesorul anunță tema pentru acasă: fiecare elev își va alege una dintre temele abordate, sau o altă temă referitoare la aceste conținuturi și o va dezvolta prin realizarea unui eseu. Se va utiliza Internetul ca sursă de documentare, iar eseurile vor fi transmise on-line profesorului până la viitoarea întâlnire. Profesorul va realiza un portofoliu al clasei ce va cuprinde lucrările elevilor.	Notează tema în caiete	Conversație



37. Proiect de lecție

Unitatea școlară: Colegiul Național „Grigore Moisil”

Profesor: Bărbulescu Adriana

Disciplina: Geografie

Nr. ore săptămânal: 1 ora

Clasa: a X-a

Data: 11.11.2011

Unitatea de învățare: Geografia Populației și Așezărilor umane

Lecția: Mixta; de predare – învățare – evaluare

Nr. Ore: 1 ora

Subiectul lecției: Structuri demografice

Competențe specifice

- Utilizarea terminologiei științifice și disciplinare specifice (concepte, noțiuni) pentru prezentarea unei informații de geografie economică
- Argumentarea unui demers explicativ
- Sesizarea unor succesiuni de fenomene și procese socio-economice
- Citirea și interpretarea informației grafice și cartografice de geografie economică

- Utilizarea reprezentărilor geografice.
- Explicarea importanței justiției sociale pentru dezvoltarea durabilă și pentru bunăstarea oamenilor

Conținuturi (detalii)

Elevii vor fi capabili să analizeze structura populației pe grupe de vârstă, sex, etnie, rasă, religii, medii, domenii de activitate și socio-economice.

Strategie didactică:

Metode/procedee: metoda observației, problematizarea, conversația, explicația, lucrul cu harta.

Obiective operaționale / Competențe operaționale

- C1. Să definească noțiunile: rasă, structura rasială, structura confesională, etnie, structuri etnice, structuri lingvistice, structura pe grupe de vârstă și sexe, structura socio-economică, structura pe medii.
- C2. Să explice relațiile existente între diferite structuri ale populației.
- C3. Să explice și să interpreteze materialele grafice și cartografice din manual și atlasul geografic.

Strategii didactice: - strategii algoritmice; strategii euristice; strategii mixte.

- strategii frontale, de grup și microgrupale

Bibliografie:

- Octavian Mândruț, "Manualul pentru clasa a X-a", Editura Corint, 2004
- George Erdei, Liliana Dumitrache, "Geografia populației", Editura Corint, 2004
- Nicolae Ilinca, "Didactica Geografiei", Editura Didactica și Pedagogica, 2003
- George Erdeli, Gheorghe Vlasceanu, Catalina Serban, "Geografie", manual pentru clasa a 10 a, Editura Economica, 2005
- Viorela Anastasiu, Ovidiu Ionita, Dan Dumitru, "Atlas geografic mondial", Editura Didactica și Pedagogica, 2008

Forme de activitate

CAPTAREA ATENȚIEI

- Profesorul întreabă elevii cum definesc cele două concepte « oameni » și « populație »

VERIFICAREA CUNOȘTINȚELOR ANTERIOARE / REACTUALIZAREA ȘI ESENȚIALIZAREA CUNOȘTINȚELOR

- Profesorul le cere elevilor să răspundă corect la întrebările de control din lecția anterioară
- Ascultă întrebările și pe baza cunoștințelor asimilate la lecțiile anterioare elevii răspund

ANUNȚAREA TEMEI NOI ȘI A OBIECTIVELOR OPERAȚIONALE

- Profesorul anunța tema lecției noi, „Structuri demografice” și prezintă obiectivele lecției.

DIRIJAREA ÎNVĂȚĂRII

- Profesorul definește noțiunea de rasă și structură rasială.
 - Întreabă elevii care sunt caracteristicile pentru principalele tipuri de rasă și prezintă evoluția termenului de „rasă”.
 - Analizează împreună cu elevii harta răspândirii rasiale pe glob.
 - Definește noțiunea de religie și structură confesională.
 - Stabilește împreună cu elevii care sunt principalele tipuri de religii.
 - Analizează împreună cu elevii harta răspândirii confesionale a populației pe glob.
 - Definește noțiunea de etnie și structură etnică.
 - Stabilește împreună cu elevii care sunt principalele grupuri etnice și de câte feluri sunt.
 - Definește noțiunea de structură lingvistică.
 - Prezintă noțiunea de repartitie a populației pe categorii de vârstă și sexe.
 - Învată elevii realizarea graficelor sub formă de piramide, realizate cu scopul de a analiza repartitia populației unei țări sau regiuni pe grupe de vârstă și sexe.
 - Analizează împreună cu elevii harta ce ilustrează repartitia geografică a acestor indicatori.
 - Elevii sunt întrebați pe baza hărții care sunt țările cu populație preponderantă masculină, feminină și care sunt cauzele acestei răspândiri.
 - Clarifică și completează răspunsurile elevilor cu privire la repartitia populației pe sexe la nivel mondial.
 - Stabilește împreună cu elevii care sunt țările cu tendința demografică de întinerire și țările cu tendința demografică de îmbătrânire conform hărților din manual.
 - Definește noțiunea de structură socio-economică și clasifică ramificarea acesteia.
 - Definește noțiunea de mediu de viață, enumeră categoriile.
 - Face corelația între cele două noțiuni.
- Întreabă elevii care este situația în România la momentul actual cu privire la tipurile de structuri demografice de mai sus

Metode de evaluare :

-evaluare prin formularea unor întrebări, fișă de lucru, grafic, hartă

REALIZAREA FEED-BACK-ULUI

- Elevii sunt întrebați
structură demografică în parte

principalele caracteristici pentru fiecare

TEMĂ PENTRU ACASĂ

1.interogație ipotetică:

Este posibil ca blocurile etnolingvistice să se modifice? Demonstrați această posibilitate.

2.situație-problemă:

Structura pe grupe de vârstă prezintă importanța pentru planificarea economiei și a dotărilor sociale pentru că oferă informații cu privire la resursele de muncă, consumuri și nevoile de echipare. Explicați această afirmație.



38. Proiect de lecție

Unitatea școlară: Colegiul Tehnic de Industrie Alimentară "Dumitru Moțoc" București

Disciplina: Educație antreprenorială

Clasa : a X-a

Profesor: Ivan Dragoș

Tema (titlul lecției): 17 Iunie - Ziua Mondială pentru Combaterea Deșertificării

Tipul lecției: Mixtă

Locul de desfășurare: sala de clasă

Durata lecției: 50 minute

Conținutul activității de instruire:

Cod	Arii de continut	Subarii de continut
C1	1. Problema deșertificării și a degradării calității solurilor, problemă de actualitate a societății în ansamblu	1.1 Influența activităților economice și a factorilor naturali asupra calității solurilor și favorizarea de către aceștia a deșertificării 1.2 Probleme de mediu în România și în Africa Subsahariană ca urmare a degradării solurilor 1.3 Efectele prezente și viitoare ale degradării mediului asupra calității și siguranței vieții
C2	2. Modalități de acțiune pentru protejarea solurilor, oprirea	2.1 Motivația organismelor mondiale, a statelor și a societății în general pentru a acționa în această

	deșertificării și gestionarea resurselor de apă potabilă	privință – semnificația zilei de 17 Iunie 2.2 Principalele căi de acțiune privind protejarea solurilor, oprirea deșertificării și gestionarea resurselor de apă potabilă 2.3 Tendințe de viitor – Proiecte – Soluții științifice propuse
C3	3. Dezvoltarea durabilă – o viziune modernă de soluționare a problemelor mediului	3.1 Definiție. Concept 3.2 Viziune, scop 3.3 Necesitatea conceperii proiectelor și a soluțiilor științifice privind oprirea deșertificării pornind de la conceptele specifice dezvoltării durabile.

Obiective operaționale: la sfârșitul activității didactice :

O₁ : elevul să fie capabil să analizeze legătura dintre problemele de mediu și activitățile umane

O₂ : elevul va fi capabil să explice consecințele deșertificării asupra mediului natural în corelație cu cel socio-economic

O₃ : Elevul va fi capabil să imagineze diferite scenarii privind evoluția acestor probleme în viitor

O₄ : Elevul va fi capabil să aprecieze impactul soluțiilor științifice propuse asupra generațiilor viitoare

Obiective/Conținut	C1	C2	C3
O1	*		
O2	*	*	
O3		*	*
O4		*	*

Valori și atitudini:

- o Preocuparea pentru ocrotirea mediului
- o Dobândirea unui comportament ecologic
- o Dezvoltarea capacităților de observare/investigare a capitalului natural
- o Conștientizarea consecințelor unui comportament neadecvat
- o Atitudinea pozitivă față de educație, natură, cunoaștere, societate;
- o Curiozitate pentru explorarea naturii, a forțelor care pot periclita viața;
- o Respectul pentru diversitatea naturală și umană;

o Conservarea și ocrotirea

mediului de viață;

Competențe specifice

- Dezvoltarea unor deprinderi de utilizare rațională a resurselor și de protecție a mediului
- Susținerea responsabilă a dezvoltării durabile

Strategii didactice utilizate:

- Strategii euristice
- Strategii mixte : inductiv-deductive și deductiv-inductive

Metode de învățare: conversația euristică, problematizarea, expunerea, explicația, exemplificarea.

Mijloace de învățare:

- Fișe de lucru
- manual “ Educație antreprenorială” clasa a Xa, Ed CD Press
- Harta fizică a lumii
- Enciclopedia Larrousse
- Imagini și date statistice
- Calculator
- Texte oficiale, publicații

Obiective operaționale	Evenimentele instruirii	Activitatea profesorului	Activitatea elevului
Secvența introductivă	Organizarea clasei pentru lecție	Face prezența elevilor și pregătește elevii pentru activitățile ce vor urma	Preiau sarcinile propuse de profesor și răspund la întrebările acestuia

O ₁	Captarea atenției elevilor Comunicarea titlului lecției și a obiectivelor operaționale	Enunță și scrie pe tablă titlul lecției și comunică elevilor obiectivele operaționale	Ascultă cu atenție cele spuse de profesor, notează titlul pe caiete și reține obiectivele
	Dirijarea învățării	Profesorul solicită elevilor prin întrebări variate să numească probleme legate de deșertificare și să identifice activitățile economice sau fenomenele naturale care stau la cauza acestor probleme	Elevii participă activ, răspund la întrebări, sunt atenți, argumentează răspunsurile date și iau notițe
	Asigurarea conexiunii inverse	Confirmă răspunsurile corecte și intervine dacă este cazul cu explicații suplimentare	Elevii ascultă explicațiile suplimentare și atunci când este cazul iau notițe

Obiective operaționale	Evenimentele instruirii	Activitatea profesorului	Activitatea elevului

O ₂	Dirijarea învățării	Solicită elevilor prin întrebări și situații problemă să identifice și să analizeze motivele care stau la baza acțiunilor întreprinse de organisme mondiale și stat, în vederea protejării mediului. Prezintă date privind problemele de mediu și tendințele care se manifestă în abordarea acestei problematice cu privire la regiunile Africii Subsahariene	Elevii participă activ, răspund la întrebări, sunt atenți, argumentează răspunsurile date și iau notițe
	Asigurarea conexiunii inverse	Confirmă răspunsurile corecte și intervine dacă este cazul cu explicații suplimentare	Elevii ascultă explicațiile suplimentare și atunci când este cazul iau notițe
O ₃	Dirijarea învățării	Realizează un tabel pe tablă cu patru coloane -Situație în prezent. -Evoluție viitoare. -Soluții. -Efecte scontate.	
Obiective operaționale	Evenimentele instruirii	Activitatea profesorului	Activitatea elevului

		Solicită elevilor să răspundă la aceste întrebări, să argumenteze răspunsurile și consemnează răspunsurile corecte în tablă. Se completează primele 2 coloane ale tabelului	Elevii participă activ, răspund la întrebări, sunt atenți, argumentează răspunsurile date și iau notițe
	Asigurarea conexiunii inverse	Confirmă răspunsurile corecte și intervine dacă este cazul cu explicații suplimentare	Elevii ascultă explicațiile suplimentare și atunci când este cazul iau notițe
O₄	Dirijarea învățării	Prezintă conceptul de Dezvoltare Durabilă și importanța acestuia. Se trece la completarea celorlalte 2 coloane ale tabelului urmărindu-se corelarea efectelor soluțiilor găsite cu conceptele specifice Dezvoltării Durabile	Elevii participă activ, răspund la întrebări, sunt atenți, argumentează răspunsurile date, trag concluzii, le prezintă și iau notițe
	Asigurarea conexiunii inverse	Confirmă răspunsurile corecte și intervine dacă este cazul cu explicații suplimentare	Elevii ascultă explicațiile suplimentare și atunci când este cazul iau notițe



agenda 21
Asociația de Asistență
și Programe pentru
Școli Durabile

Open Education Centre

Obiective operaționale	Evenimentele instruirii	Activitatea profesorului	Activitatea elevului
	Asigurarea retenției și a transferului celor învățate	Împarte elevii în grupe de 2 sau 4, prezintă și împarte fișele de lucru. După completarea acestora de către elevi, solicită acestora prin sondaj prezentarea rezolvărilor și a concluziilor, solicită și alte păreri ale elevilor, confirmă răspunsurile corecte și dacă este cazul intervine cu explicații suplimentare Se anunță tema pentru acasă	Ascultă indicațiile profesorului, rezolvă în colaborare fișele de lucru, prezintă concluziile și argumentează

39. PROIECT DE LECȚIE

Unitatea școlară: Colegiul Tehnic de Industrie Alimentară ”Dumitru Moțoc” București

Profesor: Ramona Ghionea

Disciplina: *Geografia mediului înconjurător. Probleme fundamentale ale lumii contemporane*

Nr. ore săptămânal: 1 oră

Clasa: a XI a

Data: 29 martie 2012

Lecția: ”Despăduririle, deșertificarea și poluarea – efecte ale activităților umane asupra mediului”

Nr. ore: 1 oră

Competențe specifice

- Dobândirea de cunoștințe cu privire la impactul sărăciei asupra lumii contemporane
- Dezvoltarea capacităților de înțelegere, aplicare, analiză, sinteză cu privire la cauzele și efectele sărăciei din Africa Sud – Sahariană;
- Cultivarea unei atitudini active și responsabile față de problemele sociale și ale mediului;
- Utilizarea corectă a termenilor specifici educației pentru dezvoltare
- Analizarea consecințelor pozitive/negative pe care activitatea oamenilor le poate avea asupra mediului înconjurător
- Proiectarea unui comportament care încurajează cetățenia globală și interculturalitatea
- Dezvoltarea unor deprinderi de utilizare rațională a resurselor și de protecție a mediului
- Susținerea responsabilă a dezvoltării durabile

Conținuturi (detalii)

I. Verificarea cunoștințelor anterioare / reactualizarea și esențializarea cunoștințelor

Profesorul adresează întrebări despre problemele lumii contemporane

- Enumerați cele mai importante probleme ale lumii contemporane?
- Care vi se par a fi problemele care ne pot afecta cel mai tare?

II. Captarea atenției

Profesorul adresează următoarea întrebare : Poate fi sărăcia o problemă a lumii contemporane?

III. Anunțarea temei

Este anunțată tema:” Despăduririle, deșertificarea și poluarea – efecte ale activităților umane asupra mediului”

IV. Dirijarea învățării

Pentru a corela cunoștințele teoretice cu realitatea lumii în care trăiesc li se propune elevilor să analizeze câțiva indicatori:

- PIB/loc.,
- consumul de energie electrică
- gradul de urbanizare.

Se cere elevilor să observe decalajul enorm între valorile indicatorilor pentru țările europene, inclusiv România și pentru Kenya, Etiopia, Sudan, Mali, Niger, Rwanda, Ciad.

Se solicită localizarea țărilor pe hartă și se cere stabilirea zonei geografice căreia îi aparțin.

Se identifică factorii care influențează această stare de fapt:

- condițiile fizico- geografice ale zonei din sudul Saharei (Sahel).
- factorii sociali, istorici:
 - au fost colonii ale unor state europene deoarece au bogății naturale (aur, diamante, petrol, păduri, bauxita, uraniu)
 - și-au câștigat independența în anii '60 după care toate s-au confruntat cu instalarea unor regimuri marxiste, dictaturi militare, războaie civile, care au generat o instabilitate puternică, pierderea a milioane de vieți omenești în conflictele tribale (Sudan – Darfur – 500.000 de morți; Rwanda – 800.000 de morți; Republica Democrată Congo (1999 – 2003 -2.5 milioane morți), oameni strămutați, foamete, corupție, prăbușirea infrastructurii și incapacitatea de a se dezvolta economic;
 - femeile și copiii sunt exploatați și discriminați;
 - toate țările au la bază ca activitate agricultura care nu le asigură hrana;
 - toate aceste țări se bazează pe ajutorul extern;
 - sărăcia care determină:
 - dispariția unor specii de animale din zona Tanzania, Etiopia, Somalia;
 - degradarea unor medii naturale, astfel zona desertică sahariară s-a extins spre sud în detrimentul savanei. Cele mai frecvente cauze fiind: pasunatul la limita dintre savana și desert, pasunat în regim de subzistență ducând la restrângerea savanei;
 - agricultura de subzistență de tip itinerant a făcut ca în zona ecuatorială suprafețe mari din pădurea ecuatorială să dispară fiind înlocuite cu zone deșertice;
 - lipsa accesului la apă potabilă;

Profesorul solicită elevii să răspundă următoarele întrebări:

- **În ce măsură sărăcia poate afecta mediul nostru european, civilizat?**
- **Ce efect poate avea nivelul de dezvoltare al acestor țări asupra restului lumii?**

Profesorul prezintă modalitatea prin care comunitățile se implică în rezolvarea problemelor din zonă. ONU a dezvoltat numeroase programe de înțajutorare a copiilor, a taberelor de refugiați în scopul eradicării foametei.

- Programul „Food for life”(Hrană pentru viață) al W.F.P.ajuta populația afectată de crizele umanitare, cum au fost cele din Rwanda și Burundi, din 1994. În aprilie 1994, lucrătorii W.F.P. au furnizat cantități importante de alimente unui oraș imens de refugiați de la granița

dintre Rwanda și Tanzania, unde hrană, apă sau adăpost.

fuseseră adunați 250.000 de oameni fără

- Programul „Food for Growth”(Hrană pentru creștere) are în vedere școlarii nevoiași, femeile care alăptează și persoanele în vârstă.
- Programul W.F.P.-„Food for Work” (Hrană pentru muncă), în Etiopia, plătește muncitorii cu hrană pentru serviciile lor în proiectele de dezvoltare, a contribuit la plantarea unui număr mare de copaci; în Somalia același program a fost implicat în repararea canalelor de irigație.

V. Realizarea feed-back-ului

Profesorul împarte clasa în trei grupe și solicită să identifice măsurile posibile de eradicare a sărăciei.

VI. Temă pentru acasă

Se solicită elevilor să realizeze un referat pentru o țară, la alegere, din zona Sudsahariană

Strategie didactică:

1. **Metode/procedee:** problematizarea, expunerea sistematică, observarea, conversația, lucrul cu harta, lucrul la tablă.
2. **Forme de activitate:** frontal și pe grupe
3. **Mijloace de învățământ:** manualul, harta fizică și politică a lumii, sala dotată cu calculatoare pentru proiecții, fișiere cu poze și filme, tabele cu țări și indicatori economici.
4. **Metode de evaluare:** activitatea la lecție, referat

Bibliografie:

- „Un singur pamant” – Silviu Negut – 1978
- Didactica aplicată a geografiei - Nicolae Ilinca - Octavian Mandrut - 2006
- Geografica – Enciclopedia – Atlasul Lumii – 2008
- Revista „National Geographic” – 2008, 2010, 2011.
- Revista „Terra” – 2009, 2010

40. PROIECT DE

LECȚIE

Unitatea școlară: Colegiul Tehnic de Industrie Alimentară "Dumitru Moțoc" București

Profesor: Marieta Dumitrașcu

Disciplina: Fizică

Nr. ore săptămânal: 2 ore

Clasa: a X a

Data: 15 aprilie

Unitatea de învățare: Energia și puterea curentului electric

Lecția: „Puterea științei și tehnologiilor și grija pentru planetă. Energia”

Nr. ore: 2 ore

Competențe specifice:

- Asocierea adecvată a conceptelor, a noțiunilor și a termenilor specifici științelor cu diferite contexte de utilizare (clasificare, descriere, interpretare, etc. a aspectelor specifice fenomenelor naturale
- Justificarea concluziilor investigațiilor plecând de la rezultatele obținute
- Protecția propriei persoane, a celorlalți și a mediului înconjurător
- Analizarea, în echipe de lucru, a principalelor provocări pe care le generează globalizarea la nivel individual și la nivel de comunitate
- Analizarea consecințelor pozitive/negative pe care activitatea oamenilor le poate avea asupra mediului înconjurător
- Dezvoltarea unor deprinderi de utilizare rațională a resurselor și de protecție a mediului;
- Susținerea responsabilă a dezvoltării durabile

Conținuturi (detalii)

Verificarea cunoștințelor anterioare / reactualizarea și esențializarea cunoștințelor

Pentru utilizarea terminologiei specifice fizicii în diferite contexte de comunicare și anticipării efectelor fenomenelor fizice și proceselor tehnologice derivate din acestea asupra ființelor și mediului elevii sunt solicitați să răspundă la mai multe întrebări:

- Ce sunt combustibilii?
 - Precizați câțiva combustibili descoperiți de oameni de-a lungul timpului.
 - Care din combustibilii prezentați sunt cei mai eficienți?
 - Ce combustibilii sunt folosiți în prezent ?
 - Voi ce combustibili folosiți (acasă, în viața de zi cu zi, etc)
 - Cum crezi că ar fi fost lumea dacă nu s-ar fi descoperit combustibilii ?
 - Cum va arata lumea dacă vom epuiza combustibilii pe Terra?
- Ca metode sunt folosite: brainstorming, conversația, observarea investigativă

Captarea atenției

Pentru dezvoltarea abilități de comunicare și captarea interesului pentru tema abordată se prezintă elevilor material PPT cu tema “Cum ne deplasăm!”.

Se cere elevilor să identifice pentru fiecare dispozitiv prezentat principiul care stă la baza deplasării și a surselor de energie folosite pentru deplasare (brainstorming)

Anunțarea temei

Se prezintă titlul lecției

În scopul transmiterii de noi cunoștințe și realizarea legăturii dintre teorie și practică profesorul facilitează conversația pe temele:

- conceptul de **energie**
- sursa primară de energie – **soarele**
- importanței energiei pentru **ecosisteme**.



Dirijarea învățării

Profesorul definește energia, clasifică sursele de energie.

Ca strategii didactice folosește: expunerea orală, problematizarea, instruirea asistată de calculator, conversația.

Elevii sunt solicitați pentru a participa la conversație și își notează cunoștințele noi.

Sunt folosite următoarele resurse: prezentare PPT, site-uri specifice, film, caiet, tablă, calculator.

Realizarea feed-back-ului

În realizarea feed-back-ului profesorul își propune:

- însușirea terminologiei și folosirea limbajului științific în prezentare
- utilizarea diferitelor metode de receptare și transmitere a informației

Profesorul anunță sarcina de lucru:

- Realizarea unui studiu cu tema: **”Consumul de energie și grija pentru planetă”**

Modalitatea de lucru : lucrul în echipă

Profesorul împarte clasa în 6 grupe care se vor ocupa de diferite continente după cum urmează:

- grupa 1 - Europa,
- grupa 2 - Africa,
- grupa 3 - America,

- grupa 4 - Asia,
- grupa 5 - Australia,
- grupa 6 - Antartica

Sunt prezentate principalele aspecte care trebuie vizate în realizarea studiului:

- Identificarea consumului de energie pe cap de locuitor pentru locuitorii țărilor de pe continentul
- Identificarea țării sau zonei de pe continentul indicat care are cel mai mare, respectiv, cel mai mic consum energetic
- Identificarea a cel puțin 2 cauze care determină acest consum energetic
- Identificarea principalelor resurse energetice ale țării sau zonei geografice
- Prezentarea preocupărilor locuitorilor din zona respectivă pentru protejarea resurselor energetice

Se recomandă modalitatea de prezentare a studiului: prezentare PPT, poster sau glog.

Se recomandă utilizarea următoarelor site-uri:

- www.insse.ro/cms/files/Web_IDD_BD_ro/index.htm;
- www.ecomagazin.ro/info/resurse-energetice/ ;

Se prezintă modalitatea de evaluare a studiului:

- prezentarea studiului în fața clasei
- realizarea evaluării de către colegi și de profesor pe baza unei fișe de evaluare

Temă pentru acasă

Finalizarea studiului și realizarea modalității de prezentare

Strategie didactică:

- 1. Metode/procedee:** conversația de fixare-sistematizare, algoritimizarea, problematizarea, observarea investigativă, reflecția, asaltul de idei;
- 2. Forme de activitate:** frontal - pentru reactualizarea cunoștințelor, pe grupe - pentru realizarea și prezentarea produsului final, individual – pentru documentare;
- 3. Mijloace de învățământ:** fișa de lucru, teste, manual, culegeri, tablă, cretă, calculator, videoproiector, internet;
- 4. Metode de evaluare:** verificare orală, observarea sistematică a elevilor, evaluarea realizării și prezentării portofoliului, autoevaluarea

Bibliografie:

1. Neacșu, I. Instruire și învățare EDP București 1999
2. Teodorescu, Irina, Ecologie, Editura Constelații 1999
3. STREINU-CERCEL, Gabriela, Curriculum integrat pentru domeniile științific și umanist
www.didactic.ro > ... > [Discipline opționale](#)
<http://ro.wikipedia.org/wiki>

[cercetare/laboratorul-fizica-mediului-ambiant](http://www.inpm.ro/ro/domenii-de-cercetare/laboratorul-fizica-mediului-ambiant)

<http://www.inpm.ro/ro/domenii-de->



http://www.calificativ.ro/didactic/Programe_scolare

41. PROIECT DE LECTIE

Unitatea școlară: Colegiul Tehnic de Industrie Alimentară "Dumitru Moțoc" București

Profesor: Iulia Rosnițhe

Disciplina: *Consiliere și orientare*

Nr. ore săptămânal: 1 oră

Clasa: a XI a

Data: 10 aprilie 2012

Unitatea de învățare: Calitatea stilului de viață

Lecția: "Mămici prea mici"

Nr. ore: 2 ore

Competențe specifice:

- Identificarea relației dintre calitățile personale, valorile personale și reușita personală
- Elaborarea unui plan de dezvoltare a resurselor personale
- Exersarea deprinderilor de utilizare a tehnologiilor informatice și comunicaționale, pentru clarificarea traseului educațional și profesional
- Analizarea informațiilor, serviciilor și resurselor care promovează un stil de viață de calitate
- Analizarea unor fenomene cu consecințe negative asupra vieții tinerilor și a stilului de viață sănătos
- Utilizarea corectă a termenilor specifici educației pentru dezvoltare
- Analizarea, în echipe de lucru, a principalelor provocări pe care le generează globalizarea la nivel individual și la nivel de comunitate
- Manifestarea unei atitudini responsabile față de procesele globalizării

Conținuturi (detalii)

Verificarea cunoștințelor anterioare / reactualizarea și esențializarea cunoștințelor

Prezentarea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului (ODM)

Captarea atenției

Ce înseamnă să fii mamă/tată?

Anunțarea temei

Se anunță tema lecției "Mămici prea mici" și obiectivele operaționale.

Se împarte clasa în grupe de lucru, se distribuie coli, markere și statisticile OMS; se alege un elev care să prezinte rezultatele activității grupei.

Dirijarea învățării

Activitatea 1 - Statistici (OMS)

http://www.who.int/gho/publications/world_health_statistics/EN_WHS2012_Full.pdf

Rata fertilității la adolescenți (15+19 ani) - grupa 1

Rata mortalității la copiii sub 5 ani - grupa 2

Rata mortalității materne - grupa 3

Proporția persoanelor care trăiesc cu mai puțin de 1\$/zi - grupa 4

Rata incidenței HIV în rândul populației cu vârsta între 15 și 24 de ani - grupa 5

Rata de alfabetizare a tinerilor cu vârsta între 15 și 24 de ani - grupa 6

Elevii răspund la următoarele întrebări:

Care este cea mai afectată regiune/continent? Dar cele mai afectate țări?

Care este numărul mediu de persoane afectate?

Care este locul țării noastre în aceste statistici?

Activitatea 2 - Cât costă să fii părinte?

Fiecare grupă va face un calcul estimativ al cheltuielilor lunare pe care părinții le fac pentru creșterea și educarea unui copil (hrana, haine, jucării, educație, sănătate, etc). Se face turul galeriei, fiecare grupă prezentându-și activitatea. Se discută activitatea fiecărei grupe în grupul mare și se trag concluzii. Creșterea și educarea unui copil implică resurse pe care părinții adolescenți nu le au.

Activitatea 3 - Idei trăsnite care te pot face mamă/tată - dezbateri privind planificarea familială, contracepția, debutul vieții sexuale, ITS, avort, aspecte etice.

Realizarea feed-back-ului

Elevii răspund la întrebarea „Care sunt consecințele unei sarcini la vârsta adolescenței?” din punct de vedere medical, social, psihologic?

Este vizionat videoclipul:

<http://www.globalgiving.org/girleffect/video/?gclid=CJqi2PzRz7ACFYrP3wodvWh0Wg>

Temă pentru acasă

Realizați o prezentare ppt/videoclip/poster multimedia în care să propuneți soluții pentru rezolvarea problemei dela activitatea 1:

- a. Mortalitatea la copii
- b. Mortalitatea maternă
- c. Fenomenului sărăciei
- d. HIV-SIDA
- e. analfabetismul

Strategie didactică:

Metode/procedee: conversația, studiul de caz. dezbateră

Forme de activitate: frontal și pe grupe

Mijloace de învățământ: calculator, fișe de lucru, tablă, flipchart

Metode de evaluare: autoevaluare, prezentare ppt/videoclip/poster multimedia

Bibliografie:

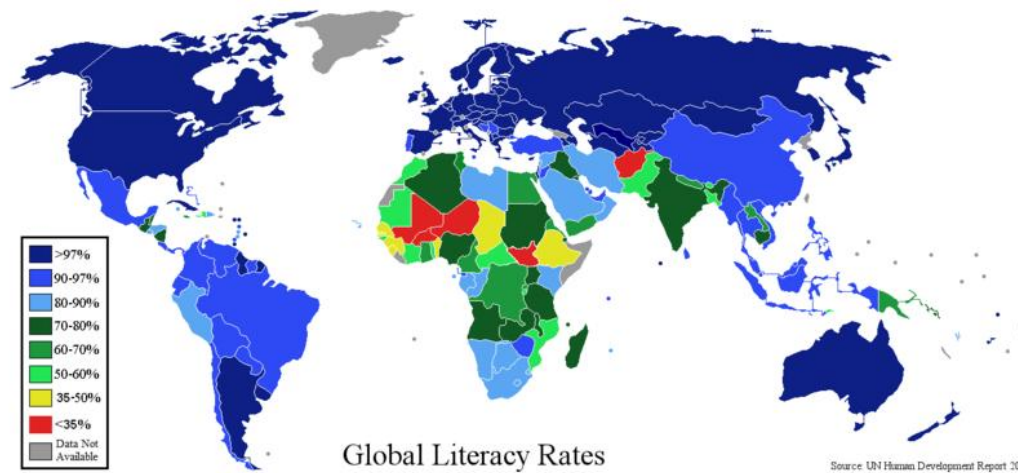
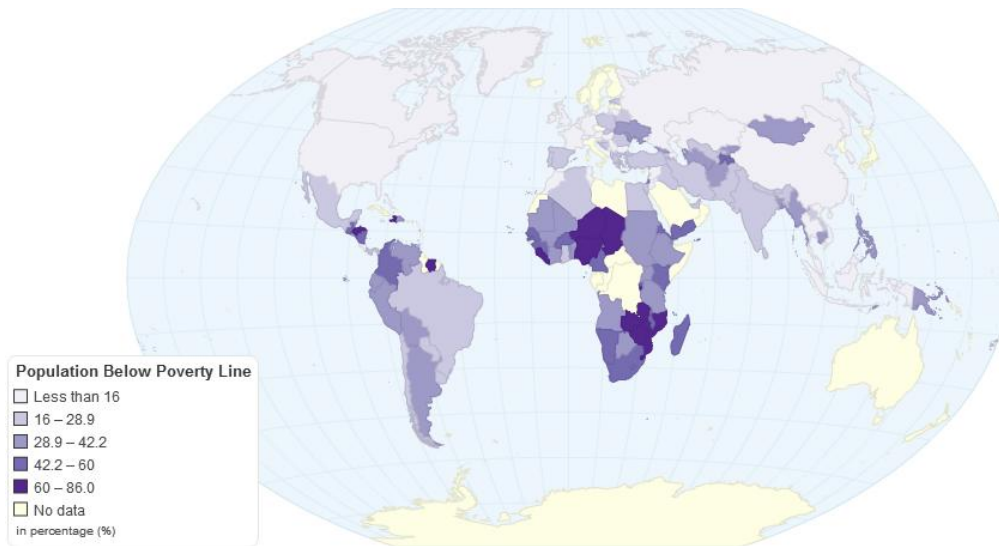
<http://www.apd.ro/files/proiecte/Suport de curs-Lumea mea creste.pdf>
http://www.who.int/reproductivehealth/topics/mdgs/5_4_adolescent_birth_rate.pdf
http://www.who.int/topics/millennium_development_goals/en/
<http://www.globalgiving.org/girleffect/video/?gclid=CJqi2PzRz7ACFYrP3wodvWh0Wg>
http://www.who.int/gho/publications/world_health_statistics/EN_WHS2012_Full.pdf
[http://mdgs.un.org/unsd/mdg/Resources/Static/Products/Progress2011/11-31339%20\(E\)%20MDG%20Report%202011_Book%20LR.pdf](http://mdgs.un.org/unsd/mdg/Resources/Static/Products/Progress2011/11-31339%20(E)%20MDG%20Report%202011_Book%20LR.pdf)
http://mdgs.un.org/unsd/mdg/Resources/Static/Products/Progress2011/Addendum_G1.pdf
[http://mdgs.un.org/unsd/mdg/Resources/Static/Products/Progress2011/11-31339%20\(E\)%20MDG%20Report%202011_HR_4%20Addendum%20NEW.pdf](http://mdgs.un.org/unsd/mdg/Resources/Static/Products/Progress2011/11-31339%20(E)%20MDG%20Report%202011_HR_4%20Addendum%20NEW.pdf)
<http://mdgs.un.org/unsd/mdg/Resources/Attach/Indicators/OfficialList2008.pdf>
<http://mdgs.un.org/unsd/mdg/Resources/Attach/Indicators/HandbookEnglish.pdf>
Materiale auxiliare (informații, poze, video etc.)
<http://www.globalgiving.org/girleffect/video/?gclid=CJqi2PzRz7ACFYrP3wodvWh0Wg>

**WORLD HEALTH
STATISTICS
2012**



**WORLD HEALTH
STATISTICS
2012**





42. PROIECT DE LECȚIE

Unitatea școlară: Colegiul Tehnic de Industrie Alimentară ”Dumitru Moțoc” București

Profesor: Marieta Dumitrașcu

Disciplina: *Activități extrașcolare*

Nr. ore săptămânal: 2 ore

Clasa: a X a

Data: 19 februarie 2013

Lecția: „Aflăm noi și informăm pe cei mici”

Nr. ore: 2 ore

Competențe specifice:

- Asocierea adecvată a conceptelor, a noțiunilor și a termenilor specifici în diferite contexte de utilizare (clasificare, descriere, interpretare)
- Exersarea abilităților de utilizare eficientă a diferitelor resurse, pentru a localiza, selecta și evalua informații despre diferite teme
- Exersarea abilităților de învățare critică, creativă și eficientă, în vederea obținerii reușitei personale și profesionale
- Protecția propriei persoane, a celorlalți și a mediului înconjurător
- Utilizarea corectă a termenilor specifici educației pentru dezvoltare
- Dezvoltarea unor deprinderi de utilizare rațională a resurselor și de protecție a mediului
- Susținerea responsabilă a dezvoltării durabile

Conținuturi (detalii)

Prima oră

Verificarea cunoștințelor anterioare / reactualizarea și esențializarea cunoștințelor

Ca metode sunt folosite: conversația, observarea investigativă

Profesorul amintește elevilor unul dintre obiectivele de dezvoltare ale mileniului și anume

Obiectivul 7 - Asigurarea durabilității mediului cu referire la ținta

7.A – Integrarea principiilor de dezvoltare durabilă în politicile și programele statelor

și redresarea risipei de resurse naturale



Captarea atenției

Pentru dezvoltarea abilități de comunicare și captarea interesului pentru tema abordată se prezintă elevilor imagini care arată cum natura este sufocată de deșeuri.



Se cere elevilor să răspundă la următoarele întrebări:

Ce se poate face
pentru rezolvarea
situațiilor
prezentate în
imagini?



Cine se poate implica
în rezolvarea
problemei?

Strategia folosită este asaltul de idei. Se insistă pe accentuarea ideii că toți locuitorii planetei, indiferent de vîrstă, trebuie să se preocupe de problemă și să acționeze pentru rezolvarea ei.

Anunțarea temei

Profesorul prezintă tema lecției: **"Aflăm noi și informăm pe cei mici"**

Este prezentată sarcina de lucru: Realizarea unei prezentări PPT cu tema "Deșeurile" adaptată vârstei preșcolarilor.

Dirijarea învățării

- Se stabilește conținutul prezentării folosind metoda "asaltul de idei". Principalele elemente de conținut ale prezentării sunt:
 - Dicționar cu principalele cuvinte folosite
 - Ce sunt deșeurile
 - Tipuri de deșeuri
 - De ce este necesar să colectăm deșeurile

- Cum trebuie colectate
- Cine colectează deșeurile
- Unde se colectează deșeurile
- Identificarea pe ambalaje a semnelor care simbolizează reciclarea
- Se prezintă modalitatea de alegere a prezentării pe care clasa o va prezenta grupei de preșcolari - concurs
- Se prezintă fișa de evaluare
- Se împarte clasa în grupe de lucru care au 4 membrii;
- Se alege un elev care să prezinte rezultatele activității grupei.
- Elevii organizați pe grupe se ocupă de realizarea prezentărilor

Realizarea feed-back-ului

Ora a doua – desfășurarea concursului

În realizarea feed-back-ului profesorul își propune: însușirea terminologiei și folosirea limbajului științific în prezentare și utilizarea diferitelor metode de receptare și transmitere a informației.

- Este prezentat juriul format din 2-4 elevi din consiliul elevilor și 1 profesor
- Echipele își prezintă lucrările
- Se realizează jurizarea
- Se face premiera și se stabilește prezentarea PPT care va fi prezentată preșcolarilor

Strategie didactică:

Metode/procedee: conversația de fixare-sistematizare, algoritmizarea, problematizarea, observarea investigativă, reflecția, asaltul de idei;

Forme de activitate: frontal - pentru reactualizarea cunoștințelor, pe grupe - pentru realizarea și prezentarea produsului final, individual – pentru documentare;

Mijloace de învățământ: PPT, videopriector, postere, materiale refolosibile, dispozitiv de compactare peturi, produse alimentare, flori, calculator, internet;

Metode de evaluare: concurs - prezentarea proiectului - fișă de evaluare

Bibliografie:

- www.twinning-waste-bacau.ro › ... › [Despre deșeuri](#)
- ro.wikipedia.org/wiki/Gestionarea_deșeurilor
- www.deseuri-online.ro/new/download/Colectaretransport.pdf



43.PROIECT DE LECȚIE

Unitatea școlară: Colegiul Tehnic de Industrie Alimentară "Dumitru Moțoc" București

Profesor: Mihaela Brencea

Disciplina: *Matematică*

Nr. ore săptămânal: 3 ore

Clasa: a X a

Data: 18 ianuarie 2013

Unitatea de învățare: Grafice

Lecția: "Grafice statistice - realitatea din spatele cifrelor"

Nr. ore: 1 oră

Competențe specifice

- Identificarea valorilor unei funcții folosind reprezentarea grafică a unei funcții
- Determinarea unor puncte semnificative de pe graficul unei funcții.
- Alegerea și utilizarea unei modalități adecvate de reprezentare grafică în vederea evidențierii unor proprietăți.
- Exprimarea proprietăților unor funcții pe baza lecturii grafice.
- Asocierea unui model matematic de tip funcție unei situații practice.
- Utilizarea corectă a termenilor specifici educației pentru dezvoltare
- Analizarea, în echipe de lucru, a principalelor provocări pe care le generează globalizarea la nivel individual și la nivel de comunitate
- Manifestarea unei atitudini responsabile față de procesele globalizării

Conținuturi (detalii)

Verificarea cunoștințelor anterioare / reactualizarea și esențializarea cunoștințelor

Profesorul realizează verificarea frontală a temei, calitativ și cantitativ (prin sondaj).

Captarea atenției

Profesorul arată elevilor diferite grafice și tabele și îi întreabă pentru ce cred că sunt construite. În acest fel leagă matematica de problemele din viața reală.

Anunțarea temei

Se prezintă titlul lecției: "Grafice statistice - realitatea din spatele cifrelor"

Dirijarea învățării

Profesorul anunță modalitatea de desfășurare a lecției:

- Elevii vor lucra în echipe de 4 elevi
- Materialul folosit este fișa de lucru
- Fiecare fișă de lucru va fi lucrată de 2 grupe

Fișă de lucru 1 (Anexa 10)

Fișă de lucru 2 (Vezi Anexa 11)

Realizarea feed-back-ului

Se prezintă modalitatea de evaluare

- prezentarea exercițiului în fața clasei;
- notarea elevilor pentru realizarea sarcinii de lucru și intervenția în realizarea feed-back-ului

Temă pentru acasă

Manual pagina 56 exercițiile 8 și 9.

Strategie didactică:

Metode/procedee: Conversație, explicație, munca independentă

Forme de activitate: frontal și pe grupe

Mijloace de învățământ: fișe de lucru, caiete, flipchart, manual

Metode de evaluare: prezentarea pe foi de flipchart

Bibliografie:

Matematica clasa a X a - P. Năchilă, Cătălin Năchilă, Andreea Foransbergher –Editura SIGMA

www.ziare.com/articole/crestere+populatie+pamant

www.scribgroup.com/.../Teorii-cu-privire-la-cresterea33151.php

en.wikipedia.org/wiki/World_population



44. PROIECT DE LECȚIE

Unitatea de învățământ: Liceul Teoretic cu clasele I-XII „Ioan Petruș”

Disciplina: Economie

Unitatea de învățare: Integrarea economică și globalizarea

Subiectul lecției: Globalizarea

Profesor: Neagu Cătălina Luiza

Clasa: a XI-a

Timpul alocat: 50 de minute

Tipul lecției: mixtă (predare, învățare, evaluare)

Scopul lecției: Informarea elevilor în vederea însușirii cunoștințelor despre globalizare și dezvoltarea de noi competențe

Competențe specifice:

- Utilizarea cunoștințelor economice în rezolvarea unor sarcini de lucru prin cooperare cu ceilalți;
- Identificarea tendințelor de integrare și globalizare, specifice dinamicii economice actuale;

Obiective operaționale:

- analizarea principalelor provocări generate de globalizare;
- identificarea componentelor globalizării într-un text dat;
- înțelegerea aspectelor pozitive ale globalizării pentru țările din sudul Asiei și ale Africii Subsahariene;
- Susținerea responsabilă a dezvoltării durabile;
- Participarea, prin derularea/simularea derulării unui proiect educațional pentru dezvoltare, la rezolvarea/simularea rezolvării unor probleme cu caracter global la nivelul comunității educaționale proprii/locale/naționale/internaționale;

Strategii didactice

Metode didactice: conversația, expunerea, lucrul în echipă, dialogul dirijat, explicația, brainstorming-ul;

Materiale didactice: manuale alternative, note de curs, fișe de lucru, harta lumii.

Bibliografie:

- Economie, Editura Economică Preuniversitaria, 2006, Ed. Corint;
- ec.europa.eu/europeaid/what/.../erd_report_2009_ro.pdf-Raport European privind dezvoltarea.

Desfășurarea activității didactice:

Verificarea cunoștințelor anterioare / reactualizarea și esențializarea cunoștințelor

Profesorul formulează întrebări cu privire la lecția anterioară și corectează eventualele răspunsuri incorecte. Elevii răspund întrebărilor formulate de profesor.

Captarea atenției

Profesorul prezintă un material sugestiv (power point, știre, articol etc.) care să pregătească titlul

noi lecții.

Anunțarea temei noi și a obiectivelor operaționale

- Globalizarea
- Analizarea principalelor provocări generate de globalizare;
- Identificarea componentelor globalizării într-un text dat;
- Înțelegerea aspectelor pozitive ale globalizării pentru țările din sudul Asiei și ale Africii Subsahariene;

Dirijarea învățării

- anunță titlul lecției noi, scriindu-l pe tablă: „**Globalizarea**”

- prezintă, explică termenii noi;

- solicită elevilor să găsească sinonime pentru termenul „globalizare”

ex: mondializare, centralizare, uniune, internaționalizare etc.

-solicită elevilor să identifice domenii/sectoare asupra cărora are loc procesul globalizării: economic, cultural, politic, social, mediu.

- termenul „globalizare” este de origine anglo-saxonă (“globalization”), sinonim cu fr. “mondialisation”. Marshall McLuhan a lansat în 1968 termenul de „sat global”. Globalizarea este un fenomen complex, determinat de ușurința cu care oamenii pot călători, comunica și face comerț aproape oriunde pe planetă.

Globalizarea are patru componente:

Componenta economică;

- globalizarea poate fi definită prin interdependența economiei care se manifestă între state, ca urmare a creșterii coeficientului de dependență față de economia mondială.
- globalizarea economică presupune:
- diminuarea taxelor vamale
- renunțarea la politica vamală și la restricțiile de circulație a mărfurilor, serviciilor, tehnologiilor și capitalurilor pe măsura dezvoltării schimburilor economice.

(profesorul îi poate îndruma pe elevi să verifice etichetele hainelor pe care le poartă sau ale produselor folosite, inclusive alimente și vor observa că acestea sunt produse peste tot în lume - aceasta este o consecință a globalizării);

Componenta militară;

Profesorul evidențiază faptul că procesul de globalizare influențează considerabil problema securității. Toate eforturile direcționate spre asigurarea securității unui obiect luat în parte - stat, societate persoană etc- trebuie să contribuie la asigurarea securității globale, adică a securității umane, a întregii planete.

Rezultă că securitatea statului, societății, persoanelor nu poate fi asigurată pe deplin fără securitatea planetară.

Profesorul prezintă exemple de state din zona Africii Sub-Sahariene dominate de insecuritate (Sudan, Kenya, Uganda, Ruwanda, Congo, Togo etc.)

Componenta informațională;

Revoluția informațională este o provocare la adresa vechii ordini mondiale. Progresul tehnologiei în mass-media îi apropie pe oameni și contribuie la dezvoltarea „lumii globale” (diversele site-uri de socializare, video-conferințele, email, etc.).

Componenta privind drepturile omului;

Impactul pe care îl are asupra oamenilor faptul că națiunile acționează colectiv, a determinat schimbări în abordarea din perspectiva globalistă a drepturilor omului (tratate, convenții, pacte - transfrontaliere, internaționale etc.).

Realizarea feed-back-ului

Profesorul prezintă elevilor sarcinile de lucru și anunță timpul alocat activității

Pornind de la definiția dată globalizării de către Antony Giddens „...intensificarea relațiilor sociale în lumea întreagă, care leagă într-o asemenea măsură localități îndepărtate, încât evenimente care au avut loc pe plan local sunt privite prin prisma altora similare, petrecute la multe mile depărtare și invers”, identificați componentele globalizării.

Temă pentru acasă

Tema: Realizați un material scris (articol, știre, eseu) în care să prezentați un caz/ situație de integrare/cooperare a două țări (la alegere Nord -Sud) și rezultatele pozitive din punct de vedere economic ale acestora . Lucrarea nu trebuie să depășească 1 - 1 și ½ pagini.

Materiale auxiliare (informații,

poze, video etc)

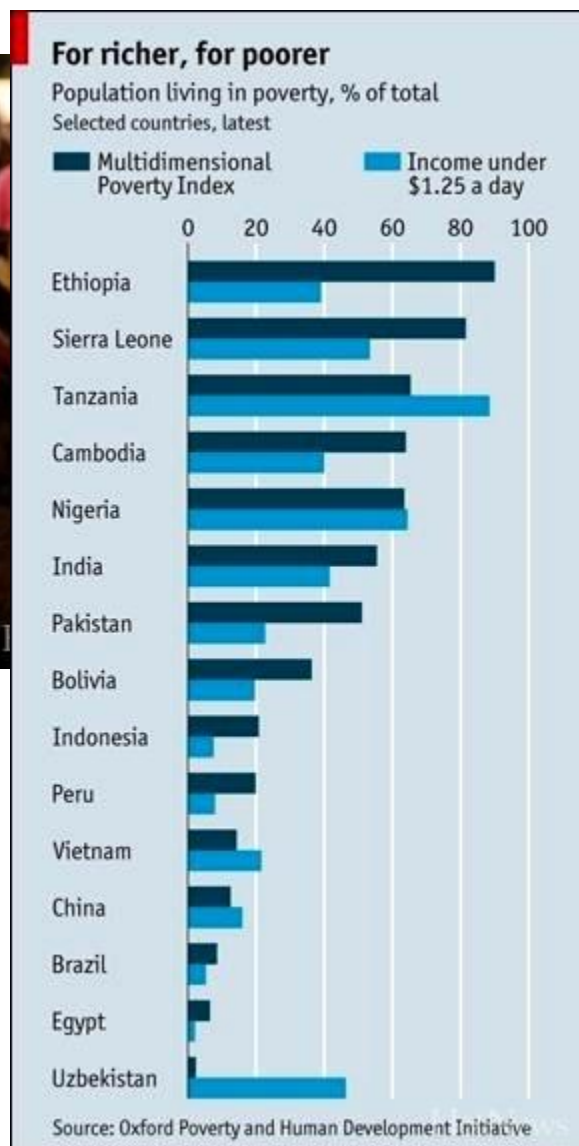
Top 10 cele mai sărace țări din lume

11.08.2010 Actual



Sursa imagine: huffingtonpost.com

Africa Subsahariană este cea mai săracă regiune din lume, urmată de Asia de Sud, iar în aceste zone populația săracă depășește pragul de 90%, arată un studiu realizat de Oxford University, cu suportul Națiunilor Unite. În ultimii 13 ani, raportul anual al ONU a folosit indicele sărăciei umane, care are trei dimensiuni de bază - durată de viață, cunoștințele și standardul de viață - pentru a măsura sărăcia în țările în curs de dezvoltare. Dar în acest an, ONU va utiliza indicele calculat de Oxford, care este considerat o "imagine multidimensională a oamenilor care trăiesc în sărăcie" și care completează prin indicatori ce reflectă o serie de lipsuri care afectează viața unei persoane. Indicele Oxford University ține cont inclusiv dacă o gospodărie are o toaletă, dacă oamenii au acces la apă potabilă la maxim 30 de minute pe jos, beneficiază de energie electrică, în cazul în care copiii de vârstă școlară sunt înscriși la o instituție de învățământ și dacă membrii familiei sunt subnutriți. O familie este considerată ca "multidimensional săracă", dacă îi lipsesc peste 30 la sută din indicatorii utilizați. Conform datelor, 24 din 25 cele mai sărace țări se află în Africa.



10. Pe locul 10 în topul celor mai sărace țări este ocupat de **Sierra Leone**, unde 81,5% din populație trăiește în sărăcie, 53,4% din populație trăiește sub 1,25 dolari pe zi și 52,3% dintre oamenii de aici nu au apă potabilă.

9. În **Guinea**, 82,4% din populație este saracă, 54,2% dintre locuitori sunt analfabeți, iar 70,1% din localnici trăiesc cu o sumă sub 1,25 dolari pe zi. În iunie, Guinea a organizat primele alegeri libere de la declararea independenței, cu mai mult de 50 de ani în urmă.

8. În **Liberia** 83,9% dintre locuitori sunt săraci și nu au surse de energie pentru gătit, iar 83,7% din populație trăiește cu sume sub 1,25 dolari pe zi.

7. Republica Central Africană are 86,4% din populație care trăiește în sărăcie, iar 82% trăiește fără electricitate.

6. O situație la fel de dramatică este în **Somalia** care se află pe locul al șaselea, unde 81,2% din populație trăiește în sărăcie, 70% nu are apă potabilă și 69% nu au acces la apă potabilă.

5. Burundi este țară în care rata celor care trăiesc cu maxim 2 dolari pe zi este de 93,4%, iar a celor cu 1,25 dolari 81,3%. De asemenea, 84,5% din populație trăiește în sărăcie.

4. În **Burkina Faso** 35,4% din populație este lipsită de hrană, 55,1% nu are acces la educație, iar procentul celor care trăiesc cu 1,25 dolari pe zi este de 56,5%.

3. Mali este statul unde 87,1% din populație trăiește în sărăcie, 51,4% cu mai puțin de 1,25 dolari pe zi, iar 36,2% este privată de electricitate.

2. Un procent șocant al populației care trăiește în sărăcie (90%) este în **Etiopia**. Totodată, 39% din oameni trăiesc cu 1,25 dolari pe zi, iar 61,5% sunt analfabeți.

1. Cea mai saracă țară de pe glob este **Niger**, unde rata de sărăciei este de 92,7%, iar 89,5% din locuitori sunt total lipsiți de instalații sanitare. În același timp, 65,9% din oameni trăiesc cu 1,25 dolari pe zi.

Vezi mai sus un grafic cu alte țări sarace

Sursa: The Economist

Rezultatele Indicelui Global al Păcii (GPI) pe 2011 arată că lumea este, pentru al treilea an consecutiv mai puțin pașnică. Amenințarea cu atacuri teroriste și probabilitate unor manifestații violente au fost principalii doi factori care au făcut ca lumea să fie mai puțin pașnică în 2011.



România ocupă locul 40 în clasamentul celor mai **pașnice țări** din lume, urcând cinci poziții față de 2010, potrivit **Indicelui Global al Păcii (GPI)** pe 2011, citat de Mediafax. Scorul **României** s-a schimbat ușor în 2011, urcând pe locul 40, după ce cu un an înainte ocupa locul 45, după o deteriorare accentuată pe fondul instabilității politice și a nesiguranței economice.

Republica **Moldova** se clasează pe locul 59 în lume, față de 66 anul trecut, imediat după Bulgaria, în rândul țărilor europene. Aceasta devansează Bosnia, Albania, Ucraina, Macedonia, Serbia și Muntenegru.

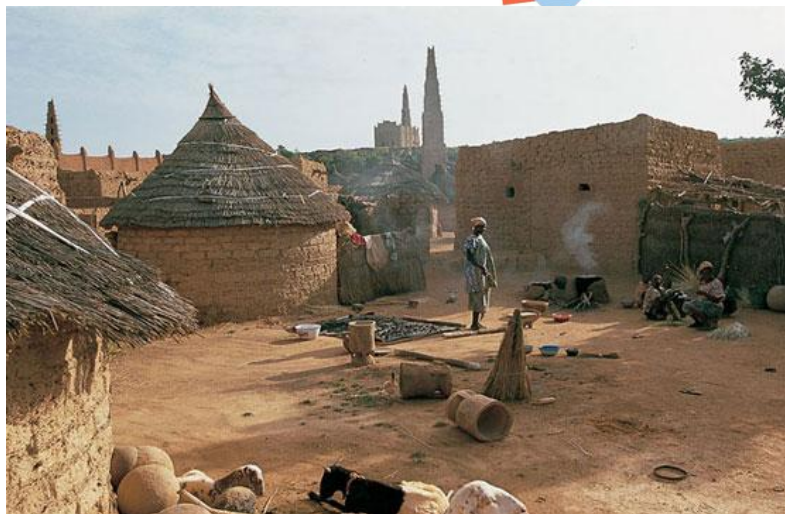
GPI pe 2011 arată impactul asupra clasamentelor naționale al “**primăverii arabe**”. Astfel, Libia (locul 143) a înregistrat o scădere considerabilă de 83 de locuri, Bahrain (locul 123) a pierdut 51 de locuri, iar Egiptul (locul 73) a pierdut în clasament 24 de poziții. Agitația socială provocată de instabilitatea economică a condus, de asemenea, la un declin al păcii în Grecia (locul 65), în Italia (locul 45), în Spania (locul 28), în Portugalia (17) și în Irlanda (locul 11).

“Scăderea indicelui în acest an este puternic legată de conflictul dintre cetățeni și guverne. Națiunile trebuie să găsească alte modalități decât forța militară pentru a ajunge la stabilizarea **țărilor**“, a declarat Steve Killelea, fondatorul și președintele IEP.

Islanda este **țara cea mai pașnică din lume**, ea fiind urmată de Noua Zeelandă, Japonia, Danemarca și Cehia. Irakul (locul 152) a evitat pentru prima dată ultimul loc în clasament. Africa subsahariană rămâne regiunea cel mai puțin **pașnică**, incluzând 40 la sută dintre **țările** cel mai puțin **pașnice din lume**, între care Sudanul (locul 151) și Somalia (ultimul loc).

Europa Centrală și de Est rămâne pe locul al treilea al celor mai pașnice regiuni din lume, după Europa Occidentală și America de Nord.





Sat din Africa Subsahariană



Școala din Africa Subsahariană-Kuito, Angola



45. Proiect de lecție

Data: 4.03.2013

Clasa: a X-a

Profesor: Anda Costache

Unitatea de învățământ: Liceul teoretic cu clasele I – XII „Ioan Petruș”, Otopeni

Obiectul: Psihologie

Tipul lecției: predare-învățare

Subiectul: Atitudini sociale individuale și schimbarea lor

Obiectiv fundamental:
referitoare la atitudinile sociale

dobândirea cunoștințelor fundamentale

COMPETENȚE SPECIFICE

- Explicarea importanței justiției sociale pentru dezvoltarea durabilă și pentru bunăstarea oamenilor
- Proiectarea unui comportament care încurajează cetățenia globală și interculturalitatea

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

O1 –să definească atitudinile sociale

O2 –să explice caracteristicile și funcțiile atitudinilor sociale

O3 –să explice caracteristicile conceptelor: justiție socială și dreptate socială

O4 –să identifice situațiile în care poate lua o atitudine socială

O5 –să îmbunătățească strategiile de acțiune asupra unor situații specifice

METODE:

M1 –conversația euristică

M2 –exercițiul

M3 – lucrul pe grupe

M4 –explicația

M5 –problematizarea

DESFĂȘURAREA LECȚIEI

Momentele lecției	Activitatea cadrului didactic	Activitatea elevului
1. Moment organizatoric	Pregatirea materialelor didactice Strigarea catalogului Stabilirea contactului vizual	
2. Pregătirea psihologică pentru lecția nouă	Pornind de la lecția anterioară « Comportamente pro și anti – sociale » elevii să dea exemple de gânduri, emoții sau chiar acțiuni posibile atunci când sunt martorii unui comportament pro social sau antisocial	Elevii dau exemple de gânduri, emoții și acțiuni posibile în situații concrete
3. Anunțarea temei și a obiectivelor	Vom studia astăzi Atitudinile sociale individuale și schimbarea lor.	Elevii își notează titlul lecției în caiete.
4. Transmiterea și	Definire: Atitudinile presupun trei componente: una cognitivă,	Elevii vor nota definiția

asimilarea cunoștințe	noilor <i>concretizată în cunoștințe și credințe, una afectivă, exprimată emoțional, și una comportamentală, vizibilă în actele persoanei respective sau în intențiile ei.</i> 1. Caracteristicile atitudinilor: - sunt pozitive sau negative (au o direcție). - au o anumită intensitate, o anumită forță - ele ne exprimă, sunt ale noastre, demonstrează implicarea noastră (au centralitate) 2. Funcțiile atitudinilor: 1. Funcția cognitivă: subiectul memorează date și informații, le prelucrează și le valorizează 2. Funcția adaptativă: prin dezvoltarea atitudinilor, subiectul poate controla mai bine felul în care se plasează pe sine în situații noi 3. Funcția expresivă: ne exteriorizăm poziția, devine vizibilă pentru ceilalți 4. Funcția de apărare a sinelui care ne ajută să ne păstrăm încrederea și respectul de sine în situații diferite 3. Justiția socială Caracterizare : promovarea demnității umane prin distribuirea echitabilă a puterii și bunurilor în societate pentru beneficiul tuturor Dreptate socială: Caracterizare: dreptatea socială se referă la justiție egală, nu doar în instanțele de judecată, ci în toate aspectele societății. Existența justiției sociale ar presupune ca oamenii să aibă drepturi și șanse egale, toți, de la cele mai sărace persoane de la marginea societății până la cei mai bogați.	

5. Fixarea cunoștințelor	Se realizează printr-o activitate pe grupe. Descrierea activității : - elevii vor fi împărțiți pe grupe de câte 4/5 - vor primi următoarele materiale : fișe cu piramida nevoilor umane a lui Maslow, liste cu resursele specifice, la îndemână, pentru adolescentul roman și pentru cel din Africa Sud – Sahariană, un extract dintr-o știre unde este evidențiată lipsa accesului la hrană și apă în Africa sud-sahariană Cerințe: - să identifice nevoile pentru fiecare categorie de adolescenți în parte - să compare nevoile și să tragă concluzii - să observe diferențele dintre resurse - să identifice ce atitudini sociale adecvate pentru situație ar putea lua - să dea exemple de acțiuni pe care ei le-ar putea face cu resursele pe care le au. Anexe: Piramida nevoilor lui Maslow Fișe cu resurse: materiale educaționale medicale	
6. Tema pentru acasă și aprecierea activității	Pe parcursul orei vor fi apreciate răspunsurile elevilor, vor fi întărite, apreciate cele bune, corectate cele eronate. În finalul orei vor fi formulate aprecieri generale, colective și individuale.	

MIJLOACE DIDACTICE:

- m1 – manualul
- m2 – fișe de lucru
- m3 – fișă cu un extras dintr-o știre despre situația din Africa sub – sahariană
- m4 – fișă cu piramida nevoilor umane a lui Maslow

BIBLIOGRAFIE:

Ștefănescu D.O, Bălan E., Ștefan C. (2008), Psihologie, manual pentru clasa a X a, Editura Humanitas, București



46. PROIECT DE LECȚIE

Data: 8.04.2013

Clasa: a X-a

Profesor: Anda Costache

Unitatea de învățământ: Liceul Teoretic cu clasele I – XII „Ioan Petruș”, Otopeni

Obiectul: Psihologie

Tipul lecției: predare-învățare

Subiectul: Comportamente pro și anti sociale

Obiectiv fundamental: Formarea unui sistem de cunoștințe despre comportamentele pro și antisociale

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

- O1: Să definească comportamentul prosocial
- O2: Să enumere teorii ale comportamentului de ajutorare
- O3: Să descrie forme ale comportamentului prosocial
- O4: Să explice ce înseamnă comportament antisocial
- O5: Să recunoască teorii legate de comportamentului agresiv

COMPETENȚE SPECIFICE:

- Explicarea importanței justiției sociale pentru dezvoltarea durabilă și pentru bunăstarea oamenilor
- Proiectarea unui comportament care încurajează cetățenia globală și interculturalitatea

METODE:

- M1 –conversația euristică
- M2 –exercițiul
- M3 – lucrul pe grupe
- M4 –explicația
- M5 –problematizarea

MIJLOACE DIDACTICE:

- m1 –manualul
- m2 – fișe de lucru
- m3 – studiu de caz - o țară din Africa Sub – Sahariană

Bibliografie

Neculau A.(coord.) (2000) – Psihologie.Manual pentru clasa a X-a, Editura Polirom, Iași
 Doina Olga Ștefănescu, Elena Băban, Cristina Ștefan (2005) – Psihologie. Manual pentru clasa a X-a, Editura Humanitas, București

Momentele lecției	Obiective	Elemente de conținut
1.Moment organizatoric Captarea atenției		Prezentarea unui studiu de caz despre o țară din Africa sub – Sahariană. Evidențierea comportamentelor prosoziale și a comportamentelor antisociale manifestate de actorii implicați în menținerea situației din țara respectivă
2.Anunțarea temei și a obiectivelor		Comportamentul pro și antisocial

3. Dirijarea învățării	Fiecare comportament are urmări fie pozitive (comportamente prosociale), fie negative (comportamente antisociale). Exemplificarea urmărilor pentru fiecare tip de comportament folosind studiul de caz prezentat A. Comportamentul prosocial Definiție. <i>Comportamentele prosociale</i> sunt comportamente intenționate, realizate în afara obligațiilor profesionale și orientate spre conservarea și promovarea valorilor sociale. Elevii sunt împărțiți în patru grupe și fiecare grupă trebuie să dea un exemplu de comportament de prosocial pe care l-ar putea manifesta pentru situația țărilor din Africa sub – sahariană. Teorii ale comportamentului prosocial 1. perspectiva biologică spune că oamenii au o predispoziție biologică de a-i ajuta pe alții care suferă. Deci comportamentul de ajutorare este <u>înnăscut</u>. 2. învățarea socială a fost susținută de cercetările efectuate pe copii care concluzionează că: - indivizii pot învăța un comportament dacă-l văd la o persoană care joacă rolul de <i>model</i>. Comportamentul nu este imitat mecanic ci se bazează pe analiza comportamentului și a urmărilor acestuia. - folosirea recompenselor întărește comportamentul și determină persoana să-l repete. Deci comportamentul este <u>învățat social</u>. 3. empatia este capacitatea de a sesiza trăirile altora, de a ne identifica emoțional și cognitiv cu o altă persoană. Empatia este în multe cazuri principala motivație a comportamentului de ajutorare pentru că indivizii răspund în mod empatic la suferința altora. Forme ale comportamentelor prosociale: cooperarea este un tip de comportament prosocial prin care persoanele își unesc priceperea și forțele pentru a rezolva împreună o sarcină. Cooperăm uneori chiar dacă persoanele cu care lucrăm nu ne sunt foarte simpatice. sprijinul acordat celorlalți atunci când situația o

		cere este un alt comportament pozitiv. Această situație presupune faptul că acela care acordă sprijin are disponibilități mai mari decât cel care le primește. c. toleranța reprezintă o caracteristică a comportamentului nostru manifestată atunci când alegem în nod deliberat să nu interzicem sau să nu împiedicăm comportamentul altei persoane, chiar dacă noi îl dezaprobăm și am avea puțința să-l influențăm. B. Comportamentul antisocial Definiție. <i>Comportamentele antisociale</i> sunt cele care sfidează ordinea socială convenită, contrariază prin neluarea în seama a normelor și a instituțiilor sociale. Agresivitatea este o formă distructivă de comportament care se concretizează în producerea unor daune pe plan material sau uman. Teorii asupra comportamentului antisocial 1.perspectiva biologică consideră agresivitatea o tendință înăscută de acțiune, fiind astfel un instinct. Instinctul este un model predeterminat de răspunsuri la stimulii din mediu, răspunsuri ce sunt controlate genetic. 2.explicații sociale și bio-sociale a. <i>frustrare și agresiune</i> – orice frustrare duce la agresiune și orice comportament agresiv are la bază o frustrare. Frustrarea este orice eveniment care interferează cu atingerea scopurilor (ex. vrei să ieși o notă mare la teză dar nu reușești să scrii tot pentru că nu mai ai timp). Frustrarea poate produce furie, ostilitate și comportament agresiv. b. <i>învățare socială</i> – comportamentul agresiv este învățat de la modele fie direct (prin recompense), fie indirect (observă alte persoane recompensate pentru comportamente agresive).
4.Analiza lecției		Evidențierea conceptelor cheie: comportament prosocial, teorii ale comportamentului prosocial, forme ale comportamentului prosocial, comportamentul agresiv, teorii asupra comportamentului agresiv.

47.PROIECT DIDACTIC

Unitatea de învățământ: Liceul teoretic cu clasa I – XII ”Ioan Petruș”

Data: 6.10.2011

Profesor: Neagu Cătălina Luiza

Clasa: a XI-a

Disciplina: Economie

Unitatea de învățare: Consumatorul și comportamentul său rațional

Tema lecției: Nevoi și resurse

Tipul lecției: Asimilare de noi cunoștințe;

Timpul alocat lecției: 50’

Locul de desfășurare: clasa

COMPETENȚE DERIVATE:

- înțelegerea utilizării raționale a resurselor;
- identificarea nevoilor și resurselor într-un text dat;
- înțelegerea ideii de întrebuintare alternativă și necesitatea de a opta pentru un anumit mod de folosire a resurselor și de a renunța la altele;
- manifestarea unei atitudini responsabile față de procesele globalizării;
- dezvoltarea unor deprinderi de utilizare rațională a resurselor și de protecție a mediului.

COMPETENȚE FORMATIV – EDUCATIVE:

- să dezvolte atenția și spiritul de observație;
 - să dezvolte capacitatea de a analiza, compara, sintetiza și concluziona
-
- Materiale didactice: manualul, note de curs, fișe de lucru;
 - Metode didactice: conversația, lucrul în echipă, dialogul dirijat, explicația, problematizarea;

FORME DE ORGANIZARE A ACTIVITĂȚII: cu toata clasa, individual

BIBLIOGRAFIE: Economie, manual, Ed. Corint, Ed. Economică Preuniversitaria

48. Proiect didactic

Școala: Colegiul Tehnic de Poștă și Telecomunicații “Gh. Airinei”, Sector 6, București

Clasa: a IX-a D, a XI-a F;

Data: 4 aprilie 2013;

Diriginte: Chițu Georgiana;

Disciplina: consiliere și orientare;

Tema: Nimeni nu are dreptul să mă lovească!

Durata: 2h ;

Scopul: Îmbunătățirea calității stilului de viață.

Competențe generale: Exersarea abilităților de management al unui stil de viață de calitate;

Competențe specifice:

- Identificarea caracteristicilor relațiilor sociale, din perspectiva calitatii acestora;
- Analizarea relației dintre stilul de viață și alegerea carierei.
- Identificarea cauzelor și a efectelor unor conflicte locale, regionale, internaționale
- Explicarea importanței justiției sociale pentru dezvoltarea durabilă și pentru bunăstarea oamenilor

Obiective:

- a. să deprindă abilități de comunicare/ abilități de **lucru în echipă**;
- b. să înțeleagă ce înseamnă **abuz fizic/abuz emoțional**;
- c. să afle care sunt **influențele/urmările** abuzului fizic asupra copiilor;
- d. să descopere unele **modalități de diminuare** a comportamentelor indezirabile („Bătaia NU este ruptă din rai!”).

Metode și procedee: conversația, dezbateră, lucrul în echipă;

Resurse umane: profesor coordonator (diriginte), elevii, 3 părinți, consilierul psiho-pedagogic;

Mijloace de învățământ: internet, calculator, table Smart, retroproiector, prezentări power-point, materiale din diverse campanii anti – violență;

Forme de organizare: activitate frontală, pe grupe, lucrul în echipă;

Etapele lecției:

1.Moment organizatoric

Salutul, verificarea prezenței și a materialelor

2.Captarea atenției

Știați că...

Aproximativ 1.000 de persoane au depus, în ultimul an, cereri pentru ordin de protecție împotriva partenerului de viață, pentru violență domestică, conform unei cercetări efectuate de

mai multe organizații pentru

drepturile femeilor. Ce părere aveți?

Reflectă acest număr realitatea sau nu?

3. Anunțarea temei și a obiectivelor

Astăzi vom discuta despre violența domestică: cum este definită prin lege, care sunt factorii de risc și care sunt consecințele.

4. Derularea lecției

Prezentări power-point realizate de elevi. Dezbateri pe marginea definiției dată prin lege.

Definiția legală a violenței în familie din articolul 2 al acestei legi este:

- 1) În sensul prezentei legi, violența în familie reprezintă orice acțiune fizică sau verbală săvârșită cu intenție de către un membru de familie împotriva altui membru al aceleiași familii, care provoacă o suferință fizică, psihică, sexuală sau un prejudiciu material.
- 2) Constituie, de asemenea, violență în familie împiedicarea femeii de a-și exercita drepturile și libertățile fundamentale;

Prezentarea factorilor de risc ai violenței în familie:

“Cauzele violenței familiale sunt localizabile în variabile psihologice, trăsături temperamentale și de personalitate. Sociologii subliniază însă că violența familială este și un răspuns la anumite condiții: sărăcia, lipsa de putere socio-politică, promovarea în mass-media a agresivității față de femei, ideologia dominației bărbatului... este confirmat de studii sistematice că violența nu rezolvă tensiunile din familie, ci le amplifică. Mai mult violența naște violență și o transmite prin socializare și învățare socială. Deși există cercetări care o contrazic, cele mai multe validează teoria transferului generațional a violenței familiale “. (Rotariu, T. și Iluț P 1994).

Formați 3 grupe (din fiecare grupă va face parte câte un părinte) și încercați să identificați factorii de risc ai apariției violenței intrafamiliale.

Factori de risc :

- sărăcia ;
- educație precară ;
- consumul de alcool sau de alte substanțe nocive ;
- continuarea unei « tradiții » - « așa știu eu de la tata că se face educație » ;
- toleranța femeii la violență ;
- mass-media : știri, filme etc. ;
- dorința unuia dintre părinți de a deține autoritatea ;
- afecțiuni psihice ;
- complex de inferioritate dintr-unul sau mai multe motive.

Consecințele sunt deosebit de grave atât la nivel individual cât și social. Care credeți că sunt urmările în cazul unui adolescent?

- agresivitate, fuga de acasă, consum de drog și alcool, probleme emoționale și mentale, sentimente de vinovăție, anxietate, izolare, mânie, depresie, nivel intelectual scăzut, deficit de atenție și concentrare, randament școlar scăzut.

Feed-back

Unde putem merge după sprijin și sfaturi dacă suntem victime ale violenței domestice?

- ❖ Centrul Național de
 - ❖ Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului.
 - ❖ Centrul pentru Drepturile Copilului
 - ❖ Salvați copiii/Casa Așchiuță
 - ❖ Centrul Național de Resurse pentru Tineri
 - ❖ Centrele Regionale de Resurse pentru Tineri
 - ❖ Centrul de Drept
- Poliția

Prevenire a Abuzului față de Copii.

Prezentarea unor materiale din diverse campanii anti-violență:

2011 - Campania "Ascultă-i sufletul!"

(Salvați copiii!)

“LUPTĂ ÎN RING, NU ACASĂ!”

2013 - Campania "Copiii fără etichete



49. Proiect de lecție

Unitatea de învățământ: Colegiul Național “Emil Racoviță”

Disciplina: Religie

Clasa a XII-a

Profesor: Danțiș Mihaela

Subiectul lecției: Rolul mamei creștine în educația religioasă

Tipul lecției: Sensibilizare și atitudine creștină

Scopul lecției: Dobândirea unor noi cunoștințe despre rolul mamei creștine în lume.

Obiective operaționale:

- 1.Să prezinte în cuvinte proprii părerea lor despre mama creștină
- 2.Să argumenteze importanța educației religioase în familie, în lumea întreagă, mai ales în țările subdezvoltate.
- 3.Să enumere modalitățile prin care mama creștină își face simțită prezența în familie și în societate
- 4.Să argumenteze importanța învățării pe tot parcursul vieții, avându-o model pe mama creștină.

Competențe specifice:

- Explicarea importanței durabilă și pentru bunăstarea oamenilor

justiției sociale pentru dezvoltarea

Strategia didactică:

1. Metode si procedee: explicația, lectura, conversația
2. Forme de organizare a activității elevilor: activitate frontală și individuală

Resurse: Oficiale: Programa școlară pentru disciplina Religie, clasa a XII-a

Temporale: număr de lecții – 1

Durata: 50 min.

Bibliografie: Biblia sau Sf.Scriptură, E.I.B.M al B.O.R. București,1982.

Cucoș, Constantin “Educația religioasă”, Editura Polirom, Iași, 1999

Opris, Dorin, si colaboratori, Manual de religie pentru clasa a XII-a, editura Dacia, Cluj-Napoca 2002

Raduca, Pr.Vasile, Ghidul creștinului ortodox de azi, Editura Humanitas,1995

1. **Momentul organizatoric:** profesorul si elevii salută si rostesc rugaciunea “Tatal Nostru”
2. **Pregatirea pentru receptarea noilor cunoștințe :** profesorul prezintă imagini cu familii din țări diferite. Se discută aceste reprezentari în care personajul principal este mama aflată în diverse ipostaze. Elevii urmăresc cu atenție explicațiile. Observația se face dirijat; se fac aprecieri verbale

3. **Anunțarea titlului si a obiectivelor:** se anunță si se scrie pe tablă titlul lecției: “Rolul mamei creștine în educația religioasă.” Se precizează obiectivele lecției. Elevii scriu titlul lecției apoi ascultă explicațiile.

4. Comunicarea noilor cunoștințe:

Societatea actuală nu mai oferă modele demne de urmat.Tinerii zilelor noastre nu mai au de unde alege, nu pot să mai discearnă între adevăratele modele si pseudo-modele. Avem tendința de a importa obiceiuri si tradiții din Occident doar pentru a fi în pas cu lumea modernă dar pe cele autohtone le uităm, le neglijăm.

În încercarea disperată a omului de a-și clădi un rost în viață uita de multe ori că nu poate face nimic fără ajutorul lui Dumnezeu. Acolo trebuie să căutăm modele, la Dumnezeu și la sfinții lui, să ne străduim să ajungem la asemenea cu Dumnezeu.

Modelul femeii creștine este fără indoială Maica Domnului, care este în același timp Fecioara si Maica. Astfel, Maica Domnului le ocrotește și pe tinerele creștine dar și pe mamele creștine, ea a devenit modelul, nădejdea si ocrotitoarea tuturor. Acestea, în toate greutățile lor își pun speranța în Maica Domnului, văzând în Ea modelul ideal al mamei, al dragostei materne. Rolul femeii în creștinism nu este unul deloc de neglijat mai ales dacă ne gândim la Întruparea si Nașterea Mântuitorului din Sf. Fecioara Maria. Creștinismul a contribuit astfel, în mod esențial la promovarea demnității femeii. Prin chemarea femeii la sfințenie, la nașterea de copii si creșterea lor în credință, femeia ajunge chiar în creștinism până la demnitatea de împărăteasă.

Ca să putem înțelege scopul pentru care a fost creată femeia trebuie să ne gândim la Maica Domnului. Ea este cea mai pură jertfă și darul cel mai de preț și mai curat pe care umanitatea l-a oferit lui Dumnezeu. Maica Domnului este intruchiparea smereniei: după ce Arhanghelul Gavril îi vestește că va naște Fiul de la Duhul Sfânt, Sfânta Fecioara se lasă cu totul în voia Domnului, prin acel “Iată roaba Domnului, fie mie după cuvântul tău” acesta este cel mai smerit gest cu putință. Să renunți cu totul, la voia proprie și să împlinești voia Lui.

Un astfel de model trebuie să îl aibă tinerele și mamele în general. Femeia este cea care trebuie să stabilească un echilibru, este cea care împartășește celor din jur sensibilitate, finețe, frumusețe, tandrețe dar mai presus de orice ea trebuie să-și asume maternitatea. În întreaga lume femeia creștină este apreciată. Chiar și în țările mai puțin dezvoltate sau subdezvoltate, acolo unde biserica ortodoxă și-a deschis de curând porțile se încearcă să se ajute femeia și mama creștină. I se redă importanța cuvenită și este ajutată să se simtă împlinit, să simtă că are drepturi, că este necesară, valoroasă, că are dreptul să fie educată, că este egală în drepturi; este încurajată să își spună opinia în familie și în societate; este ajutată să își îmbunătățească sănătatea. Biserica s-a implicat și se implică în aceste țări unde femeia a fost sau încă mai este considerată doar o unealtă. Observăm că obiectivele bisericii ortodoxe în aceste țări (Congo, Sudan, Nigeria, Niger, Kenya, Somalia, Angola, etc.) se aseamănă cu obiectivele de dezvoltare ale mileniului, că problemele globale cum ar fi cele sociale, politice, de mediu sau economice sunt cunoscute de Biserică. Se încearcă găsirea unor soluții, îndemnând creștinii să ajute și să se ajute, pornind de la modelul iubirii lui Hristos pentru oameni; să ducă mai departe credința, să nu facă discriminări, să evite conflictele, să aibă grijă de mediul înconjurător.

Biserica consideră femeia mama neamului omenesc, pentru că numai datorită ei se perpetuează ființa umană; ea izvorăște viața din viața ei, aduce în lume o ființă nouă.

Ea hrănește pruncul, de la ea învață acesta primul zâmbet și primul cuvânt, acela de mamă.

Ea sădește și dezvoltă în copil respectul față de semenii, dragostea de muncă și de țară, cinstea, conturându-i personalitatea și formând omul matur de mai târziu : “ dacă în sufletul copilului încă fraged se întipăresc învățăturile bune, nimeni nu le va mai putea șterge atunci când se vor face tari ca o întipărire, precum ceara “ spunea Sf. Ioan Gură de Aur.

O generație de mame bune ar fi o generație de mame care să îi învețe pe copiii lor să fie buni, drepti, respectuoși, să învețe, să-și iubească aproapele și pe Dumnezeu, să cultive adevărul, binele și frumosul. O astfel de generație de mame și o astfel de o generație de copii chiar ar reuși să schimbe lumea, să schimbe mentalități, să încununeze cu folos creația lui Dumnezeu care este omul.

În creștinism mama este și primul pedagog spre Hristos, primul dascăl și preot al copilului ei. Ea este cea care duce mâna copilului la frunte ca să îl învețe semnul Sfintei Cruci apoi tot ea i le împreunează pe amândouă, pentru rugăciune.

Din punct de vedere biblic, femeia nu este un ajutor-slugă, ci o fată-către-fată; în fața lui Dumnezeu stă fiica lui Dumnezeu; unul îl completează pe celălalt; cum spune Sfântul Apostol Pavel:”nici bărbatul fără femeie, nici femeia fără bărbat în Domnul.”

Pedagogia mamelor nu este rodul unui studiu ci izvorăște din credință și din învățăturile creștine pe care și ele la rândul lor le-au primit de la mamele lor.

Elevii au ascultat cu atenție și au notat în caiete ideile principale. Profesorul a folosit în comunicarea cunoștințelor conversația, explicația, povestirea; activitatea frontală și individuală. S-au făcut aprecieri verbale.

5. Fixarea și sistematizarea: se adresează elevilor întrebări: "Care este părerea voastră despre mama creștină?"

"De ce este importantă educația religioasă în întreaga lume?"

"Care sunt modalitățile prin care mama creștină își face simțită prezența în familie și societate?"

Elevii răspund și notează în caiete.

Precizare: Creștinismul, chiar dacă nu vorbește despre preoția femeii i-a ridicat totuși un "altar", care este casa, caminul unde ea viețuiește. Aici ea nu poate fi înlocuită de nimeni pe lume și nici misiunea ei nu poate fi nicăieri mai însemnată, mai rodnică și mai sfântă ca aici. Căminul este cea dintâi instituție de învățământ pentru copil iar mama este cea mai desăvârșită educatoare.

Cu o credință vie, caldă și puternică, cu sentimente nobile, cu simț moral superior, femei uneori simple, din toate țările lumii, au putut să-și educe copiii mai bine decât pedagogi ci pregătire științifică.

6. Aprecierea activității: se fac aprecieri generale și individuale și se notează elevii care au participat la lecție.

7. Precizarea temei: "O mamă bună prețuiește cât o mie de profesori"- reflectați la afirmația lui Johann Friedrich Herbart.

8. Încheierea activității: profesorul și elevii rostesc rugăciunea "Tatăl nostru".



50. Proiect de lecție

Unitatea școlară: Colegiul Național „Emil Racoviță”

Titlul lecției - "Țara oportunităților – o atitudine"

Disciplina – Geografie

Profesor – Maria Stoica

Colaboratori: Sorina Toader – prof. matematică; Raluca Dumitru – consilier psihopedagog

Grup țintă: 25 elevi – clasa a XI-a C

Competențe generale

- Cooperarea cu ceilalți în rezolvarea unor probleme teoretice și practice, în cadrul diferitelor grupuri

- Manifestarea unui comportament social activ și responsabil, adecvat unei lumi în schimbare
- Participarea la luarea deciziilor și la rezolvarea problemelor comunității

Competențe specifice

- Participarea activă și responsabilă la viața socială
- Cooperarea cu ceilalți în dezbaterile unor probleme globale
- Cooperarea în rezolvarea unor probleme ale comunității
- Recunoașterea valorii și demnității proprii și a celui alt, pentru interrelaționarea pozitivă în cadrul societății
- Participarea la identificarea unor soluții pentru probleme ale comunității, care implică drepturile omului
- Explicarea importanței justiției sociale pentru dezvoltarea durabilă și pentru bunăstarea oamenilor
- Identificarea cauzelor și a efectelor unor conflicte
- Manifestarea unei atitudini responsabile față de procesele globalizării

Valori și atitudini promovate

- Respectarea drepturilor fundamentale ale omului/copilului
- Dezvoltarea atitudinilor pro-active în viața socială
- Atitudine pozitivă față de sine și față de ceilalți
- Toleranța față de persoanele/grupurile vulnerabile sau cele care manifestă opinii, credințe și valori diferite de ale majorității

Momentele lecției

- Captarea atenției:

Metoda – Conversația euristică

Conținut – Introducere în tematica activității (valori democratice, drepturile omului, probleme globale – de ce s-au stabilit **Obiectivele de dezvoltare ale mileniului** – deoarece lumea se confruntă cu niște probleme și atunci se încearcă găsirea unor soluții)

- Desfășurarea lecției:

Activitatea 1 – “Elevii față în față cu problemele globale” Prezentarea unor imagini cu impact emoțional legate de problemele globale și discuție pe marginea acestor imagini.

Subactivități

- a) Prezentarea power point “AFRICA – un continent al contrastelor” –
- b) Reflecție personală prin notarea impresiilor generate de imagini – 5 min
- c) Solicitarea de a nota o soluție pentru eliminarea/reducerea problemei – 5 min
- d) Prezentarea impresiilor și soluțiilor, concluzii – 10 min

Activitatea 2 – Stereotipuri și preconcepții/prejudecăți

Metoda: joc de rol

Subactivități:

a) stabilirea grupului de voluntari și distribuirea rolurilor – personaje provenind din grupuri vulnerabile, situații de viață dificile și profesii controversate

b) jocul de rol

- elevilor li s-au citit afirmații în legătură cu deciziile pe care le pot lua fiind în pielea personajului; avansau câte un pas la fiecare afirmație pe care considerau realizabilă și rămâneau pe loc în caz contrar;

c) feed-back-ul final

- elevii care au jucat rolul au împărtășit impresiile și emoțiile resimțite în timpul jocului de rol, s-a analizat numărul de pași și motivația fiecărui personaj în parte și observatorii și-au împărtășit propriile emoții, analizându-se la nivel de clasă stereotipurile și prejudecățile apărute pe parcursul activității

Concluzii

- Profesorul subliniază aspectele pozitive ale modului în care s-au implicat elevii și elevii oferă feed-back pentru întreaga oră (în legătură cu ceea ce au simțit și au învățat în cadrul lecției)

FEED-BACK-UL ELEVILOR

1) Ce au simțit când au văzut imaginile

- Șoc, neîncredere că pot exista astfel de situații dramatice, milă, durere, suferința
- Nedreptate
- Cruzime
- Furie, nemulțumire față de cei care pot lua atitudine și nu o fac
- Sunt copii care își doresc iPhone și alte lucruri mai puțin importante pe când copiii din Africa **își doresc o șansă la viață** – Ionela – IX B

2) Ce soluții au găsit elevii pentru eradicarea sărăciei severe și a bolilor

- Implicarea guvernelor lumii
- Implicarea corporațiilor multinaționale
- Implicarea bogaților lumii
- Implicarea tuturor categoriilor sociale prin:
 - Donații – bani, haine, alimente, medicamente, cărți, obiecte pentru igienă, jucării
 - Construirea de spitale
 - Construirea de adăposturi și cantine
 - Construirea de puțuri pentru asigurarea accesului la apă
 - Asigurarea accesului la educație
 - Mediatizarea permanentă a acestor cazuri – în mass-media
 - Campanii UNICEF

- În școlile și liceele din România ar trebui să fie în fiecare săptămână câte o oră care să prezinte astfel de cazuri dramatice pentru a determina elevii să-și dorească să ajute copiii în suferință – Livia – IX B
- **Implicarea** este soluția – Andreea Rebeca - IX B
- Toți am putea contribui prin orice fel de ajutor material sau prin voluntariat – Lisa - IX B
- Mi-aș dori să câștig un concurs și să donez banii – Marius – VI A

Astăzi am învățat:

- Cum să ajut oamenii/ că putem ajuta oamenii în diferite moduri/ că oricine poate să ajute cu ceva
- Trebuie să apreciem pe fiecare om
- Oamenii nu trebuie discriminați
- Nu mai judec oamenii după aparențe
- Nu contează ce ești, contează ce poți face
- Că trebuie să fiu o persoană mai bună
- Că putem trece peste orice obstacol cu voință și speranță
- Că putem face mai multe alegeri în viață
- O lecție bună în legătură cu sărăcia/ că există mulți săraci în lume
- Că oamenii sunt unici/ fiecare este unic
- Că societatea critică foarte mult
- Să prețuiesc ceea ce am/ să fiu mai bun
- Că orice om are dreptul la viață
- Că educația este importantă/ că avem nevoie de educație
- Că oamenii au drepturi egale
- Că trebuie să ajutăm/ să ne implicăm mai mult/ să luăm atitudine
- Importanța statutului social

Fișa pe care au completat-o elevii la sfârșitul lecției (Vezi Anexa 12)

Jocul de rol – “Alegeri în viață”

Pasul I

12 voluntari

trag la sorț câte un cartonaș - vor juca rolul înscris pe cartonaș

- nu dezvăluie identitatea
- intră în sala și fac pereche cu cineva cu care discută 5 min despre rol

întrebări în pereche

- care este viața ta?
- care sunt preocupările zilnice?
- cu ce te ocupi?
- suferi de vreo boală??

trasez 12 linii cu creta sau scotch pe parchet
elevii se așază în linie la câțiva cm de prima linie

- la început sau după fiecare afirmație veți întreba dacă “poți face această activitate fără a întâmpina greutăți sau restricții din partea celor din jurul tău?”
- dacă simt că pot face pasul, înaintează, dacă nu, rămân pe loc

AFIRMAȚII

1. Pot face planuri pe termen lung
2. pot solicita și primi ajutor medical de fiecare dată când am nevoie
3. pot să mă căsătoresc cu partenerul meu
4. pot să le spun oamenilor care este meseria mea
5. pot să iau decizii pentru familia mea
6. mă simt în siguranță când merg seara pe stradă
7. pot să obțin un împrumut la bancă
8. oamenii sunt întotdeauna drăguți cu mine
9. pot să adopt un copil
10. pot să călătoresc oriunde îmi doresc
11. pot să îmi găsesc ușor un loc de muncă
12. pot să am copii cu partenerul meu

procesare I

- cine a făcut cei mai mulți pași și de ce
- cine a făcut cei mai puțini pași și de ce
- cum s-au simțit atunci când au făcut un pas înainte
- dar atunci când nu au putut răspunde afirmativ afirmației
- care sunt restricțiile cu care s-au confruntat
- de ce credeți că s-au confruntat personajele cu aceste restricții

trebuie să ajungem la următoarele idei:

Percepțiile celorlalți despre noi ne afectează comportamentul

Discriminarea/prejudecățile/stereotipurile au efecte asupra tuturor membrilor acelei categorii

APLAUZE – îi scoatem din rol

PROCESARE II

1. ce rol au interpretat
2. cum s-au simțit în acel rol
3. ce ați învățat despre efectele discriminării
4. cum veți folosi această experiență

5. care sunt drepturile omului frecvent încălcate în cazul discriminării, în cazul persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA, în cazul persoanelor foarte sărace

dreptul la viața

dreptul la nediscriminare

egalitate în fața legii

dreptul la intimitate

dreptul la muncă

acces egal la educație

acces egal la servicii de sănătate

acces egal la asigurări sociale și servicii de asistență socială

libertate de mișcare

libertate de expresie și opinie precum și dreptul de a primi și disemina informații

dreptul de a se căsători și de a întemeia o familie

dreptul de a participa la viața socială și culturală

Personajele:

- mama singură cu doi copii
- om de afaceri
- profesoară
- tânără necăsătorită însărcinată
- tânăr fotbalist
- lucrătoare în domeniul sexului comercial
- muncitor în construcții
- fost consumator de droguri
- tânără cu dizabilități
- tânără casnică
- barman homosexual
- vânzătoare



51. Proiect de lecție

Subiectul: Problema apei în Africa

Clasa: a XI-a G

Profesor: Putineanu Tatiana

Unitate școlară: Colegiul Tehnic „Anghel Saligny”

Motivația: civilizația nu poate fi concepută fără apă deci e necesară cunoașterea soluțiilor pentru o bună gestionare a apei în Africa subsahariană.

Competențe specifice:

- Analizarea consecințelor pozitive/negative pe care activitatea oamenilor le poate avea asupra mediului înconjurător
- Dezvoltarea unor deprinderi de utilizare rațională a resurselor și de protecție a mediului
- Susținerea responsabilă a dezvoltării durabile

OBIECTIVE GENERALE:

- O 1. - identificarea problemelor lumii contemporane referitoare la mediu;
O 2. – analiza unor date specifice;

OBIECTIVE OPERATIONALE:

- c) Cognitive.
- să analizeze repartiția pe Glob a resurselor de apă;
 - să identifice nevoile de apă ale oamenilor;
 - să identifice efectele sociale negative legate de apă;
 - să emită soluții pentru o bună gestionare a apei.
- d) Atitudinale.
- formularea de întrebări și răspunsuri;
 - evaluarea corectă a răspunsurilor celorlalți elevi;
 - să ofere feedback colegilor;
 - să lucreze în echipă.
- e) Metodologice.
- sistematizarea informațiilor;
 - lucru în grup.

CONDITII PREALABILE: elevii au noțiuni anterioare despre resursele de apă, poluare și consecințele lipsei de apă

RESURSE MATERIALE: harta fizică a lumii, fișe de lucru.

RESURSE PROCEDURALE:

- discuția dirijată;
- problematizarea
- dezbateră
- expunerea

FORMA DE ORGANIZARE A ACTIVITĂȚII ELEVILOR: frontală, pe grupe

Desfășurarea situațiilor de învățare

1. Conexiune cu cunoștințele anterioare ale elevilor: elevii cunosc problemele legate de calitatea apei, dar și alte probleme întâlnite în Africa Subsahariană (sărăcie severă, rata ridicată a mortalității infantile, inegalitate socială, acces limitat la învățământ și grad ridicat de analfabetism)
2. Organizarea cunoștințelor anterioare ale elevilor.

Realizarea sensului

1. Comunicarea sarcinilor pentru fiecare grupă

- profesorul notează titlul lecției
- se împarte clasa în patru grupe
- fiecare grupă primește o fișă cu sarcina de lucru

2. Desfășurarea activității pe grupe

- fiecare grupă își pregătește locul de lucru, își alege un lider
- fiecare grupă notează pe o planșă rezultatul activității
- profesorul urmărește realizarea sarcinilor și dacă e nevoie furnizează informații suplimentare întregii clase sau separat fiecărei grupe
- după timpul alocat (15 minute) fiecare lider de grupă prezintă în fața clasei produsul grupei.

Fișe (Vezi anexa 15)

Schema lecției

Problema apei în Africa

Caracteristicile de bază ale apei dulci

- repartiție spațială – este inegal răspândită și determină penurie de apă în unele zone
 - apa dulce este o resursă aproape constantă
 - apa subterană se reduce rapid datorită consumului

Apa și societatea

Nevoile de apă ale societății cresc mereu.

Apa este folosită în:

- agricultură
- industrie
- sursă de energie
- uz casnic
- transport

Efecte sociale negative:

- poluarea

- transmiterea de boli
- lipsa alimentelor

Soluții pentru rezolvarea problemei apei:

- gospodărire corectă a apelor și amenajare integrală.
- re folosirea apelor uzate
- ploi artificiale
- desalinizarea apei marine
- distilarea apei
- stocarea apei
- derivații dintr-un bazin hidrografic în altul
- economisirea apei



52. Proiect didactic

Disciplina: Istorie

Clasa: a XI a

Profesor: Ștefan Marinela

Unitatea de învățământ: Colegiul Tehnic „Anghel Saligny”

Tema: Știința contemporană

Lecția : Impactul tehnologiei asupra vieții cotidiene și a mediului

Aria curriculară : Om și societate

I. STRATEGIA DIDACTICĂ

- **Metode și procedee didactice:** -conversație euristică, dezbateri, expuneri, conversație, prezentare power point, învățare prin descoperire
- **Mijloace de învățământ:** documente istorice, grafice, fotografii, manual Istorie, documentar istoric

Competențe specifice: conf programei aprobate prin OM 3252/13.02.2006

- Compararea unor opinii și argumente diferite referitoare la o temă de istorie
- Selectarea și comentarea surselor istorice pentru a susține/combate un punct de vedere
- Proiectarea unei cercetări cu subiect istoric
- Identificarea cauzelor și a efectelor unor conflicte locale, regionale, internaționale
- Proiectarea unui comportament care încurajează cetățenia globală și interculturalitatea

- Explicarea importanței durabilă și pentru bunăstarea oamenilor

justiției sociale pentru dezvoltarea

Obiective operaționale :

O1-să analizeze consecințele dezvoltării tehnologice asupra vieții cotidiene

O2-să recunoască cauzele/efectele poluării mediului datorate dezvoltării tehnologice, să identifice cauzele poluării genetice și ale segregării digitale

O3-să exprime punctul de vedere în urma propriei cercetări, privind impactul tehnologiei asupra vieții cotidiene și asupra mediului. Studiu de caz segregarea digitală în Africa subsahariană /ce înseamnă să fii copil în Africa subsahariană

Scenariul didactic/Predarea noii lecții

Analizează consecințele dezvoltării tehnologiei asupra vieții cotidiene și a mediului

- enumeră, câteva descoperiri importante pentru știința contemporană și pentru viața cotidiană
- identifică efectele/cauzele poluării mediului datorate dezvoltării tehnologice, cauzele poluării genetice și ale segregării digitale
- explică degradarea mediului-consecință a progresului tehnologic

-expunerea punctelor de vedere ale elevilor/grupelor de elevi, prezentarea concluziilor cercetării
Studiu de caz –Africa subsahariană

- Segregarea digitală în Africa
- Ce înseamnă să fii copil în Africa

Studiu de caz Africa sub-sahariană și segregarea digitală

„Computerele condiționează din ce în ce mai mult tipul de țară în care trăim“. Astfel că, trecere în era informației/cunoașterii au generat o nouă problemă numită **segregare digitală**.



Acest termen se referă la separarea dintre comunitățile care au acces la computere și la Internet și la cele care nu au. Termenul se referă de asemenea și la diferențele existente între grupurile sociale privind abilitatea acestora de a utiliza tehnologiile informaționale în mod eficient, datorită diferitelor niveluri de stăpânire a deprinderilor tehnice și datorită accesului inegal la conținuturi digitale. Separarea dintre cei care au și cei care nu au computere nu este astăzi suficientă, deoarece segregarea digitală este nuanțată inclusiv de realități de genul: computere învechite, neperformante, conexiuni la Internet de viteză redusă, dificultatea de a

beneficia de asistență tehnică

promptă și de calitate etc.

Ipoteza care a stat la baza unei mișcări de gândire din SUA numită The Knowledge-gap Hypothesis (ipoteza diferenței de cunoaștere) a fost avansată de Phillip Tichendor astfel:

„Fiecare nouă media adâncește separarea dintre cei bogați în informație și cei săraci în informație, din cauza diferențelor de acces la acea nouă media și din cauza controlului asupra utilizării sale“.

Haideți să enumerăm în rândurile care urmează câteva motive principale pentru reducerea segregării digitale, aceasta în urma conștientizării instituțiilor de profil asupra dezavantajelor acestui concept în practică.

- egalitate economică („Foarte multe informații vitale pentru educație, carieră, sănătate, viață civică etc. sunt oferite publicului prin Internet“); mobilitate socială („Rețelele de calculatoare joacă un rol tot mai important în toate aspectele vieții oamenilor, astfel încât educația trebuie să le includă, pentru a permite accesul la educație și oportunități egale tuturor categoriilor sociale“);
 - egalitate socială („Accesul la informație prin Internet sau alte modalități de comunicare crește calitatea vieții și îmbunătățește șansele de inserție socială, indiferent de calitatea mediului socioeconomic din care provine persoana“); democrație („Utilizarea Internetului are implicații democratice și va conduce la participarea tot mai largă a oamenilor la luarea deciziilor“); competitivitate și creștere economică („Dezvoltarea infrastructurii informatice și utilizarea sa activă este calea cea mai scurtă spre creșterea economică“);
 - securitate națională („Unii consideră că lipsa de informație și accesul limitat la Internet poate fi una din explicațiile actelor teroriste din lume“, www.digitaldivide.org). Cercetările facute în ultima vreme privind eficiența învățării, relevă faptul că nu există diferențe semnificative între rezultatele obținute prin învățământ tradițional, „față în față“, sau prin învățământ la distanță și în mod special prin învățare electronică. Tehnologia digitală produce anumite schimbări ale mediului de învățare prin posibilitățile de utilizare a dimensiunilor sale pedagogice (după Peters, Otto, „Learning with New Media in Distance Education“, 2003):
 - varietate pedagogică (se poate utiliza pentru aplicarea diverselor paradigme educaționale: behaviorism, cognitivism, constructivism);
 - spațiu de învățare virtual (mult mai eficient decât spațiul de învățare real, creează posibilitatea ca informațiile de transmis să fie scoase din context, să fie accesibilizate, vizualizate, simulate procesual, deci materialul devine mai atractiv și mai ușor de înțeles);
 - autonomie în învățare (cursanții își petrec timpul utilizând informația, nu căutând-o);
 - individualizarea învățării, absența grupurilor de elevi/studenți care învață împreună (caracteristică depășită în prezent cu ajutorul teleconferințelor sau cu ajutorul discuțiilor on-line), respectarea ritmului propriu de lucru al fiecăruia;
 - comunicarea în ambele sensuri (ceea ce face deosebirea între învățământul la distanță și utilizarea tehnologiei pentru a ajuta învățarea tradițională).



A3. Studiu de caz

Ce înseamnă să fi copil în Africa subsahariană

Război, crime, foamete, **mizerie**, malarie și **HIV** - probleme cu care trebuie să se confrunte o **mamă** din Africa Subsahariană. O lume crudă, ignorantă și înfricoșătoare.

Foametea este, de fapt, adevărata criză mondială. Copii fără părinți, fără acces la spitale, ori educație. Iată o lume fără oportunități, o lume a nepăsării, sfâșietoare...

Realitatea subsahariană

Africa subsahariană este un țărm sfâșiat de războaie și boli. De peste 40 de ani acest lucru a dus la condamnare internațională și sancțiuni, conflicte tribale și rasism, rezultatul inevitabil fiind foametea, boala și sărăcia pentru majoritatea populației.



Pe lângă aceste tragedii, **SIDA** a pătruns în marea parte a continentului. **Niciun alt colț al lumii nu a fost mai afectat de răspândirea virusului HIV.** Din cauza acestei probleme majore, populația africană este, în momentul de față, în declin.

Părinții mor, lăsându-și copiii, uneori chiar nou născuți, să aibă singuri grija de ei...pe străzi.

Conform avert.org, **două treimi din oamenii infectați cu HIV trăiesc în Africa subsahariană**, deși teritoriul nu cuprinde decât 10% din populația lumii.

Doar după anul 2008, **1.4 milioane de adulți și copii din această zonă au murit de SIDA.** Sunt multe **campanii** care încearcă să ajute copiii orfani, însă acestea se confruntă cu ignoranța.

Poziția femeii în Africa

Într-o societate dominată de superstiții, femeile devin victimele propriilor soți și, inevitabil, copiii.

În Zimbabwe, de exemplu, femeile se confruntă cu o problemă reală. Trebuie să joace rolul casnicei, al mamei, al muncitorului și, uneori, al îngrijitorului în adăposturile pentru orfani.

Aceste roluri multiple determină adesea femeia să își neglijeze copiii. Și nu pentru că nu îi iubește sau pentru că nu știe să fie mamă, ci pentru că este o victimă a societății în care trăiește.

"Obişnuiam să stau acasă cu cei mici, însă acum întâmpin o problemă. Trebuie să lucrez pe câmp. Anul trecut mai aveam bani să angajez pe cineva să lucreze în locul meu, însă acum trebuie să o fac cu mâna mea" - Angelina, Zimbabwe.

"Deoarece sunt o africană săracă, nu pot câștiga îndeajunși bani pentru trei orfani. Fetița care este în clasa a doua lipsește adesea din primul semestru, deoarece nu am bani pentru taxa de școlarizare. Ceilalți doi nu merg decât două sau trei zile pe săptămâna la școală. Aveam o vacă și o țineam pentru lapte, însă a murit și, momentan, nu am nicio altă sursă de venit" - Barbara, Uganda.

Impactul asupra copiilor

Nu există cuvinte pentru a exprima traumele și greutățile pe care un copil trebuie să le înfrunte.

Epidemia nu cauzează doar dispariția părinților, ci și a propriei lor copilării.



Odată ce unul sau mai mulți dintre membrii familiei se îmbolnăvesc, **copiii le revin mai multe responsabilități:** să obțină un venit, să facă mâncare și să aibă grijă de membrii bolnavi ai familiei.

Confruntându-se cu aceste probleme, mult prea puține familii dispun de sumele necesare pentru a-și trimite copiii la școală. În cele mai multe cazuri, **părinții nu au educația necesară** pentru a-și proteja copiii de eventualele boli.

Astfel, cei mici rămân fără părinți, pe străzi... Iar viața pe stradă e murdară, violentă și scurtă pentru un copil. Cei mai mulți mor din cauza malnutriției.

Majoritatea populației trăiește în zona rurală, iar cel mai apropiat centru medical este uneori la zeci de kilometri depărtare. **Principalul mijloc de transport este bicicleta**, care funcționează pe

post de taxi. Însă acesta este un lux, deoarece costă 2 dolari, o sumă mult prea mare, ținând cont ca o familie trăiește cu circa 1 dolar pe zi, conform site-ului orphansinafrica.org.

Consecințele sunt, uneori, tragice. Un număr tot mai mare de copii din Zimbabwe se prostituează pentru a supraviețui, conform organizației Salvați Copiii. Sărăcia determină fetele, unele chiar de 12 ani, să-și vândă trupul pentru un pachet de biscuiți.

Filme documentare pe post de campanii

Imagini cutremurătoare și povești impresionante - pe aceste principii se bazează un film de acest gen, scopul fiind acela de a transmite un mesaj puternic, adesea șocant.

"**Angels in the dust**" debutează cu povestea unei activiste radicale, Marion Cloete, care, împreună cu soțul și cei trei copii ai săi, încearcă să ridice un orfelinat într-un sat din afara Johannesburgului, unde peste 50% din locuitori sunt infectați cu HIV.

Filmul surprinde și alte probleme, care îngreunează situația femeii: spitalele refuză să le ofere pacienților tratamente medicale, părinții ar prefera să își ucidă proprii copii, decât să recunoască faptul ca au fost abuzați sexual și bătrâni "înțelepți" care afirmă că HIV-ul va dispărea dacă te vei culca cu o virgină.

Până în 2010, 26 de milioane de copii din zona subsahariană au rămas fără părinți. Dintre aceștia, Marion a avut puterea de a salva 500.



53. PROIECT DE LECȚIE

Unitatea de învățământ: Colegiul Tehnic "Anghel Saligny"

Disciplina - fizică

Unitatea de învățare: Energia regenerabilă

Subiectul lecției: Lumea energiilor regenerabile

Profesor: Moțoc Delia

Clasa: a XI-a

Timpul alocat: 4 ore

Tipul lecției: lecție mixtă: verificare-transmitere de noi cunoștințe - evaluare.

Scopul lecției: formarea unei atitudini critice față de efectele științei asupra dezvoltării tehnologice și sociale, precum și a interesului pentru protejarea mediului exterior.

Competențe specifice:

- Cunoașterea conceptului de energie și etapele dezvoltării acestuia.

- Cunoașterea formelor de energie convențională și alternativă, spectrul de resurse, avantajele și dezavantajele folosirii acestora.
- Înțelegerea modalităților de conversie a energiei dintr-o formă în alta, precum și aplicabilitatea lor
- Cunoașterea principalelor preocupări și activități ale factorilor de decizie la nivel național.
- Dezvoltarea unor deprinderi de utilizare rațională a resurselor și de protecție a mediului
- Analizarea consecințelor pozitive/negative pe care activitatea oamenilor le poate avea asupra mediului înconjurător
- Susținerea responsabilă a dezvoltării durabile

Obiective operaționale:

- *Să cunoască principalele surse de energie și utilizarea corectă a noțiunilor predate.*
- *Să argumenteze avantajele și dezavantajele tehnologiilor de valorificare ale surselor de energie existente.*
- *Să își exprime părerile (pro sau contra) în legătură cu anumite surse de energie.*
- *Respectul față de natură – promovarea "celor trei R"*
- *Folosirea controlată a resurselor convenționale.*
- *Folosirea resurselor de energie neconvențională pentru asigurarea unei existențe într-un mediu mai curat.*
- *Implementarea modului ECO în viața societății, prin **informare, atitudine, implicare.***
- *Participarea activă la rezolvarea sarcinilor de grup.*
- *Comunicarea reală și pozitivă.*
- *Spiritul de echipă.*

Strategii didactice:

a. mijloace de învățământ:

- *referate, planșe, laptop, videoproiector, CD "Fusion".*

b. metode de învățământ:

- *Conversația, explicația, observarea dirijată, dezbaterile, problematizarea, modelarea, învățare prin cooperare.*

c. forme de activitate:

- *Discuții frontale.*
- *Dezbateri.*
- *Prezentare de referate.*
- *Vizionare de filme documentare pe tema energiilor regenerabile.*

d. metode de evaluare:

- *Observarea sistematică a elevilor.*

- *Aprecierea proiectelor*

individuale și de grup.

Bibliografie:

- *Enciclopedia de Știință și Tehnică*
- www.scientia.ro
- www.stiintasitehnica.ro
- www.greenestenergy.eu
- www.roenergie.ro
- <http://ro.wikipedia.org>
- www.natureenergy.ro

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII DIDACTICE:

VERIFICAREA CUNOȘTINȚELOR ANTERIOARE / REACTUALIZAREA ȘI ESENȚIALIZAREA CUNOȘTINȚELOR

- Profesorul verifică cunoștințele elevilor despre energia convențională, modalitățile de exploatare a energiei, precum și formele de energie neconvențională cunoscute de ei.

CAPTAREA ATENȚIEI

- Activitatea profesorului: verificarea prezenței, captarea atenției.
- Activitatea elevilor: se pregătesc pentru lecție.

ANUNȚAREA TEMEI NOI ȘI A OBIECTIVELOR OPERAȚIONALE

- Profesorul prezintă tema și obiectivele: ***Lumea energiilor regenerabile***

DIRIJAREA ÎNVĂȚĂRII

- Profesorul a prezentat materiale PPT și filme documentare despre tipurile de energie convențională și neconvențională și despre o perspectivă în rezolvarea crizei energetice.
- Profesorul numește elevii care prezintă referate pe tema “Surse de energie”.
- Elevii prezintă referatul în legătură cu sursa de energie aleasă, argumentând părerea proprie despre avantajele sau dezavantajele tehnologiei de exploatare a surselor respective.
- S-au purtat discuții foarte interesante pe baza materialelor prezentate – ***dezbatere pro și contra energiei alternative.***
- Profesorul conduce dezbateră.

- S-a realizat o activitate – lucru în echipă – „Lumea mea ECO” – realizare grafică pe planșe de flipchart.

REALIZAREA FEED-BACK-ULUI

- Fiecare grupă de elevi și-a prezentat mini-proiectul; elevii au fost foarte receptivi și dornici de a afla mai multe despre energia alternativă.

TEMĂ PENTRU ACASĂ

- Grupele de elevi au ales un tip de energie neconvențională pe care să o ”folosească” într-un proiect; proiectul va fi realizat sub orice modalitate – machete, grafic, prezentare ppt, sau film și va fi prezentat în partea a II-a a activității.

Materiale auxiliare (informații, poze, video etc.)

Sunt anexate prezentările PPT de la cele două activități: *Lumea energiilor regenerabile* și *”Continentalul negru și energia verde”*



54. PROIECT DIDACTIC

Unitate de învățământ: Colegiul tehnic „Anghel Saligny”

Clasa a-X-a

Disciplina: Psihologie

Aria curriculară: Om și Societate

Profesor: Scarlat Mihai

Tipul de curriculum: Trunchi comun

Unitatea de învățare: Conduita psihosocială

Temă: Atitudini și comportamente pro- și antisociale

SCOPUL :

- Utilizarea conceptelor specifice științelor sociale (psihologie) în vederea cunoașterii și explicării unor fapte și procese din viața reală;
- Manifestarea unui comportament social activ și responsabil, adecvat unei lumi în schimbare;
- Cooperarea cu ceilalți pentru rezolvarea unor probleme teoretice și practice în cadrul diferitelor grupuri.

COMPETENȚE SPECIFICE

- Proiectarea unui comportament care încurajează cetățenia globală și interculturalitatea;

- Explicarea importanței durabilă și pentru bunăstarea oamenilor;
 - Explicarea necesității formulării unor obiective de dezvoltare ale mileniului
- justiției sociale pentru dezvoltarea

OBIECTIVE FORMATIV-EDUCATIVE:

La finalul și pe parcursul lecției, elevii vor fi capabili:

- O1: Să cunoască regulile de grup;
- O2: Să exprime atitudini și deprinderi de conduită morală în raport cu persoanele din jur.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

La finalul și pe parcursul lecției, elevii vor fi capabili:

- O3: Să definească noțiunile de atitudine și comportament;
- O4: Să argumenteze noțiunile de comportament prosocial vs antisocial în relație cu Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului;
- O5: Să identifice, pornind de la exemple concrete, factorii ce influențează comportamentul prosocial și pe cel antisocial;

RESURSE:

- metodologice- problematizarea, brainstorming, conversația, dezbateră în grupuri și perechi.
- bibliografice: - Băban, Adriana(2003). *Consiliere Educațională*, Cluj: Ed. Psinet.
- Neveanu Popescu, Paul(1978). *Dicționar de psihologie*, București: Editura Albatros.
- Zlate, M.(2000). *Fundamentele Psihologiei*, București: Ed. ProHumanitate.
- materiale: - manualul de psihologie pt. Clasa a- X-a,
- fișe de lucru;
- retroproiector;
- folii.
- umane:- Cei 29 de elevi ai clasei organizați individual, frontal și grupal.
- de timp- 1oră.

Sucesiunea secvențelor de învățare:

Ora 1.

Nr. crt.	Obiective operaționale	Momentele lecției	Conținut științific
1.	O1; O2	Moment organizatoric	Organizarea elevilor pe grupe; Pregătirea materialelor.

Nr. crt.	Obiective operaționale	Momentele lecției	Conținut științific
2.	O1; O2	Reactualizarea ideilor ancoră	Elevii vor trebui să descrie, răspunzând oral la o serie de întrebări (- Cum putem defini relațiile interpersonale? - Dați exemple de relații interpersonale întâlnite în viața de zi cu zi!) noțiunile învățate în lecția anterioară.
3.	O1; O2	Captarea atenției.	Organizați în grupuri elevii vor trebui să poarte discuții asupra următorului text: <i>Sărăcia este unul dintre factorii care agravează considerabil situația. Educația primară este o provocare majoră pentru copii săraci și marginalizați social. Sondaje din regiunea sub-sahariană arată că, pentru copiii care provin din familiile sărace, șansele de a urma o școală primară sunt foarte scăzute.</i>
4.		Anunțarea temei și a obiectivelor	Profesorul explică elevilor rolul exercițiului anterior și îi informează că vor primi informații despre noțiunile de comportament prosocial (de ajutorare) și antisocial și relația lor cu Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului
5.	O1; O2 O3 O4 O5	Dirijarea învățării	Elevii vor fi împărțiți în trei grupe, fiecare grupă având de discutat despre o anumită temă, din lecție. Elevii vor utiliza fișele de lucru pe care sunt prezentate obiectivele 2 și 3 din ODM și manualul. La final liderul fiecărui grup va prezenta concluziile grupului. Profesorul, cu ajutorul retroproiectorului și al foliilor, va realiza o sumarizare a celor spuse de elevi și/sau le va completa acolo unde este cazul.
6.	O1; O2; O3; O4; O5	Realizarea feedback-ului	Se realizează prin intermediul unor întrebări la care elevii vor trebui să răspundă oral (Cum poate fi definit comportamentul pro- și antisocial ? Care sunt factorii ce influențează cele două tipuri

Nr. crt.	Obiective operaționale	Momentele lecției	Conținut științific
			de comportament?).
7.		Aprecierea activității	Se apreciază activitatea desfășurată de elevi.



55. Proiect de lecție

Aria curriculară: Om și societate

Disciplina: Economie

Clasa: a XI a

Tema: Nevoi și resurse

Număr ore : 1

Profesor : Dumitru Carmen

Unitate școlară: Colegiul Tehnic Anghel Saligny

Tipul lecției: comunicare – însușire de noi cunoștințe

Scopul lecției:

Identificarea problemei fundamentale a economiei (existența unor resurse limitate cu care oamenii trebuie să-și satisfacă nevoi permanente în creștere) și adoptarea unui comportament rațional în scopul diminuării tensiunii dintre nevoi și resurse.

Competențe specifice:

- Înțelegerea noțiunilor de nevoi, respectiv resurse
- Cunoașterea trăsăturilor nevoilor și resurselor
- Explicarea necesității utilizării raționale a resurselor limitate, comparativ cu caracterul nelimitat al nevoilor
- Proiectarea unui comportament rațional al consumatorului, impus de tensiunea nevoi-resurse
- Dezvoltarea unor deprinderi de utilizare rațională a resurselor și de protecție a mediului
- Susținerea responsabilă a dezvoltării durabile

Resurse materiale :

- Manual de economie
- Fișă de lucru
- Prezentare ppt
- Laptop

- Video-proiector

Resurse procedurale:

- Conversație euristică
- Expunere
- Problematizare
- Studiu de caz

Bibliografie:

- ✓ Manual Economie, P.T.Ghiță și colaboratorii, editura Economica , 2006
- ✓ Teste grilă economie, coordonator C.Angelescu, editura ASE, 2007
- ✓ <http://ro.wikipedia.org>

Desfășurarea lecției :

- a) **Momentul organizatoric** : 5 minute, verificarea prezenței, a materialului didactic, a curățeniei clasei și a atitudinii elevilor
- b) **Comunicarea noilor cunoștințe** : 35 minute.

Continuturi	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor
<u>Nevoile umane</u> • Definiție • trăsături • clasificare	-Definește nevoile umane -Enumeră și explică trăsăturile nevoilor umane -Prezintă clasificarea nevoilor umane	- precizează ce sunt nevoile - enumeră trăsături ale acestora ; - citesc de pe video-proiector definiția completă și trăsăturile nevoilor și le notează în caiet ; - discută fiecare caracteristică cu profesorul. - notează clasificarea nevoilor de pe video-proiector

<u>Resursele</u> - definiție - trăsături - clasificare	-Definește resursele -Enumeră și explică trăsăturile resurselor -Prezintă clasificarea resurselor , exemplificând fiecare categorie	- notează definiția de pe video-proiector ; - enumeră trăsături ale resurselor -notează clasificarea resurselor de pe proiector - discută diferențele dintre tipurile de resurse
<u>Utilizarea rațională a resurselor</u> - principiul raționalității economice - costul de oportunitate	Explică tensiunea dintre nevoile nelimitate și resursele limitate Prezintă principiul raționalității economice Explică conceptul de cost de oportunitate Prezintă risipă în contradicție cu economisirea resurselor	-Exemplifica posibilitati alternative de a utiliza un bun/o suma de bani -sub coordonarea profesorului ierarhizează alternativele propuse și identifică costul de oportunitate -explică de ce este necesară utilizarea rațională a resurselor -notează definiția costului de oportunitate de pe video-proiector ; -exemplifică situații ce reprezintă risipa de resurse
<u>Studiu de caz</u>	Prezintă elevilor o comparație pentru diferite populații între veniturile/bunurile consumate săptămânal (costul vieții)	Analizează comparativ nevoile Analizează comparativ resursele Exemplifică țări foarte bogate și țări foarte sărace Propun soluții pentru reducerea discrepanțelor nord/sud

c) **Fixarea noilor cunoștințe,** realizarea feed-back-ului : s-a făcut parțial pe parcursul lecției, iar în final cu ajutorul fișei de lucru - 8 minute.

d) **Tema pentru acasă :** 2
ar fi nelimitate, costul de oportunitate ar fi zero .

minute. Explicați afirmația : Dacă resursele

Fișă de lucru (Anexa 14)

Studiu de caz : Costul vieții

- **COMPARAȚIE INTERESANTĂ**
GERMANIA:

Fam Melander din Bargteheide - 2 adulți , 2 adolescenți

Costul mâncării pentru o săptămână: \$500.07



SUA:

Fam Revis - North Carolina - 2 adulți , 2 adolescenți

Costul mâncării pentru o săptămână: \$341.98



JAPAN:

Fam Ukita - Kodaira - 2 adulți , 2 adolescenți



Costul mâncării pentru o săptămână: \$317.25

ITALIA:

Fam Manzo - Sicilia - 2 adulți , 3 copii

Costul mâncării pentru o săptămână: \$260.11



MEXIC:

Fam Casales - Cuernavaca - 2 adulți , 3 copii

Costul mâncării pentru o săptămână: \$189.09



POLONIA:

Fam Sobczynscy - Konstancin, Jeziorna - 4 adulți , 1 adolescent

Costul mâncării pentru o săptămână: \$151.27



EGIPT:

Fam Ahmed - Cairo - 7 adulți , 5 copii

Costul mâncării pentru o săptămână : \$68.53



ECUADOR :

Fam Ayme - Tingo - 3 adulți , 1 adolescent, 5 copii

Costul mâncării pentru o săptămână : \$31.55



BHUTAN - ASIA

Fam Namgay - Shingkhey Village - 7 adulți , 6 copii

Costul mâncării pentru o săptămână: \$5.03



CIAD:

Fam. Aboubakar - Breidjing Camp - 3 adulți, 3 copii

Costul mâncării pentru o săptămână: \$1.23



56. PROIECT DIDACTIC

Aria curriculară: Om și societate

Disciplina: Geografie

Profesor: Ichim Laura Monica

Tema: Resursele umane și dezvoltarea

Unitate școlară: Colegiul tehnic „Anghel Saligny”

COMPETENȚE SPECIFICE:

- Prezentarea în scris și orală a aspectelor definitorii referitoare la populație, la resurse și la dezvoltarea lumii contemporane, utilizând corect și coerent terminologia specifică domeniului;
- Documentarea asupra problematicii domeniului, valorificând adecvat semnificațiile termenilor cheie de specialitate;
- Explicarea relațiilor observabile dintre științe, tehnologie, populație, resurse și dezvoltare, prin analiza unor sisteme și structuri (teritoriale și funcționale) ;
- Explicarea relațiilor observabile dintre sistemele naturale și umane (integrate) ;
- Analizarea raportului Nord-Sud
- Susținerea responsabilă a dezvoltării durabile

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

La sfârșitul lecției elevii vor fi capabili sa:

- O1. – să identifice țările dezvoltate și țările în dezvoltare pe harta politică a lumii
- O2. – să enumere țările cu cel mai mare PIB și țările cu cel mai redus PIB din Africa;
- O3. – să definească termenul de dezvoltare;
- O4. – să identifice țările cu cea mai scăzută speranță de viață la naștere”;

STRATEGIA: dirijată, inductivă, cognitivă;

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII: frontală, și independent-individuală;

METODE DIDACTICE: conversația, explicația, referatul, analiza, problematizarea, lucrul cu harta, dezbateră, discuția,

MATERIALE DIDACTICE: Harta politică a lumii, imagini, tabla, creta colorată;

MATERIALUL BIBLIOGRAFIC :

- Bontaș I. –, „Pedagogie”, Ed. All, București , 2000;
- Ilinca, Nicolae – Didactica geografiei, Ed. Corint , București, 2000;
- Ilinca, Nicolae – Geografie umană, Ed. CD PRESS, București, 2004;
- Tomescu Viorica- „Didactica geografiei”, Ed. Universitaria, Craiova , 2005;
- Ungureanu Irina, Muntele Ionel, Dragu Valerian, Gheorghita C-tin, Geografia mediului – omul și natura la început de mileniu, Ed. Institutul european, 2003, Iași;



Open Education Centre



HIVsport



1993-2005 Microsoft Corporation.



➤ Microsoft Encarta 2006. ©

➤ Wikipedia



57.Proiect de lecție

Unitatea de învățământ: Colegiul Tehnic „ANGHEL SALIGNY”

DISCIPLINA : Limba și literatura română

Unitatea de învățare: Poezia interbelică

Subiectul lecției: Tradiționalism versus Modernism

Profesor: Dima Florina – Irina

Clasa: a XII-a

Timpul alocat: 50 min

Tipul lecției: recapitulare și sistematizare

Scopul lecției: elevii vor analiza modul diferit în care este privită natura în poeziile care aparțin cele două direcții culturale.

Competențe specifice:

- stimularea gândirii autonome, reflexive și critice în raport cu diversele mesaje receptate;
- cultivarea unei atitudini pozitive față de comunicare și a încrederii în propriile abilități de comunicare;
- cunoașterea importanței naturii (a mediului) în viața omului

Obiective operaționale:

- să înțeleagă și să interpreteze textele literare date;
- să identifice tema textului propus spre studiu;
- să identifice raportul dintre om/ eul liric și mediu/ natură;
- să argumenteze un punct de vedere despre text;
 - să aplice conceptele de specialitate în analiza textului.

Strategii didactice:

A. Metode: expunerea, conversația, chiorchinele, conversația de tip seminar, metoda cadranelor, brainstorming ;

B. Mijloace de învățământ:

-textele - suport;

- Manualul de *limba și literatura română* pentru clasa a XII-a, Editura Corint, București, Eugen Simion, Florina Rogalski, Daniel Cristea Enache;
- fișe de lucru și schema de pe tablă
- portofoliile elevilor

C. Forme de organizare a activității elevilor: activitate frontală și activitate pe grupe;

Bibliografie:

- « Eu nu strivesc corola de minuni a lumii » de Lucian Blaga ;
- « Munții » de Aron Cotruș ;
- Vistian Goia „*Didactica limbii și literaturii române*”, 2002, Editura Dacia, Cluj – Napoca;
- Gabriela Cojocăreanu” *Didactica specialității. Limba și literatura română-liceu*”, Editura Arves;
- Lucian Blaga „*Trilogia cunoașterii*”, Editura Minerva, București, 1983.

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII DIDACTICE

(2 min.) -notarea absențelor, pregătirea materialelor, crearea unui climat favorabil pentru desfășurarea lecției.

9) VERIFICAREA CUNOȘTINȚELOR ANTERIOARE / REACTUALIZAREA ȘI ESENȚIALIZAREA CUNOȘTINȚELOR (5 min.):

- profesorul reactualizează cunoștințele elevilor prin intermediul metodei conversației de tip seminar;

10) CAPTAREA ATENȚIEI (5 min.):

- profesorul captează atenția copiilor prin metoda ciorchinelui, fiecare elev identificând câte o trăsătură a modernismului și a tradiționalismului;

11) ANUNȚAREA TEMEI NOI ȘI A OBIECTIVELOR OPERAȚIONALE (3 min.):

Elevii vor analiza modul diferit în care este privită natura în poeziile care aparțin cele două direcții culturale: modernism și tradiționalism.

12) DIRIJAREA ÎNVĂȚĂRII (23 min):

Prin metoda cadranelor, elevii vor recapitula principalele trăsături ale modernismului și tradiționalismului (în literatura interbelică), iar apoi vor identifica deosebiri dintre modul în care eul liric se raportează la mediu/ natură, pornind de la textele lirice: „Eu nu strivesc corola de minuni a lumii” de Lucian Blaga și „Munții” de Aron Cotruș.



Elevii se grupează în 5 echipe, iar fiecare echipă primește o sarcină de rezolvat. Munca în echipă presupune cooperare, brainstorming, competiție (cu celelalte grupe), formularea unui răspuns care să convină tuturor membrilor echipei respective și prezentarea orală a rezolvării.

13) REALIZAREA FEED-BACK-ULUI (5 min.)

Elevii vor realiza un eseu liber, prin metoda eseului de 5 minute, cu titlul „Relația poet – natură în poezia modernistă/ tradiționalistă”, valorificând informațiile dobândite pe parcursul acestei lecții. Copiii au afirmat că nu toți oamenii iubesc natura astăzi fiindcă ea este concuroasă de lumea tehnică, artificială. Ei cunosc din mass media multe exemple negative referitoare la neprotejarea mediului înconjurător.

Această lecție și-a atins scopul pentru că elevii au fost activi, iar conversația a fost una constructivă. Copiii au analizat cele două texte lirice și au observat cum este văzută natura într-o poezie tradiționalistă și într-una modernistă.

14) TEMĂ PENTRU ACASĂ (2 min.)

Elevii vor atașa portofoliului un eseu liber pe tema: „Natura și poezia”

Alte materiale: fotografie cu elevii clasei a XII-a B, la finalul orei



58. PROIECT DE LECȚIE

Unitatea de învățământ: Colegiul Tehnic „Anghel Saligny”

Disciplina: Limba și literatura română

Unitatea de învățare: Joc. Joacă

Subiectul lecției: Textul nonfictiional

Profesor: Dima Florina – Irina

Clasa: a IX-a

Timpul alocat: 50 min

Tipul lecției:

Scopul lecției:

Elevii vor analiza două articole (texte nonfictionale) din Legea privind **drepturile copilului** (Dreptul la joacă și timp liber) și vor identifica principalele trăsături ale textului nonliterar.

Competențe specifice:

- comprehensiunea și interpretarea textelor;
- identificarea temei textului propus spre studiu;
- argumentarea unui punct de vedere despre text;
- aplicarea conceptelor de specialitate în analiza textului;
- susținerea responsabilă a dezvoltării durabile

Obiective operaționale:

- să cultive o atitudine pozitivă față de comunicare și a încrederii în propriile abilități de comunicare;
- să abordeze cu toleranță opiniile și argumentele celorlalți;

Strategii didactice:

D. Metode: expunerea, conversația, conversația de tip seminar, brainstorming-ul;

E. Mijloace de învățământ:

- textele - suport;
- Manualul de *limba și literatura română* pentru clasa a IX-a, Editura Corint, București, Eugen Simion, Florina Rogalski, Daniel Cristea Enache;
- fișe de lucru și schema de pe tablă;
- portofoliile elevilor.

F. Forme de organizare a activității elevilor: activitate frontală și activitate pe grupe;

Bibliografie:

Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului ,Art. 49:

(1) Copilul are dreptul la odihnă și vacanță.

(2) Copilul trebuie să beneficieze de timp suficient pentru odihnă și vacanță, să participe în mod liber la activități recreative proprii vârstei sale și la activitățile culturale, artistice și sportive ale comunității. Autoritățile publice au obligația să contribuie, potrivit atribuțiilor ce le revin, la asigurarea condițiilor exercitării în condiții de egalitate a acestui drept.

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII DIDACTICE

(3 min.) -notarea absențelor, pregătirea materialelor, crearea unui climat favorabil pentru desfășurarea lecției.

**VERIFICAREA
CUNOȘTINȚELOR ANTERIOARE
/ REACTUALIZAREA ȘI
ESEȚIALIZAREA
CUNOȘTINȚELOR (5 min.):**

- profesorul reactualizează cunoștințele elevilor prin intermediul metodei conversației de tip seminar;

CAPTAREA ATENȚIEI (5 min.) :

- profesorul captează atenția copiilor prin afișarea și enunțarea celor două articole din lege ;



ANUNȚAREA TEMEI NOI ȘI A OBIECTIVELOR OPERAȚIONALE (2 min.):

Elevii vor analiza două articole din Legea privind **drepturile copilului (Dreptul la joacă și timp liber)** pentru a observa cum arată un text nonliterar.

DIRIJAREA ÎNVĂȚĂRII (23 min):

Se va insista asupra caracterului aplicativ al acestor articole, textele neavând elemente ficționale.

Întrebări: Cine a redactat acest text? Cui se adresează textul? Cine trebuie să-l respecte?

Pornind de la aceste texte nonficționale, ei vor realiza un eseu liber (de 25 – 30 de rânduri) cu titlul „Fiecare copil are drepturi”.

Întrucât lecția a avut ca punct de pornire textul nonficțional, conversația a fost metoda principală de lucru, elevii comentând articolele din lege. Unii dintre ei nu știau că dreptul la joacă le este asigurat prin lege.

Mulți au întrebat cine face aceste legi și ce pătesc cei care nu le respectă.

REALIZAREA FEED-BACK-ULUI (5 min.)

Eseurile libere vor fi atașate portofoliilor copiilor.

Câțiva copii vor citi eseurile în ora următoare.

Activitatea va fi continuată cu aplicație pe textul literar „Amintiri din copilărie” – dreptul la joc și la timp liber.

TEMĂ PENTRU ACASĂ (3 min.)

Lectura operei literare « Amintiri din copilărie » de Ion Creangă

Alte materiale: Fotografie cu elevii și portofoliile lor



60. PROIECT DE LECȚIE

Unitatea de învățământ: Colegiul Național „Gheorghe Șincai”

Unitatea de învățare: Parteneriatul global pentru dezvoltare

Subiectul lecției: Obiectivele de dezvoltare ale Mileniului

Disciplina: Geografie

Profesor: Zbăganu Aurelia

Clasa: a XI a

Timpul alocat: 1 oră

Tipul lecției: Învățare

Scopul lecției: Raportarea elevilor la problemele globale ale omenirii și la obiectivele de dezvoltare ale mileniului;

Competențe specifice:

1. Explicarea necesității formulării unor obiective de dezvoltare ale Mileniului;
2. Cooperarea, în echipe de lucru, pentru exemplificarea obiectivelor de dezvoltare ale Mileniului și a parteneriatului global pentru dezvoltare;

Obiective operaționale:

La sfârșitul lecției elevii vor fi capabili:

1. Să numească obiectivele de dezvoltare ale Mileniului;
2. Să identifice pe suporturi cartografice țările din Africa Subsahariană care sunt considerate spații prioritare pentru atingerea obiectivelor Mileniului;
3. Să propună soluții pentru rezolvarea problemelor specifice statelor subsahariene;

Strategii didactice:

1. Strategii deductive;
2. Strategii nealgoritmice- de învățare preponderent independentă;
3. Strategii participative:
 - a. De descoperire independentă sau semidirijată;
 - b. Bazate pe cercetarea în echipă;

Bibliografie:

Mândruț O., 2008, Geografie – Manual pentru clasa a XI – a, Editura Corint, București, Asociația Pro-Democrația (martie 2009 – Obiectivele de dezvoltare ale Mileniului)
<http://en.wikipedia.org>

Desfășurarea activității didactice:

Verificarea cunoștințelor anterioare / reactualizarea și esențializarea cunoștințelor

Tema: „Raportul Nord-Sud”

- Identificați pe harta politică a lumii spațiile geografice care aparțin Sudului.
- Care sunt indicatorii care permit diferențierea economică și socială Nord-Sud ?

Captarea atenției

Care sunt organizațiile globale care desfășoară activități menite să reducă decalajele economice și sociale dintre Nord și Sud?

În ce context s-au propus obiectivele de dezvoltare ale Mileniului?

Anunțarea temei noi și a obiectivelor operaționale

Tema: „Obiectivele de dezvoltare ale Mileniului”

Se scriu obiectivele operaționale pe tablă.

Dirijarea învățării

Clasa este organizată în opt grupe, cu acces la internet, materiale cartografice și bibliografice. La sfârșitul activității, fiecare grupă va prezenta soluțiile propuse pentru atingerea obiectivului, folosind un flip chart.

Grupa 1 – Obiectivul 1: „Eliminarea sărăciei severe și a foametei”.

Sarcină: Analizați harta și propuneți măsuri pentru eliminarea sărăciei în statele subsahariene.

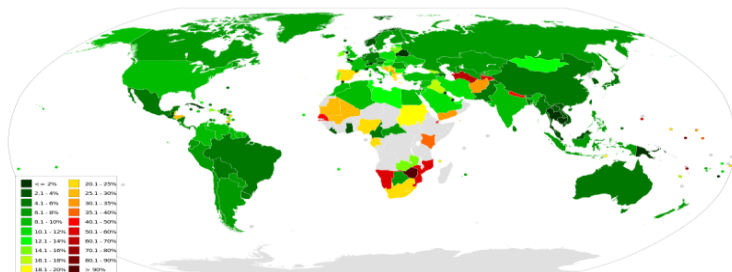


Fig.1: Rata șomajului pe glob, (sursa: <http://en.wikipedia.org>)

Grupa 2 – Obiectivul 2: „Aces universal la educația primară”.

Sarcină: Analizați harta și numiți statele subsahariene cu grad redus de alfabetizare. Propuneți măsuri pentru creșterea gradului de alfabetizare a populației în aceste state.

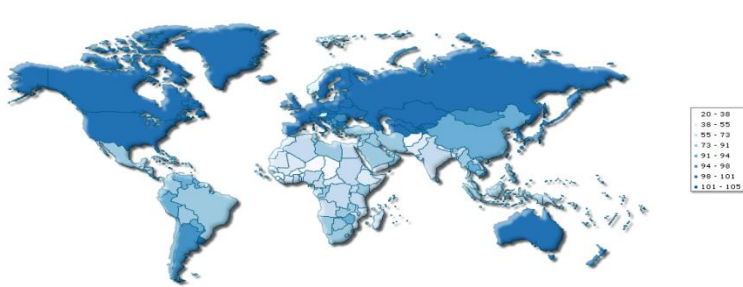


Fig. 2: Gradul de alfabetizare (Sursa: www.indexmundi.com)

Grupa 3 – Obiectivul 3: „Promovarea egalității dintre sexe și încurajarea femeilor”.

Sarcină: Analizați harta și propuneți măsuri pentru rezolvarea problemei egalității dintre sexe în spațiul Africii Subsahariene.

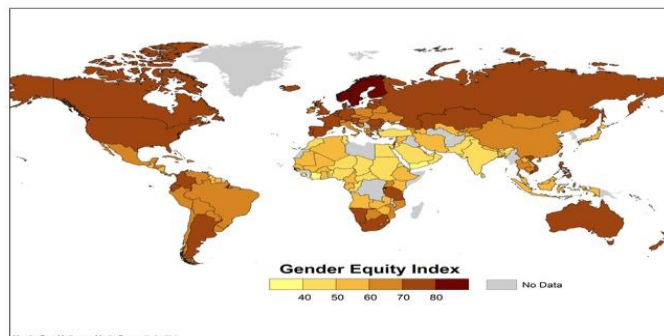


Fig. 3: Raportul egalității dintre sexe (sursa : Martin Prosperity Institute).

Grupa 4 – Obiectivul 4: „Reducerea mortalității infantile”.

Sarcină : Analizați harta și propuneți măsuri cu privire la reducerea mortalității infantile.



Fig. 4: Rata mortalității infantile la nivel global: (Sursa: www.indexmundi.com)

Grupa 5 – Obiectivul 5: „Îmbunătățirea sănătății materne”.

Sarcină : Analizați harta și stabiliți măsuri privind îmbunătățirea sănătății materne.



Fig 5: Rata mortalității materne (Sursa: www.indexmundi.com)

Grupa 6 – Obiectivul 6: „Combaterea Hiv/Sida, malariei și a tuberculozei”.

Sarcină: Analizați hărțile și precizați măsurile de prevenire și eradicare a unor maladii în Africa Subsahariană.

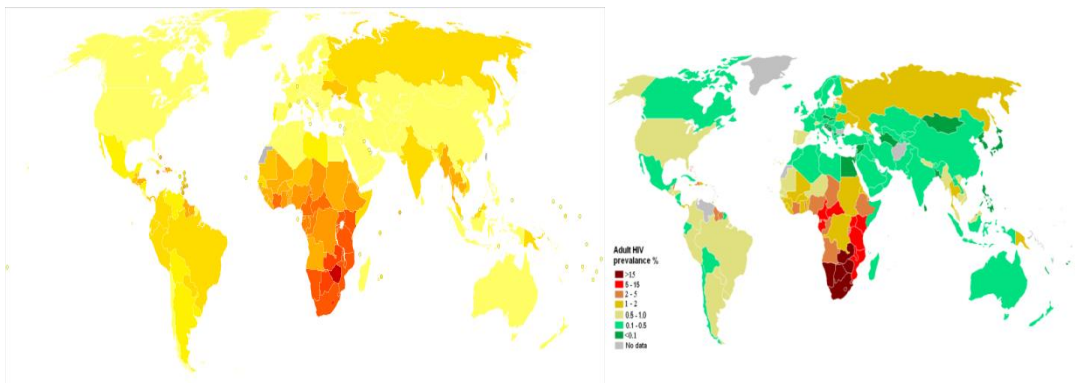


Fig 6: Rata raspandirii virusului HIV la nivel global(sursa: <http://en.wikipedia.org>)

Fig.7: Rata prevenirii virusului HIV la nivel global(sursa: <http://en.wikipedia.org>)

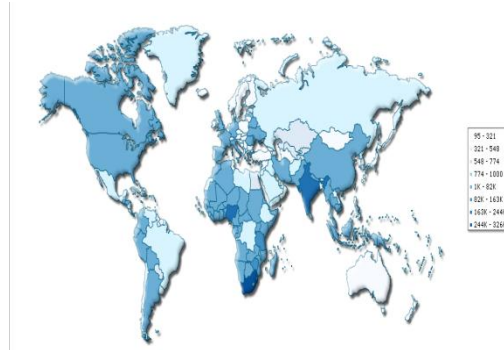
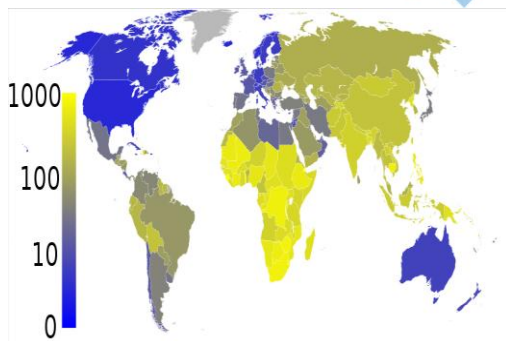


Fig 8: Rata raspandirii tuberculozei la nivel global(sursa: <http://en.wikipedia.org>)

Fig.9: Rata raspandirii malariei la nivel global (Sursa: www.indexmundi.com)

Grupa 7 – Obiectivul 7: „Asigurarea sustenabilității mediului înconjurător”.

Sarcină: Analizați hărțile și propuneți proiecte privind asigurarea sustenabilității mediului înconjurător în Africa Subsahariană.



Fig 10. Zonele cu risc de deșertificare la nivel global (Sursa: www.mapsonus.com) ;

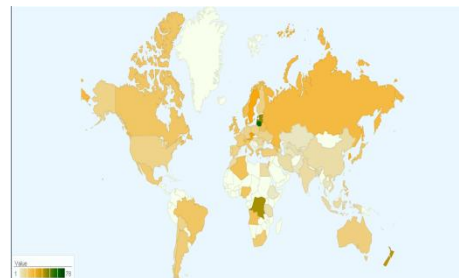


Fig 11. Rezervele de apă potabilă la nivel global (Sursa: bbcnews.com)

Grupa 8 – Obiectivul 8: „Dezvoltarea unui parteneriat global pentru dezvoltare”.Sarcină: Identificarea soluțiilor pentru dezvoltare economică și socială , propuse în documentele PNUD,OECD, Banca Mondială, Fondul Monetar Internațional și Uninunea Europeană.

ATINGEREA FEEDBACK-ULUI

Fiecare grupă prezinta timp de 5 minute solutiile propuse pentru atingerea obiectivelor Mileniului. Grupele care au propus cele mai aplicabile soluții vor fi apreciate cu note.

TEMĂ PENTRU ACASĂ

Propuneți cel puțin o soluție pentru atingerea fiecărui obiectiv al Mileniului , în România.

Materiale auxiliare : atlase, hărți speciale, internet,flip-chart.



59. PROIECT DE LECȚIE,

Unitatea de învățământ: Colegiul Național „Gheorghe Șincai”;

Disciplina: Geografie

Unitatea de învățare: „Cetățenie globală și dezvoltare durabilă”;

Subiectul lecției: „Cooperare și conflict într-o lume globală; Discriminare și xenofobie”;

Profesor: Timofanovici Mălina;

Clasa: a XI a ;

Timpul alocat: 1 oră;

Tipul lecției: predare-învățare;

Scopul lecției: Formarea unei atitudini pozitive față de diversitatea lumii contemporane ;

Competențe specifice:

1. Explicarea importanței justiției sociale pentru dezvoltarea durabilă și pentru bunăstarea oamenilor;
2. Proiectarea unui comportament care încurajează cetățenia globală și interculturalitatea;

Obiective operaționale:

La sfârșitul lecției, elevii vor fi capabili:

1. Să identifice tipurile de discriminare;
2. Să localizeze pe suporturi cartografice țări în care se practică discriminarea;
3. Să propună soluții pentru rezolvarea acestor probleme;
4. Să enumere drepturile omului încălcate prin discriminare;

Strategii didactice :

1. Algoritmice: explicativ-demonstrative, intuitive, expozitive;
2. Euristice: de elaborare a cunoștințelor prin efort propriu de gândire, folosind problematizarea, descoperirea, modelarea, dialogul euristic;

Bibliografie:

<http://www.avert.org/africa-hiv-aids-statistics.htm>

<http://www.esri.com/news/arcuser/0706/hiv1of2.html>

<http://www.undp.org/content/undp/en/home.html> , <http://www.onuinfo.ro/odm/>

http://www.apd.ro/files/proiecte/Suport_de_curs-Lumea_mea_creste.pdf

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII DIDACTICE:

VERIFICAREA CUNOȘTINȚELOR ANTERIOARE / REACTUALIZAREA ȘI ESENȚIALIZAREA CUNOȘTINȚELOR

Se verifică lecția „Pace și război”.

Care sunt cauzele conflictelor din Africa Subsahariană?

CAPTAREA ATENȚIEI

Ați sesizat că discriminarea rasială poate fi o cauză a conflictelor. E singurul tip de discriminare care se manifestă în lumea contemporană? Vom detalia această problemă în lecția „Discriminare și xenofobie”;

ANUNȚAREA TEMEI NOI ȘI A OBIECTIVELOR OPERAȚIONALE

Se scrie titlul lecției pe tablă „Discriminare și xenofobie” și sunt prezentate obiectivele lecției;

DIRIJAREA ÎNVĂȚĂRII

Ce este discriminarea?

Ce este xenofobia?

În urma discuțiilor și folosind mijloace didactice variate, elevii vor completa rubrica din tabel “Drepturile încălcate”

1. Discriminarea femeilor

Formele de manifestare:

La locul de munca /în familie/ în societate (cum?)

- 2/3 din adulții analfabeți ai lumii sunt femei?
- Fiecare Obiectiv de Dezvoltare al Mileniului este influențat direct de drepturile femeilor?
- Femeile sunt plătite mai puțin, lucrează în condiții mai proaste și întâmpină mai multe obstacole decât bărbații în obținerea unei promovări?
- Doar 7 din 150 de șefi de state și 8 din cei 192 de șefi de guverne erau, în ianuarie 2008, femei?

Tipuri de activități de învățare centrate pe elev:

Aveți în familie vreo persoană de sex feminin care s-a plâns de acest tip de discriminare? Ce credeți că trebuie să facă o femeie dacă este abuzată verbal sau fizic la serviciu? Dar în familie? Cum sunt împărțite sarcinile care revin membrilor

familiilor voastre? Să urmărim filmul și să îl comentăm:

<http://www.youtube.com/watch?v=0oGGpulYsZY>

2. Discriminarea persoanelor infectate cu HIV-SIDA

Formele de manifestare: În 2010 se înregistrau în toată lumea 34 milioane cazuri HIV, din care, peste 26 milioane trăiesc în Africa Subsahariană, iar 2,3 milioane mor anual aici din cauza afecțiunilor legate de SIDA.

- Persoanele infectate sunt stigmatizate, pentru că boala e asociată cu prostituția, consumul de droguri, homosexualitatea și alte comportamente respinse de societate.
- Le este limitat sau interzis accesul în centrele medicale, școli, grădinițe, magazine.
- Sunt amenințați la locul de muncă, uneori sunt concediați.

- Relațiile cu membrii familiei și

cu alte persoane sunt fragile și, deseori, deteriorate.

Tipuri de activități de învățare centrate pe elevi:

1. Ați accepta să stați în bancă cu un elev infectat cu HIV?
2. Dacă un prieten vă spune că este infectat cu HIV, ce veți crede despre el?
3. De ce credeți că sunt izolați și discriminați de HIV/SIDA?
4. Analizați Harta :”2010:A global view of HIV Infection” și explicați valorile numerice mari din Africa, în comparație cu Europa.

3. Discriminarea homosexualilor

Formele de manifestare

Nu se cunoaște numărul exact al persoanelor homosexuale, se estimează ca fiind între 1- 20% din populația totală(Wikipedia).

- Sunt priviți de către unele persoane ca fiind bolnavi.
- Sunt izolați și stigmatizați de anumite culte religioase.
- Nu sunt angajați sau sunt persecutați la locul de muncă de către colegi sau superiori.
- Au relații tensionate cu familia, care refuză să accepte orientarea sexuală a acestora.

Tipuri de activități de învățare centrate pe elevi:

Ce cuvânt vă vine în minte când auziți cuvântul “homosexual”?

Analizând harta :”Lesbian and gay rights in the world” veți constata că un grad mare de intoleranță față de acest grup social este în Africa și statele arabe. Explicați acest fapt.

4. Discriminarea etnică rasială și religioasă

Formele de manifestare

- Stabiliți principalele zone de conflict din Africa Subsahariană.
- Se realizează harta “ Zonele de conflict din Africa Subsahariană”

Tipuri de activități de învățare centrate pe elevi:

Căutați pe internet informații cu privire la zonele de conflict din Africa Subsahariană, cauzate de diferențe rasiale, etnice și religioase. Bifați aceste zone pe suportul de hartă , pentru a realiza o hartă a conflictelor din Africa Subsahariană.

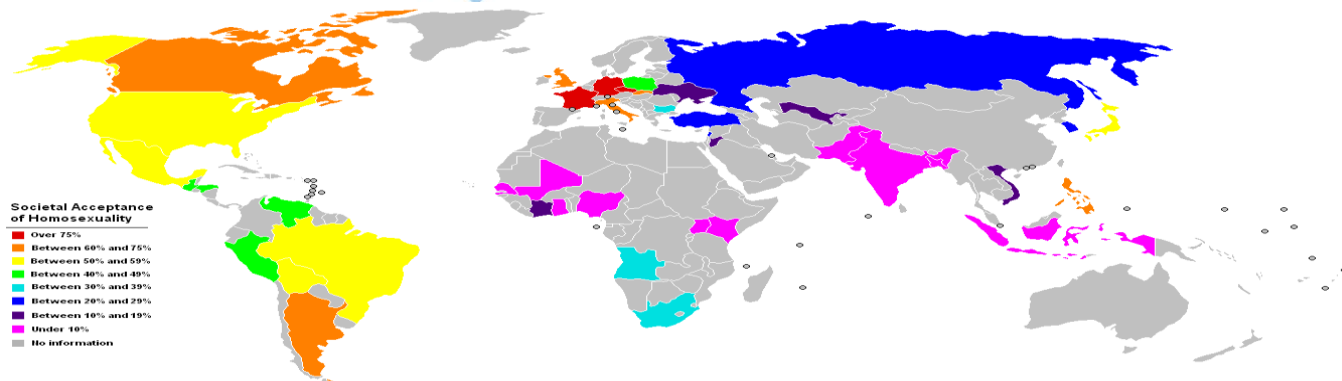
V. REALIZAREA FEEDBACK-ULUI:

Exemplificați, pentru fiecare dintre tipurile de discriminare discutate, o țară din Africa Subsahariană .

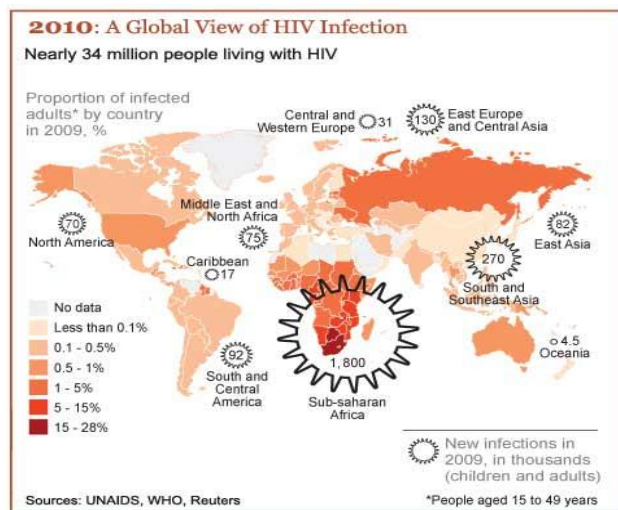
VI. TEMĂ PENTRU ACASĂ :

Vizionați filmul ‘ Ghici cine vine la cina?’ (Guess Who’s Coming To Dinner- 1967) și faceți o scurtă analiză (în scris) a tipului de discriminare prezentat.

Materiale auxiliare : manuale, Harta politică a lumii, atlase geografice, internetul (filmul), hărți (anexa1 și 2), tabelul „Tipuri de discriminare”, harta mută a Africii



Anexa 1



Anexa 2 - Harta mută a Africii



61. PROIECT DE LECȚIE,

Unitatea de învățământ: Colegiul Național „Gheorghe Șincai”;

Disciplina: Biologie

Unitatea de învățare: „Mediul înconjurător și dezvoltarea durabilă”/ „Impactul antropic asupra ecosistemelor”;

Subiectul lecției: Deteriorarea mediului prin poluare fizică, chimică, biologică;

Profesor: Băețică Georgeta

Clasa: a XI a

Timpul alocat: 1 oră

Tipul lecției: mixta (predare – învățare – evaluare)

Scopul lecției: Crearea responsabilității elevilor față de mediu

Competențe specifice:

1. Analizarea consecințelor pozitive/ negative pe care activitatea oamenilor le poate avea asupra mediului înconjurător;
2. Dezvoltarea unor deprinderi de utilizare rațională a resurselor și de protecție a mediului.
3. Susținerea responsabilă a dezvoltării durabile.

Obiective operaționale:

La sfârșitul lecției, elevii vor fi capabili:

1. Să precizeze efectele deteriorării ecosistemelor cu implicații asupra stării de sănătate a populației;
2. Să identifice efectele nocive care apar în ecosistemele naturale datorită poluării fizice, chimice și biologice;
3. Să specifice cauzele poluării apei, aerului și solului;
4. Să enumere principalii poluanți de natură fizică, chimică și biologică;
5. Să cunoască metode de protecție și combatere a poluării prin efectele și fenomenele rezultate (smog, ploaie acidă, efectul de seră).

Strategii didactice:

Mixte: inductiv-deductive și deductiv-inductive

Euristice: de elaborare a răspunsurilor prin efort propriu de gândire, folosind problematizarea, descoperirea și modelarea.

Bibliografie:

- Biologie, Manual pentru clasa a XII-a, Editura Corint, București, autori: Gabriel Corneanu, Aurel Ardelean, Gheorghe Mohan ;
- <http://en.wikipedia.org>;

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII DIDACTICE:

- VERIFICAREA CUNOȘTINȚELOR ANTERIOARE / REACTUALIZAREA ȘI ESENȚIALIZAREA CUNOȘTINȚELOR
- CAPTAREA ATENȚIEI
- ANUNȚAREA TEMEI NOI ȘI A OBIECTIVELOR OPERAȚIONALE
- DIRIJAREA ÎNVĂȚĂRII
- REALIZAREA FEED-BACK-ULUI
- TEMĂ PENTRU ACASĂ

Materiale auxiliare (informații,

poze, video etc.): manual.

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

I. VERIFICAREA CUNOȘTINȚELOR ANTERIOARE / REACTUALIZAREA ȘI ESENȚIALIZAREA CUNOȘTINȚELOR

Se verifică lecția „Urbanizare și industrializare”

Care sunt efectele urbanizării și industrializării asupra mediului ? (reducerea suprafețelor forestiere, supraexploatarea terenurilor agricole pentru asigurarea hranei în marile orașe, supraexploatarea resurselor de subsol și de sol, poluarea aerului, apei, solului, încălzirea globală etc).

II. CAPTAREA ATENȚIEI: Care este gradul de deteriorare a mediului prin poluare fizică, chimică și biologică la nivelul țărilor în curs de dezvoltare din Africa Subsahariană? (Relativ redusă deoarece în acest spațiu geografic sunt țări sărace, cu industrie slab dezvoltată).

III. ANUNȚAREA TEMEI NOI ȘI A OBIECTIVELOR OPERAȚIONALE

Se scrie tema lecției pe tablă „Deteriorarea mediului prin poluare fizică, chimică și biologică” și se enunță obiectivele operaționale urmărite.

IV. DIRIJAREA ÎNVĂȚĂRII:

- Care sunt sursele de poluare a apei, aerului și solului?

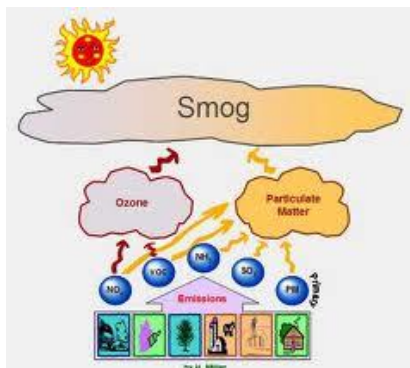
Sarcină de lucru: Analizați cauzele poluării apei datorate scurgerilor accidentale de reziduuri de la diferite fabrici și a deversărilor deliberate de poluanți (produse petroliere, pesticide, deșeuri și reziduuri menajere).



Întreaga lume este în interrelație - fiecare acțiune va produce o reacție care, în complexul sistemelor vii, este de multe ori imprevizibilă. Atunci când resursele naturale sunt epuizate pe scară largă și mediul ambiant este poluat datorită activității umane, nu numai mediul este acela care are de suferit, sănătatea oamenilor este de asemenea afectată: starea de sănătate nu poate fi menținută respirând aer poluat, consumând alimente și apă contaminate cu pesticide sau alte substanțe chimice.

- Care sunt efectele și fenomenele rezultate în urma poluării? Sarcină de lucru: Explicați cum apar ploile acide și ce grup de plante afectează, precum și mecanismul de producere a smogului.

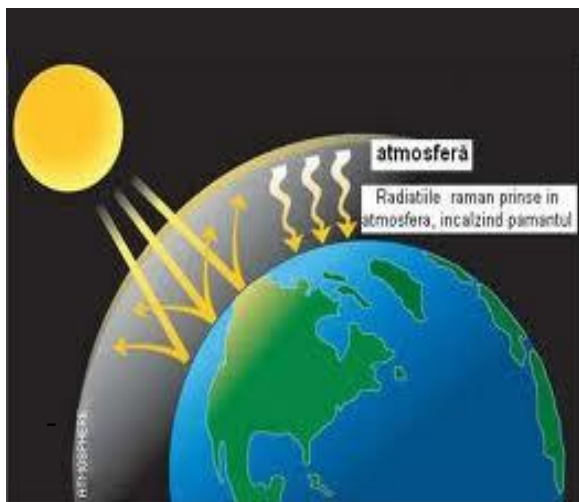
Smogul



Smogul se formează în arealele urbane, în acele locuri în care există un mare număr de automobile, când dioxidul de azot este descompus de razele solare, eliberându-se ozon, aldehide și cetone. Smogul poate cauza severe probleme medicale. Smogul reduce vizibilitatea naturală și, adesea, irită ochii și căile respiratorii, și se știe că este cauza a mii de decese anual. În așezările urbane cu densitate crescută, rata mortalității poate să crească în mod considerabil în timpul perioadelor prelungite de expunere la smog, mai ales când procesul de inversie termică realizează un plafon de smog deasupra orașului.

Ce efecte nocive apar în ecosistemele naturale datorită poluării naturale prin erupții vulcanice și furtuni de praf?

-Sarcină de lucru: Care sunt gazele toxice emise de vulcani și ce efect au asupra omului și a altor vietuitoare (plante și animale).



Efectul de seră

În ultimele decenii concentrația atmosferică a gazelor de seră a crescut ca efect al activității antropice. Cele mai importante gaze de seră sunt dioxidul de carbon, vaporii de apă și metanul. Creșterea pe scară mondială a consumului de petrol și cărbune încă din anii '40 au condus la creșteri substanțiale de dioxid de carbon. Efectul de seră rezultă cu precădere din creșterea CO₂, gaz care permite energiei solare să pătrundă în atmosferă dar reduce emisia de raze infraroșii de la nivelul Pământului. Acest proces poate influența tendința de încălzire a atmosferei, și poate afecta climatul global. Pe Venus, într-o atmosferă foarte bogată în CO₂, temperatura atinge 470° C.

Specificați afecțiunile organismului uman determinate de agenți microbieni.

Sarcină de lucru : Care sunt efectele agenților microbieni (virusuri și bacterii) asupra stării de sănătate a populației?

În tabelul următor sunt prezentate unele date în legătură cu afecțiunile organismului uman datorate poluării biologice.

Afectiuni	Agentul microbian
SIDA	Virusul HIV
Malaria	Plasmodiul malariei
Meningita meningococica	Meningococi
Boala somnului	Trypanosoma gambiense
Febra tifoida	Salmonella typhi
Difteria	Corynebacterium diphtheriae
Hepatita B	Virus hepatic B

Ploaia acidă. Ploaia acidă este un tip de poluare atmosferică, formată când oxizii de sulf și cei de azot se combină cu vaporii de apă din atmosferă, rezultând acizi sulfurici și acizi azotici, care pot fi transportați la distanțe mari de locul originar producerii, și care pot precipita sub formă de ploaie.

Ploaia acidă este în prezent un important subiect de controversă datorită acțiunii sale pe areale largi și posibilității de a se răspândi și în alte zone decât cele inițiale formării. Între interacțiunile sale dăunătoare se numără: coroziunea clădirilor, distrugerea culturilor agricole și a plantațiilor forestiere, amenințarea speciilor de animale terestre dar și acvatică, deoarece puține specii pot rezista unor astfel de condiții, deci în general distrugerea ecosistemelor.



V. REALIZAREA FEED-BACK-ULUI

- Comparați nivelul de poluare fizică, chimică, și biologică în țările în curs de dezvoltare din Africa Subsahariană, cu nivelul de poluare din țările dezvoltate.

VI. TEMA PENTRU ACASĂ



62. PROIECT DE LECȚIE

Unitatea de învățământ: Colegiul Național "Gheorghe Șincai"

Disciplina: Geografie

Unitatea de învățare: Parteneriatul global pentru dezvoltare; organizarea spațiului mondial

Subiectul lecției: „Migrațiile în lumea contemporană”

Profesor: Zbăganu Aurelia

Clasa: a XI a

Timpul/locat: 1 oră

Tipul lecției: Predare- învățare

Scopul lecției: Crearea cadrului educațional care să permită înțelegerea unor probleme controversate de actualitate reflectate în mass-media, la nivel local și internațional.

Competența specifică: Analizarea raportului Nord-Sud;

Obiective operaționale:

La sfârșitul lecției, elevii vor fi capabili :

4. Să definească termenii: mobilitatea teritorială a populației, migrațiile, navetism, emigrant, imigrant, nomadism, transhumanță, exod rural, refugiat, bilanț migrator;
5. Să explice influența factorilor naturali, economici, sociali și politici asupra migrațiilor;
3. Să clasifice tipurile de migrații după durată, destinație, numărul de persoane, nivelul de calificare;
4. Să numească, folosind harta specială, statele subsahariene cu număr mare de imigranți;

Strategii didactice:

1. Strategii didactice inductive, bazate pe demersul didactic de la particular la general;

2. Strategii didactice deductive, bazate pe demersul didactic de la general la particular;
3. Strategii algoritmice: explicativ-demonstrative, intuitive, imitative;

Bibliografie:

- Mândruț O., 2008, Geografie – Manual pentru clasa a XI – a, Editura Corint, București; Erdeli G., Dumitrache L., 2004,- Geografia populației, Editura Corint, București.

DESĂȘURAREA ACTIVITĂȚII DIDACTICE:

VERIFICAREA CUNOȘTIINȚELOR ANTERIOARE / REACTUALIZAREA ȘI ESENȚIALIZAREA CUNOȘTIINȚELOR

Tema: „Marile ansambluri economice și geopolitice”

Care sunt factorii care au determinat modificările apărute pe harta politică a Africii după al doilea război mondial?

Câte țări cuprinde Organizația Unității Africane ?

Din ce organizație fac parte țările aflate în regiunea Golfului Guineii?

CAPTAREA ATENȚIEI

- Care este nivelul de dezvoltare al țărilor aflate în Africa Subsahariană ?

(Sunt țări în curs de dezvoltare și slab dezvoltate).

În această zonă a Africii se manifestă diferite forme de mobilitate a populației generate de nivelul redus de dezvoltare economică și de conflictele interetnice;

ANUNȚAREA TEMEI NOI ȘI A OBIECTIVELOR OPERAȚIONALE

- Tema: „ Migrațiile în lumea contemporană”
- Se scriu obiectivele lecției pe tablă.

DIRIJAREA ÎNVĂȚĂRII

Obiectivul cognitiv 1- Definirea termenilor: mobilitatea teritorială a populației, migrații, navetism, emigrant, imigrant, nomadism, transhumanță, exod rural, refugiați, bilanț migrator; Care este diferența dintre mobilitatea teritorială a populației și migrații? Ce înțelegeți prin navetism? Care este diferența dintre emigrant și imigrant? Care este diferența dintre nomadism și transhumanță? Este exodul rural specific Africii Subsahariene? Care sunt cauzele numărului foarte mare de refugiați din spațiul Africii Subsahariene?

Obiectivul cognitiv 2- Să explice influența factorilor naturali, economici, sociali și politici asupra migrațiilor;

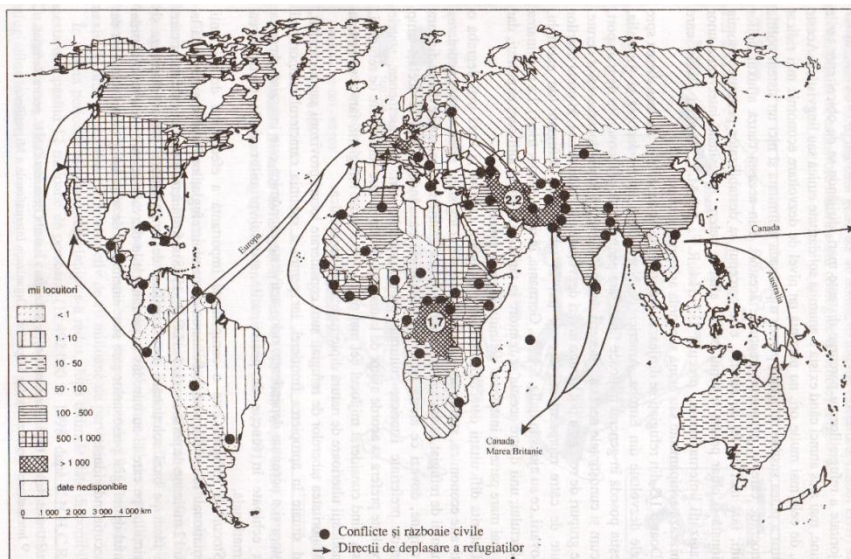
Analizați: Harta fizică a Africii, Harta emigrării forțate a negrilor din Africa de Vest, Harta conflictelor, războaielor civile și direcțiilor de deplasare a fluxurilor actuale de refugiați.

Deduceți și exemplificați factorii

care determină migrațiile.



Emigrarea forțată a sclavilor negri din Africa de Vest între secolele XVI-XX (după J.-P. Pitte).



Conflicte , războaie civile și direcții de deplasare a fluxurilor actuale de refugiați.

Completați fișa de lucru :

Factorii (cauzele care determină) mobilitatea teritorială a populației

Categoria de factori	Tipul de factori	Exemple
Naturali	Climatul arid Fertilitatea solului Sursele de apă Pășunea Pădurea	

Economici	Lipsa locurilor de muncă	
Istorici	Comerțul cu sclavi Colonizari	
Politici	Războaie civile	
Religioși	Persecuții religioase	

Obiectivul cognitiv 3 – Să clasifice tipurile de migrații după durată, destinație, numărul de persoane, nivelul de calificare;

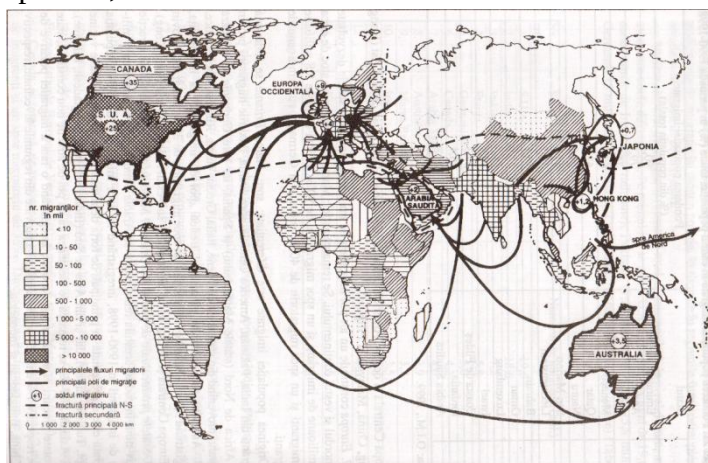
După durată: de scurtă durată;exemple / de lungă durată; exemple

După destinație: interne/ internaționale

După numărul de persoane: individuale/ în grup

După nivelul de calificare: Persoane necalificate/ calificate

Obiectivul cognitiv 4– Să numească statele subsahariene cu număr mare imigranți pe baza hărții speciale;



Analizați harta „Distribuția spațială și direcțiile actuale ale fluxurilor de imigranți „. Numiți statele africane cu număr mare de imigranți.

Distribuția spațială și direcțiile actuale ale fluxurilor de imigranți

V. REALIZAREA FEEDBACK-ULUI

Comparați Kenya și SUA, precizând 3 deosebiri referitoare la mobilitatea teritorială a populației .

VII. TEMĂ PENTRU ACASĂ – Identificați șase state subsahariene în care se manifestă conflicte interetnice generatoare de fluxuri migratorii .

Materiale auxiliare : manualul, atlasul geografic, hărți murale, power point.

63. Proiect de lecție

Unitatea de învățământ: Colegiul național „Gheorghe Șincai”

Disciplina: Biologie

Unitatea de învățare: „Mediul înconjurător și dezvoltarea durabilă”/ „Impactul antropic asupra ecosistemelor”

Subiectul lecției: „Supraexploatarea rezervelor biologice(defrișare, suprapășunat, pescuit, vânătoare, comerț cu specii sălbatice”

Profesor: Danciu Alina Aurelia

Clasa:a XI a

Timpulalocat: 1 oră

Tipul lecției: predare-învățare

Scopul lecției: Dezvoltarea responsabilității elevilor față de mediu și respingerea risipei de resurse

Competențe specifice:

- 1.Analizarea consecințelor pozitive/ negative pe care activitatea oamenilor le poate avea asupra mediului înconjurător.
- 2.Dezvoltarea unor deprinderi de utilizare rațională a resurselor și de protecție a mediului.
3. Susținerea responsabilă a dezvoltării durabile.

Obiective operaționale:

La sfârșitul lecției, elevii vor fi capabili:

- 1.Să identifice statele Subsahariene caracterizate prin cele mai reduse suprafețe forestiere;
- 2.Să identifice statele Subsahariene cu cele mai întinse arii afectate de deșertificare;
3. Să localizeze pe harta Africii, principalele zone de pescuit;
- 4.Să identifice speciile de animale pe cale de dispariție.datorită vânatului ;
- 5.Să numească speciile de animale sălbatice specifice comerțului ilicit;

Strategii didactice mixte: inductiv-deductive și deductiv-inductive;

Bibliografie:

- MÂNDRUȚ O., 2008, BIOLOGIE - Manual pentru clasa a-XII-a, Editura Corint, București.
- <http://en.wikipedia.org>.

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII DIDACTICE:

VERIFICAREA CUNOȘTINȚELOR ANTERIOARE / REACTUALIZAREA ȘI

ESENȚIALIZAREA

CUNOȘTINȚELOR

- Se verifică lecția « Introducerea de specii noi ».
- Se solicită elevilor exemple referitoare la spațiul Africii Subsahariene.

CAPTAREA ATENȚIEI

- Care este nivelul de dezvoltare al țărilor aflate în Africa Subsahariană? (Sunt țări sărace sau în curs de dezvoltare).
- Care sunt cauzele sărăciei din aceste țări? (Sunt foste colonii și exportă materii prime, populația numeroasă determină supraexploatarea resurselor forestiere, de sol, de apă, de faună etc)

ANUNȚAREA TEMEI NOI ȘI A OBIECTIVELOR OPERAȚIONALE

- Se scrie titlul lecției pe tablă „Supraexploatarea rezervelor biologice (defrișare, suprapășunat, pescuit, vânătoare, comerț cu specii sălbatice” și sunt prezentate obiectivele urmărite prin această lecție;

DIRIJAREA ÎNVĂȚĂRII

1. Care sunt cauzele care determină reducerea suprafeței forestiere? (Tăierea pădurilor pentru: industria mobilei, materiale de construcție, celuloză și hârtie, extinderea așezărilor, construirea drumurilor, obținerea pășunilor, încălzirea locuințelor și prepararea hranei etc).
- Care sunt consecințele tăierii pădurilor pentru mediu?

(Degradarea solurilor prin acțiunea precipitațiilor, apariția inundațiilor, declanșarea alunecărilor de teren, încălzirea globală etc.)

Fișe de lucru (Vezi anexa 16)

REALIZAREA FEED-BACK-ULUI

1. Comparați Africa Subsahariană și Asia de Nord și Centrală precizând două deosebiri referitoare la desertificare și defrișare.
2. Precizați importanța vânatului pentru economia statelor subsahariene.

TEMA PENTRU ACASĂ.

Folosind informațiile de pe Internet, numiți două parcuri naționale din Africa Subsahariană și precizați, pentru fiecare arie protejată, următoarele aspecte:

Parcuri naționale din Africa Subsahariană:

Denumirea parcului național	Localizarea geografică /Statul	Specii de plante protejate	Specii de animale protejate

Materiale auxiliare: atlas botanic, zoologic și geografic, imagini de pe Internet(anexe 1, 2,3), fișa de lucru- tabel pentru realizarea temei.



64. Proiect de lecție

Unitatea școlară: Colegiul Economic ”Viilor”

Profesor: Ioniță Olimpia

Disciplina: Educație pentru dezvoltare

Nr. ore/săptămână: 1

Clasa: a X-a

Data: 18 martie 2013, 26 martie 2013

Unitatea de învățare: Promovarea implicării comunitare și a voluntariatului la nivel global

Lecția: Ce înseamnă să fii copil în Africa subsahariană ?

Nr. ore: 2

Competențe specifice:

- Identificarea unor modalități de îmbunătățire a managementului resurselor personale;
- Analizarea abilităților necesare comunicării inter-personale de-a lungul vieții (gândire critică, rezolvarea problemelor);
- Identificarea informațiilor, serviciilor și resurselor care promovează o viață sănătoasă;
- Identificarea efectelor schimbărilor sociale, economice și tehnologice asupra stilului de viață al copiilor;
- Identificarea cauzelor și a efectelor unor conflicte locale, regionale, internaționale
- Explicarea importanței justiției sociale pentru dezvoltarea durabilă și pentru bunăstarea oamenilor
- Proiectarea unui comportament care încurajează cetățenia globală și interculturalitatea

Desfășurarea activității:

1. Moment organizatoric

Profesorul notează absențele, creează atmosfera potrivită unei bune desfășurări a lecției;
Este organizat contextul educativ, astfel încât demersul didactic să atingă un grad înalt de eficiență, se asigură liniștea în clasă, se pregătesc materialele necesare desfășurării activității.

2. Enunțul obiectivelor

Profesorul anunță momentele și obiectivele lecției, elevii le urmăresc cu interes.

3. Desfășurarea lecției

3.1. Lecția începe printr-un exercițiu de spargere a gheții în cadrul căruia elevii completează primele 2 rubrici ale **Fișei Știu/ Vreau să știu/ Am aflat**.

Știu:

De exemplu: Africa este cel mai călduros continent de pe planetă; populația africană este săracă, deși continentul posedă multe bogății; există o mare varietate de animale sălbatice și păsări exotice;

Vreau să știu:

De exemplu: Care este situația școlarizării copiilor și tinerilor din țările Africii subsahariene?

Care sunt principalele cauze de deces în rândul copiilor?

3.2. Profesorul proiectează filmul *ODM-ul în mișcare*, material menit să-i ajute pe elevi în a-și forma o imagine sugestivă asupra situației actuale a țărilor subsahariene, privite din punctul de vedere al educației, sănătății, în plan social, economic etc.

În urma vizionării filmului, elevii sintetizează, prin enunțuri simple și concludente, mesajele transmise prin intermediul materialului video. Astfel, ideile de bază sunt:

- La nivel global, peste un miliard de persoane trăiesc cu mai puțin de 1 dolar pe zi;
- La fiecare 5 secunde, un copil sub 5 ani moare de foame și de boli cauzate de subnutriție;
- Peste 100 de milioane de copii din întreaga lume nu au acces la educație primară;
- Educația este un drept al omului, dar și o unealtă indispensabilă pentru realizarea celorlalte drepturi;
- Educația reprezintă cea mai bună investiție pe care o poate face un stat; A educa un om înseamnă a educa o nație;
- În ciuda progreselor din ultimii ani, numărul fetelor care nu sunt înscrise în sistemul de învățământ (aproape 60 de milioane) este mai mare decât al băieților (aproximativ 45 de milioane);
- În țările mai puțin dezvoltate, aproape 10 milioane de copii mor anual, mai ales din cauza unor boli curabile;
- Malaria provoacă anual 1.2 milioane de morți, majoritatea copii.

3.3. Munca în echipă: Profesorul împarte elevii în două grupe și transmite sarcina de lucru a fiecărei echipe.

Echipa 1 propune măsuri de îmbunătățire a vieții copiilor din Africa subsahariană;

Echipa 1: Măsurile de subsahariană:

Îmbunătățirea a vieții copiilor din Africa

- Viața copiilor s-ar putea schimba dacă s-ar crea dispozitive de protecție socială;
- Dacă s-ar asigura accesul direct la alimente, s-ar putea înjumătăți numărul de persoane care suferă de sărăcie severă;
- Realizarea accesului universal la educație poate îmbunătăți modul de trai al săracilor, întrucât educația protejează copiii împotriva exploatării și a expunerii la munci periculoase, dar, mai ales, împotriva abuzurilor sexuale;
- Reducerea mortalității materne se poate face prin asistare la naștere de către personal calificat;
- În domeniul sănătății, sunt necesare investiții pentru reducerea bolilor infecțioase, pentru asigurarea accesului la medicație, dezvoltarea unui tratament împotriva HIV/SIDA;
- Copii sănătoși înseamnă și o planetă sănătoasă, ceea ce presupune: reducerea risipei de resurse naturale; asigurarea accesului la apă potabilă și canalizare;
- Crearea de parteneriate globale pentru dezvoltare sunt necesare pentru inițierea cât mai multor programe de asistență umanitară, în vederea reducerii sărăciei, precum și aplicarea unor reguli de bună guvernare și dezvoltare a țărilor sărace.

Echipa 2 propune acțiuni de implicare proprie în vederea ameliorării situației grave în care trăiesc copiii africani

Echipa 2: Acțiuni de implicare proprie în vederea ameliorării situației grave în care se află copiii africani:

- Constituirea unui grup de voluntari care să însoțească (în misiuni umanitare) Crucea Roșie Internațională;
- Deschiderea unor pagini web și facebook, prin care să sensibilizeze comunitatea virtuală, făcând cunoscută situația grea a copiilor africani; diseminarea informațiilor printre membrii comunităților online, în vederea implicării acestora; postarea listei organizațiilor care lucrează cu voluntari;
- Participarea la emisiuni televizate cu scopul de a mobiliza populația pentru acordarea unui sprijin și pentru implicarea autorităților;
- Vizite la corporații și la firme prestigioase pentru strângerea de fonduri;
- Trimiterea unor scrisori oficiale de mobilizare a guvernelor din țările slab dezvoltate să investească în educație și să asigure școlarizarea.

Reprezentantul fiecărei grupe prezintă pe flip-chart propunerile făcute.

4. Asigurarea feed-back-ului

Câțiva elevi doresc să formeze o echipă de voluntari care să se alăture Crucii Roșii Internaționale, cu disponibilitatea de a participa la o misiune caritabilă de întraajutorare și îmbunătățire a vieții copiilor din această parte a lumii.

Elevii completează ultima rubrică a **Fișei Știu/ Vreau să știu/ Am aflat**

De exemplu:

Peste 100 de milioane de copii din întreaga lume nu au acces la educație primară; în ciuda progreselor din ultimii ani, numărul fetelor care nu sunt înscrise în sistemul de învățământ (aproape 60 de milioane) este mai mare decât al băieților (aproximativ 45 de milioane);

În țările mai puțin dezvoltate, aproape 10 milioane de copii mor anual, mai ales din cauza unor boli curabile; malaria provoacă anual 1.2 milioane de morți, majoritatea copii; la fiecare 5 secunde, un copil sub 5 ani moare de foame și de boli cauzate de subnutriție;

5. Anunțarea temei pentru ora următoare

Strategii didactice: conversația euristică, explicația, argumentarea, problematizarea, brainstormingul, formularea de ipoteze.

Metode/procedee: lucrul în echipă, discuția colectivă, prezentare video, elaborare de proiect.

Forme de activitate:

- elevii au fost grupați în două echipe, a câte 14 elevi, fiecare echipa primind câte o sarcină de lucru;
- băncile au fost aranjate modular pentru a asigura posibilitatea muncii în grup și pentru a permite dirigintelui accesul ușor la fiecare echipă de lucru;
- au fost elaborate mai multe fișe de lucru, oferite elevilor pentru fiecare secvență a lecției;
- stârnirea interesului s-a făcut printr-o prezentare video;

Mijloace de învățământ folosite: flip-chart, cd-uri, calculatorul, fișe de lucru, videoproiectorul etc.

Metode de evaluare:

Metodele de evaluare utilizate au scopul stabilirii de către elev și consilier a unor etape noi de dezvoltare a carierei personale: grila de observație, aprecierile se fac prin calificative verbale.

Observații:

Pe parcursul desfășurării activității, profesorul:

- lasă libertate de exprimare a opiniilor elevilor și încurajează formularea unor puncte de vedere personale;
- solicită elevii să facă apel la experiență de viață proprie;
- stimulează un climat deschis, de dialog și lansează ancore spre temele care vor fi dezbătute în viitor;
- recomandă cât mai multă implicare proprie în vederea ameliorării situației grave în care se află copiii africani.

Material bibliografic :

- 1 Vistian Goia, *Didactica limbii și literaturii române pentru gimnaziu și liceu*, Editura Dacia Educational, Cluj-Napoca, 2008;
- 2 www.iteach.ro



65.Proiect didactic

Unitatea școlară: Colegiul Economic „Viilor”

Aria Curriculară: Om și societate

Disciplina: Istorie

Unitatea de învățare: Popoare și spații istorice

Tema: *Europa și spațiile de civilizație extraeuropene (Africa Subsahariană)*

Tipul lecției: Mixtă

Profesor : Urecheatu Cristina

Clasa: a XI-a

Scopul : promovarea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului și dezvoltarea potențialului de implicare a elevilor în încercarea de a găsi soluții pentru rezolvarea problemelor majore ale lumii contemporane, mai precis pentru zona Africa Subsahariană.

Competențe specifice :

- Formularea, în scris și oral, a unor opinii referitoare la o temă de istorie;
- Cunoașterea și asumarea valorilor cetățeniei democratice ;
- Analiza diversității sociale, culturale și de civilizație în istorie pornind de la sursele istorice .
- Explicarea importanței justiției sociale pentru dezvoltarea durabilă și pentru bunăstarea oamenilor.
- Proiectarea unui comportament care încurajează cetățenia globală și interculturalitatea.
- Susținerea responsabilă a dezvoltării durabile

Competențe operaționale:

C.O.1 Identifică pe harta Africii statele care fac parte din zona Africii Subsahariene;

C.O.2 Analizează sursele și identifică problemele majore ale Africii subsahariene de-a lungul timpului;

C.O.3 Elaborează un plan pentru rezolvarea unei probleme specifice, descoperind cauzele și consecințele acesteia;

C.O.4 Formulează opinii referitoare la ajutorul pentru dezvoltare acordat de „țările dezvoltate” statelor din Africa Subsahariană;

Valori și atitudini :

Respectarea drepturilor fundamentale ale omului ;

Gândire critică și flexibilă;

Relaționare pozitivă cu ceilalți.

Strategia didactică

Metode : conversația, metoda fishbone (diagrama cauza-efect), brainstorming, turul galeriei;

Mijloace de învățare : fișe de lucru, harta, coli de hârtie și markere, manual cls.IX-a Editura Corint, (coordonator Al.Barnea);

Bibliografie:

Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului, Suport de curs, Asociația Pro Democrația, 2009

Raportul European privind Dezvoltarea, Depășirea instabilității în Africa, 2009.

www.ec.europa.eu

www.africa-eu-partnership.org

www.savethechildren.net/ every.one

Derularea lecției:

I. Etapa punerii problemei

Anunțarea temei și a motivației desfășurării activității, profesorul distribuie materialele de lucru.

Elevii sunt împărțiți pe 4 grupe (fiecare grupă va rezolva o problemă specifică, de fapt un obiectiv ODM):

Grupa nr. 1 – Crearea unui parteneriat global pentru dezvoltare;

Grupa nr. 2 – Reducerea sărăciei severe și a foametei;

Grupa nr. 3 – Reducerea mortalității infantile;

Grupa nr. 4 – Accesul universal la educația primară.

Profesorul explică termenul de Africa Subsahariană și invită elevii să identifice pe hartă statele care fac parte din această zonă. Elevii își reactualizează cunoștințele referitoare la formarea imperiilor coloniale în sec. al XIX- lea și la procesul de decolonizare survenit după al doilea război mondial

Elevii citesc sursele din fișele de lucru, iar profesorul le propune să identifice care sunt problemele principale din situația dată, specifice statelor din Africa Subsahariană. Problemele identificate de elevi vor fi scrise pe tablă. (*instabilitate instituțională, sărăcie și foamete, mortalitatea infantilă și maternală, accesul la educație.*)

II. Etapa organizării problemelor în funcție de cauze și consecințe

Elevii împărțiți pe 4 grupe vor aborda în cadrul fiecărei grupe o anumită problemă.

Ajutați de profesor, elevii vor aranja problema într-o diagramă astfel: problema principală, consecințe ale problemei, cauzele lor. Utilizând metoda fishbone elevii notează datele identificate într-o diagramă desenată pe un afiș.

III . Etapa sistematizării ideilor și a rezolvării problemei

Pentru fiecare problemă identificată se poartă o discuție. Elevii sunt încurajați să rezolve problema ocupându-se de cauzele ei și să găsească soluții pentru rezolvarea acesteia.

Un reprezentant al fiecărei grupe va scrie pe afiș toate informațiile culese de la nivelul grupului.

IV. Evaluarea se realizează prin metoda „Turul galeriei”. Afișele realizate de către elevi vor fi expuse pe tablă și vor fi prezentate de reprezentanții grupelor. Se apreciază modul de construire al răspunsului, modul de prezentare și aspectul produsului grupei.

Concluzii: În finalul lecției profesorul deschide o discuție referitoare la ajutorul pentru dezvoltare și adresează câteva întrebări elevilor:

Cunoașteți proiecte finanțate prin ajutor pentru dezvoltare?

Considerați că banii respectivi au fost cheltuiți în mod eficient?

Credeți că U.E. ar trebui să ofere ajutor statelor în curs de dezvoltare? Exprimați-vă opinia.

SCENARIU DIDACTIC

Evocare:

- Anunțarea temei și a motivației derulării activității.
- Elevii își reactualizează cunoștințele dobândite la orele de istorie
- Întrebări:

Ce reprezintă colonialismul ? Care dintre puterile europene au deținut colonii în Africa ? Ce este decolonizarea? Caracterizați situația economică și politică a fostelor colonii devenite state independente, după al doilea război mondial.

- Folosind metoda brainstorming elevii vor identifica cunoștințe referitoare la subiectul pus în

în discuție : Europa și spațiile de civilizație extraeuropene (Africa). Rolul profesorului este de a încuraja emiterea a cât mai multor idei. Profesorul este mediator al actului de învățare.

Realizarea sensului

- Prezentarea modului în care se desfășoară lecția. Se formează 4 grupe.

Grupa nr.1 – analizează sursa 1 din fișa de lucru și identifică problema principală *instabilitate instituțională*,

Grupa nr.2 - analizează sursa 2 din fișa de lucru și identifică problema principală *sărăcie și foamete*.

Grupa nr. 3 –analizează sursa 3 din fișa de lucru și identifică problema principală *mortalitatea infantilă și maternală*.

Grupa nr. 4 – analizează sursa 4 din fișa de lucru și identifică problema principală *accesul la educație*.

- Reprezentanții grupelor notează într-o diagramă desenată pe un afiș, problema principală, consecințele și cauzele problemei. Un reprezentant al fiecărei grupe va scrie pe un afiș toate informațiile culese de la nivelul grupului.
- Pentru fiecare problemă identificată se poartă o discuție. Elevii sunt încurajați să rezolve problema ocupându-se de cauzele ei și să găsească soluții pentru rezolvarea acesteia.
- Rolul profesorului este acela de a asista fiecare grupă în prelucrarea conținutului de idei al materialului, în înțelegerea acestuia și în pregătirea modului în care va fi prezentat colegilor.
- Profesorul va explica elevilor noțiunile noi apărute în conținutul pe care îl au de analizat dacă situația nu poate fi rezolvată va interveni profesorul cu lămuriri suplimentare.

Reflecție

- Prezentarea rezultatelor activității fiecărei grupe în fața clasei.
- Exprimarea de către elevi a informațiilor și ideilor noi, dobândite, în mod personal și generarea unui schimb de ideise va realiza prin analiza produselor activității elevilor. Afișele realizate de către elevi vor fi expuse pe tablă și vor fi prezentate de reprezentanții grupelor.
- Autoevaluare
- Evaluare – « Turul galeriei » Se apreciază modul de construire al răspunsului, modul de prezentare și aspectul produsului grupei.
- Rolul profesorului este acela de a face clarificări, observații, recomandări și de a evalua.

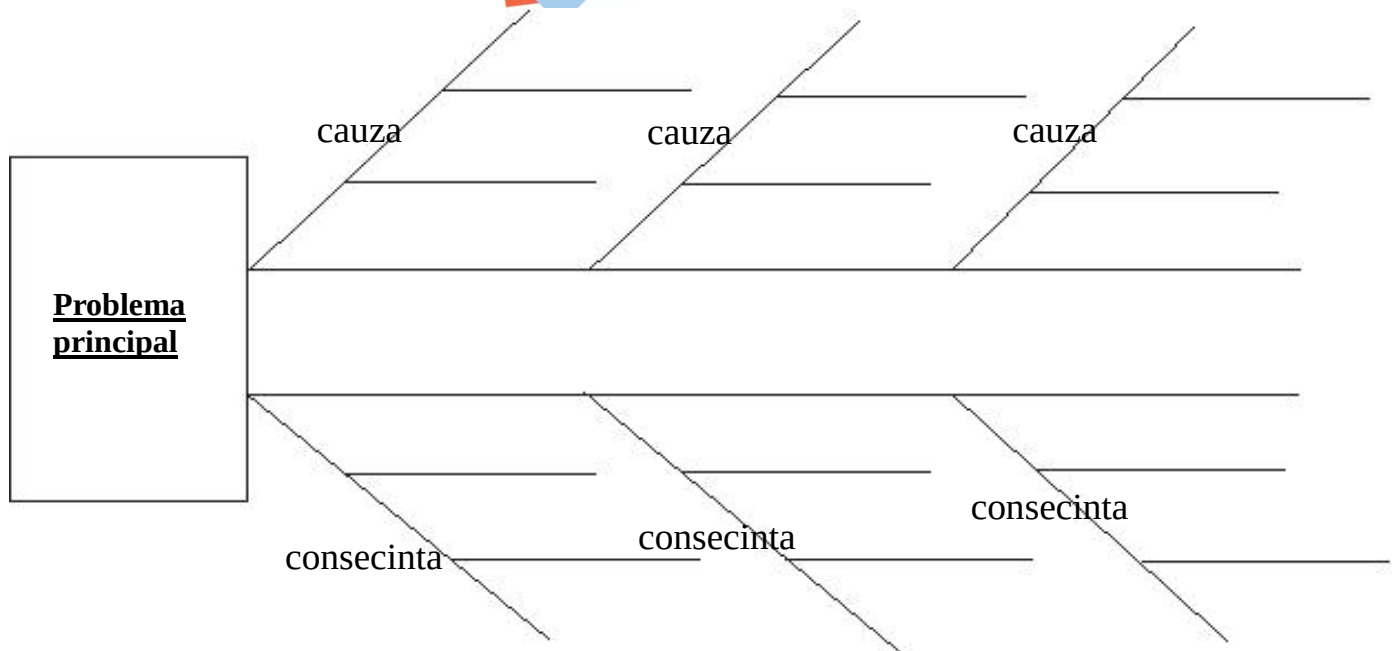
Extindere

- Actualizarea rezultatelor elevilor cu sarcinile fiecărei grupe. Elevii sunt provocați la o discuție în care să-și exprime opiniile referitoare la ajutorul pentru dezvoltare acordat de statele dezvoltate, țărilor în curs de dezvoltare.
- Concluzii

FIȘĂ DE LUCRU (Vezi anexa 17)

Diagrama cauză – efect

Identifică problema principală, cauzele și consecințele ei:



Cum rezolvi problema?

[illegible]

66. PROIECT DIDACTIC

Unitatea școlară: Colegiul Economic „Viilor”

Profesor : Cristescu Rodica

Disciplina: Psihologie

Nr. Ore/săptămână: 1oră

Clasa: a X-a

Unitatea de învățare: Conduita psihosocială

Tema: Imaginea de sine și percepția socială a imaginii de sine

Competențe specifice :

- Recunoașterea unor tipuri de relații interpersonale, a unor comportamente și atitudini sociale în situații date;
- Evaluarea unor tipuri de comportament psihosocial în contexte situaționale date ;
- Adecvarea conduitei psihosociale la diferite situații.
- Identificarea cauzelor și a efectelor unor conflicte locale, regionale, internaționale
- Proiectarea unui comportament care încurajează cetățenia globală și interculturalitatea

Competențe operaționale:

C.O.1 Explicarea formării imaginii de sine;

C.O.2 Analizarea și identificarea unor comportamente și atitudini asemănătoare cu ale persoanelor din Africa subsahariană;

C.O.3 Argumentarea importanței de sine realiste și pozitive;

Valori și atitudini :

Încrederea în sine și în ceilalți

Relaționare pozitivă cu ceilalți

Valorificarea optimă și creativă a propriului potențial

Afirmarea liberă a personalității indiferent de zona de proveniență

Respectarea drepturilor fundamentale ale omului, indiferent de imaginea de sine pe care o manifesta.

Desfășurarea activității

Moment organizatoric

Profesorul organizează și asigură contextul educativ, astfel încât demersul didactic să se realizeze eficient.

Se pregătesc materialele necesare desfășurării activității.

Elevii se pregătesc pentru începerea orei.

Enunțarea competențelor

Profesorul anunță momentele și competențele lecției, le scrie pe tablă; precizează că se vor desfășura o serie de activități care au legătura cu interesele specifice adolescenților-autocunoașterea.

Desfășurarea lecției

Profesorul prezintă definirea imaginii de sine și modul de formare a imaginii de sine (anexa 1)

Profesorul subliniază importanța cunoașterii de sine prin intermediul auto-observației. Elevii urmăresc cu interes obiectivele lecției și le notează pe caiet.

Se folosește metafora “Bancnotei” pentru a întări ideea că odată ce ți-ai format o imagine realistă și pozitivă despre sine, ceea ce îți vor comunica ceilalți va avea un impact slab asupra ta.

Profesorul coordonează activitatea elevilor și îi ajută la sintetizarea ideilor de bază ale temei aduse în discuție.

Profesorul subliniază importanța auto-observației și le precizează că opiniile celorlalți au un rol important în formarea imaginii de sine.

La începutul lecției, elevii răspund întrebărilor adresate de către profesor: “Ce este imaginea de sine?” “Cum trebuie să fie imaginea de sine?” “De ce este important să avem o imagine de sine conformă cu realitatea?” “Adolescenții din Africa subsahariană, priviți din perspectiva etichetării sociale, au alta imagine de sine?”

Profesorul adresează următoarele întrebări: „Care sunt factorii implicați în formarea imaginii de sine?”; „Care este rolul imaginii de sine în formarea personalității?”; „Cum trebuie să fie imaginea de sine a adolescenților?”; „Cum influențează imaginea de sine un adolescent din Africa Subsahariană?”

Elevii completează anexa 1 și răspund solicitărilor din chestionar (anexa 2).

Elevii se împart în grupe de câte 4 elevi. Fiecare grupă trebuie să alocă fiecărui elev din grupa următoare/paralela, câte un rol pe care l-ar putea juca elevul într-o regiune din Africa Subsahariană, să argumenteze alocarea rolului prin identificarea caracteristicilor elevului.

Fiecare grupă delegă un elev pentru a reprezenta rezultatul activității.

Se trag concluzii referitoare la rolul opiniilor celorlalți în imaginea de sine subliniind importanța observației și auto-observației.

În urma discuției, elevii
inimii”.

completează cerințele din anexa 3 “Harta

Elevii sintetizează, prin enunțuri simple și concludente, importanța imaginii de sine și a opiniilor celorlalți, indiferent de locul unde te naști, de culoarea pielii, a săraciei, etichetării, etc..

Elevii răspund la întrebări, pe baza unei dezbateri libere și propun măsuri de îmbunătățire a vieții adolescenților din Africa subsahariană și sprijin în formarea unei personalități sănătoase a adolescenților.

4) Evaluare –feed-back:

Profesorul face un rezumat al lecției.

Activitatea elevilor este evaluată prin calificative verbale.

Profesorul anunță tema pentru ora următoare.

Elevii notează tema pentru ora viitoare.

5) Strategia didactică

Metode : conversația, expunerea, lucrul pe grupe, exercitiul, brainstorming și turul galeriei;

Mijloace de învățare : fișe de lucru, harta (pentru identificarea Africii subsahariene), coli de hârtie și markere, manual cls.X-a Editura Polirom;

6) Bibliografie:

Neculau, A.- Manual de psihologie, Editura Polirom

www.ise.go.ro

www.ec.europa.eu

www.africa-eu-partnership.org

www.savethechildren.net/ every.one

Fișe de lucru – (Vezi Anexa 18)



67. Proiect didactic

Unitate școlară: Colegiul Economic „Viilor”

Disciplina: Biologie

Profesor : Crudu Marilena

Nivelul de studii: clasa a X-a

Tema: Circuitul apei în natură

Tipul lecției: mixtă

Competențe specifice:

- Structurarea informației științifice în diverse tipuri de comunicări, orale și/sau scrise: argumentație științifică, referat, proiect, dizertație, eseu, etc.
- Dezvoltarea unor deprinderi de utilizare rațională a resurselor și de protecție a mediului

- Susținerea responsabilă a dezvoltării durabile
- Analizarea consecințelor pozitive/negative pe care activitatea oamenilor le poate avea asupra mediului înconjurător

Obiective operaționale

Cognitive:

La sfârșitul lecției, elevii vor fi capabili:

- O1:** Să identifice formele de prezentare ale apei în natură, structura chimică, proprietățile fizice, transformările de fază, rezervoarele;
- O2:** Să precizeze importanța apei în desfășurarea proceselor biologice: fotosinteza, absorbția, evapotranspirația;
- O3:** Să descrie fenomenele fizice care intervin în circuitul apei în natură;
- O4:** Să identifice efectele poluării apei și scăderii dramatice a rezervelor de apă dulce;
- O5:** Să aplice în practică măsuri de protecție a apelor (ex: să ecologizeze un curs de apă din apropierea școlii)

Formative:

- să extindă informațiile primite, la studiul poluării apei ;
- să identifice măsuri necesare a fi luate pentru reducerea și stoparea poluării apei;

Afective:

- să fie dispuși să recepteze informații noi;
- să stăpânească aceste informații spre a le utiliza;
- să aprecieze informațiile ca relevante și folositoare înțelegerii unui fenomen global: poluarea;
- să interiorizeze noile cunoștințe în sistemul propriu de valori.

Strategii didactice:

Metode și procedee didactice: brainstorming-ul

filmul didactic
prezentare PPT
conversația euristică
modelarea
experimentul virtual
problematizarea

Mijloace de învățământ: calculator, videoproiector, model structură apă, tablă, cretă, fișe de lucru, fișe test formativ, manual.

Forme de organizare a activității: - frontal

- pe grupe

Resurse: materiale: manual „Științe” cl.a XI-a, Ed.All, 2008

model
structură apă
imagini de pe Internet cu circuitul apei în natură;
film didactic;
fișe de lucru
fișe test formativ

umane: efectiv de 30 elevi

de timp: 50 min.

Scenariul didactic

Etapele instruirii	Obiectivele lecției	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Strategii didactice /evaluare
1. Moment organizatoric și captarea atenției		- verifică prezența; - pune în funcțiune mijloacele IT și multimedia necesare desfășurării orei (calculator, videoproiector);	- se pregătesc pentru lecție, devin atenți;	
2. Enunțarea temei și a obiectivelor		- anunță elevii tema lecției și obiectivele propuse;	- notează în caiete tema lecției	
3. Actualizarea cunoștințelor anterior dobândite	O1 O2	<u>Actualizare:</u> - solicită elevilor: - structura chimică a apei; - proprietățile fizice ale acesteia; - definiția și ecuația fotosintezei; - importanța apei în desfășurarea proceselor biologice (fotosinteza, absorbție, evapotranspirație, circulația sângelui); - procentul de apă dulce, din totalul de apă de pe Terra;	<u>Evocare:</u> - identifică formula apei; - proprietățile fizice ale acesteia; - definesc fotosinteza; - completează ecuația fotosintezei; - redau importanța apei în desfășurarea proceselor biologice; - își reamintesc procentul de apă dulce, din totalul de apă de pe Terra;	- brainstorming /întărirea răspunsurilor prin aprecieri verbale;

4. Prezentarea noului conținut și conducerea învățării	O3 O4	<u>Problematizare:</u> - prezintă filmul didactic „Murind fără apă” (5min.); <u>Sistematizare:</u> - prezintă, în format PPT, circuitul apei în natura (3min.); - prezintă un experiment virtual; <u>Conceptualizare:</u> - definește noțiunea de circuit al apei în natura;	<u>Explorare:</u> - comentează materialul video, identificând consecințele grave ale poluării și epuizării rezervelor de apă dulce; <u>Explicație:</u> - analizează fenomenele fizice care intervin în circuitul apei în natură; - comentează experimentul virtual; <u>Esențializare:</u> - notează definiția;	- problematizare (film didactic); - conversație euristică; - dezbateri / întărirea răspunsurilor prin aprecieri verbale;
5. Organizarea învățării și obținerea performanței		- formează grupe și împarte fișele de lucru; - propune spre rezolvare exercițiile aplicative din fișa de lucru; - completează /corectează răspunsurile greșite;	- se consultă între ei și completează fișa de lucru; - citesc ce au scris;	- întărirea răspunsurilor prin aprecieri verbale;
6. Asigurarea feed-back-ului		- comunică elevilor nivelul la care se află, față de rezultatele așteptate;		
7. Evaluarea performanței		<u>Aprofundare:</u>- împarte fișele test; - prezintă și dă, spre rezolvare, proba test;	<u>Exersare:</u> - rezolvă testul;	
8. Asigurarea retenției și transferului	O5	<u>Transfer:</u> - anunță tema pentru acasă “ Identificați măsuri de protecție a cursului de apă din apropierea școlii”	<u>Extindere:</u> - își notează în caiet tema pentru acasă;	

FIȘĂ DE LUCRU (Vezi anexa EVALUARE (Vezi anexa 20)

19)

Experimente virtuale

1. Experiment virtual: Punctul triplu al apei

Temperatura punctului triplu al apei este $0,01^{\circ}\text{C}$.

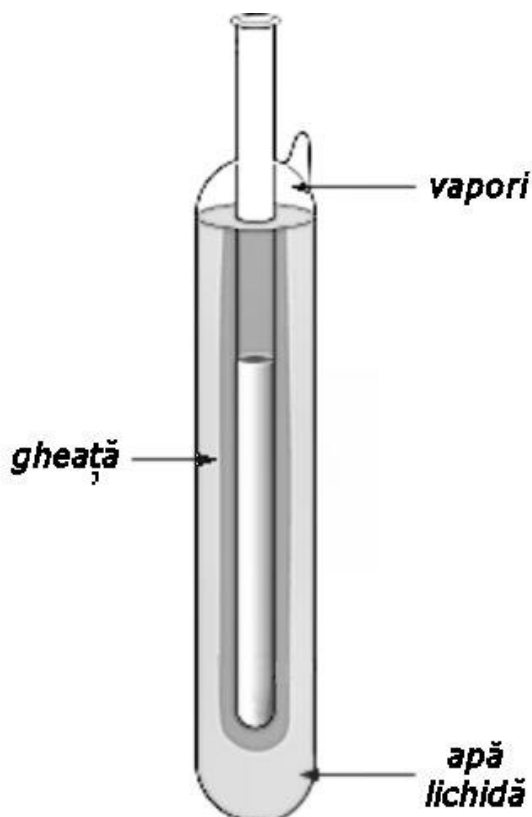
Un mic termos, în care s-a introdus apă purificată, s-a scos aerul și s-a sigilat, se stabilește la parametrii punctului triplu.

Pentru apă: Temperatura punctului triplu este $273,16\text{K}$

Presiunea punctului triplu este $0,610\text{ kPa}$

Câtă vreme există în termos apă, gheață și vapori, temperatura acestuia este cu siguranță $0,01^{\circ}\text{C}$.

Un termometru poate fi etalonat foarte precis, introducându-l într-un astfel de termos.



Celulă pentru realizarea condițiilor punctului triplu al apei.

2. „Super-răcirea apei. Inghețarea spontană” - Film

CONCLUZII

Tema “Circuitul apei în natură” a fost abordată pe **principiul interdisciplinarității** –fizică, chimie, biologie, deoarece prezintă o complexitate care nu poate fi explicată decât prin convergența unor noțiuni aparținând celor trei discipline.

Structurarea conținutului a avut în vedere stabilirea **corelațiilor** dintre organisme, factorii de mediu, fenomenele și procesele fizice, chimice și biologice.

Prin utilizarea unor cunoștințe aparținând disciplinelor fizică, chimie, biologie am urmărit **dezvoltarea capacităților elevilor de investigare /explorare** a proceselor și fenomenelor lumii vii.

Metodele și procedeele folosite în procesul de predare /învățare au rolul de a accentua **caracterul formativ** al procesului instructiv – educativ.

Profesorul rămâne, factorul modelator principal, care prin realizarea unei conexiuni generale între discipline favorizează transferurile între domenii de cunoaștere diferite și dezvoltă elevilor **comportamente** responsabile față de mediu.

Cunoașterea științifică ... ”prin natura și mai ales prin progresele spectaculoase din ultimele decenii urmărește nu atât transmiterea de informații, cât mai ales formarea și dezvoltarea interesului pentru cunoașterea, stimularea forțelor proprii de investigare și descoperire “

(D .Salade -2004)

Bibliografie

FĂTU, S. - *Didactica chimiei*, Corint, 2008
GARABET, M. , FĂTU, S., CÎRSTOIU, J., - *Științe - Manual pentru clasa a 11-a*, All, 2008
URSEA, L., *Chimia, mediul și viața.*, Humanitas Educațional, 2001
LAROUSSE, *Apa - bătălia pentru viață*, Rao, 2003
BRYSON B. *Despre toate, pe scurt, De la Big Bang la ADN*, Ed. Curtea Veche, 2008
INTERNET



68. PROIECT DIDACTIC

Unitate școlară: Colegiul Național „Mihai Viteazul”

Profesor: Liliana Zaschievici

Disciplina: Filosofie

Clasa: a XII – a

Unitatea de învățare: Etica aplicată

Titlul lecției: Probleme de etică aplicată: Sărăcia ca problemă morală

Tipul lecției: Predare – învățare-evaluare

Durata: 50'

Locul de desfășurare al activității: sala de clasă

COMPETENȚE SPECIFICE:

- Argumentarea unui punct de vedere personal în cadrul unei dezbatere etice
- Formularea unor argumente pro și contra în raport cu probleme controversate de etică aplicată, în cadrul unor activități pe grupe sau în echipă
- Recunoașterea consecințelor etice implicate de o anumită poziție filosofică

COMPETENȚE DERIVATE:

La sfârșitul lecției elevii vor fi capabili:

- Să identifice caracteristicile demersurilor de etică aplicată
- Să analizeze diferite probleme de etică aplicată.
- Să formuleze propriile susțineri argumentate referitoare la diversele problematice ale lumii contemporane care constituie obiectul eticii aplicate (sărăcia severă, conflictele, justiția socială, discriminarea)
- Să argumenteze necesitatea parteneriatului Nord-Sud în vederea reducerii sărăciei severe din țările Africii sud-sahariene
- Dezvoltarea unor deprinderi de utilizare rațională a resurselor și de protecție a mediului
- Utilizarea corectă a termenilor specifici educației pentru dezvoltare

METODE ȘI PROCEDEE:

- *Brainstorming*
- problematizarea,
- analiza documentelor
- demonstrația cu ajutorul filmului
- dezbateră
- activități pe grupe

Forme de organizare a activității elevilor :

- *individual, pe grupe, frontal*

MATERIAL DIDACTIC:

- fișe de lucru,
- *markere, coli A4*
- videoproiector.

- slide-uri ppt cu statistici
zone de pe glob
- film documentar despre sărăcia din Africa Sud Sahariană

privind nivelul de trai în diverse

Conținuturi

Moment organizatoric: verificarea frecvenței, distribuirea materialului didactic, fișe de lucru, xerox-uri

Verificarea temei și a cunoștințelor anterior însușite: -aplicație- Fișa de lucru- (Anexa 1) – analiza moralității unor situații din perspectiva eticii deontologice și a eticii utilitariste. Elevii lucrează pe grupe și analizează exemplele propuse, apoi prezintă concluziile. Profesorul oferă feedback succint.

Actualizarea noțiunilor ancoră și realizarea conexiunilor cu lecția nouă:

Profesorul conduce analiza spre sesizarea limitelor eticilor tradiționale:

- universalism nefondat –pentru că nu țin cont de contextul cultural căruia îi aparțin indivizii, de codul moral presupus în săvârșirea unei acțiuni;
- caracterul prea abstract și normativitatea principiilor rezultate printr-un demers strict deductiv
- reducționism, fiecare teorie concentrându-se asupra unui singur aspect (consecința sau datoria) al moralității și neglijându-le pe celelalte;

caracterul impersonal al argumentării exclusiv raționaliste și ignorarea determinărilor subiective. Aceste limite au determinat apariția demersurilor de etică aplicată.

Enunțarea temei și a competențelor urmărite în lecția nouă: *Probleme de etică aplicată* .Li se comunică elevilor că „la sfârșitul lecției vor fi capabili să identifice caracteristicile demersurilor de etică aplicată, să analizeze diverse probleme controversate din perspective eticii aplicate, să formuleze puncte de vedere argumentate legate de justiția socială la nivel global.

Dirijarea învățării:

Profesorul prezintă principalele caracteristici ale eticii aplicate, utilizând videoproiectorul:

- reprezintă un demers inductiv: în timp ce etica generală problematizează teme abstracte ca „binele și răul”, „fericirea viitoare”, etica aplicată analizează situații concrete, individuale;
- Obiectul eticii aplicate îl fac acele probleme care fiind controversate pun în dispută o mulțime de argumente pro și contra, astfel încât nu există un principiu moral unic pentru soluționarea acestor situații.
- Pentru a face obiectul eticii practice, situațiile controversate trebuie să poată oferi argumente (pro-contra) din punct de vedere moral, astfel încât, prin soluționarea lor să se poată preveni conflictele de ordin moral.
- principiile morale generale rămân totuși reperele la care se raportează problematizările ei (aplicabilitatea unor principii morale la situații concrete)
- conflictele și dilemele morale nu impun soluții generale, definitive, universale.

Problemele puse în dezbatere din perspectiva acestui tip de etică sunt diverse și numeroase: sărăcia ca problemă morală, eutanasia, avortul, egalitatea între sexe, discriminarea și tratamentul preferențial, drepturile animalelor, etica relațiilor de afaceri, politica și problema „mâinilor murdare”, războiul și pacea, clonarea, protecția omului în fața expansiunii tehnologiei.

Profesorul propune abordarea, din perspectiva eticii aplicate, a unor probleme specifice lumii contemporane, în contextul globalizării: sărăcia severă prezintă în anumite zone din Africa Sud Sahariană. În timp ce pe ecranul videoproiectorului sunt derulate imagini semnificative pentru sărăcia din zonele respective, elevii primesc xerox-uri cu statistici privind suma alocată hranei în diverse zone de pe glob, privind accesul la educație, egalitatea între sexe. Fiecare grupă prezintă o concluzie referitoare la raportul analizat. Profesorul lansează următoarea temă de dezbatere: *Este moral ca, în timp ce unii oameni trăiesc cu mai puțin de 1 dolar pe zi, alții să cheltuiască miliarde pentru produse de lux?* Elevii pot alege echipa (afirmatoare sau negatoare) își vor prezenta argumentele, respectând formatul dezbaterii Karl Popper (prezentat în prealabil).

În derularea dezbaterii, profesorul va interveni solicitând elevilor să argumenteze utilizând modelele etice studiate. După prezentarea argumentelor celor două echipe, profesorul va puncta ca și concluzie: etica aplicată nu elimină conflictele valorice cum nici nu-și propune de altfel, dar are avantajul că lărgeste câmpul tematic al eticii în general și, mai ales, limitează generalitatea răspunsurilor la probleme care vizează viața concretă a omului.

Asigurarea retenției și transferului: elevii vor rezolva individual aplicațiile din manual.

Profesorul formulează aprecieri verbale despre participarea elevilor la activitățile de învățare.

Tema pentru acasă: Elevii vor lucra în echipe pentru realizarea unei campanii de sensibilizare a colegilor din școală în raport cu dificultățile cu care se confruntă populația din țările Africii Sud Sahariene.

FIȘĂ DE LUCRU (Vezi anexa 21)



69. PROIECT DE LECȚIE

Unitatea școlară: Liceul Tehnologic „Mircea Vulcănescu”

Profesor: Florica Niculae

Disciplina: Educație pentru dezvoltare

Clasa: a- IX-a E

Data: 28.03.2013

Unitatea de învățare: Mediul înconjurător și dezvoltarea durabilă

Lecția: Deteriorarea mediului prin poluarea fizică, chimică, biologică

Nr. ore - 1

Competențe specifice:

- Dezvoltarea unor deprinderi de utilizare rațională a resurselor și de protecție a mediului
- Susținerea responsabilă a dezvoltării durabile
- Explicarea necesității formulării unor obiective de dezvoltare ale mileniului

Conținuturi (detalii)

1. Deteriorarea mediului înconjurător

2. Poluarea fizică

3. Poluarea chimică

4. Poluarea biologică

Strategie didactică:

1. Deteriorarea mediului înconjurător

Deteriorarea mediului înconjurător, prin poluare a devenit o problemă importantă pentru omenire. Poluarea reprezintă contaminarea mediului înconjurător cu materiale care interferează cu sănătatea umană, calitatea vieții sau funcția naturală a ecosistemelor. Omul a acționat asupra naturii, transformând-o în interesele sale și devenind creator al mediului său de viață. Prin capacitatea sa de a descoperi, a inventa și de a crea, omul s-a dovedit apt să realizeze modificări asupra naturii, să transforme mediul înconjurător în favoarea sa, putând provoca însă și pagube imense.

2. Poluarea fizică

Poluarea fizică este generată de diverse radiații nucleare accidentale, dar și din alte cauze precum:

1. Activitatea agricolă
 - Contribuie la poluarea solului prin pierderea de elemente nutritive și energie prin intermediul recoltei;
 - Aplicarea agrotehnicilor necorespunzătoare;
2. Pășunatul excesiv
3. Despădurirea
 - Contribuie la degradarea solului prin instalarea eroziunii accelerate, declanșarea alunecărilor de teren și apariția unor zone aride.
4. Activitatea industrială
 - Contribuie la degradarea solului și poluarea datorită emisiilor industriale;
5. Supraexploatarea covorului vegetal

- are efecte devastatoare de deșertificare în regiunile semiaride.

asupra solului producând fenomenul

3. Poluarea chimică

Poate fi provocată de produsele naturale , minerale sau organice , precum și de substanțe de sinteză , inexistente inițial în natură. Se produce cu:

- derivați ai sulfului și azotului;
- derivați ai carbonului și hidrocarburi lichide;
- derivați ai metalelor grele (Pb, Cr);
- derivați fluorului;
- materii plastice;
- pesticide;
- materii organice fermentescibile



4. Poluarea biologică

Este creată de contaminări microbiologice, ca urmare a introducerii abuzive sau accidentale a unor specii sau varietăți de specii.

Avem un singur pământ!

Nu-l deteriorați , lăsați-l să respire aer curat.

Metode/procedee – conversația euristică, prezentarea PowerPoint;

Forme de activitate pe grupe

Mijloace de învățământ afișe realizate de către elevi,

publicații;

Metode de evaluare aprecierea verbală.

Capitolul V - CURSURI UNIVERSITARE

A. Universitatea „Nicolae Titulescu”, Facultatea de Științe Sociale și Administrative-Secția Relații Internaționale și Studii Europene

Disciplina : Sociologia Relațiilor Internaționale

Modulul: „Cooperare, internațională pentru dezvoltare”

comunicare și negociere

Conf.univ.dr. ELENA NEDELCU

Argument

În urma unui focus grup realizat cu studenții Facultății de Științe Sociale și Administrative din cadrul Universității Nicolae Titulescu din București am constatat următoarele:

Studenții dețin anumite informații privind fenomenul și teoriile globalizării, dezvoltarea globală, dezvoltarea durabilă etc. Se înregistrează însă un deficit în planul atitudinilor și al conștiinței privind necesitatea dezvoltării durabile, implicării tuturor actorilor scenei mondiale.

Considerăm că nevoia educației pentru dezvoltare se resimte nu numai la nivel preuniversitar ci și la nivel universitar. Ne propunem ca prin introducerea în cadrul disciplinei *Sociologia relațiilor Internaționale* a capitolelor *Cooperare internațională pentru dezvoltare* și *Comunicare și negociere internațională pentru dezvoltare* să răspundem acestei nevoi și să contribuim la formarea și consolidarea unei atitudini pozitive față de dezvoltarea globală și a unei conștiințe „planetare”, la creșterea cotelor de implicare active a tinerilor în procesul dezvoltării globale a lumii. Tinerii vor deveni mai conștienți de rolul pe care-l are fiecare actor al scenei mondiale- de la organizațiile internaționale până la corporații, ong-uri, indivizi- în dezvoltarea globală, durabilă a lumii. Modulul este organizat pe următoarele 2 capitole, fiecare incluzând mai multe subcapitole specifice.

Cap.VII : Cooperare internațională pentru dezvoltare

Cap VIII: Comunicare și negociere internațională pentru dezvoltare

CAP. VII COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ: DEFINIȚIE, NECESITATE, PRINCIPII CHEIE ALE COOPERĂRII PENTRU DEZVOLTARE

VII.Procesul mondializării și cooperarea pentru

Într-o formulare succintă, putem spune că scopul general al cooperării pentru buna dezvoltare îl reprezintă diminuarea dezechilibrului dintre săraci și bogați, asigurarea păcii și menținerea spațiilor naturale de viață.

Colaborarea internațională pentru dezvoltare are în vedere mai întâi o colaborare între statele/organizații donatoare și cele beneficiare, o colaborare între toți actorii scenei mondiale (state, corporații, organizații internaționale, ong-uri etc.) din care toate părțile au de câștigat. Trebuie avută în vedere natura multidimensională a câștigului: este vorba nu doar de bani ci și de expertiză, schimb de experiență, schimb de bune practici, precum și de posibile beneficii de altă natură. Organizația donatoare câștigă totodată în imagine, în vizibilitate.

Cooperarea pentru dezvoltare are în vedere și obiective mai mari: stabilitatea în statele beneficiare, reducerea migrației forței de muncă prin dezvoltarea la nivel național în statele beneficiare, soluționarea migrației ilegale.

7.2 Definiție și necesitate

Asistența oficială pentru dezvoltare reprezintă asistența acordată statelor în curs de dezvoltare, într-un cadru bilateral și multilateral, prin intermediul asistenței tehnice, granturilor, creditelor sau prin alte forme de cooperare. Politica de cooperare pentru dezvoltare urmărește reducerea, și, pentru viitor, eradicarea sărăciei, prin susținerea dezvoltării economice și sociale a țărilor în curs de dezvoltare, integrarea graduală a acestora în circuitul economic și comercial mondial, dezvoltarea și consolidarea etc.

7.3 Cooperarea pentru dezvoltare în teoriile relațiilor internaționale

Perspectiva realistă

Abordarea realistă porneste de la premiza că la nivel internațional există o stare anarhică, dezordonată de tip hobbesiana în care statele, ca actori centrali ai relațiilor internaționale, acționează în stil machiavelic după interesul lor egoist determinat de frica unei amenințări la adresa integrității teritoriale.

Realismul are 5 principii: 1. politica este guvernată de legi obiective care își găsesc originea în imperfecțiunea lumii și în natura omului; 2. interesul este principala referință în acțiunea internațională; 3. toate teoriile relațiilor internaționale trebuie să evite să ia în considerare motivațiile ideologice și emoțiile actorilor, date care sunt prea instabile; 4. o politică externă este considerată ca fiind bună când minimizează riscurile și maximizează profiturile; 5. tensiunea între exigențele de succes ale acțiunii politice și legile morale nescrise care guvernează lumea este inevitabilă.

Perspectiva liberală: umanitarismul cooperării pentru dezvoltare

Perspectivă instituționalistă liberală plasează cooperarea pentru dezvoltare la nivelul necesității indivizilor și a statelor de a coopera pe scena internațională. Mai exact, creșterea contactelor dintre țările dezvoltate și țările în curs de dezvoltare odată cu afirmarea acestora pe scena internațională a generat o creștere a interdependenței între acestea. Întrucât interesele statelor dezvoltate sunt menținerea păcii și a securității, și protejarea și afirmarea intereselor economice și sociale, cooperarea pentru dezvoltare devine un mecanism de realizare a acestui deziderat prin creșterea interdependenței între acestea și țările în curs de dezvoltare.

Perspectiva radicală: cooperarea pentru dezvoltare ca sursă de imperialism și dependență

În opinia teoriilor radicale, cooperarea pentru dezvoltare este un simplu mijloc de creștere a dependenței țărilor în curs de dezvoltare față de țările dezvoltate. Acest mecanism crează un regim de asistat internațional, iar statele subdezvoltate fie se complac situației create, fie rămân prizonierele regulilor și normelor impuse de statele dezvoltate care preferă specializarea țărilor din periferie în producția de materie primă din rațiuni economice precum costurile scăzute și limitarea concurenței pe piața de produse superioare tehnologice. Asistența pentru dezvoltare este astfel pentru radicali rezultatul politicilor realiste descrise ca fiind meschine și se bazează pe principiul interdependenței de tip negativ în sensul în care țările dezvoltate își impun forța,

cultura și desideratele economice asupra țărilor în curs de dezvoltare. (sinteză din Victor Negrescu “Analiza conceptuală și teoretică a cooperării pentru dezvoltare”).

7.4 Implicarea României în cooperarea și asistența pentru dezvoltare

România a devenit **donator** internațional în cadrul politicii de **asistență pentru dezvoltare** (cooperare pentru dezvoltare) alocând finanțare din bugetul național activităților destinate cooperării pentru dezvoltare, **Ministerul Afacerilor Externe** fiind coordonatorul național al acestei politici. Obiectivele referitoare la asistența externă oferită de România sunt menționate în “*Strategia Națională privind politica de cooperare internațională pentru dezvoltare*” elaborată de Ministerul Afacerilor Externe.

În strategia pe care România și-a stabilit-o în cadrul politicii naționale de cooperare pentru dezvoltare, **Educația pentru Dezvoltare** semnifică un prim pas important în primul rând în creșterea implicării cetățenilor în procesul de eradicare a sărăciei de orice tip și în acțiuni promoționale ale justiției sociale. Astfel, în ariile tematice din cadrul Educației pentru Dezvoltare intră: **Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului**, drepturile copilului, dezvoltarea durabilă, drepturile omului, drepturile economice și sociale, pace și dezvoltare, asistența oficială pentru dezvoltare etc. (*Informații oferite de FOND România*).

7.5 Implicarea corporațiilor în dezvoltarea durabilă : strategiile CSR

Companiile responsabile investesc nu doar în creșterea performanțelor economice ci și în consolidarea încrederii partenerilor lor. Este o atitudine ce urmărește obținerea statutului de "companie preferată" printre clienți, investitori, furnizori, parteneri de afaceri și comunități locale. Este o caracteristică a așa numitului *management durabil, bazat pe RSC, prin care* compania atinge un echilibru sau realizează integrarea factorilor economici, de protecția mediului și sociali, răspunzând în același timp așteptărilor acționarilor și ale celorlalte părți interesate.

Consiliul Mondial al Afacerilor pentru Dezvoltare Durabilă definește Responsabilitatea Socială Corporativă ca fiind “angajamentul permanent al companiilor de a se comporta în mod etic și de a contribui la dezvoltarea economică îmbunătățind, în același timp, atât calitatea vieții salariaților și a familiilor acestora cât și a comunităților locale și a societății în ansamblul ei”.

7.6 Instituții europene și internaționale implicate în promovarea RSC:

Pe măsură ce statele și instituțiile internaționale și-au dat seama că adoptarea principiilor de CSR de către companii servește obiectivelor de dezvoltare durabilă, a apărut și nevoia unor standarde internaționale pentru a defini ce înseamnă un “comportament corporativ dezirabil”.

Națiunile Unite, Uniunea Europeană și Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică sunt trei dintre cele mai importante instituții care s-au implicat în elaborarea unui cadru care să definească CSR și să stabilească indicatorii prin care poate fi evaluat în mod transparent.

Uniunea Europeană

Uniunea Europeană este interesată de CSR, pe care îl vede ca un mijloc pentru atingerea obiectivului stabilit la [Consiliul European de la Lisabona, din 2000](#) de a deveni “*cel mai competitiv și mai dinamic sistem economic din lume, capabil de a susține dezvoltarea economică*”

prin slujbe mai multe și mai bune

și coeziune socială mai mare.”

Pentru a ghida companiile în implementarea CSR, Uniunea Europeană a elaborat, de asemenea, o serie de principii. Acestea vizează două dimensiuni ale relației dintre companie și comunitate: dimensiunea internă și dimensiunea externă.

OECD

Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică s-a dezvoltat din Organizația pentru Cooperare Economică (OEEC), înființată în 1947 pentru a sprijini implementarea Planului Marshall.

Creata ca un omolog economic al NATO, OECD a preluat responsabilitățile OEEC în 1961. Misiunea organizației este de a ajuta statele să atingă dezvoltarea durabilă pe plan economic.

Pentru a coordona acțiunile companiilor în vederea atingerii dezvoltării durabile la nivel global OECD a elaborat, în 1976, “Guidelines for Multinational Enterprises” – o serie de directive ce trebuie luate în considerare de orice companie, indiferent de domeniul în care activează, vizând drepturile omului, protecția mediului înconjurător, interesele consumatorului, corupția și concurența. În anul 2000 a fost publicată varianta revizuită a “Guidelines for Multinational Enterprises”.

Conceptul de CSR utilizat în cadrul Strategiei Naționale a României

În contextul strategiei, următoarele zone sunt prezentate ca importante din punctul de vedere al responsabilității sociale corporative: respectarea drepturilor omului; menținerea standardelor forței de muncă și asigurarea de condiții optime de muncă; luarea în considerare a preocupărilor legate de mediu; combaterea corupției și maximizarea transparenței.

Conceptul de responsabilitate socială folosit în această strategie este strâns legat de standardele etice ale companiei, și este folosit în sensul de “responsabilitate morală”.

Cap. VIII: CALITATEA COMUNICĂRII, NEGOCIERII ȘI MEDIERII ÎN EPOCA GLOBALIZĂRII

Implementare principiilor și practicilor dezvoltării durabile a lumii depinde de capacitatea actorilor scenei mondiale, a statelor, organizațiilor internaționale, societății civile, cetățenilor de a comunica, negocia și media problemele globale ale omenirii. Tinerii sunt actori importanți pe scena lumii și tocmai de aceea, dezvoltarea abilităților lor de comunicare și negociere constituie un obiectiv educațional major. Am putea spune că educația pentru dezvoltare include în subsidiar educația pentru comunicare și negociere.

Delimitări conceptuale: comunicare, negociere, mediere.

Existăm unii pentru alții în măsura în care comunicăm. Nu comunicăm, nu existăm. Am putea spune că totul comunică în actuala societate supranumită societatea comunicării sustine Lucien Sfez.

Negocierea este strâns legată de comunicare, nu poate exista negociere fără comunicare. Tocmai de aceea, specialiștii în negociere sunt specialiști și în comunicare. Goodall Jr. sustine că

negocierea este de fapt este un stil de comunicare recomandat pentru reducerea efectelor negative ale conflictului .

Negocierea este procesul prin care părțile aflate în dezacord încearcă să ajungă la un consens avantajos pentru toate părțile implicate în acest proces, discutând despre pretențiile fiecăreia dintre părți și respectând pe cât se poate aceste pretenții, proces din care niciodată nu trebuie să iasă un învingător și un învins.

Negocierea este o primă formă de soluționare a conflictelor, unde părțile pot ajunge la un consens fără a primi ajutorul imparțial al unei terțe persoane. Are o mulțime de avantaje față de alte modalități de soluționare a conflictelor, deoarece în cadrul procesului de negociere nu este necesară plata unui mediator, a unui arbitru sau taxe judiciare, care sunt percepute de către instanțele de judecată. Poate fi soluționat conflictul încă din prima etapă, fără a cheltui bani și a aștepta termenele celorlalte proceduri.

Atunci când părțile implicate nu pot negocia împreună în mod eficient pot apela la un mediator pentru a facilita procesul de negociere.

În situația medierii, soluția este propusă și acceptată de către părți în urma sesiunilor de mediere. Pentru părțile în cauză, și această modalitate de soluționare a conflictelor este mai avantajoasă decât apelul la instanța de judecată, deoarece implică costuri mici și timp de soluționare scurt.

În prezența mediatorului cele două părți negociază și stabilesc acordul final. Altfel spus, medierea este o poziție intermediară, un tip de negociere asistată de o terță parte neutră, numită mediator.

8.1 Clasificarea proceselor de comunicare

Procesele de comunicare se pot clasifica după mai multe criterii:

- În funcție de contextele culturale pe care le implica , comunicarea poate fi :
 - intraculturala (în interiorul aceleiași culturi)
 - interculturala (între culturi diferite)
- După modul în care se realizează, comunicarea poate fi :
 - directă sau interpersonală; ea presupune utilizarea de tehnici primare: cuvânt, gestică, mimică
 - indirectă (prin dispozitive tehnice); ea utilizează tehnici secundare : scrierea, tipărirea, semne grafice, semnale prin unde hertziene, cablu
- După numărul de participanți, comunicarea poate îmbrăca următoarele forme:
 - intrapersonală (în forul interior)
 - interpersonală (față în față)
 - de grup

de masă: producerea și difuzarea instituțional către un public variat și numeros.

mesajelor de către un sistem mediatic

8.2 Comunicarea interculturala verbala si nonverbala

Comunicarea verbala

Se spune ca *adevăratul „pașaport” al interacțiunii intercultural îl constituie cunoașterea limbilor străine*. Dar chiar și în aceste condiții cooperarea interculturală poate întâmpina anumite dificultăți.

Pe de o parte, în fiecare limbă există cuvinte greu traducibile, cărora cu greu le găsim corespondența într-o altă limbă, de exemplu, cuvântul „dor” din limba română. Pe de altă parte, există cuvinte echivalente care nu reprezintă realitatea în același mod în culturi diferite.

Comunicarea nonverbala

Se spune despre corpul uman că „este asemenea unui text care vorbește” (Samovar, 1994). Cu alte cuvinte, putem transmite celor din jurul nostru informații, sentimente, trăiri, nu numai prin cuvinte, ci și prin gesturi, mimica, zâmbet, privire, vestimentație, atingere, prin ceea ce se cheamă într-o singură expresie: *comunicare nonverbală*. Mimica dezvăluie bucuria, tristețea, disperarea, surpriza, mania etc. Gesturile reprezintă mișcări ale corpului care au semnificații conștiente social.

Comunicare nonverbală, fiind guvernată de factori biologici, este mai greu de controlat, adesea trădându-ne adevăratele stări sufletești pe care verbal nu le declaram sau nu le recunoaștem. Ea se mai diferențiază de comunicarea verbală prin faptul că se învață mai devreme, este continuă și are un mai mare impact emoțional. (De exemplu, lacrimile impresionează mai mult decât cuvintele care exprimă tristețea)

Experimentele efectuate de Albert Mehrabian au stabilit că impactul total al unui mesaj este în proporție de 7% verbal, 38% vocal, și 55% facial.

Asemenea comunicării verbale, comunicarea nonverbală se bazează pe un set de simboluri acceptate cultural. Unele și aceleași gesturi, expresii ale feței, ale privirii, atingeri, poziții ale corpului au semnificații diferite în culturi diferite. În acest sens există nenumărate exemple: cunoscutul gest american care corespunde expresiei: „OK!”, în Franța semnifică „ești o nulitate” iar la greci și turci exprimă o atitudine grobiană față de genul feminin. În Podișul Tibet, salutul – formă de manifestare a respectului – se face prin scoaterea limbii.

Pentru a facilita comunicarea autentică trebuie să manifestăm mai multă disponibilitate pentru celălalt, să încercăm să-l înțelegem din interior, să vedem situația prin prisma lui, să descoperim ce semnificație are pentru el respectivul eveniment. Cu alte cuvinte, să fim empatici. Empatia presupune „hotărârea și capacitatea de a-ți controla propriile reacții socio-afective, receptivitatea la sentimentele trăite de celălalt, capacitatea verbală de a comunica această comprehensiune” (J.Cl. Abric).

Ascultarea activă este legată de empatie. Ea presupune depășirea sinelui, să uităm de sine și să ne concentrăm asupra propriei persoane, lucru nu tocmai ușor. Deseori, în timp ce

interlocutorul nostru vorbește ne gândim nu la ce spune el ci la ce intenționăm noi să-i spunem, la strategiile pe care le vom utiliza ca să-l impresionăm, convingem, seducem. Dacă se întâmplă, totuși să-l ascultăm, o facem prin prisma valorilor, sentimentelor, principiilor personale.

Înțelegerea este singurul tip de atitudine care-l privilegiază pe interlocutor, care creează un climat relațional propice exprimării profunde. A înțelege spusele celui alt nu e lucru ușor. Deseori, confundăm înțelegerea cu interpretarea. Ori, a înțelege, nu înseamnă a interpreta ci doar a descifra, a decoda spusele celui alt, a căuta rațiunile după care el se conduce. Să învățăm, deci, să ascultăm !.

8.3 Funcțiile negocierii într-o lume globală.

Prezența sau absența negocierilor are semnificații contrare majore la nivelul scenei mondiale. Dacă derularea negocierilor constituie premisă a detensionării, concilierii relațiilor internaționale, reducerea sau absența lor din peisajul internațional este un indicator al deteriorării relațiilor internaționale, este semn de conflict, de discordie. [9] Pentru a înțelege și mai bine importanța negocierilor să remarcăm faptul că ele sunt necesare, sunt omniprezente în reglementarea relațiilor internaționale indiferent dacă interesele părților sunt convergente sau divergente. Chiar dacă interesele statelor, organizațiilor sunt armonice, ele trebuie coordonate, reglementate prin negocieri și acest lucru este cu atât mai necesar atunci când interesele sunt contradictorii și riscă să se acutizeze, să degenereze în conflicte armate. De exemplu: în război întâlnim negocieri privind schimbul de prizonieri; iar în cooperare - negocieri privind stabilirea alianțelor sau crearea unor organisme internaționale.

Negocierea este procesul în cadrul căruia părțile implicate urmăresc să ajungă pe cale pașnică la o înțelegere cu privire la o situație, o problemă, un diferend, să amelioreze o situație.

8.4 Managementul situațiilor de criză în comunicarea internațională

Situațiile de criză sunt inevitabile în afacerile moderne. Un titlu incendiar de ziar, o știre nefavorabilă la radio, un articol pe internet pot constitui începutul unei crize ce poate avea efecte incalculabile și de aceea trebuie ținută sub control și „tratată”.

Practica evidențiază existența a patru opțiuni strategice în situația de criză:

- a) ignorarea crizei asociată cu inactivismul. Sunt actori care refuză să recunoască existența unei crize și nu fac nimic, fapt ce duce la agravarea situației.
- b) strategia de blocare și tergiversare a rezolvării problemei, în speranța că timpul va lucra în folosul propriu. Organizațiile care apelează la această metodă riscă să fie dezaprobată de public sau mass-media. Există însă și situații când adoptarea acestei tactici este singura posibilă: când un caz urmează a fi soluționat de tribunal.

c) opțiunea de a acționa pozitiv și ferm pentru depășirea crizei. Organizația decide să răspundă acuzației, să se apere, prezentând adevărul în cel mai avantajos mod cu putință. De ex: eutanasierea a zeci de mii de păsări este singura cale de a elimina riscul minării cu gripa aviară.

d) manipularea contextului pentru a obține avantaje în folos propriu. Organizația se folosește de situația de criză pentru a crea o opinie publică care să-i fie favorabilă. De ex: o organizație suspectată de poluare, folosește ocazia pentru a-și demonstra nu numai nevinovăția ci și implicarea sa în acțiuni de protejare și întreținere a mediului.

B.ACADEMIA DE ȘTIINȚE ECONOMICE - BUCUREȘTI

Facultatea de Economie

"Libertatea presei în țări ale africii sub-sahariene" (material propus la cursul de "Jurnalism", anul III)

Prof. univ. dr. ALEXANDRU TAȘNADI

În prezent, majoritatea țărilor lumii prețuiesc în mod deosebit valorile democrației, începând cu **libertatea de expresie**. Este avută în vedere în primul rând **libertatea presei**. Referindu-ne la secolul trecut, îndeosebi la perioada interbelică, nu vom remarca o îngrădire a libertății de expresie. Ulterior, disputele dintre tradiționaliști și moderniști în planul ideilor, principiilor, viziunilor, amplificate de mass-media, au intrat în atenția guvernelor naționale, entităților politice sau organizațiilor societății civile.

1. Libertatea de exprimare și limitele ei.

Când ne referim la acest principiu, aplicat în jurnalism, ne gândim imediat la **"fără cenzură"**. Întrebarea este dacă acoperiți de acest principiu jurnaliștii pot să scrie sau să spună orice?

Libertatea de exprimare în mass-media contrazice esența termenului, când am spus **"fără cenzură"**. Adevărul este că orice ziarist onest trece creația sa publicistică prin **filtrul autocenzurii**.

Dacă acceptăm ideea că un jurnalist este un reprezentant al interesului public, al responsabilității sociale, atunci **libertatea sa de exprimare** o va privi în acest sens. El este un profesionist cu multă responsabilitate. De aceea, fiecare jurnalist din Occident, Africa sau orice continent, are drept filtru primar al activității sale, **deontologia** și **politica editorială** a instituției media pe care o reprezintă.

Pe lângă acest **filtru primar** (de natură profesională) mai există **limitele legale**. De aceea, discuția noastră se îndreaptă spre cazurile în care se încalcă cele două praguri (profesional și legal) iar cei răuvoitori interpretează acest lucru drept un **act de cenzură**.

În eseul nostru vom apela adesea la instituții internaționale care dau clasamente anuale privind indexul **libertății de exprimare**.

2. Câteva clasamente ce

cuprind și țări africane.

A. Reporteri fără frontiere.

În clasamentul **libertății presei** pentru 2011/2012 se arată că România se clasează la egalitate cu SUA și Argentina, respectiv pe locul 47. Primele trei locuri sunt ocupate de Finlanda, Norvegia și Olanda, ceea ce confirmă aprecierea din Press Freedom Index 2011/2012, potrivit căreia: "**independența presei** poate fi menținută doar în democrațiile puternice și democrația are nevoie de presă liberă". Ceea ce este de remarcat în "Top 20" se referă la Cap Verde și Namibia, două țări africane în care nu s-au raportat în 2011, cazuri de obstrucționare a presei.

Aceeași organizație menționată a făcut public, cu ocazia **Zilei Libertății Presei**, personalități și instituții care încalcă grav libertatea presei considerând-o ca pe un **inamic**. Astfel, în **Africa** poliția nigeriană condusă de Ogbonna Onovo a devenit sursa principală de abuzuri împotriva presei. Polițiștii folosesc forța la adresa jurnaliștilor, pentru ca să nu existe martori la operațiunile lor.

B. Clasamente anuale prezintă și organizația "**Freedom House**". Analizându-ne vom observa că în Africa presa nu poate fi considerată liberă (chiar parțial liberă). S-a declarat adesea în rapoartele prezentate, că după 2009 **meseria de jurnalist este din ce în ce mai dificilă deoarece în această perioadă de criză mondială au apărut probleme și mai grave. Este nevoie de o luptă susținută pentru supraviețuire în fața presiunii venite din partea guvernelor și celorlalți actori politici sau economici.**

3. "Distanța" dintre Africa și Europa.

Anii '90 au debutat și pentru Africa, similar țărilor est-europene, cu un fel de "**primăvară a presei**". Această inflexiune din evoluția vieții pe continent a surprins și activitățile din presă deoarece exista un puternic deficit de resurse umane (profesori și absolvenți – potențial ziariști).

Când exista **partidul unic**, presă puteai face la un singur ziar. În prezent și în Africa au apărut diverse grupuri editoriale. De exemplu, în Coasta de Fildeș ființează șase astfel de grupuri. Militanții politici din țări ale Africii sub-sahariene care nu-și mai găsesc acum locul în redacții, ajung acum să afirme că sunt **cenzurați** sau că le e mult mai ușor să găsească exprimarea liberă pe **bloguri**.

Comparativ cu Europa, în Africa nu există grija familiilor pentru a-și achiziționa un computer sau de a se conecta la Internet.

Organizația Reporteri Fără Frontiere (RSF) semnalează într-un raport, spre exemplu, că în Tunisia, pentru a se evita cenzura, polițiștii folosesc blogurile.

Prezența accentuată a analfabetismului pune în discuție răspunsul la întrebarea: "**Câtă presă scrisă se citește în Africa**".

Ca alternativă, africanii sunt mai sensibili la imagini televizate care li se oferă. Dar, există un dezavantaj: majoritatea țărilor africane nu dețin institute de sondare a audienței, așa că aceasta este greu de **estimat**. Desigur, și în țările continentului african se întâlnesc unele categorii

sociale pentru care lectura
anii 2000 atenția acestor cititori se îndreaptă spre acuratețea și calitatea informației furnizate de presă.

ziarelor este o practică relativ curentă. După

Am putea concluziona că în comparație cu Africa (unde există lezări ale libertății mass-media), Europa (unde este mai multă liniște și organizare) are la rândul ei țări și evenimente unde și prin care **se încalcă libertatea presei**.

4. Inițiativă care a pornit din Africa.

În capitala **Namibiei** (Windhoek) cu prilejul Zilei Libertății Presei din 1991 s-a desfășurat un seminar regional al jurnaliștilor africani. Problema centrală a dezbaterilor o constituia **instaurarea unui climat mediatic independent și pluralist**. Cu acest prilej s-a adoptat "**Declarația pentru promovarea unei prese africane independente și pluraliste**".

În viziunea jurnaliștilor participanți **cenzura în presă** este o gravă încălcare a drepturilor omului. Totodată, la respectivul seminar s-a cerut tuturor țărilor să ofere **garanții constituționale pentru libertatea presei**.

Se știe că la 15 octombrie 1991, Conferința generală a UNESCO a adoptat o rezoluție privind "Promovarea libertății presei în lume" prin care se recunoștea că **o presă liberă, pluralistă și independentă este o componentă esențială a oricărei societăți democratice**.

De asemenea, la 23 decembrie 1993, Adunarea Generală a ONU a declarat ziua de 3 mai ca Zi Mondială a Libertății Presei, prilej cu care se desfășoară anual o conferință internațională.

În acest context, din 1997 UNESCO acordă un premiu mondial unei persoane, organizații sau instituții remarcate pentru implicarea sa în apărarea și promovarea libertății presei. Acest premiu poartă numele lui Guillermo Cano, jurnalist columbian, asasinat în 1987 de către traficanții de droguri, pentru dezvăluirile făcute asupra activităților acestora.

5. Prejudecăți despre jurnaliștii africani.

Am căutat pe Internet cazuri de maltratare, terorizare sau mai grav, de ucidere a jurnaliștilor africani. Spre dezamăgirea mea informația este foarte săracă. Se consideră zona, care este obiectul acestui eseu, ca fiind de rang inferior (chiar sălbatică). Suntem foarte aproape de haosul autorității constatat în majoritatea statelor africane.

Întâlnim chiar sentimente de raism. Există părerea implicită că "negrii" sunt inferiori "albilor" și prin urmare ce rost are să știm despre viața lor, greutățile lor sau de nenorocirile lor.

De aceea, susținem că fără a fi atenți la ce se întâmplă cu libertatea noastră (de expresie) oricând ea poate fi pierdută, Atenție! În Ungaria vecină, în plină Uniune Europeană, libertatea presei a fost abolită. Și este prezent în societate un "regim democratic" numit Orban! Ca urmare, scriem despre jurnalismul din Africa și libertatea presei acolo deoarece doar din reflex de gândire noi europenii îi considerăm inferiori. Căutați informații despre civilizația namibiană sau despre cea din Mali și veți dori să călătoriți în Africa!

6. Ziua Africii și presa din România.

După cum știm, pe 25 mai, se serbează în fiecare an Ziua Africii. În 2012, tema pusă în cadrul evenimentului aniversar a fost "Africa un viitor dinamic și promițător". Evenimentul a fost menit să prezinte o imagine a Africii în România, continentul devenind un puternic jucător în lume și a cărui economie evoluează permanent.

De remarcat, participarea la eveniment a D-lui Gheorghe Lupeș, președintele Asociației de prietenie România-Africa și reprezentantul comunității Africane în România, Mbela Nzuzi.

Există o tradiție în relațiile de prietenie și cooperare dintre România și țările africane. De exemplu, putem menționa existența a peste 50 000 de absolvenți africani ai universităților din România, inclusiv ai facultăților de jurnalism.

Ambasadele africane de la București ar trebui să coopereze cu diverse sectoare ale societății românești, inclusiv în domeniul educației. Evoluțiile democratice de pe continent sunt legate de **starea libertății presei**, a modului în care sunt reflectate realitățile.

Pe de altă parte, orice guvern european se simte descalificat sau chiar umilit dacă Indexul Libertății Presei publicat de Freedom House situează starea acestuia sub cea a unor țări africane. Bunăoară, raportul pe 2011 arată că, doar unul din șase oameni au acces la o presă liberă și independentă.

Se zice metaforic că libertatea presei este **unturnesol** pentru calitatea și funcționalitatea democrației unui stat. Azi, România are o presă "parțial liberă". Deasupra ei sunt menționate în raport, țări precum: Tuvalu, Micronesia, Vanuatu, Papua Noua Guinee, Nauru, Kiribati. Situația aceasta reflectă vremurile în care trăiesc cetățenii României.

7. Zig-zag pe continentul negru.

A. Organizația europeană "Reporterii fără frontiere" a menționat în clasamentul "Top 25" privind grave încălcări a libertății presei și pe Zimbabwe (fosta Rhodesia). Această țară are specificată (teoretic) în constituție libertatea presei. În fapt (practic) presa este puternic cenzurată iar mass-media permanent îngrădită.

Deși informația on-line este liberă, accesul la internet este modest. Astfel, doar 10% din locuitori au acces la rețea, deoarece costurile sunt ridicate în raport cu veniturile foarte scăzute ale acestora.

B. Zambia este unul din Statele Africii sub-sahariene în care libertatea presei a atins cote minime. Este cunoscut cazul ziarului de investigații "Câinele de pază din Zambia" care a fost forțat să plece în exil și în cele din urmă închis.

C. Hăitut în propria țară.

Bănuiesc că nimeni din România n-a auzit de ziaristul Itai Mushekwe din Zimbabwe. Cazul său este un relevant exemplu ce înseamnă îngrădirea libertății presei în Africa.

Jurnalismul african de investigații scrie pentru ziarul englez "Daily Telegraph". Aproape toate anchetele efectuate îl vizează pe președintele țării Robert Mugabe. Jurnalismul îl acuză de **corupție** și **afaceri dubioase**. De exemplu, una din anchete aducea în discuție încrengăturile unei afaceri dubioase prin care Zimbabwe ar fi livrat Iranului, uraniu.

Itai povestește cum, cândva, l-a vizitat în închisoare pe actualul premier Morgan Tsvangirai. În acea vreme, el l-a apărat și susținut în presă. Acum, premierul este unul din oamenii care au sprijinit izgonirea jurnalistului din țară. Tot răul spre bine, se spune deoarece în același an în care Itai a părăsit Zimbabwe, acolo a fost ucis un alt jurnalist de marcă ce era ostil puterii.

Hăituirea jurnaliștilor și ziarelor incomode este că în foarte multe țări codașe în libertatea presei este interzis să scrii despre puterea politică, armată sau convingeri religioase.

”OPORTUNITĂȚI DE AFACERI ÎN ZONA AFRICII SUB-SAHARIENE”

(Material inclus la cursul de "Tipologii ale succesului și eșecului în afaceri", Master "Comunicare în afaceri", Facultatea de Economie, ASE-București)

Prof. univ. dr. Alexandru Tașnadi

Foarte mulți oameni de afaceri cunosc spusele lui Winston Churchill: "Succesul este capacitatea de a trece de la un eșec la altul fără să-ți pierzi entuziasmul". Ei nu par a fi surprinși aflând că **eșecul este o parte a succesului**. Chiar au acceptat ideea că succesul se naște din eșec și că el face parte din procesul de **a câștiga**.

Fiecare "greșală" este de fapt o treaptă a drumului spre un scop dorit. Orice "greșală" înseamnă progres. Acest lucru este bine înțeles de orice om de afaceri. Cel care înțelege și acceptă greșelile evită frustrarea și autoînvinovățirea. Ca urmare, este motivat pentru viitor.

Chiar dacă am făcut "greșeli" nu înseamnă că am ales prost, rău. Poate este un disconfort faptul că **ne apasă conștiința** acelor fapte sau ne e teamă că ne vor blama sau arăta cu degetul, cei de lângă noi. În mod normal, "greșelile" de care suntem acuzați nu au făcut decât să ne învețe. Greșelile de care suntem acuzați nu sunt decât **pași pe drumul evoluției**. Orice om de afaceri n-ar putea aduna experiență fără a parcurge acești pași.

Un înțelept spunea odată: "Câștigător nu este cel care nu greșește niciodată, ci este cel care nu renunță niciodată. **În fiecare din noi** există un **învins** și un **învingător**. Numai că, nu înveți nimic dacă urmezi sfaturile învinsului – ascultă vocea învingătorului. Un învingător transformă pierderea în câștig, întotdeauna!"

Ne punem întrebarea dacă oamenii de afaceri din România se tem de "greșelile" pe care le-ar comite investind departe, în Africa? .

Oportunități pe zona Subsahariană?

Ca profesor de doctrine economice îmi aduc aminte de "teoria înzestrării națiunilor cu factori". Aducând în discuție actualitatea problemei, ne gândim că în ultimele decenii, atenția investitorilor se îndreaptă spre "resurse": gaz, petrol, aur, fosfați, metale grele, etc. Ele sunt vitale pentru dezvoltarea economică. Prin urmare, cu toate riscurile existente, marile centre de putere economică a lumii se bat pentru "resurse", pentru bogățiile Africii.

În economia mondială exploatarea resurselor naturale a devenit o prioritate. Astfel, rapoartele organismelor mondiale, de profil economic, ne arată că investitori americani, germani, francezi, chinezi sau japonezi "se bat" pentru a concesiona cât mai multe pământuri de pe continentul negru. Zona Subsahariană a devenit mai tentantă decât țările din nordul Africii, mai apropiate de continentul european.

Această miză se pune și pentru investitorii români. Însă, deocamdată aceștia n-au curajul de a se avânta în bătaia desfășurată într-o parte a lumii, unde cultura, tradiția, istoria este puțin sau deloc cunoscută!

Afacerile din Africa Subsahariană se desfășoară în doi pași:

- a) Pentru început, oamenii de afaceri negociază cu triburile, cu comunitățile locale, pentru a fi de acord să cedeze dreptul de exploatare a pământurilor strămoșești;
- b) Apoi, iau contact cu autoritățile pentru dobândirea puterii de concesionare, exploatare, prospectare și exploatare.

Desigur, Africa nu este un "El Dorado". În multe state din zona Subsahariană domnește corupția.

De asemenea, conflictele politice sau etnice atrag violențe sociale. Prin urmare, în această "zonă tulbură", securitatea oricărei afaceri este afectată de risc, de nesiguranța stabilității interne.

Cu toate acestea, așa cum am menționat, "miracolul economic" vine în ultimul deceniu din Africa. O spune ultimul raport al Fondului Monetar Internațional. Chiar și omul de afaceri român Ovidiu TENDER este prezent în zonă, devenind cel mai important investitor din Vestul Africii. Prin urmare, economiile de pe continentul negru înregistrează un trend ascendent.

Iulian Iancu, președintele Comisiei pentru industrii din Camera deputaților, menționa recent că: "România nu are o strategie națională pentru Africa".

Într-adevăr, exportul nostru spre zona Africii a eșuat. Exportăm în continuare **materie primă** (spre exemplu, bușteni) și nu **servicii**. Fără o schimbare strategică de export (ca multiplicator de creștere economică) nu vom reuși să relansăm economia românească.

România abia "dezmoștește" relațiile comerciale în zonă. De asemenea, politica de investiții. Această "dezmoștire" vine târziu după ce țări ca SUA, Germania, China sau Coreea se află de mulți ani aici.

Aminteam de multimilionarul Ovidiu TENDER. Acesta deja a câștigat încrederea mai multor președinți din țări ale Africii dovedindu-le că dorește să-i ajute în descoperirea și valorificarea resurselor naturale cu care sunt înzestrate acele țări.

Este elocventă declarația reprezentantului Agenției de Gestionare și Cooperare între Senegal și Guineea-Bisau – potrivit căreia a semnat un acord cu omul de afaceri român concesionând o suprafață de peste 5000 de km² unde au fost semnalate importante zăcăminte de petrol. Urmează prospectarea și exploatarea. Se apreciază investiția lui Ovidiu TENDER la 100 milioane de dolari. Câștigul investitorului român, care și-a asumat riscul, ar fi uriaș având în vedere tendința de creștere continuă a prețului pe barilul de țiței (120-130 de dolari).

La orizont China emergentă.

Menționăm în paragraful anterior despre prezența Chinei în zonă, ca puternic investitor. Ministrul comerțului din Africa de Sud a salutat procesul de creștere a investițiilor Chinei în Africa. Evoluția pozitivă a acestui proces aduce **beneficii** enorme ambelor părți.

Recent, președintele sud-african s-a deplasat în China, la Beijing, în fruntea unei delegații formate din aproape 400 de oameni de afaceri și 11 membri ai cabinetului.

Prezența Chinei în Africa este apreciată ca un lucru pozitiv deoarece a sporit competiția pentru resurse, declanșată în urmă cu câțiva ani. De asemenea a sporit gama alternativelor pentru cooperări și colaborări.

Cei care nu văd cu ochi buni creșterea prezenței Chinei pe continentul african, critică această țară ca fiind promotoarea unei politici "neocoloniale".

La un forum de afaceri sino-sud-african, ministrul comerțului din Africa de Sud a subliniat importanța creerii unui parteneriat strategic cu China. Există mari oportunități investiționale și proiecte foarte mari de colaborare.

Pe lângă vest-europeni, și SUA critică sprijinul Chinei pentru **guverne cu probleme** în țări precum Sudan și Zimbabwe. Aceste critici vizează ignorarea de către China a unor probleme privind drepturile omului sau protecția mediului, punând pe prim plan **interesul pentru resurse**.

Ca răspuns la criticile Europei și SUA – China susține că însăși democrațiile occidentale au fost coloniștii Africii de odinioară. Mai trebuie menționat că pentru Africa de Sud, China este cel mai mare **partener comercial** (începând cu 2008). Fluxurile comerciale se concretizează în **materii prime** către China, și produse manufacturate către Republica sud-africană. Acordurile semnate între firmele chineze și cele sud-africane vizează: infrastructura electrică, căile ferate, energia nucleară, mineritul, construcțiile, telecomunicațiile și asigurări.

Potrivit estimărilor unor experți chinezi, pentru dezvoltarea proiectelor de prospectare și exploatare a resurselor (în următorii 3 ani), Africa ar avea nevoie de circa 20 de miliarde de dolari. În deschiderea summitului de la Beijing a liderilor africani, președintele Chinei susține acordarea acestui volum de împrumut către statele africane. Această sumă este dublă celei oferite în 2009, când a avut loc Forumul pentru cooperare în China și Africa. Comerțul bilateral a atins în 2012 uriașa sumă de 166 de miliarde de dolari.

Oignorantă apăsătoare în raport cu tsunami-ul investițional de pretutindeni.

Este șocantă pentru noi declarația ambasadorului român în Senegal, care afirma că România are doar opt ambasade pe continentul african și **nu există o politică coerentă de sprijinire a oamenilor de afaceri** români în zonă. Dovada: pe întreg continentul nu există decât un consilier economic!

Desigur, ne întrebăm dacă acest flux investițional spre Africa nu modernizează, îmbunătățește viața pe acest continent? Se pare că aici persistă încă o lume mult prea sălbatică pentru tehnologiile înalte.

Analizele arată că internetul nu s-a dezvoltat încă pe imensa întindere a continentului african. Apoi, calculatoarele sunt prea scumpe iar tranzacțiile on line mult prea dificile.

Totuși, există o nișă de piață pe care IT-ul a descoperit-o și aici: telefoanele mobile (gad-jeturile). Acestea sunt utilizate într-o proporție uriașă (peste 700 de milioane) și oferă africanilor acces la informații, chiar posibilități de încheiere a unor afaceri.

În ultimii ani, câteva companii au reușit să inițieze și dezvolte o afacere neașteptată: comerțul cu telefoane mobile. Aceasta, constituie o mică speranță pentru schimbarea stilului de viață și modului de comunicare pe continentul African.

Astfel, o firmă de origini nigeriene fondată de americani, încearcă să faciliteze comerțul cu bunuri pe imensa piață africană. Aceasta a creat o aplicație ce le permite utilizatorilor de telefoane mobile să achiziționeze bunuri, iar partenerilor să încaseze banii prin plăți comandate tot prin telefoane mobile.

De asemenea, un om de afaceri din Namibia încearcă să servească prin firma sa de IT industria telecom de pe continent. Fondată cu câțiva ani în urmă firma furnizează știri locale, job-uri disponibile precum și servicii, într-o anumită arie de specificitate.

După ce compania web a fost lansată și pe mobil, a fost creată o aplicație destinată comerțului on line. Oamenii pot să posteze prin intermediul tehnologiei ce ar dori să cumpere. În final, un furnizor le poate comercializa produsele sau serviciile cu ajutorul aplicației web.

Compania Umuntu Media deține portaluri în nouă țări iar e-Namibia este cel mai mare site din statul african. Aplicația lansată pentru comerțul on line folosește aceeași tehnologie ca stațiile radio și TV. Ea poate fi accesată de pe telefoanele mobile dotate cu sistemul de operare **Android**. De exemplu, studenții din Kenya folosesc platforma electronică pentru comerțul cu cărți.

Această ofensivă a telefoanelor mobile este observată în micile sate africane. Aici se dezvoltă mici afaceri, pe care companiile de IT le ajută pentru a supraviețui. Acest sprijin este foarte apreciat deoarece infrastructura și tehnologia lipsesc în multe state ale continentului.

Putem afirma că gradul de conștientizare a oportunităților de investiții și de business existente pe continentul african, face înconjurul lumii. Africanii se mândresc cu unele succese economice recente. Milioane de africani, bărbați și femei, construiesc mici afaceri adaptate piețelor locale. Acești mici antreprenori vor fi agenții schimbării de mâine.

”MODELAREA ECONOMETRICĂ A FLUXULUI DE INVESTIȚII STRĂINE DIRECTE (ISD) ȘI IMPACTUL ACESTORA ASUPRA BUGETELOR NAȚIONALE DIN ZONA AFRICII SUBSAHARIENE” (Curs prezentat la disciplina „Bazele econometriei” anul II, Facultatea de Economie, ASE – București)

Prof. univ. dr. Alexandru Tașnadi

Fiind în curs de dezvoltare, țările Africii Subsahariene au nevoie imperioasă de investiții străine directe (ISD). Amplificarea acestui flux, generează efecte benefice asupra economiilor naționale: locuri de muncă, venituri pentru populație și guvern, transfer tehnologic etc.

Analiztii și consilierii guvernamentali au nevoie de argumente „palpabile” de a fundamenta deciziile la nivel macro. De aceea, modelele, scenariile, simulările, realizate pe computere și statistici naționale, sunt bune instrumente pentru a decide tipul de investiții avantajos. Numite și invenții de tip „greenfield”, acestea sunt mai avantajoase decât **creditarea externă**.

Desigur, **riscul de țară** generat de instabilitate politică, etnică, religioasă, naționalizările din anii '60 - '70 ai secolului trecut, lipsă de experiență a forței de muncă etc. ridică întrebări pentru adoptarea unei decizii privitoare la proiectele investiționale.

Definind în mod clar **variabilele** endogene sau exogene, dependente sau independente, avem oportunitatea construirii de **modelele econometrice** pe baza cărora putem fundamenta „mai științific” decizia.

În general întrezărim o relație cauzală între **fluxul** de ISD și **veniturile** obținute de buget (prin sistemul fiscal), venituri ce pot ajuta la susținerea educației, sănătății, culturii și administrației din țara respectivă.

Începând cu finele anilor '90, în țările Africii sub-sahariene se manifestă așa numitul fenomen de „**crowding out**”. Ca urmare fimele naționale, (de exemplu Zimbabwe) au **avantaje** de pe urma derulării de operațiuni comerciale și subsidiarele firmelor multinaționale-investitoare. Aceste avantaje se concretizează (cu precădere) în sporuri de **productivitate** și competitivitate.

Studiile experților, cercetătorilor - ce au la bază statistici pe perioade mai lungi (10,15,20 de ani) arată existența unei **legături cauzale** între fluxul de ISD, dezvoltare economică și dinamica investițiilor domestice (autohtone). În majoritatea lor ISD apare ca stimulent pentru investițiile interne, autohtone.

Scenariile bazate de **modelele econometrice** au demonstrat că în economiile naționale aflate într-un cadru stabil/instabil politic, **creditarea externă** (din sisteme bancare sau piețe de capital) nu generează nici un efect asupra investițiilor domestice. Folosind aceleași **modele econometrice** s-au emis câteva reflecții privind impactul **surselor de finanțare disponibile** asupra acestor țări în curs de dezvoltare. Este vorba despre investiții private, ISD și creditarea externă. S-a urmărit existența-non-existența unei conexiuni între aceste surse disponibile și fluxul investițiilor domestice (în condiții de stabilitate sau instabilitate regiunilor politice).

Cercetări complementare modelelor au susținut argumentele în favoarea ISD, apreciind rolul acestora în **încurajarea investițiilor domestice** într-un cadru juridic dat.

Utilizând **cunoștințe fundamentale** de econometrie, acest curs pledează pentru testarea unui model prin care se evidențiază modul în care **structura și nivelul ISD din țări ale Africii sub-sahariene** (într-o perioadă de minim 10 ani) au generat **surse de venituri** pentru bugetele naționale ale țărilor din zona menționată.

În bună măsură, dezvoltarea economică și socială din acele țări depinde de **resursele bugetare**. În raport cu acestea se poate pune problema extinderii infrastructurii, rețelei sanitare, construcției de școli și universități, locuințe sociale etc.

Realitățile macroeconomice din țările Africii sub-sahariene pot fi ilustrate folosind serii de date statistice înregistrate de oficiile specializate ale guvernelor. Desigur că o problemă conexă, legată de buget este sistemul fiscal. De aceea, paralel cu studierea ISD și elaborarea de scenarii este importantă (pentru managementul guvernamental) **eficientizarea politicilor fiscale naționale**. Deci, pentru fiecare țară în parte este oportună indentificarea de metode și tehnici care să permită existența continuă a **fluxurilor de informații** la nivel macro.

Pornind de la aceste considerente, cursul propus, care este redat de cuprinsul prezentului eseu, are ca obiectiv evidențierea din punct de vedere a **modelului econometric** a legăturilor cauzale dintre **variabilele independente** - reprezentate de volumul și structura ISD și **variabilele dependente** care țin de zona bugetară, de instrumentele cu care se colectează veniturile (impozitele directe și indirecte, alte prelevări parafiscale).

Aplicarea modelelor econometrice presupune folosirea unei anumite **metodologii**. Astfel, pentru a putea face o **analiză structurală** a ISD în țările Africii sub-sahariene, pe o perioadă de 10 ani, avem nevoie de **date statistice** oferite de organisme naționale sau internaționale. De asemenea, cercetările statistice au în vedere manualele procedurale folosite de Fondul Monetar Internațional.

Respectiva analiză structurală a ISD se poate realiza în două direcții:

- a) sursele de finanțare
- b) alocarea lor pe destinații.

Având în vedere zona relativ extinsă a Africii sub-sahariene, studiile noastre econometrice pot avea în vedere fiecare țară în parte, efectuarea de analize comparative (între țări sau între zone, de exemplu Asia). Prezentul eseu propune efectuarea de cercetări (naționale sau internaționale) pe principalele state din zonă. În centrul acestor cercetări stau corelațiile existente între volumul ISD și veniturile colectate la Bugetul național (prin aparatul fiscal). Propunem **estimarea** unei funcții de tip **regresie simplă** (sau multiplă) între **destinația ISD** și volumul veniturilor colectate la Bugetul de Stat. În raport de structurile economice mai simple sau mai complexe a țării cercetate, vom avea în vedere ISD - pe destinații: agricultură, industria extractivă, industria prelucrătoare, tehnologia informației, telecomunicații, turism, finanțe-asigurări, transporturi.

Din punct de vedere metodologic, confirmarea unei legături cauzale dintre **dinamica ISD** (defalcate pe destinațiile menționate) – considerată în model ca variabilă independentă, explicativă și evoluția nivelului **veniturilor bugetare colectate** - considerată drept **variabilă dependentă**, explicată, s-a realizat prin **metoda delor mai mici pătrate (MCMMP)**.

Legătura dintre **variabilele economice** menționate prezintă interes, în sensul că, o validare a funcțiilor de regresie simplă va evidenția din punct de vedere economic modul în care **dinamica ISD** (la nivelul fiecărei țări din zona sub – sahariană) generează efecte pozitive asupra evoluției veniturilor bugetare.

Metoda regresiei este utilizată pentru a evidenția forma și sensul legăturii dintre variabile, în situația în care din punct de vedere economic, între cele două variabile există o relație de **interdependență**.

Regresia simplă presupune considerarea unui singur factor independent, rezultând o **regresie unifactorială**.

Regresia multiplă presupune folosirea mai multor factori independenți, obținându – se în acest caz o **regresie multifactorială (multiplă)**.

Regresia simplă presupune o legătură de **formă liniară** între variabila dependentă și independentă (x), de tipul:
$$J = a + bx$$

unde a,b, - parametric modelului care vor fi estimați prin MCMMP. Mărimea parametrului „b” este de tip **elasticitate** el arătând cu cât se modifică variabila dependentă dacă cea independentă se modifică cu o unitate.

După definirea variabilelor, asigurarea surselor de date statistice și construirea modelului suntem nevoiți să **testăm econometric intensitatea legăturii** dintre nivelul ISD (aferent fiecărei țări din zona Africii sub-sahariene) și evoluția veniturilor colectate la bugetul național.

Modelarea econometrică presupune construcția și estimarea parametrilor pentru mai multe funcții de regresie simplă. Luând la întâmplare o țară, Mozambic, de pildă putem determina o relație între variabila dependentă VENIT (VOLUMUL COLECTĂRILOR LA BUGET) și ISD realizate de patru investitori: Franța, Germania, SUA și China, notate ca variabile independente, cu ISD_k ($k = 1,2,3,4$) – un indice pentru cele patru țări investitoare.

Rezultă un set de regresii având forma:

$$\overline{VENIT} = a + b ISD_k ; K = 1,4$$

Urmează, ca din punct de vedere metodologic, să utilizăm **condițiile de validare** a modelelor unifactoriale, evidențiate de testul DURBIN – WATSON. Se are în vedere o comparație, pentru fiecare funcție în parte, cu „pragul critic”.

Prezentul eseu vizează, de asemenea, determinarea unui model factorial care să descrie din punct de vedere economic **sensibilitatea** nivelului veniturilor colectate la bugetul național față de nivelul și evoluția ISD, indiferent de sursa acestora (de unde vin investitorii) ci focusat, cu precădere, pe **destinația** ISD avută în vedere.

Pe baza datelor statistice, disponibile prin aportul oficiilor naționale de statistică, se evidențiază pentru fiecare țară în vedere evoluția nivelului ISD în perioada 2000-2012, defalcate pe destinații: agricultură, industria extractivă, industria prelucrătoare, tehnologia informației, comerț, turism, bănci-asigurări, transporturi etc. Se analizează **din punct de vedere econometric** existența unei corelații între variabila independentă (ISD în țara respectivă) și variabila dependentă (reprezentată de veniturile principale colectate de bugetul național). Aceste venituri se caracterizează prin structura lor:

- (i) impozite directe, pe venit salarial și pe profit;
- (ii) impozite indirecte: TVA
- (iii) prelevări parafiscale

Vor rezulta trei funcții de regresie, de tipul:

$$VENIT_i = a + b \cdot ISD$$

Unde „i”, tipul de venit prelevat la buget ($i=1,2,3$)

Cu alte cuvinte rezultă o funcție liniară pe baza căreia folosind **instrumentele** cunoscute :

- estimare
- coeficient de corelație
- test Durbin – Watson
- eroare standard
- T – statistic
- Probabilitate

coeficienți

rezultă în plan real, cele trei funcții de regresie. Urmează ca experții guvernamentali să **interpreteze datele** furnizate de computer prin procedurile informatice utilizate în econometrie. Pe baza acestor interpretări se fundamentează deciziile la nivel macro și se aduc **argumente** pentru guverne în vederea tipului de politici economice care aduc avantaje țărilor lor.

”CAMPANII DE INFORMARE ȘI CONȘTIENTIZARE A POPULAȚIEI PE PROBLEMELE PROTECȚIEI MEDIULUI AMBIANT” Referire la Africa Subsahariană. (Material inclus în cursul "Relații publice", anul II, Facultatea de Economie, ASE-București)

Prof. univ. dr. Alexandru Tașnadi

În prezent mediul ambiant este greu încercat. Industrializarea, defrișările necontrolate (mai ales pentru pășuni), schimbările climatice, poluarea, etc ridică probleme serioase tuturor guvernelor, agenților economici, populației.

Fiecare locuitor al Terrei poate fi băiat "bun" sau "rău" după cum se implică în conservarea și refacerea mediului ambiant. Prin mijloace de comunicare, guvernele, organizațiile neguvernamentale, activiștii ecologiști, liderii de opinie sau religioși pot contribui la păstrarea Pământului locuibil. De aceea, informația de mediu, transmiterea ei către locuitorii Terrei este o problemă la ordinea zilei.

Prin campanii de relații publice, firmele internaționale sau autohtone, politicieni, oameni de știință, oameni din educație sau sănătatea, etc, pot contribui la ceea ce spunea Mahatma Gandhi: "trebuie să fiți voi schimbarea pe care o vreți în lume". Protejarea mediului se poate realiza numai prin acțiuni colective, concertate ale statelor. Fiecare locuitor al Terrei trebuie să devină azi un luptător "verde".

.

1. După conștientizare urmează acțiune.

Prezentul eseu nu va insista pe terminologia PR-ului, nici pe etapele unei campanii sau felurile acestora. Deoarece orice proces de comunicare se desfășoară la niveluri diferite, ilustrate prin acronimul AIDA (Atenționare, Interes, Dorință, Acțiune) voi insista asupra ultimului nivel: Acțiune.

Voi da curs unei cunoscute cugetări ale oratorului Stephen Covey: "Dacă știi și nu faci nimic, nu știi nimic". Prin urmare, fiecare cetățean al unei națiuni de pe continentul african este un potențial activist ecologic. Important este să acționeze în câteva direcții:

- a) Reducerea semnificativă a consumului de energie;

- b) Folosirea energiei alternative (panouri solare, centrale eoliene, centrale cu biomasă, etc);
- c) Conservarea apei – care este considerată o resursă limitată (mai ales în timpul cruntelor secete din Africa);
- d) Utilizarea echipamentelor electrocasnice din generații mai noi ce sunt mai economice;
- e) Reciclarea și recuperarea deșeurilor contribuind la diminuarea "poluării mecanice" sau repunerea în circuitul economic a unor materiale;
- f) Reducerea achiziției de autoturisme – puternic generatoare de bioxid de carbon. Soluția transportul în comun, bicicleta, mașinile electrice (mai ales în orașele importante ale Africii);
- g) Împotrivirea față de procesul defrișărilor – pădurile tropicale ale Africii fiind un adevărat plămân al Terrei.

Doar acțiunile comune au șansa de reușită deoarece poluarea, spre exemplu, nu are granițe.

2. Lecția unei țări din centrul Africii.

Conștientizarea este un proces dificil deoarece se lovește de un amalgam de interese prezent pe continentul african. Este vorba de interesele populației, braconierilor, companiilor străine specializate în prelucrarea lemnului și minerit, vânătorilor etc.

Era în 2002, la Johannesburg, unde se desfășura a 2-a Conferință Mondială asupra Mediului. Printre cei 70 000 de participanți se afla și președintele Gabonului (El Hadj Omar Bongo). Pentru o mică informare, Gabonul este o țară mică din estul Africii ecuatoriale (vecină cu Congo și Camerun).

Cei ce gândesc în clișee și prejudecăți ar cataloga-o: săracă, bananieră, sălbatică, etc, sau pur și simplu ca aparținând lumii a III-a. Sărăcia apasă crunt pe umerii locuitorilor.

La acel Forum Mondial pe Probleme de Dezvoltare Durabilă, președintele menționat a declarat că țara sa (Gabonul) va **crea** și **menține** cu orice preț un **sistem de parcuri naționale** pe o suprafață de 26 000 de km², sistem care va cuprinde cel puțin 13 rezervații naționale. Mai marii lumii au zâmbit. Cum o țară așa de mică și săracă cu o infrastructură aproape inexistentă își permite să dea o **lecție de ecologie** unor țări cu tradiție în domeniul protecției mediului?

Au trecut zece ani. Gabonul și-a "clădit" cea mai prosperă economie din zonă. Sfânta vacă de muls: NATURA i-a ajutat să realizeze an de an creștere economică. Aceste parcuri au reușit conservarea unor ecosisteme unice. Acest președinte, alături de executivul din Gabon au rezistat presiunilor companiilor miniere sau de prelucrarea lemnului (producătorii mobilierului de lux din lemn de esențe rare).

Se știe că acel OM – președintele Gabonului, a primit 34 de amenințări cu moartea. El a demonstrat că protejarea Naturii înseamnă protejarea locuitorilor acelor țări de înșiși locuitorii săi. Gabonul a mai demonstrat ceva: Banii nu se pot mânca. Apa, aerul și hrana se obțin din armonia cu NATURA.

3. Tehnologia generează deșeuri și în Africa.

Studii recente efectuate în țări ale continentului african arată că volumul deșeurilor electronice are o pronunțată **evoluție ascendentă**. Se apreciază că la nivelul global al zonei acesta va depăși Europa.

Informația vine din partea secretarului executiv al Convenției de la Basel (1989). Respectiva Convenție vizează controlul transportului peste frontiere a deșeurilor periculoase. În cadrul unei conferințe de presă desfășurată la Nairobi, D-na secretar își exprima îngrijorarea că începând cu 2017 Africa va produce mai multe deșeuri electronice decât Europa.

S-ar putea să fim surprinși de o asemenea informație cu atât mai mult cu cât continentul african și oamenii de acolo este privit prin "filtrul" unor clișee sau prejudecăți.

Acest fenomen a fost semnalat cu prilejul unui colocviu organizat la sediul Programului Națiunilor Unite pentru Mediu (PNUE) ce a avut loc la Nairobi. Problema centrală a dezbaterilor (cu prezența mass-mediei) a fost gestionarea deșeurilor electronice pe continent.

Evoluția ascendentă menționată se datorează puternicei creșteri demografice și efervescentei sporite a comercializării acestor produse, expresie a unei vieți mai moderne. În cadrul acestor produse se menționează îndeosebi mobilele și calculatoarele.

Colocviul respectiv a atras atenție asupra necesității unei conștientizări pronunțate din partea utilizatorilor privitoare la reciclarea/recuperarea metalelor prețioase din aceste echipamente. Agenția Națională din Nigeria care se ocupă de aplicarea **normelor** și regulilor de protecția mediului a subliniat acțiunile ce urmează a se desfășura pentru a controla acest fenomen. Există oportunitatea apariției a mici firme care să colecteze și să vândă aceste metale.

4. Conștientizarea presupune acțiuni concertate între state.

Sunt sigur că știți sau ați auzit de "Ziua internațională a mediului înconjurător" (sărbătorită la 5 iunie). Această zi a fost declarată la prima conferință mondială a ONU desfășurată în 1972 la Stockholm (Suedia).

În acest context menționez că acum 10 ani la Johannesburg (Africa de Sud) s-a desfășurat a doua Conferință Mondială asupra Mediului Înconjurător. Ea a purtat numele de "Earth Summit 2". Importanța problemei și urgența rezolvării ei (protecția mediului) a fost ilustrată de participarea masivă a unor oameni de stat, politicieni, cercetători, fabricanți de instalații ecologice (peste 70 000).

În centrul dezbaterilor s-a aflat **emisia dioxidului de carbon**, aflată în creștere, cu acțiune directă asupra încălzirii globale.

Problema discutată atunci a devenit deosebit de actuală. Țările zonei Sub-sahariene trebuie să declanșeze cât mai repede acțiuni de informare și conștientizare a populației referitoare la conservarea mediului natural (îndeosebi pădurile și zonele cu vegetație). În acest sens comunicarea, diversele canale media (radio, TV, presa scrisă sau on line, conferințele, etc), guvernele și agențiile guvernamentale sunt chemate să disemineze informațiile de mediu.

Cercetările efectuate în ultima perioadă arată că Africa este un fel de "filtru" pentru carbon. Aceasta înseamnă că ea captează mai mult carbon decât emite în atmosferă, proces benefic pentru atenuarea fenomenului de încălzire globală.

Aceste cercetări au fost inițiate de organismul Națiunilor Unite pentru Agricultură și Alimentație (FAO).

Începând cu 2006, sprijinit printr-o finanțare de aproape 3 milioane de euro, departamentul de investigații al Comisiei Europene a pus bazele unui program special prin care

se verifică emisia de carbon din
participă 15 organizații din Europa și Africa.

11 state sub-sahariene. La acest program

În 2010, la o **conferință pe probleme de mediu** desfășurată la Accra (Ghana) se menționa că noxele de carbon capturate prin fotosinteză în regiunile împădurite și de savană sunt bine absorbite. Studiile arată că din Africa provine doar 4% din **dioxidul de carbon** provenit din combustibilii fosili. Aceleași studii arată că **agricultura** desfășurată pe continentul african contribuie cu **deosebită însemnătate la realizarea echilibrului** dintre cantitatea de dioxid de carbon emisă și cea capturată.

Ca urmare, fiecare națiune în parte este nevoită să-și intensifice campaniile de informare și conștientizare. Informația de mediu trebuie să ajungă până la țăranii sau fermierii africani. Doar percepând ce se întâmplă aceștia și-ar putea folosi pământurile și pădurile pentru echilibrarea ciclului de carbon. Un control al emisiilor are un rol central în desfășurarea schimburilor climaterice, în atenuarea efectului de seră ce cauzează un rău pentru Terra: încălzirea globală.

CAPITOLUL V - ANEXE

Anexa 1

Unitate școlară: Colegiul Național „Matei Basarab”

Nume: HIV nu se vede, dar există!

CHESTIONAR - HIV NU SE

VEDE, DAR EXISTĂ!

Completați chestionarul, bifând o singură opțiune acolo unde variantele de răspuns sunt marcate cu “○”. Puteți bifa două sau mai multe opțiuni acolo unde variantele de răspuns sunt marcate cu “□”.

1. Din câte știți, HIV este:

- ☐ O boală
- ☐ Un virus
- ☐ Altceva (ce?)

2. SIDA este:

- ☐ O boală
- ☐ Un virus
- ☐ Altceva (ce?)

3. Cât la sută dintre persoanele cu HIV/SIDA din lume sunt tineri cu vârsta între 15 și 24 de ani?

- ☐ 25%
- ☐ 50%
- ☐ Nu știu

4. Te poți infecta cu HIV în urma unui singur contact sexual?

- ☐ Da
- ☐ Nu
- ☐ Nu știu

5. Pilula contraceptivă protejează împotriva infectării cu HIV?

- ☐ Da
- ☐ Nu
- ☐ Nu știu

6. Există tratament care să vindece infecția cu HIV?

- ☐ Da
- ☐ Nu
- ☐ Nu știu

7. Care din următoarele metode contraceptive previne apariția unei sarcini nedorite și în același timp, contractarea HIV sau a altor infecții cu transmitere sexuală?

- ☐ Pilula hormonală
- ☐ Spermicidele
- ☐ Prezervativul
- ☐ Diafragma
- ☐ Steriletul
- ☐ Altele
- ☐ Nu știu

8. Ce metodă de protecție folosiți de obicei pentru a vă proteja în timpul actului sexual?



Open Education Centre



HIVsport



- ☐ Pilula hormonală
- ☐ Spermicidele
- ☐ Prezervativul
- ☐ Diafragma
- ☐ Steriletul
- ☐ Altele
- ☐ Nu este cazul (nu mi-am început viața sexuală)
- ☐ Nu folosesc metode de protecție
- ☐ Nu știu

9. O persoană se poate infecta cu HIV:

a) folosind aceeași veselă sau aceleași tacâmuri cu o persoană infectată?

- ☐ Da
- ☐ Nu
- ☐ Nu știu

b) prin contact sexual vaginal sau anal neprotejat cu o persoană infectată?

- ☐ Da
- ☐ Nu
- ☐ Nu știu

c) atingând, îmbrățișând sau sarutând o persoană infectată?

- ☐ Da
- ☐ Nu
- ☐ Nu știu

d) folosind aceeași toaletă, sală de sport sau piscine cu o persoană infectată?

- ☐ Da
- ☐ Nu
- ☐ Nu știu

e) primind sânge sau un transplant de organe de la un donator infectat cu HIV?

- ☐ Da
- ☐ Nu
- ☐ Nu știu

f) în urma unor investigații cu instrumentar nesterilizat (la cosmetică, stomatologie etc.)

- ☐ Da
- ☐ Nu
- ☐ Nu știu

g) prin injectare de droguri cu un ac sau o seringă folosite înainte de o persoană infectată?

- ☐ Da
- ☐ Nu
- ☐ Nu știu

10. Din ce surse ai aflat până în prezent cele mai multe lucruri despre HIV/SIDA, ITS sau sexualitate?

- ☐ Prieteni
- ☐ Reviste
- ☐ Frați/surori
- ☐ Filme/muzică
- ☐ Emisiuni tv
- ☐ Internet
- ☐ Partenerul meu/ Partenera mea
- ☐ Acest proiect
- ☐ Proiecte asemănătoare cu acesta
- ☐ Alta sursă (care?)

11. Alegând un număr de la 1 la 5 (unde 1="total de acord", 2="mai degrabă de acord", 3="nici de acord/nici împotriva", 4="mai degrabă împotriva", 5="total împotriva"), vă spune în ce măsură sunteți de acord cu fiecare dintre următoarele afirmații. Pentru fiecare dintre afirmații, încercuiți numărul care exprimă cel mai bine părerea dumneavoastră.

a) Într-o colectivitate, toată lumea are dreptul să știe care dintre colegi este infectat cu HIV.

1 2 3 4 5

b) Prezența într-o școală a unui elev infectat cu HIV pune în pericol sănătatea celorlalți elevi.

1 2 3 4 5

c) Medicii ar trebui să poată refuza să acorde îngrijire de specialitate persoanelor seropozitive.

1 2 3 4 5

Din analiza chestionarului, reiese ca cei mai mulți dintre elevi au cunoștințe esențiale despre HIV/SIDA, totuși că cele mai mari probleme există la cunoașterea modalităților de transmitere a bolii precum și la acceptarea persoanelor cu HIV/SIDA în societate. Profesorul precizează ca scopul noii lecții este și acela de a lămurii toate aceste probleme.

Anexa 2

Unitate școlară: Colegiul Național „Matei Basarab”

Nume: HIV nu se vede, dar există!

CHESTIONAR – FEED-BACK

1. Menționați maximum 3 lucruri pe care nu le știți despre HIV/SIDA, ITS sau sexualitate, dar pe care le-ați aflat din proiectul de față:

1

2

3

2. Menționați maximum 3 lucruri pe care ați fi vrut să le aflați despre HIV/SIDA, ITS sau sexualitate, dar pe care nu le-ați găsit în proiectul de față.

1

2

3

3. Enumerați maximum 3 lucruri care v-au plăcut la prezentarea temei.

1

2

3

4. Enumerați maximum 3 lucruri care nu v-au plăcut la prezentarea temei.

1

2

3

5. Și câteva date despre dvs:

Vârstă

Sex: ☐ F ☐ M

Anexa 3

Unitate școlară: Colegiul Național „Matei Basarab”

Nume: Stop HIV-SIDA!

CHESTIONAR

1. Persoanele infectate cu HIV:

a) au dreptul la viață, non-discriminare, la muncă, la intimitate.

b) nu au drepturi, au doar obligații

c) li se asigură confidențialitate

d) nu au obligații

2. Stigmatizarea indivizilor bolnavi de HIV, hepatita, tbc:

a) este o atitudine pe care trebuie să o aibă toți oamenii pentru a-și păstra sănătatea

b) înseamnă discreditația și devalorizarea individului sănătos de către cel bolnav

c) înseamnă discreditația și devalorizarea individului bolnav de către cel sănătos

d) este o caracteristică a societății



Open Education Centre



HIVsport



3. Nu se transmite prin contact

sexual:

a) hepatita C

b) tbc

c) HIV

d) gonoreea

4. Cea mai bună protecție împotriva bolilor cu transmitere sexuală este:

a) căsătoria

b) prezervativul

c) pilula anticoncepțională

d) dispozitivele intrauterine

5. S.I.D.A.:

a) nu poate fi prevenită

b) este o boală care afectează numai homosexualii

c) este un cumul de boli

d) nu poate fi depistată la analize

6. Scopul contracepției este de a preveni:

a) menstruația

b) ejacularea

c) contactul sexual

d) sarcina nedorită

7. Seropozitivitate înseamnă:

a) boala produsă de HIV

b) perioada în care HIV-ul nu se poate transmite la parteneri

c) perioada cuprinsă între contactul infectant și declanșarea S.I.D.A.

d) perioada în care nu este necesară protecția.

8. Indicați 2 modalități de prevenire a infecției cu HIV:

a.

b.

9. Enumerați 3 căi de transmitere a HIV:

a.

b.

c.

Anexa 4

Unitate școlară: Liceul teoretic bilingv „Decebal”

Nume: „Toleranța-între virtute și slăbiciune”

“Consecințe”

Notați posibilele consecințe ale următoarelor probleme:

<i>Problema</i>	<i>Consecințe</i>
1. Scrierea pe pereți.	
2. Lovirea unui coleg.	
3. Dacă iei ceva ce nu-ți aparține.	
4. Dacă arunci în coleg cu un pix.	
5. Dacă falsifici notele în carnet.	
6. Mă uit în geanta colegului.	
7. Vreau să îi iau pixul colegului.	
8. Un coleg te convinge să fumezi cu el.	
9. Un coleg a spus ceva rău despre mine și vreau să-l bat.	
10. Dacă jighești sau vorbești urât cu un	

coleg.

Anexa 5

Unitate școlară: Liceul teoretic bilingv „Decebal”

Nume: „Toleranța-între virtute și slăbiciune”

1. Din ce surse ai aflat și înțeles sensul cuvântului tolerant (concesiv,răbdător, îngăduitor,blând)?
a) părinți b) profesori c) mass-media
2. Ești tolerant (răbdător, îngăduitor,blând) în familie ?
a) uneori b) tot timpul c) niciodată
3. Sunt părinții toleranți (răbdători,îngăduitori,blânzi) în relația cu tine ?
a) DA b) NU c) uneori
4. Sunt profesorii toleranți (răbdători, îngăduitori, blânzi) în relația cu tine?
a) DA b) NU c) uneori
5. Considerați că profesorii sunt mai toleranți cu:
a) fetele b) băieții c) elevii buni la învățătură d) elevii slabi la învățătură
6. Stabilești relații cu persoane din alte grupuri etnice?
a) DA b) NU
7. Ai un comportament agresiv față de aceștia?
a) întotdeauna b) rareori c) niciodată

8. Vă simțiți discriminați la

școală? În raport de:

* Sex

DA / NU

* Situație materială

uneori / niciodată

* Vestimentație

uneori / niciodată

9. Ai prieteni de altă religie?

a) DA

b) NU

10. Dintre formele de agresivitate (lovirea unui coleg, lovirea unui obiect, intimidarea, cuvinte obscene, injurii, jigniri, amenințarea, gălăgia, indisciplina), alegeți trei care considerați că sunt cele mai des întâlnite la voi în școală:

.....
.....

11. Credeți că vizionarea frecventă de filme și programe TV saturate de agresivitate influențează conduita persoanelor care se comportă agresiv?

a) DA

b) NU

12. Ați fost vreodată victima unui comportament agresiv?

a) DA

b) NU

13. Ați primit vreodată observații din partea colegilor din cauza comportamentului neadecvat pe care l-ați avut?

a) DA

b) NU

14. Expunerea frecventă la violență poate induce la oameni o insensibilitate la violență?

a) DA

b) NU

15. Să presupunem că nu ar exista decât filme cu personaje pozitive și cu acțiuni bune.

Credeți că ar mai exista violență în lumea contemporană?

a) DA

b) NU

16. Din următoarea listă (pacea, toleranța, respectul pentru alte culturi, egalitatea de



**Asociatia de Asistenta
si Programe pentru
Dezvoltare Durabila**

împlinirea personală, libertatea

.....

.....

a) Limba b) Cultura c) Religia d) Obiceiuri și tradiții e) Numărul

a) Sunt pe deplin respectate b) Sunt parțial respectate
c) Variază în funcție de comunitatea etnică d) Nu sunt deloc respectate
e) Nu știu

a) Aș alerta poliția b) Aș anunța o organizație internațională
c) Aș alerta organele administrației publice din localitate d) Nu aș face nimic
e) Nu știu

a) Poliția b) O organizație internațională c) Autoritățile locale

d) Liderii informali ai comunității mele e) Nu știu

Unitate școlară: Liceul teoretic bilingv „Decebal”

Nume: „Toleranța-între virtute și slăbiciune”

a)

b).....

2. Dificultățile pe care le-am întâmpinat au fost următoarele:

a).....

b).....

3. Am fost plăcut impresionat/ă de:

a).....

b).....

4. Colaborarea în cadrul grupei ar putea fi apreciată :

a) cu nota.....

b) cu calificativul.....

5. Sentimentele pe care le-am încercat în legătură cu rolul jucat sunt:

a).....

b).....

Anexa 7

Unitate școlară: Colegiul Agricol „Viaceslav Harnaj”

Nume: „Poluarea aerului”

Fișă de lucru

Trasează corespondența dintre sursele de poluare a aerului și originea lor

	Industria
Surse de poluare a aerului de origine naturală	Arderea combustibililor fosili
	Depozite naturale de compuși organici în descompunere
Surse de poluare a aerului generate de activități antropice	Motoare cu ardere internă
	Praful ridicat de pe sol

❖ Cum se poate reduce poluarea în orașul nostru (București) ?

❖ Cum se poate reduce

poluarea în Africa Subsahariană?

Anexa 8

Unitate școlară: Colegiul Tehnic „Media”

Nume: „Industria energiei electrice”

FIȘĂ DE EVALUARE

1. Industria energiei electrice are o importanță vitală pentru societatea contemporană. Oferiți cel puțin două argumente pentru a susține această afirmație!
2. Menționați câte două avantaje și dezavantaje pentru termocentrale, hidrocentrale și a unei centrale nucleare

3. Completați tabelul cu tipul de energie predominantă pentru fiecare țară.

Țara	Tip predominant de energie
Franța	
Brazilia	
Marea Britanie	

4. Enumerați patru resurse energetice alternative.

Timp de lucru – 5 min.

Barem:

1. două argumente X 5p = 10p
2. șase avantaje/dezavantaje X 5p = 30p
3. trei țări/tip de energie X 10p = 30p
4. patru resurse X 5p = 20p

10p din oficiu

Total = 100puncte

Anexa 9

Unitate școlară: Colegiul Național „Grigore Moisil”

Nume: „Energii alternative”

1. Enumerați trei surse de energie convențională
.....
2. Numiți o sursă de energie inepuizabilă
.....
3. Precizați două tipuri de surse de energie neconvenționale.....
4. Denumiți tipuri de centrale existente la noi în țară.....
5. Precizați importanța folosirii surselor neconvenționale de energie pentru a proteja mediul
.....

Anexa 10

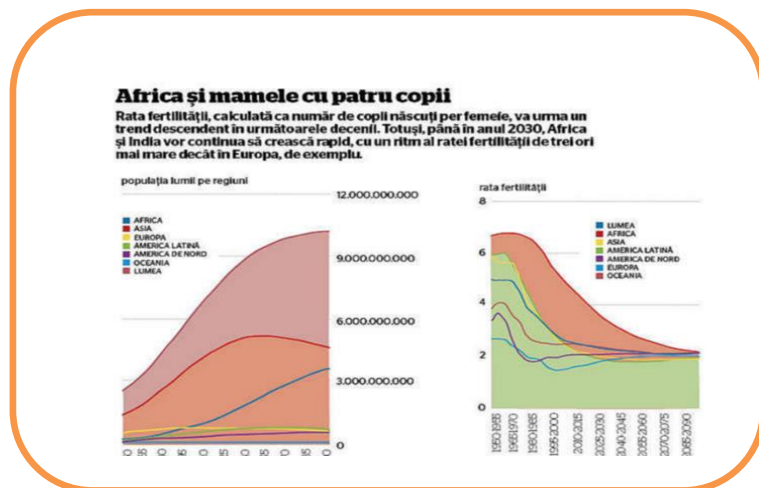
Unitate școlară: Colegiul Tehnic de Industrie Alimentară ”Dumitru Moțoc” București

Nume: „Grafice statistice – realitatea din spatele cifrelor”

Fișă de lucru

Rata fertilității

Graficul alăturat indică faptul că rata fertilității, calculată în număr de copii per femeie, va urma să scadă în următoarele decenii. Totuși, până în anul 2030, Africa și India vor continua să crească rapid, cu un ritm al ratei fertilității de trei ori mai mare decât în Europa, de exemplu.



Cerințe

- d) Care va fi, cu aproximație, populația Africii în anul 2070?
- e) De câte ori este mai mare rata fertilității în Europa decât în Africa?
- f) Care credeți că sunt cauzele acestei rate de creștere?
- g) Ce soluții credeți că se pot aplica pentru reducerea acestei rate de creștere?
- h) Formulați alte patru întrebări la care se poate răspunde pe baza graficului.

Fișă de lucru 2

Sărăcia și copiii mulți.

Studiile O.N.U. arată că populația Africii va crește în următorul secol. Din păcate creșterea galopantă a populației este direct proporțională cu consumul resurselor.

Cerințe:

- Transpuneți tabelul într-un grafic cu bare.
- Interpretați graficul evidențiind care continent are cea mai mare creștere a populației.
- Care credeți că sunt cauzele acestei creșteri?
- Estimați care regiune va rămâne mai repede fără resurse
- Ce credeți că trebuie făcut pentru evitarea lipsei de hrană?

Regiune	1950	2011	2100
Africa	229895	1045923	3574141?
Asia	1403389	4207488	4596224
Europa	547287	73929910	674796
America Latină	167368	596629	687517
America de Nord	171615	347563	526428
Oceania	12675	37175	65819
Populația globală	2532229	6974036	10124926

Sursa O.N.U.

Datele sunt calculate în mii de locuitori

Anexa 11

Unitate școlară: Colegiul Tehnic de Industrie Alimentară "Dumitru Moțoc" București

Nume: „Grafice statistice – realitatea din spatele cifrelor”

Creșterea populației

<i>Creștere pe regiuni a populației</i>	<i>1950-2011</i>	<i>2011-2100</i>
Africa	345,00%	241,00%
Asia	199,00%	9,00%
Europa	35,00%	-8,00%
America Latină	256,00%	15,00%

America de Nord	102,00%	51,00%
Oceania	193,00%	77,00%
Populația globală	175,00%	45,00%

Cerințe:

- Realizați un grafic circular pe baza datelor din tabelul de mai sus.
- Care credeți că sunt cauzele care au generat această creștere pe cele două perioade?
- Identificați regiunile cu cea mai mare, respectiv, cea mai mică creștere.
- Cum explicați acest lucru?
- Care credeți că sunt efectele acestei creșteri?

Anexa 12

Unitate școlară: Colegiul Național „Emil Racoviță”

Nume: “Țara oportunităților – o atitudine”

Reflecții la sfârșitul zilei

Astăzi am învățat.....

Astăzi am reînvățat că...

Astăzi am observat că.....

Astăzi am descoperit că.....

Astăzi am fost surprins să.....

Astăzi am fost fericit să.....

Astăzi am fost dezamăgit să.....

Astăzi am.....

Anexa 13

Unitate școlară: Colegiul Tehnic „Anghel Saligny”

Nume: Impactul tehnologiei asupra vieții cotidiene și a mediului

Grupa 1

Fișă de lucru

“Marele lac Michigan a atins un asemenea grad de toxicitate, încât scăldatul a devenit periculos, și s-a calculat că, dacă deversările poluante în apele lui ar fi oprite, ar fi nevoie de peste 500 de ani pt ca lacul să-și regăsească echilibrul. Imensul lac Erie este de pe acum prada unei poluări care pur și simplu l-a condamnat la moarte. Apele din canal, deșeurile industriale și scurgerile provenite de pe solurile fertilizate peste măsură l-au încărcat cu o asemenea cantitate de fosfat și

nitrat, încât el și-a pierdut pentru
E .Bonnefous, ”Omul sau natura”?

totdeauna echilibrul biologic natural”

Cerințe

- descoperiți cauzele poluării apelor
- precizați efectele poluării

Grupa 2

Fișă de lucru

“Apa rămâne băutura de bază în orice tip de alimentație umană. Ea este utilizată pentru irigarea culturilor agricole și horticole: fructe, legume, cereale, etc. Septelul este și el victima poluării, atunci când se adapă cu ape nepotabile, contaminate microbial sau chimic. În felul acesta este alimentată sănătatea omului însuși. În țările industrializate, în ciuda măsurilor de igienă și epurare care sunt luate, intoxicațiile microbiene sau chimice nu lipsesc”

E.Bonnefous, ”Omul sau natura”

Cerințe :

- descoperiți efecte ale poluării apelor

Grupa 3

Fișă de lucru

“Deșeurile ajunse în spațiu în urma numeroaselor lansări din cadrul programelor spațiale americane, rusești, și mai nou, europene, japoneze sau chineze au dimensiuni care variază între câțiva centimetri până la câțiva metri și cântăresc în total aproximativ 5.500 tone, ceea ce le transformă într-o adevărată amenințare, atât pentru viitoarele zboruri cosmice, cât și pentru zborurile de linie ale aviației comerciale.”

Raport NASA, 2004

Cerințe :

- indicați cauzele poluării spațiului atmosferic
- precizați efectele acestei poluări

Grupa 4

Fișă de lucru

“În momentul de față ne aflăm în plin transfer către o climă mult prea caldă. Dacă temperatura medie anuală crește cu 4 grade, nu vor putea supraviețui. Apa va dispărea, iar zona se va

transforma în pustiu. În marile supraîncălzite nu mai cresc nici algele. Oceanele tropicale vor deveni mări moarte, în care nu va mai trăi niciun pește. Specia lor va dispărea, dispărând totodată o sursă extrem de bogată de alimentație. În final toate sistemele ecologice vor fi distruse.”

Interviu –James Lovelock-revista “Wissenschaft und Natur”

Cerințe :

- precizați efectul poluării asupra climei
- indicați consecințele dereglărilor climaterice asupra mediului

Anexa 14

Unitate școlară: Colegiul Tehnic „Anghel Saligny”

Nume: „, Nevoi și resurse”

Alegeți un singur răspuns corect:

- 1) Resursele și nevoile au în comun faptul că sunt:
 - a) limitate;
 - b) nelimitate;
 - c) regenerabile;
 - d) dinamice;
 - e) în proprietatea unui agent economic.
- 2) Una dintre următoarele trăsături caracterizează resursele naturale:
 - a) nu cresc concomitent cu nevoile umane;
 - b) sunt derivate;
 - c) sunt restrictive pentru activitatea economică;
 - d) sunt integral regenerabile;
 - e) sunt integral recuperabile.
- 3) În sens economic, o resursă este rară dacă:
 - a) este epuizabilă;
 - b) este utilizată în producerea de bunuri și servicii destinate consumului populației;
 - c) are o singură utilizare, iar oferta ei este extrem de redusă;
 - d) este insuficientă în raport cu nevoile;
 - e) toate cele de mai sus.
- 4) Care dintre următoarele justifică raționalitatea utilizării resurselor:
 - a) caracterul dinamic al resurselor;
 - b) tendința de ieftinire permanentă a resurselor;

- c) limitarea resurselor asociată cu creșterea și diversificarea nevoilor;
 - d) accesul tot mai larg la resurse de calitate superioară;
 - e) toate cele de mai sus.
- 5) Expresia raționalității activității economice este reprezentată de:
- a) Creșterea resurselor într-o proporție superioară creșterii nevoilor;
 - b) comportamentul uman în activitatea de alocare a resurselor;
 - c) realizarea funcției de maximizare a efectelor utile prin minimizarea consumului de resurse;
 - d) reducerea inflației și a șomajului;
 - e) reducerea consumului de resurse.

Anexa 15

Unitate școlară: Colegiul tehnic „Anghel Saligny”

Nume: „Problema apei în Africa”

Fișă 1

Apa “dulce” – adică cea care e bună de băut – este o resursă indispensabilă pentru viața fiecărui om. Doar 3% din apa de pe Terra este potabilă, iar marea majoritate se află în ghețari sau la mare adâncime în pământ. Doar 0,3% din rezervele de apă ale Pământului pot fi utilizate pentru consum – respectiv apa din râuri, lacuri, pânză freatică de suprafață și apa de ploaie colectată. Mulți ecologiști susțin că rezervele de apă potabilă se epuizează și că riscăm să nu mai avem destulă în următoarele decenii. Scenarii catastrofice prevăd că peste câțiva zeci de ani vor fi războaie pentru apă, milioane de oameni vor muri de sete sau vor trăi în condiții mizerabile. Milioane de locuitori ai planetei au deja o problemă cu lipsa apei. Situația se întâlnește mai ales în Africa, sudul Asiei și alte țări din “lumea a treia”. Problema accesului la surse de apă curată ține mai degrabă de lipsa infrastructurii locale și nu de o epuizare a resurselor în aceste zone. Cu alte cuvinte, problema e sărăcia și proasta guvernare, precum și lipsa unor politici demografice care au dus la creșterea necontrolată a populațiilor din anumite zone, mai mult decât permiteau resursele naturale și cele economice.

Fișă 2:

Este adevărat că în unele locuri de pe Pământ resursele de apă naturală s-au împușinat, datorită unor politici economice greșite. De exemplu, lacul Aral, aflat între Kazakstan și Uzbekistan, a scăzut la doar 10% din mărimea lui inițială în mai puțin de 50 de ani, datorită proiectelor de irigații inițiate de fosta Uniune Sovietică în anii '60 ai secolului trecut care au redus cu mult cantitatea de apă furnizată de râurile care îl alimentau. Recent s-a construit un baraj care a oprit secarea acestei mari interioare și nivelul apei a reînceput să crească.

Multe orașe au resurse insuficiente de apă, datorită creșterii populației și a cantității insuficiente obținute din râurile aflate în apropiere. S-a recurs la extragerea apei din sol, din pânza freatică. Pe măsură ce necesitățile cresc, se sapă la adâncimi tot mai mari.

Fișa 3:

O altă posibilitate este reciclarea apei utilizată de orașe. Perspectivile sunt foarte bune, deși din punct de vedere tehnic e destul de complicat. Dacă pe stația spațială apa se poate recicla în proporție de 99%, un procent mult mai mic ar aduce enorme avantaje pentru orașele terestre. Cea mai promițătoare tehnologie, care este deja folosită în multe orașe, este desalinizarea apei de mare. Există o cantitate imensă de apă sarată în oceanele globului, fiind practic o resursă inepuizabilă. Desalinizarea presupune eliminarea sărurilor din apa de mare, plus tratarea ei pentru a fi potabilă. Costurile s-au redus în ultimii ani, ajungându-se acum la circa 0,5\$ / metru cub, fiind deja o alternativă rentabilă la celelalte surse de apă, iar în viitor va deveni probabil cea mai ieftină, pe măsură ce restul surselor își vor atinge limitele, devenind astfel mai scumpe. Contrar părerii unora, această metodă nu este doar o speculație ci se folosește deja pe scară largă, mai ales în orașe de coastă, din peninsula Arabică și Israel până în Statele Unite și China. Criticii susțin că se consumă prea multă energie electrică pentru tratarea apei în acest fel. Dar dacă costul a ajuns competitiv, dispare deja o problemă esențială.

Fișa 4:

Mai rămâne doar problema producerii acestei energii electrice. Trebuie menționat că majoritatea orașelor care folosesc deja desalinizarea au ieșire la mare și sunt în zone uscate, chiar deșertice. În majoritatea acestor zone, condițiile sunt ideale pentru instalarea unor panouri solare, fiind terenuri nefolosite și sterpe, dar cu mult soare. În multe alte locuri se pot folosi și centrale electrice pe bază de marea, precum și “mori de vânt” (centrale eoliene). Se poate deci obține apa curată din apă de mare folosind aproape integral energie regenerabilă. Astfel, această alternativă devine chiar mai ecologică decât folosirea apei din râuri și lacuri, impactul asupra florei și faunei locale fiind mult mai mic. Dacă există deci o resursă inepuizabilă (apă de mare) + tehnologia care să o transforme în resursă necesară oamenilor, nu se pune problema unei catastrofe; se pun doar probleme de costuri și atât. Cei care creează scenarii apocaliptice pe tema asta o fac ori din lipsă de informații, ori din anumite interese.

Anexa 16

Unitatea școlară: Colegiul Național „Gheorghe Șincai”

Nume: „Supraexploatarea rezervelor biologice(defrișare, suprapășunat, pescuit, vânătoare, comerț cu specii sălbatice”

Anexa 1



2. Analizați imaginea(anexa 1) și precizați fenomenul reprezentat (Deșertificare)

Care sunt cauzele deșertificării în Africa Subsahariană? (Tăierea pădurilor, suprapășunatul, încălzirea globală, suprautilizarea terenurilor agricole etc)

Sarcină de lucru:

Analizați harta Africii Subsahariene din atlasul geografic și identificați statele caracterizate prin cele mai întinse arii afectate de deșertificare.

3. Analizați harta Africii Subsahariene din atlasul geografic și numiți două spații de pescuit continentale și două marine (Fluviile Congo, Niger , Golful Guineea, Strâmtoarea Mozambic).

În zona Strâmtoării Mozambic se constată scăderea populației piscicole. Explicați acest fapt. (Suprapescuitul determinat de creșterea necesarului de hrană, în condițiile exploziei demografice, specifică țărilor din Africa Subsahariană, dispariția unor specii prin deteriorarea calității mediului de viață marin etc.).

4. Analizați imaginile(anexele 2 și 3) și precizați tipul de vegetație (Savana).



Descrieți vegetația de savană folosind informațiile din atlasul botanic și precizați importanța economică a acesteia. (Este alcătuită din ierburi și arbori care cresc izolați sau grupați în pâlcuri. Ierburile sunt folosite pentru creșterea animalelor iar arborii pentru foc- prepararea hranei).

Explicați de ce în savana Africii Subsahariene, majoritatea speciilor de animale au efective reduse și unele specii sunt pe

cale de dispariție?

(Vânătoarea în exces pentru hrană, blană, piele, penaj, fildeș, grădini zoologice , comerț ilicit, etc)

Anexa 2

Sarcina de lucru: Folosind atlasul sălbatic specific comerțului ilicit.

zoologic, numiți patru specii de animale

(maimuțe, papagali, crocodili, lei)

Anexa 3



Anexa 17

Unitatea școlară: Colegiul Economic „Viilor”

Nume: Europa și spațiile de civilizație extraeuropene (Africa Subsahariană)

Sursa 1 - Democrația, cât costă?

Procesul de colonizare, inițiat de țările europene în secolul al XIX-lea, constituie o cauză istorică a instabilității care a afectat numeroase țări din Africa Subsahariană. Perioada colonială s-a dovedit a avea consecințe pe termen lung asupra modului de dezvoltare instituțională. Independența politică obținută în urma decolonizării nu a fost urmată de dezvoltarea instituțională, țările nou formate din Africa confruntându-se cu fragmentarea identității politice și instituții naționale slabe. Țările din Africa Subsahariană au câteva trăsături distinctive comune: sărăcie, insecuritate, înclinație spre conflict, corupție. În birourile de vot din Kinshasa, Republica Democratică Congo, unii alegători au venit la ora 6 fix, să fie siguri că votează, la 30 iulie 2006. Congolezii au participat în masă la alegerile prezidențiale și legislative, primele alegeri cu adevărat libere după mai mult de patruzeci de ani. O bătrânică, ieșind dintr-un birou, întrebata ce așteaptă de la aceste alegeri, răspunde „Totul!”. Vecinul ei, Badi Bonga Ngoy, de meserie „descurcăreț”, își așteaptă rândul pe o bancă de școală. El crede în democrație. Cu aproape 24 de milioane de alegători răspândiți într-o țară de aproape 10 ori mai mare decât România, fără căi de comunicație reale, 1080 de tone de buletine de vot uriașe și două scrutine simultane, alegerile acestea au fost o adevărată bătaie de cap pe plan logistic și au cerut o mobilizare formidabilă din partea poporului congolez. Uniunea Europeană a fost principala sursă de finanțare a acestor alegeri și a trimis misiune de pace, EUFOR, pentru a supraveghea, împreună cu căștile albastre ONU, eventualele tulburări de ordine

Sursa 2 - Semnal de alarmă:

sărăcia din Africa!

Aproape 1 miliard de oameni trăiesc cu mai puțin de un dolar pe zi, alte milioane nu au case sau acces la resurse de bază cum ar fi apa sau serviciile medicale. 800 de milioane de oameni sunt subnutriți și 156 milioane de copii sunt subdezvoltați.

Iată câteva exemple: cea mai saracă țară de pe glob este **Nigeria**, unde rata de sărăcie este de 92,7%, iar 89,5% din locuitori sunt total lipsiți de instalații sanitare. În același timp, 65,9% din oameni trăiesc cu 1,25 dolari pe zi.

O situație la fel de dramatică este în **Somalia**, unde 81,2% din populație trăiește în sărăcie, 70% nu are apă potabilă și 69% nu au acces la apă potabilă. **Mali** este statul unde 87,1% din populație trăiește în sărăcie, 51,4% cu mai puțin de 1,25 dolari pe zi, iar 36,2% este privată de electricitate.

Oamenii care trăiesc în sărăcie au cel mai puțin acces la puterea de care au nevoie pentru a influența politicile privitoare la sărăcie și sunt adesea privați de drepturile lor. Mai mult, ei sunt excluși din deciziile care îi privesc în mod direct, decizii care ar putea să le îmbunătățească viața. Acest cerc vicios al sărăciei și drepturilor omului poate fi rupt dacă oamenii care trăiesc în sărăcie au posibilitatea de a se face auziți și puterea de a-și controla viața.

Sursa 3 - Să dăm fiecărui copil șansa la viață

Nigeria are cea mai ridicată rată a mortalității infantile în Africa. Potrivit raportului Ministerului Sănătății „Saving Newborn Lives in Nigeria”, în fiecare an, 241 mii de copii mor în prima lună de viață. Șase din zece mame nasc acasă, fără a avea acces la serviciile medicale în timpul nașterii și în primele zile după, atunci când atât mama, cât și nou născutul sunt expuși la cele mai mari riscuri. Peste 90% din decesele survenite până în vârsta de cinci ani sunt provocate de: pneumonie, pojar, diaree, malaria, HIV și SIDA, precum și problemele neonatale care intervin în perioada sarcinii și în timpul sau imediat după naștere.

Un raport al organizației “Salvați Copiii” remarcă și faptul că, deși este clar că dezvoltarea economică duce la o scădere a mortalității infantile, în anumite regiuni sărace ale planetei se pot obține rezultate asemănătoare și prin campanii susținute de vaccinare pentru copii: “Lipsa campaniilor de vaccinare nu ține de eventualele costuri ridicate ale vaccinurilor, pentru că organisme internaționale dispun de fondurile necesare pentru a asigura vaccinările chiar și în cazul celor mai sărace țări. Motivul ține mai degrabă de lipsa interesului pentru prevenirea mortalității infantile și de slaba organizare”.

Sursa 4 - Educație pentru toți, cheia dezvoltării

Învățământul primar este obligatoriu în multe țări și dreptul la educație elementară gratuită este prevăzut în Declarația Universală a Drepturilor Omului (articolul 26). Cu toate acestea, guvernele din Africa nu acordă întotdeauna prioritate educației, astfel încât finanțarea publică uneori lipsește. Ca urmare, în conformitate cu UNICEF, în jur de 38 de milioane de

copii africani nu au acces la școlarizare. Sărăcia, taxele școlare mari, conflictele armate, nașteri neînregistrate, folosirea fetelor pentru muncă, rata infestării cu HIV / SIDA, condițiile extreme ca secetă și lipsa alimentelor reprezintă obstacole majore care reduc considerabil accesul copiilor la educația primară.

Educația este cea care ne permite să alegem viața pe care o vom duce. Este un drept care ne permite să accesăm la alte drepturi; este și o condiție necesară – deși insuficientă – pentru a răspunde la necesitățile de dezvoltare ale unei țări. Tânărul școlarizat devine adesea la rândul său un educator, mai întâi pentru familia sa, uneori pentru un întreg grup. „Satul face școala, iar școala ajunge să facă satul”, spune un dicton african. 115 milioane de copii din lume tot nu au acces la educația primară, dintre care 3/5 sunt fete. Iar jumătate dintre cei care încep școala primară nu o termină.

Anexa 18 - Viilor 2

Unitate școlară: Colegiul Economic „Viilor”

Nume: Imaginea de sine și percepția socială a imaginii de sine

Fișă 1 Imaginea de sine

Imaginea de sine reprezintă o construcție socială referitoare la trăsăturile noastre de personalitate, la motivațiile noastre, la trăirile noastre afective, etc. La construcția imaginii de sine mai contribuie percepția socială, auto-observația (introspecția) și comparația cu ceilalți. Percepția indivizilor asupra unui aspect al realității poartă denumirea de percepție socială.

Percepția socială (modul în care mă văd ceilalți)

Aprecierile celorlalți (felul în care mă văd ceilalți)

Imaginea de sine (părerea mea despre mine însămi, în conformitate cu ceea ce mi s-a transmis).

Fișă 2

Chestionar

Din aspectele vieții redate mai jos, alegeți 3 și notați-le în ordinea importanței pentru dvs.

Egalitate

Recunoaștere socială

Pace

Câștig/o viață confortabilă

Prietenie

Salvare prin credință

Respectul de sine

Libertate

Securitate națională

Înțelepciune

Securitatea familiei

Fericire/bucurie

Fișă 3

Cunoaște-te pe tine însuși/ însăși - Harta inimii

Desenează o inimă și completează spațiile inimii astfel:

- scrie 3 calități personale care îți plac cel mai mult;
- scrie 3 lucruri din viața ta pe care ai vrea să le schimbi;
- scrie 3 lucruri pe care le faci bine;
- scrie trei cuvinte care ti-ar plăcea să fie spuse despre tine

Anexa 19

Unitatea școlară: Colegiul Economic „Viilor”

Nume: „Circuitul apei în natură”

1. Efectuați corelația corectă dintre următoarele fenomene atmosferice (coloana A) și transformările de fază ale apei (coloana B):

A

- a) formarea norilor;
- b) formarea cetei
- c) formarea florilor de gheață pe geamuri;

B

- 1) desublimare;
- 2) evaporare și condensare;
- 3) condensare;

2. Identificați proprietățile fizice ale apei datorită cărora viața subacvatică se desfășoară normal pe timp de iarnă;

- 3 Dintre următoarele fenomene din mediu, încercuiți pe acelea care fac parte din circuitul apei în natură:

- Topirea zăpezilor și ghețurilor;
- Ploi acide;
- Dispariția unor specii de animale;
- Evapotranspirația plantelor;
- Acumularea apei în subteran, la mică adâncime;
- Încălzirea globală,
- Formarea norilor;
- Existența unor ierni blânde în zonele oceanice;

Anexa 20

Unitatea școlară: Colegiul Economic „Viilor”

Nume: „Circuitul apei în natură”

Test formativ

1. Apreciați enunțurile de mai jos cu litera A, dacă enunțul este adevărat și cu litera F, dacă enunțul este fals.....2p

- a) O dereglare a circuitului apei în natură reprezintă poluare.
- b) Punctul triplu al apei este punct de referință în scara Celsius de măsurare a temperaturii, în S.I.
- c) Apa este constituent major al organismului omenesc.
- d) La temperatura de 4°C apa are densitatea minimă.

2. Încercuiți răspunsul corect.....3p

2.1. Formarea norilor se datorează fenomenului fizic de:

- a) evaporare;
- b) evaporare și condensare;
- c) sublimare.

2.2. Apa are rol important în:

- a) fotosinteză;
- b) procesul de absorbție a substanțelor nutritive din pământ, de către plante;
- c) hrănirea peștilor.

2.3. Reducerea dramatică a rezervelor de apă de pe Terra produce:

- a) fenomenul de deșertificare;
- b) topirea ghețarilor;
- c) îmbătrânirea prematură a oamenilor.

3. Completați spațiile libere.....2p

- a) Forța motrice a circuitului apei în natură este.....
- b) La temperatura de.....apa are densitate maximă, fapt care favorizează menținerea vieții acvatice pe timp de iarnă.
- c) Apa reprezintă 0,014 % din totalul apei de pe Terra.

4. Identificați trei consecințe ale poluării apei.....2p

a) b)
.....c).....

Timp de lucru: 5 min.
Se acordă 1p din oficiu.

Corelarea obiectivelor operaționale cu itemii testului formativ

Obiectiv/item	I ₁	I ₂	I ₃	I ₄
O1	X	X	X	
O2	X	X		
O3		X		
O4				X
O5				X

Anexa 21

Unitatea școlară: Colegiul național „Mihai Viteazul”

Nume: „Probleme de etică aplicată: Sărăcia ca problemă morală”

2 A

Imaginați-vă următoarea situație: prietenul vostru cel mai bun trebuie să înapoieze o sumă de bani unei cunoștințe comune, dar pentru că nu are întreaga sumă de bani, deși este în localitate, vă roagă să-i transmiteți cunoștinței comune că este plecat într-o excursie în străinătate. În virtutea relației voastre de prietenie, acceptați această rugămintă și comunicați cunoștinței comune faptul că prietenul vostru nu este în țară. Analizați din punct de vedere moral această situație. Cum ar comenta această situație un adept al eticii kantiene și un adept al eticii utilitariste? Ce comentariu se poate face din perspectiva moralei creștine asupra situației prezentate?

2B

Analizează moralitatea următoarelor fapte din perspectiva teoriilor teleologice și deontologice:

- Un muncitor, în ziua de salariu, bruschează un cerșetor. Se gândea la faptul că nici în această lună nu va putea să cumpere un calculator pe care copilul lui și-l dorește de mult timp.

- Un hoț pătrunde în casa uneori femei singure. O găsește întinsă pe jos, fără suflare. Dă telefon la salvare, după care dispare.
- Comuniștii au naționalizat fabricile, pentru a desființa inegalitățile sociale.

2C

Citește următorul text:

„Este ușor de observat că prietenia este o simplă idee (totuși necesară din punct de vedere practic), în practică chiar de neatins, dar tocmai de aceea(...) strădania către ea este o datorie de onoare dată de rațiune și nu una obișnuită.

Din punct de vedere moral este, desigur, o datorie ca un prieten să-i sesizeze greșelile celuilalt; căci aceasta se face pentru binele său, care este, de altfel, datoria de a iubi. Cealaltă jumătate a sa, însă, vede în acest lucru o lipsă de respect, pe care el nu o așteaptă de la celălalt, și fie că prin aceasta el a decăzut deja sau pentru că e observat și criticat, se află permanent în pericolul de a pierde respectul celuilalt: după cum însuși faptul că trebuie să fie observat și dăscălit i se pare a fi în sine ofensator.

Cine să nu-și dorească un prieten la nevoie (înțeles pe de-a-ntregul ca un prieten activ, care își acordă generos ajutorul)! Însă este, totuși, o povară considerabilă să te legi de soarta altuia și să te simți încărcat cu o nevoie străină.” (*Imm.Kant, Metafizica moravurilor*)

- Ești de acord că prietenia morală are ca temei rațiunea și nu sentimentul?
- Dedu maxime ale prieteniei care să reziste testului de validitate propus de Kant (să poată fi adoptate ca reguli universale).

Capitolul VII – BIBLIOGRAFIE

- *12 Years of Trialog – Advocacy Successes From EU-12*, Trialog Advocacy Guide
- 1972 – Conferința de la Stockholm privind Mediul Uman
- 1983 – Națiunile Unite au înființat Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare (Comisia Brundtland)
- 1992 – Conferința Națiunilor Unite privind Mediul și Dezvoltarea la Rio de Janeiro
- Agenda 21: Planul de acțiune pentru dezvoltare durabilă; convenția privind diversitatea biologică și privind schimbările climatice
- 2002 - Summit-ul Națiunilor Unite privind Dezvoltarea durabilă – la Johannesburg – planul de implementare a Summitului mondial pentru dezvoltare durabilă
- Anastasiu, Viorela, „Atlas geografic mondial”, Editura Didactica și Pedagogica , 2008
- Angelescu, C., Teste grilă economie editura ASE, 2007
- Audigier, F. *Concepte de bază și competențe esențiale referitoare la educația pentru cetățenie într-o societate democratică*. Strasbourg: Consiliul Europei - Consiliul pentru Cooperare Culturală, 2000. Disponibil la: http://www.civica-online.ro/resurse/educatia_pentru_cetatenie.pdf, accesat la data de 1 noiembrie 2011.
- Babadji, R. *100 and 1 terms for Human Rights Education*. Geneva: EIP Editions, 2001.
- Bauman, Z. *Globalizarea și efectele ei sociale*. Oradea: Ed. Antet, 1999.
- Biblia sau Sf.Scriptură, E.I.B.M al B.O.R. București, 1982.
- Bîrzea, C. (coord.), *Dezvoltarea educației permanente în România*, București, Editura Alternative, 1998
- Blaga, Lucian „Trilogia cunoașterii”, Editura Minerva, București, 1983
- BRYSON B. *Despre toate, pe scurt, De la Big Bang la ADN*, Ed. Curtea Veche, 2008
- CD film documentar ”AFRICA”: <http://www.e-geografie.info>; <http://www.scrigroup.com>; atlas.ici.ro/crefen-site/Cartea/2.pdf
- Cojocăreanu, Gabriela, „*Didactica specialității. Limba și literatura română-liceu*”, Editura Arves
- *** *Consiliere educațională*, Cluj-Napoca, Imprimeria Ardealului, 2001
- Cucoș, Constantin “Educația religioasă”, Editura Polirom, Iași, 1999
- Diaconu, I. *Drepturile omului*. București: Institutul Român pentru Drepturile Omului, 1993
- Erdeli G., Dumitrache L., 2004,- *Geografia populației*, Editura Corint, București
- Erdeli George, „Geografie”, manual pentru clasa a 10 a, Editura Economica, 2005
- Fătu Sanda, *Manual Chimie clasa a IX-a*, Didactica predării chimiei, Ed. Corint, autor, , Internet, Wikipedia. ro.wikipedia.org/wiki/Africa, www.anormal.ro/continentul-african

- Fukuyama, F. *State Building. Gouvernance et ordre du monde au XXIe siècle*. Paris: La Table Ronde, 2005
- Garabet M., - *Științe - Manual pentru clasa a 11-a*, All, 2008
- Ghiță P. T., și colaboratorii, *Manual Economie* editura Economica, 2006
- *Guidelines on Partnerships with Southern CSOs*, The Irish Association of Non-governmental Development Organisations
- LAROUSSE, *Apa - bălălia pentru viață*, Rao, 2003
- **Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului ,Art. 49:**
 (1) *Copilul are dreptul la odihnă și vacanță.*
 (2) *Copilul trebuie să beneficieze de timp suficient pentru odihnă și vacanță, să participe în mod liber la activități recreative proprii vârstei sale și la activitățile culturale, artistice și sportive ale comunității. Autoritățile publice au obligația să contribuie, potrivit atribuțiilor ce le revin, la asigurarea condițiilor exercitării în condiții de egalitate a acestui drept.*
- Manea,M., Palade ,E., Sasu, N., ***Predarea istoriei și educația pentru cetățenie democratică: demersuri didactice inovative***, București, Educația 2000+
- Mândruț O., 2008, *Geografie – Manual pentru clasa a XI – a*, Editura Corint, București
- Mândruț o., 2008, *Biologie - Manual pentru clasa a-XII-a*, Editura Corint, București
- Mândruț O., 2008, *Geografie – Manual pentru clasa a XI – a*, Editura Corint, București;
- Mândruț, Octavian “Manualul pentru clasa a X-a”, Editura Corint, 2004
- Miroiu, M. (coord.). *Cultură civică. Democrație, drepturile omului, toleranță*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1995
- Mucchielli, A. *Arta de a comunica*. Iași: Editura Polirom, 2005.
- Murgescu Bogdan, *Istoria lumii in texte. De la începuturi până in zilele noastre*, coord., Ed. Teora, Buc., 1999
- Neculau A.(coord.) (2000) – *Psihologie.Manual pentru clasa a X-a*, Editura Polirom, Iași
- Morgenthau, H. *Politica între națiuni. Lupta pentru putere și lupta pentru pace*. Iași: Polirom, 2007
- Năchilă P., Cătălin Năchilă, Andreea Foransbergher, *Matematica clasa a X a* - Editura SIGMA
- Neacșu, I. *Instruire și învățare EDP* București 1999
- Negut, Silviu „Un singur pamant” –1978
- Nicolae “ *Didactica Geografiei* “ , Editura Didactica și Pedagogica , 2003
- Raduca, Pr.Vasile, *Ghidul creștinului ortodox de azi*, Editura Humanitas, 1995
- Rüsen, J., Keul H.-K., Iliescu A.P. (coordonatori). *Drepturile Omului la întâlnirea dintre culturi*. București: Editura Paralela 45, 2004
- Rus, Remus, *Istoria religiilor*, București

- Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului, Suport de curs, Asociația Pro Democratia, 2009
- Opreș, Dorin, și colaboratori, Manual de religie pentru clasa a XII-a, editura Dacia, Cluj-Napoca 2002
- O'Sullivan, T., Hartley, J., Saunders, D., Montgomery, M., Fiske, J. *Concepte fundamentale din științele comunicării și studiile culturale*, Iași: Editura Polirom, 2001
- *Pentru un viitor mai bun*, Manual de educație nonformală și informală
- *Post 2015 Development Framework - Trialog Policy Digest*
- *Programa școlară, clasa a XI-a, ciclul inferior al liceului*, București, 2006
- Revista „*National Geographic*” – 2008, 2010, 2011
- Revista „*Terra*” – 2009, 2010
- Rosca I., „*Manual de filosofie*”, Editura Corint
- Simion Eugen, *Manual de istorie clasa a X-a*, Editura Corint, București, 2005
- Ștefănescu D.O., Bălan E., Stefan C. (2008), *Psihologie*, manual pentru clasa a X a, Editura Humanitas, București
- Teodorescu, Irina, *Ecologie*, Editura Constelații 1999
- The 2013 Data Report, *Financing the fight for Africa's transformation*
- *The Millennium Development Goals Report 2013*, United Nations
- *The United Nations Development Strategy Beyond 2015*
- *Trade and environment Review 2013, Wake up before it is too late*, United Nations Conference on Trade and Development
- UNESCO International Bureau of Education, *Learning in the post-2015 education and development agenda*
- URSEA, L., *Chimia, mediul și viața.*, Humanitas Educațional, 2001
- Velea L.-S., (coord.). *Participarea elevilor în școală și comunitate. Ghid pentru profesori și pentru elevi*. Botoșani: Editura Agata, 2006
- Vistian Goia „*Didactica limbii și literaturii române*”, 2002, Editura Dacia, Cluj – Napoca
- *** *ABC: Teaching Human Rights. Practical activities for primary and secondary schools*. New York, Geneva: OHCHR, 2003
- ***Recommendation of the European Parliament and of the Council of 18 December 2006 on key competences for lifelong learning (2006/962/EC). In: *Official Journal of the European Union*, 2006, pp. 10-18. Disponibil la:
- <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:394:0010:0018:en:PDF>, accesat la data de 1 noiembrie 2011.
- ***A twelve-point EU action plan in support of the Millennium Development Goals, Brussels: European Commission, 2010. Disponibil la:
- http://ec.europa.eu/development/icenter/repository/COMM_COM_2010_0159_MDG_EN.PDF, accesat la data de 1 noiembrie 2011.

- ***Millennium Development Goals for Romania. Disponibil la: <http://www.undp.ro/mdg/mdgs-in-romania>, accesat la data de 1 noiembrie2011.
- ***Hotărârea Guvernului României nr. 703/2006 pentru aprobarea Strategiei naționale privind politica de cooperare internațională pentru dezvoltare și a Planului de acțiune pentru aplicarea Strategiei naționale privind politica de cooperare internațională pentru dezvoltare. În: *Monitorul Oficial* 506/2006.
- ***Declarația Universală a Drepturilor Omului. Disponibilă la:
- http://www.onuinfo.ro/documente_fundamentale/declaratia_drepturilor_omului/, accesată la data de 1 noiembrie2011.
- ***The Maastricht Global Education Declaration, Appendix To the European Strategy Framework For Improving and Increasing Global Education In Europe to the Year 2015, Maastricht, 2002. Disponibil la: <http://www.coe.int/t/dg4/nscentre/ge/GE-Guidelines/GEgs-app1.pdf>, accesat la data de 1 noiembrie2011.
- *** *Improving competences for 21st Century: An Agenda for European Cooperation on schools* COM (2008) 425. Brussels: European Commission, 2008. Disponibil la: http://ec.europa.eu/education/school21/sec2177_en.pdf, accesat la data de 1

noiembrie 2011

- http://www.apd.ro/files/proiecte/Suport_de_curs-Lumea_mea_creste.pdf
- http://www.who.int/reproductivehealth/topics/mdgs/5_4_adolescent_birth_rate.pdf
- http://www.who.int/topics/millennium_development_goals/en/
- <http://www.globalgiving.org/girleffect/video/?gclid=CJqi2PzRz7ACFYrP3wodvWh0Wg>
- http://www.who.int/gho/publications/world_health_statistics/EN_WHS2012_Full.pdf
- [http://mdgs.un.org/unsd/mdg/Resources/Static/Products/Progress2011/11-31339%20\(E\)%20MDG%20Report%202011_Book%20LR.pdf](http://mdgs.un.org/unsd/mdg/Resources/Static/Products/Progress2011/11-31339%20(E)%20MDG%20Report%202011_Book%20LR.pdf)
- http://mdgs.un.org/unsd/mdg/Resources/Static/Products/Progress2011/Addendum_G1.pdf
- [http://mdgs.un.org/unsd/mdg/Resources/Static/Products/Progress2011/11-31339%20\(E\)%20MDG%20Report%202011_HR_4%20Addendum%20NEW.pdf](http://mdgs.un.org/unsd/mdg/Resources/Static/Products/Progress2011/11-31339%20(E)%20MDG%20Report%202011_HR_4%20Addendum%20NEW.pdf)
- <http://mdgs.un.org/unsd/mdg/Resources/Attach/Indicators/OfficialList2008.pdf>
- <http://mdgs.un.org/unsd/mdg/Resources/Attach/Indicators/HandbookEnglish.pdf>
- www.scripgroup.com/.../Teorii-cu-privire-la-cresterea33151.php
- <http://www.inpm.ro/ro/domenii-de-cercetare/laboratorul-fizica-mediului-ambiant>
- http://www.calificativ.ro/didactic/Programe_scolare
- www.ziare.com/articole/crestere+populatie+pamant
- www.stiintasitehnica.com
- www.twinning-waste-bacau.ro
- www.deseuri-online.ro/new/download/Colectaretransport.pdf

- www.ise.go.ro
- www.africa-eu-partnership.org
- www.savethechildren.net/every.one
- www.scientia.ro
- www.greenestenergy.eu
- www.roenergie.ro
- www.natureenergy.ro
- <http://www.avert.org/africa-hiv-aids-statistics.htm>
- <http://www.esri.com/news/arcuser/0706/hiv1of2.html>
- <http://www.undp.org/content/undp/en/home.html>
- <http://www.onuinfo.ro/odm/>
- http://www.apd.ro/files/proiecte/Suport_de_curs-Lumea_mea_creste.pdf

Publicația a fost realizată cu contribuția celor 22 de licee partenere în proiect și a două instituții de învățământ superior din București:

Colegiul Tehnic Media, București
Colegiul Național Emil Racoviță, București
Școala Superioară Comercială Nicolae Kretzulescu, București
Colegiul Tehnic Anghel Saligny, București
Colegiul Național Gheorghe Șincai, București
Colegiul Național Gheorghe Lazăr, București
Colegiul Economic Viilor, București
Colegiul Tehnic de Industrie Alimentară Dumitru Moțoc, București
Colegiul Național Grigore Moisil, București
Colegiul Național Elena Cuza, București
Liceul Teoretic cu clasele I – XII Ioan Petruș Otopeni, județul Ilfov
Colegiul Agricol Viaceslav Harnaj, București
Liceul Teoretic Bilingv Decebal, București
Colegiul Național Matei Basarab, București
Colegiul Tehnic Dimitrie Leonida, București
Liceul Tehnologic Mircea Vulcănescu, București
Colegiul Național Mihai Viteazu, București
Liceul Teoretic Mihail Sadoveanu, București
Colegiul Economic Virgil Madgearu, București
Colegiul Tehnic de Poștă și Telecomunicații Gh. Airinei, București
Liceul Teoretic Eugen Lovinescu, București
Școala Gimnazială Little London, București
Academia de Științe Economice
Universitatea "Nicolae Titulescu"

”Această publicație a fost produsă cu asistență oferită de Uniunea Europeană. Conținutul publicației este exclusiv responsabilitatea asociației ”Asistență și programe pentru dezvoltare durabilă – Agenda 21” și nu reflectă în niciun mod opiniile Uniunii Europene”

Asistență și Programe pentru Dezvoltare Durabilă - Agenda 21
Str. Mircea Vulcănescu nr. 2-4, et. 2, ap. 7, sect. 1, București, CP 010821

tel/fax +40-21-3114076

mobil : +40737062713

www.agenda21.org.ro

“This publication has been produced with the assistance of the European Union. The contents of this publication are the sole responsibility of the “Assistance and Programs for Sustainable Development – Agenda 21” association and can in no way be taken to reflect the views of the European Union.”

European Commission
EuropeAid Cooperation Office
Rue de la Loi 41, B-1049 Bruxelles
Fax: 32-2 299 64 07
E-mail: europaaid-info@ec.europa.eu

Internet
<http://ec.europa.eu/world>
<http://ec.europa.eu/europaaid>

Septembrie 2013